

UCHWAŁA NR VI/58/16/2023
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

z dnia 19 czerwca 2023 r.

w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2022 roku

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 2094 z późn. zm.) art. 8 ust. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 735)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:

§ 1. Dokonuje się oceny sytuacji na rynku pracy poprzez przyjęcie opracowania pod nazwą: *Rynek pracy w województwie śląskim w 2022 r.*, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Dokonuje się oceny realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy poprzez przyjęcie opracowania pod nazwą: *Sprawozdanie z realizacji zadań ustawowych oraz pozostałych działań w obszarze łagodzenia skutków bezrobocia. Informacja roczna za 2022 r.*, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Śląskiego

prof. dr hab. inż. Marek Gzik

Wojewódzki Urząd Pracy
w Katowicach

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

ul. Kościuszki 30, 40-048 Katowice
tel. +48 32 757 33 01, +48 32 757 33 60 fax +48 32 757 33 62
e-mail: wup@wup-katowice.pl, www.wup-katowice.pl

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr VI/58/16/2023
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 19 czerwca 2023 r.

Rynek pracy w województwie śląskim w 2022 r.

Katowice, marzec 2023 r.

Województwo
Śląskie

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Śląskiego

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Pracujący.....	4
2.1	Aktywność zawodowa - wskaźniki dotyczące aktywności zawodowej ludności.....	7
3.	Poziom i natężenie bezrobocia rejestrowanego	9
3.1	Bezrobocie rejestrowane i jego terytorialne zróżnicowanie	9
3.2	Stopa bezrobocia rejestrowanego	11
3.3	Płynność bezrobocia rejestrowanego w 2022 r	11
4.	Struktura bezrobocia rejestrowanego.....	14
4.1	Bezrobotne kobiety	14
4.2	Bezrobotni zamieszkali na wsi	18
4.3	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	20
4.4	Bezrobotni według wieku	21
4.5	Bezrobotni według poziomu wykształcenia	22
4.6	Bezrobotni według stażu pracy	22
4.7	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	23
4.8	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	23
4.9	Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	26
5.	Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	27
5.1	Bezrobotni poniżej 30 roku życia, w tym bezrobotni do 25 roku życia	28
5.2	Długotrwale bezrobotni	29
5.3	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	31
5.4	Bezrobotni niepełnosprawni	32
5.5	Pozostałe kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	33
6.	Działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu. Aktywizacja bezrobotnych	34
6.1	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	34
6.2	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów	35
6.3	Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy	36
6.4	Programy stażowe oraz przygotowanie zawodowe dorosłych	37
6.5	Zatrudnienie subsydiowane	38
6.6	Prace społecznie użyteczne.....	41
6.7	Pozostałe formy aktywizacji zawodowej.....	41
6.8	Dodatki aktywizacyjne	42
7.	Pasywne działania urzędów pracy. Bezrobotni z prawem do zasiłku.....	43
8.	Wydatki z Funduszu Pracy	46
9.	Sytuacja w górnictwie.....	49
9.1	Pracujący w sekcji Górnictwo i wydobywanie – dane statystyczne GUS.....	49
9.2	Bezrobotni według zawodów związanych z górnictwem - dane statystyczne WUP w Katowicach	49
9.3	Sytuacja w górnictwie na podstawie opracowania Banku Światowego pn.: „W kierunku sprawiedliwej transformacji regionów węglowych. Wyzwania rynku pracy i perspektywy mieszkańców województwa śląskiego”	51
10.	Cudzoziemcy na śląskim rynku pracy	53
10.1	Bezrobotni i poszukujący pracy cudzoziemcy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy	53

10.2	Zatrudnienie cudzoziemców na śląskim rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy	56
10.3	Wyniki badań dotyczące sytuacji uchodźców z Ukrainy.....	62
11.	Podsumowanie	63
12.	Spis tabel.....	66
13.	Spis wykresów	67

1. Wstęp

Opracowanie „Rynek pracy w województwie śląskim w 2022 r.” zawiera roczne podsumowanie sytuacji na śląskim rynku pracy w odniesieniu do danych wojewódzkich i poszczególnych powiatów. Na sytuację gospodarczą w 2022 roku duży wpływ miała przede wszystkim inwazja Rosji na Ukrainę, co przełożyło się na zakłócenia w łańcuchu dostaw i kryzys energetyczny. Negatywnym zjawiskiem była także rosnąca inflacja oraz spowolnienie gospodarcze. Ponadto dla rynku pracy coraz większym wyzwaniem staje się niż demograficzny. W niektórych branżach zapotrzebowanie na pracowników pozostawało niezaspokojone, chociaż coraz więcej pracodawców decydowało się na zatrudnianie cudzoziemców. Ułatwiały to między innymi wprowadzone przepisy dotyczące uproszczonej procedury podjęcia pracy przez obywateli Ukrainy. Mimo niepewnych warunków społeczno-ekonomicznych sytuacja na śląskim rynku pracy w 2022 roku pozostawała dość stabilna, a liczba zarejestrowanych zmniejszyła się w ciągu roku o ponad 11 tys. osób. Niniejsza analiza opisuje charakterystykę najważniejszych wyników uzyskanych w oparciu o dane statystyczne dotyczące bezrobocia rejestrowanego oraz wskaźniki aktywności zawodowej ludności. Opracowanie składa się z części opisowej oraz tabelarycznej. W części opisowej przedstawiono podstawowe informacje na temat osób pracujących oraz omówiono zjawisko bezrobocia, jego rozmiary, strukturę, a także scharakteryzowano wybrane kategorie osób zarejestrowanych. W kolejnej części zaprezentowano działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu obejmujące aktywizację bezrobotnych z zastosowaniem różnorodnych form wsparcia, jak również opisano jeden z instrumentów ekonomicznych służących łagodzeniu skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób pozostających bez pracy, czyli Fundusz Pracy. W informacji uwzględniono także opis sytuacji cudzoziemców ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy na śląskim rynku pracy oraz uwarunkowania występujące w górnictwie. Część tabelaryczna jest uzupełnieniem części opisowej analizy i składa się z aneksu statystycznego, prezentującego dane w układzie powiatów województwa śląskiego.

Przy sporządzaniu opracowania oparto się przede wszystkim na danych zawartych w obligatoryjnej sprawozdawczości o rynku pracy, której podstawą prawną jest ustawa o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 955 i 1641 z późn. zm.). Ponadto korzystano z informacji i opracowań mi.in. Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Katowicach oraz Grupy Banku Światowego.

2. Pracujący

Z najbardziej aktualnych danych (według stanu na 31 grudnia 2021 roku) wynika, iż w całym województwie śląskim pracowało 1 691 016 osób, co stanowiło 11,5% ogółu pracujących w kraju – było to o 5 181 osób więcej niż na koniec 2020 roku. W ujęciu rocznym liczba pracujących wzrosła w całej Polsce o 1,4%, w regionie o 0,3%.

Wykres 1 Pracujący (faktyczne miejsce pracy). Stan 31.12. (w tys. osób)

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych Kategoria: RYNEK PRACY, Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG PKD, Podgrupa: Pracujący (faktyczne miejsce pracy) wg sekcji, połączonych sekcji i płci, Wymiary: Sekcje i sektory wg PKD 2007; Płeć; Lata - data pobrania 02 luty 2023 r.

Ponad połowa pracujących w 2021 roku w naszym województwie to mężczyźni (54,3%; 917,6 tys.). Kobiety w liczbie 773,4 tys. stanowiły 45,7% pracujących w regionie. Na przestrzeni ostatnich lat udział kobiet wśród wszystkich pracujących pozostaje na zbliżonym poziomie.

W województwie śląskim w 2021 r. struktura pracujących według sekcji PKD kształtowała się następująco: Przetwórstwo przemysłowe (22,2%); Handel hurtowy i detaliczny, Naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (15,9%); Edukacja (8,1%); Transport i gospodarka

magazynowa (6,9%); Budownictwo oraz Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (po 6,7%), Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (4,9%). Szczegółowe informacje w tym zakresie zawiera tabela 1.

Tabela 1 Pracujący (faktyczne miejsce pracy) według sekcji. Stan 31.12.2021 r.

Sekcje PKD	Polska		Śląskie	
	Liczba	Udział w ogółem	Liczba	Udział w ogółem
Pracujący ogółem	14 658 050	100,0%	1 691 016	100,0%
w tym:				
A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1 140 165	7,8%	38 156	2,3%
B – Górnictwo i wydobywanie	140 524	1,0%	77 927	4,6%
C – Przetwórstwo przemysłowe	2 820 333	19,2%	375 305	22,2%
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	106 894	0,7%	14 526	0,9%
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	168 054	1,1%	23 759	1,4%
F – Budownictwo	1 023 657	7,0%	113 945	6,7%
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2 349 290	16,0%	269 603	15,9%
H – Transport i gospodarka magazynowa	950 582	6,5%	117 020	6,9%
I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	307 293	2,1%	32 330	1,9%
J – Informacja i komunikacja	446 121	3,0%	45 926	2,7%
K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	339 958	2,3%	31 813	1,9%
L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	219 460	1,5%	26 984	1,6%
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	789 748	5,4%	83 501	4,9%
N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	571 303	3,9%	67 692	4,0%
O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	656 274	4,5%	65 211	3,9%
P – Edukacja	1 213 790	8,3%	137 651	8,1%
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	924 881	6,3%	113 727	6,7%
R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	158 686	1,1%	19 619	1,2%
S – Pozostała działalność usługowa; T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	331 037	2,3%	36 321	2,1%

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych. Kategoria: RYNEK PRACY, Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG PKD, Podgrupa: Pracujący (faktyczne miejsce pracy) wg sekcji, połączonych sekcji i płci, Wymiary: Sekcje i sektory wg PKD 2007; Płeć; Lata - data pobrania 02 luty 2023 r.

W województwie śląskim w 2021 roku największy wzrost liczby pracujących odnotowano w sekcjach: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 5 011 osób); Informacja i komunikacja (o 4 210 osób); a także Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (o 2 184 osoby). W opisywanym okresie, w sześciu sekcjach PKD odnotowano spadek liczby pracujących. Najbardziej liczba pracujących spadła w następujących sekcjach: Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (o 5 060 osób), Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 2 808 osób) oraz Górnictwo i wydobywanie (o 2 451 osób).

W opisywanym okresie wzrosła liczba pracujących przypadających na 1000 mieszkańców. Analizując sytuację naszego regionu na tle pozostałych województw stwierdzamy, że w zdecydowanej większości jednostek terytorialnych notowana jest niższa liczba pracujących, przypadających na 1000 mieszkańców. Równocześnie, bez względu na rok sprawozdawczy, w naszym regionie omawiany wskaźnik jest każdorazowo wyższy od średniej krajowej. Dokładne dane dotyczące tej kwestii zawarto w tabeli 2.

**Tabela 2 Liczba pracujących przypadających na 1000 mieszkańców, stan 31.12.
(uszeregowano malejąco, według 2021 r.)**

Jednostka terytorialna	2020 r.	2021 r.
POLSKA	254	259
MAZOWIECKIE	308	318
WIELKOPOLSKIE	282	290
ŚLĄSKIE	280	282
DOLNOŚLĄSKIE	275	279
ŁÓDZKIE	254	258
MAŁOPOLSKIE	248	254
POMORSKIE	248	249
LUBUSKIE	232	239
KUJAWSKO-POMORSKIE	232	234
OPOLSKIE	224	229
PODKARPACKIE	219	224
ZACHODNIOPOMORSKIE	219	222
PODLASKIE	203	209
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	204	206
ŚWIĘTOKRZYSKIE	197	200
LUBELSKIE	192	197

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych GUS, BDL: Kategoria: RYNEK PRACY, Grupa: PRACUJĄCY WEDŁUG INNEGO PODZIAŁU NIŻ PKD, Podgrupa: Pracujący na 1000 ludności, Wymiary: Pracujący; Lata, data pobrania 02.02.2023 r.

Z danych publikowanych przez Urząd Statystyczny w Katowicach¹ wynika, iż przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim w grudniu 2022 r. wyniosło 780,1 tys. osób i było wyższe w porównaniu z grudniem 2021 r. o 2,4%.

W większości sekcji odnotowano wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych. Największy wystąpił w sekcjach: Zakwaterowanie i gastronomia o 8,4%, Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna o 5,7%, a także Informacja i komunikacja o 4,4%. Natomiast spadek omawianego wskaźnika nastąpił w sekcjach: Obsługa rynku nieruchomości o 2,0% oraz Transport i gospodarka magazynowa o 0,6%.

Tabela 3 Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2022 r.

Wyszczególnienie	XII 2022 r.		I – XII 2022 r.	
	w tys.	XII 2021 r. = 100%	w tys.	I – XII 2021 r. = 100%
OGÓLEM	780,1	102,4	781,8	101,3
w tym:				
Przemysł	437,0	102,9	439,8	101,1
górnictwo i wydobywanie	73,4	100,4	74,5	97,7
przetwórstwo przemysłowe	334,2	103,3	336,2	101,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	9,5	102,9	9,1	96,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	19,9	104,0	19,9	104,0
Budownictwo	52,3	102,1	53,1	102,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	113,2	100,7	111,1	100,4
Transport i gospodarka magazynowa	54,8	99,4	55,2	99,9
Zakwaterowanie i gastronomia	11,4	108,4	11,2	109,9
Informacja i komunikacja	22,0	104,4	22,0	107,4
Obsługa rynku nieruchomości	12,9	98,0	12,8	96,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	25,6	105,7	25,2	104,3
Administrowanie i działalność wspierająca	36,8	104,0	37,2	101,7

źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach, „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w grudniu 2022 r.”

¹ W tej części wykorzystano opracowanie Urzędu Statystycznego w Katowicach pt. „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w grudniu 2022 r.”

2.1 Aktywność zawodowa - wskaźniki dotyczące aktywności zawodowej ludności²

Rozdział ten opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w cyklu kwartalnym, metodą obserwacji ciągłej. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych z wyjątkiem osób przebywających poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy i więcej. Wyniki badania uogólniono w oparciu o bilanse ludności, opracowane na podstawie NSP 2011.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne.

Od I kwartału 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. oraz jego aktów implementacyjnych. Zmiany w stosunku do obowiązującej do końca 2020 roku metodologii dotyczą przede wszystkim:

- zakresu podmiotowego – zasadniczą częścią badania są objęte osoby w wieku 15-89 lat (do IV kw. 2020 r. były to osoby w wieku 15 lat i więcej), dla pozostałych członków gospodarstwa domowego, tj. osób w wieku poniżej 15 lat i powyżej 89 lat, zbierane są wyłącznie informacje dot. ogólnej charakterystyki gospodarstwa domowego,
- definicji pracujących,
- sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy - pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo (m.in. w zakresie brzmienia i kolejności zadawania pytań),
- zakresu przedmiotowego badania (częściowa wymiana zmiennych).

W związku z powyższym dane BAEL od I kw. 2021 r. nie mogą być porównywane z poprzednimi okresami.³

Tabela 4 Aktywność ekonomiczna ludności w III kwartale 2021 r. i 2022 r.

Wyszczególnienie	III kwartał	
	2021 r.	2022 r.
ludność w wieku 15-89 lat	3 543 tys.	3 519 tys.
aktywni zawodowo	1 978 tys.	1 926 tys.
pracujący	1 924 tys.	1 876 tys.
bezrobotni	54 tys.	50 tys.
bierni zawodowo	1 564 tys.	1 593 tys.
współczynnik aktywności zawodowej	55,8%	54,7%
wskaźnik zatrudnienia	54,3%	53,3%
stopa bezrobocia	2,7%	2,6%

źródło: Opracowanie własne, na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS: Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15-89 LAT (DANE KWARTALNE); Podgrupa: Aktywność ekonomiczna ludności wg miejsca zamieszkania.

Z danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wynika, że w III kwartale 2022 r. w województwie śląskim liczba ludności w wieku 15 - 89 lat wynosiła 3 519 tys. osób i stanowiła 11,8% omawianej zbiorowości w kraju. Liczba osób aktywnych zawodowo wyniosła 1 926 tys. Wśród aktywnych zawodowo pracujący to 1 876 tys. osób (97,4%), a liczba bezrobotnych 50 tys. (zaledwie 2,6%).

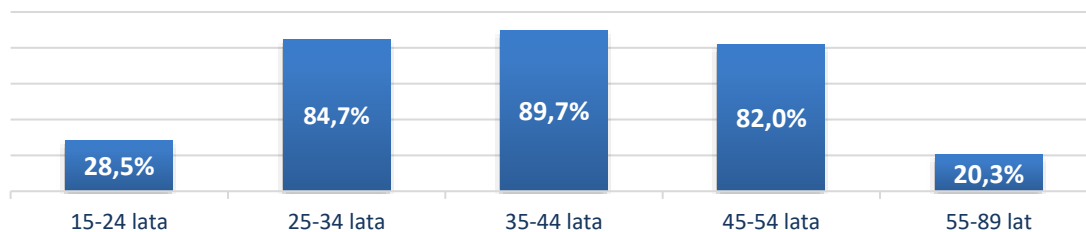
Na koniec III kwartału 2022 r. wskaźnik zatrudnienia w województwie śląskim osiągnął wartość 53,3% i był niższy o 1,0 p. proc. w stosunku do III kwartału roku poprzedniego. Czynnikiem bardzo silnie różnicującym aktywność zawodową jest wiek badanych osób. Najwyższy wskaźnik zatrudnienia występuje w grupie wiekowej od 35 do 44 lat i wynosi 89,7%.

² Źródłem informacji dla tego rozdziału są: opracowanie GUS „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2022 r.” oraz dane opublikowane w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

³ Szczegółowe informacje odnośnie badania: plik BAEL – uwagi ogólne. Plik w formacie PDF dostępny na stronie internetowej GUS (https://katowice.stat.gov.pl/files/gfx/katowice/pl/defaultaktualnosci/744/2/39/1/bael_-_uwagi_ogolne.pdf).

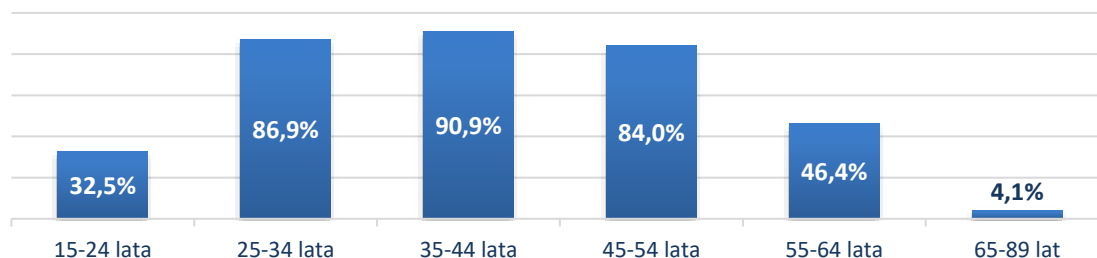
Wykres 2 Wskaźnik zatrudnienia według grup wieku w III kwartale 2022 r.

źródło: Opracowanie własne, na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS: Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15-89 LAT (DANE KWARTALNE); Podgrupa: Wskaźnik zatrudnienia według grup wieku i płci.

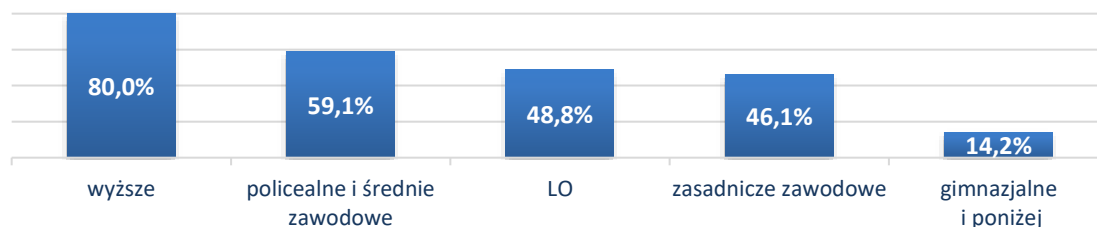
W województwie śląskim odnotowano niższy niż w kraju współczynnik aktywności zawodowej (o 3,1 p. proc). Wskaźnik ten osiągnął wartość 54,7%. Biorąc pod uwagę płeć, wyższy współczynnik zanotowano dla mężczyzn (62,0%), niż dla kobiet (48,1%). Na zróżnicowanie współczynnika aktywności zawodowej ma wpływ między innymi wiek oraz wykształcenie.

Wykres 3 Wysokość współczynnika aktywności zawodowej według grup wieku w III kwartale 2022 r.

źródło: Opracowanie własne, na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS: Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15-89 LAT (DANE KWARTALNE); Podgrupa: Współczynnik aktywności zawodowej według płci i wieku.

Wykres 4 Wysokość współczynnika aktywności zawodowej w grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia w III kwartale 2022 r.

źródło: Opracowanie własne, na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS: Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15-89 LAT (DANE KWARTALNE); Podgrupa: Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia.

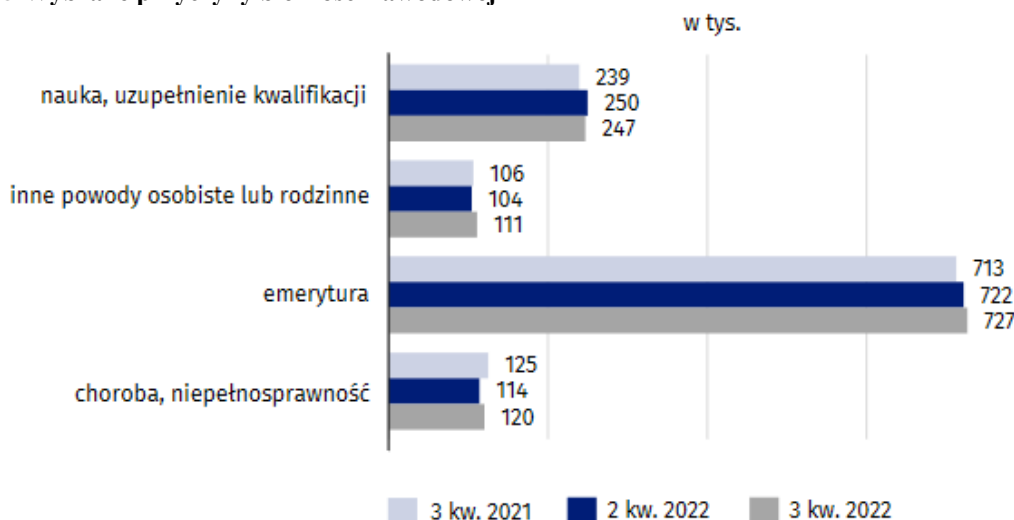
W III kwartale 2022 r. zbiorowość pracujących w województwie liczyła 1 876 tys. osób. Mężczyźni stanowili 54,3% ogółu pracujących. Większość zatrudnionych pracowała w miastach, tj. 75,8% ogólnej liczby pracujących. Najliczniejszą grupą zawodową wśród pracujących byli specjaliści (21,6%), natomiast rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy stanowili grupę o najniższej liczbie osób pracujących (1,7%).

Według wyników BAEL w III kwartale 2022 r. zbiorowość bezrobotnych w wieku 15-74 lata w województwie śląskim liczyła 50 tys. osób, w tym 21 tys. mężczyzn oraz 29 tys. kobiet. Bezrobotni mieszkający w miastach stanowili 78,0% ogółu.

Zgodnie z wynikami badania na 1000 pracujących przypadało 876 osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

Osoby bierne zawodowo w III kwartale 2022 r. to 1 593 tys. co stanowiło 45,3% ludności w wieku 15-89 lat. Liczba biernych zawodowo w wieku 15-74 lata nieposzukujących pracy ukształtowała się na poziomie 1 306 tys. osób. Głównymi przyczynami bierności podawanymi przez osoby nieposzukujące pracy były: emerytura (55,7%); nauka, uzupełnienie kwalifikacji (18,9%); choroba, niepełnosprawność (9,2%).

Wykres 5 Wybrane przyczyny bierności zawodowej

źródło: publikacja GUS Katowice „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2022 r.”

Według metodologii BAEL, w III kwartale 2022 r. stopa bezrobocia w województwie śląskim wyniosła 2,6% i była jedną z niższych w kraju. Szczegółowe dane w podziale na płeć i miejsce zamieszkania przedstawia tabela 5.

Tabela 5 Stopa bezrobocia w poszczególnych kwartałach 2022 r.

Wyszczególnienie	I kwartał	II kwartał	III kwartał
ogółem	1,8%	2,4%	2,6%
mężczyźni	1,8%	2,1%	2,0%
kobiety	1,9%	2,7%	3,3%
miasto	2,2%	2,6%	2,7%
wieś	-	1,9%	2,6%

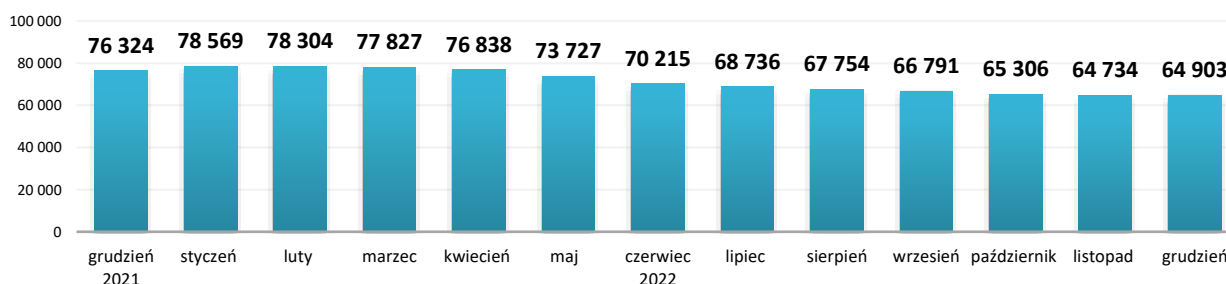
źródło: Opracowanie własne, na podstawie publikacji GUS Katowice Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w I, II oraz III kwartale 2022 r.

3. Poziom i natężenie bezrobocia rejestrowanego⁴

3.1 Bezrobocie rejestrowane i jego terytorialne zróżnicowanie

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego w końcu grudnia 2022 r. wyniosła 64 903 osoby. W ujęciu rocznym zbiorowość bezrobotnych zmniejszyła się o 11 421 osób (dynamika spadku 15,0%). Między styczniem a grudniem 2022 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 13 666 osób, tj. o 17,4% (31.01.2022 r. – 78 569 osób). Należy zwrócić uwagę, iż w końcu 2022 roku liczba zarejestrowanych była najniższa od czasu powstania województwa śląskiego.

Wykres 6 Liczba bezrobotnych w województwie śląskim – stan na koniec miesiąca

⁴ Dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego przedstawione w opracowaniu pochodzą ze sprawozdań o rynku pracy MRiPS-01 wraz z wybranymi załącznikami oraz ze sprawozdania MRiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W powiatach widoczne było terytorialne zróżnicowanie stanu bezrobocia. Na koniec 2022 roku najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne notowano w Bytomiu i Sosnowcu (po 3,6 tys. osób) oraz w Częstochowie (3,3 tys. osób). Na przeciwległym końcu listy rankingowej lokowały się powiaty o małej liczbie mieszkańców i tym samym bezrobotnych: bieruńsko - łędziński (414 osób), Świętochłowice (532 osoby) oraz Żory (754 osoby).

W ujęciu rocznym spadek liczby bezrobotnych miał miejsce niemal we wszystkich powiatach (34 jednostki) z wyjątkiem powiatu lublinieckiego (wzrost o 28 osób) oraz zawierciańskiego (wzrost o 1 osobę). Najbardziej liczba zarejestrowanych obniżyła się w: Gliwicach (o 838 osób), Katowicach (o 827 osób) oraz w powiecie tarnogórskim (o 807 osób). Zaś najwyższa dynamika spadku była w Jastrzębiu Zdroju (o 33,3%), powiecie mikołowskim (o 29,5%) i powiecie gliwickim (o 28,3%).

Tabela 6 Dynamika spadku liczby bezrobotnych w powiatach (2021 r. – 2022 r.)

Województwo/powiaty	Bezrobotni stan 31.12.		Spadek/wzrost (w osobach)	Dynamika 31.12.2021 r. = 100%
	2021 r.	2022 r.		
Województwo śląskie razem	76 324	64 903	-11 421	-15,0%
w tym:				
Jastrzębie Zdrój	1 561	1 041	-520	-33,3%
Mikołowski	1 463	1 032	-431	-29,5%
Gliwicki	1 817	1 303	-514	-28,3%
Tarnogórski	3 128	2 321	-807	-25,8%
Gliwice	3 255	2 417	-838	-25,7%
Bielsko-Biała	2 320	1 760	-560	-24,1%
Raciborski	1 936	1 509	-427	-22,1%
Żywiecki	3 039	2 380	-659	-21,7%
Katowice	3 898	3 071	-827	-21,2%
Tychy	1 321	1 059	-262	-19,8%
Częstochowski	3 045	2 515	-530	-17,4%
Sosnowiec	4 307	3 560	-747	-17,3%
Bielski	2 151	1 782	-369	-17,2%
Mysłowice	1 514	1 263	-251	-16,6%
Zabrze	2 694	2 297	-397	-14,7%
Częstochowa	3 883	3 331	-552	-14,2%
Rybnicki	936	804	-132	-14,1%
Bieruńsko-Lędziński	479	414	-65	-13,6%
Będziński	3 124	2 711	-413	-13,2%
Rybnik	1 698	1 475	-223	-13,1%
Wodzisławski	2 545	2 236	-309	-12,1%
Jaworzno	1 423	1 265	-158	-11,1%
Kłobucki	2 412	2 158	-254	-10,5%
Świętochłowice	594	532	-62	-10,4%
Cieszyński	3 446	3 138	-308	-8,9%
Dąbrowa G.	2 655	2 442	-213	-8,0%
Żory	810	754	-56	-6,9%
Siemianowice Śl.	923	860	-63	-6,8%
Pszczyński	1 464	1 365	-99	-6,8%
Bytom	3 806	3 600	-206	-5,4%
Myszkowski	1 670	1 582	-88	-5,3%
Ruda Śl.	1 098	1 044	-54	-4,9%
Piekary Śl.	1 053	1 025	-28	-2,7%
Chorzów	1 387	1 359	-28	-2,0%
Zawierciański	1 996	1 997	1	0,1%
Lubliniecki	1 473	1 501	28	1,9%

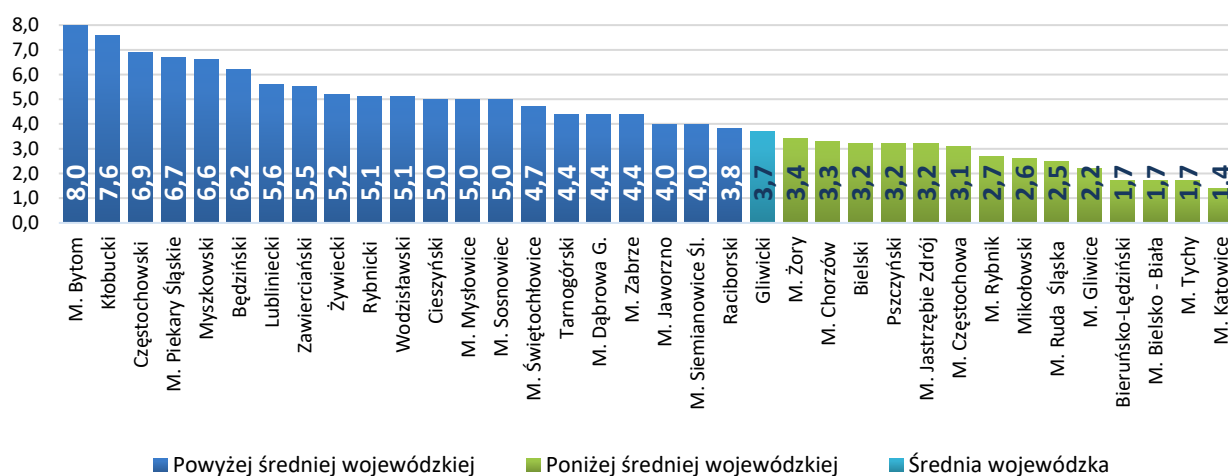
3.2 Stopa bezrobocia rejestrowanego

W stosunku do sytuacji sprzed roku wysokość stopy bezrobocia rejestrowanego wyraźnie spadła. Według stanu na 31.12.2022 r. wskaźnik ten w Śląskiem wynosił 3,7% (kraj 5,2%). W ujęciu rocznym w województwie wartość tego wskaźnika zmniejszyła się o 0,6 p. proc. Warto podkreślić, iż bez względu na rok sprawozdawczy poziom bezrobocia rejestrowanego w naszym regionie należy do najniższych w kraju. W końcu roku województwo śląskie nadal znajdowało się na drugim miejscu listy województw o najniższej wartości stopy bezrobocia, tuż za Wielkopolską (2,9%).

W naszym regionie utrzymuje się także duże zróżnicowanie natężenia bezrobocia. W końcu grudnia 2022 r. najniższą stopę bezrobocia odnotowano w Katowicach i wynosiła ona 1,4% (31.12.2021 r. - 1,8%⁵). Na przeciwległej pozycji znajdował się Bytom, gdzie wysokość tego wskaźnika osiągnęła wartość 8,0% (31.12.2021 r. – 8,6%). Powiaty o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu 2022 r. różnica aż 6,6 p. proc.

Najbardziej wysokość stopy bezrobocia zmniejszyła się w powiecie tarnogórskim (o 1,6 p. proc.), Jastrzębiu Zdroju, powiecie żywieckim i powiecie częstochowskim (po 1,5 p. proc.). Powiat lubliniecki był jedynym powiatem w województwie, gdzie stopa bezrobocia nie uległa zmianie (5,6%).

Wykres 7 Stopa bezrobocia w powiatach województwa śląskiego wg stanu na koniec grudnia 2022 r.

3.3 Płynność bezrobocia rejestrowanego w 2022 r

W 2022 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowały się 126 502 osoby, czyli o 14 535 więcej niż rok wcześniej, tj. o 13,0%. Najwięcej rejestracji odnotowano we wrześniu 2022 r. (12 523), natomiast najmniej w lutym (8 772).

Wśród napływających do bezrobocia w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. panie stanowiły ponad połowę rejestrujących się w urzędach pracy (55,2%) i było to o 2,3 p. proc. więcej niż rok wcześniej. Zdecydowana większość osób, które zarejestrowały się w ciągu roku w PUP legitymowała się stażem pracy, było to aż 83,5%. Osoby rejestrujące się bez kwalifikacji zawodowych stanowiły 32,6% napływających do bezrobocia, a osoby bez doświadczenia zawodowego 23,9%.

Widoczny gwałtowny wzrost udziału cudzoziemców (o ponad 2 500%) w stosunku do 2021 r. spowodowany jest możliwością rejestracji w urzędach pracy obywateli Ukrainy m.in. jako osoby bezrobotne (Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).

Tabela 7 Liczba osób rejestrujących się w śląskich urzędach pracy w latach 2021 i 2022

Wyszczególnienie	2021 r.	Udział	2022 r.	Udział	Wzrost liczby i udziału
Ogółem	111 967	100,0%	126 502	100,0%	14 535 13,0%
w tym poprzednio pracujące	99 190	88,6%	105 587	83,5%	6 397 6,4%
Zamieszkali na wsi	24 212	21,6%	26 626	21,0%	2 414 10,0%
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	8 196	7,3%	9 153	7,2%	957 11,7%
Cudzoziemcy	398	0,4%	10 362	8,2%	9 964 2 503,5%

⁵ Stopa bezrobocia rejestrowanego po korekcie Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25.10.2022 r.

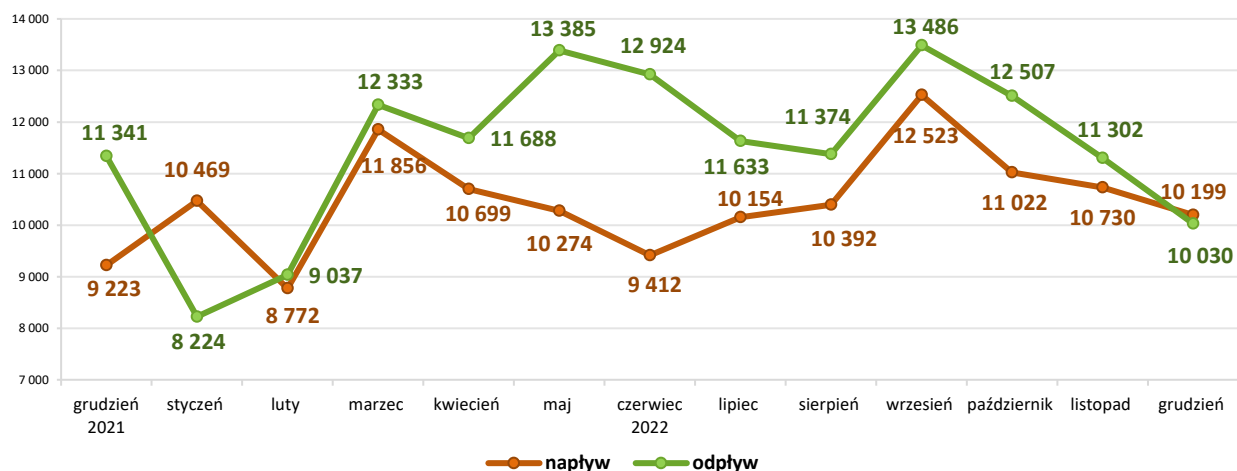
Wyszczególnienie	2021 r.	Udział	2022 r.	Udział	Wzrost liczby i udziału
Bez kwalifikacji zawodowych	34 552	30,9%	41 279	32,6%	6 727 19,5%
Bez doświadczenia zawodowego	20 915	18,7%	30 202	23,9%	9 287 44,4%

Biorąc pod uwagę nowo zarejestrowanych w 2022 r. według wieku ponad połowę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 49 lat (78 665 osób, tj. 62,2%; w stosunku do 2021 r. wzrost o 1,0 p. proc.). Najmłodsze osoby w wieku od 18 do 24 lat to 19,2% napływu (24 268 osób; spadek o 0,5 p. proc.), a osoby powyżej 50 roku życia 18,6% (23 569 osób; spadek o 0,6 p. proc.).

Od stycznia do grudnia 2022 r. z rejestrów wyłączono 137 923 bezrobotnych, tj. o 11 248 osób więcej niż rok wcześniej (2021 r. – 126 675 osób). Kobiety stanowiły 55,2% odpływu (76 089 osób). W 2021 r. udział pań kształtował się na nieco niższym poziomie, tj. 53,1%.

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych w całym 2022 roku ze śląskich urzędów pracy wyrejestrowano o 11 421 osób więcej niż zarejestrowano.

Wykres 8 Wykres napływ i odpływ bezrobotnych od grudnia 2021 do grudnia 2022 - ogółem

Od lutego do listopada 2022 r. obserwowano przewagę osób, które wyrejestrowały się z powiatowych urzędów pracy w stosunku do nowo rejestrujących się bezrobotnych, co bezpośrednio przełożyło się na systematyczny spadek poziomu bezrobocia w regionie. Jedynie w styczniu oraz grudniu 2022 r. widoczna była sytuacja odwrotna, gdzie „napływ” był większy niż „odpływ”.

W 2022 r. najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano z tytułu podjęcia zatrudnienia, tj. 66 482 osoby, co stanowiło 48,2% całego odpływu, w tym z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono 55 273 osoby. W ramach podjęć pracy subsydiowanej wyłączono z rejestrów urzędów pracy 11 209 bezrobotnych, czyli o 1 084 osoby więcej niż w 2021 r.

Pozytywnym aspektem jest zauważalny wzrost liczby osób aktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy. W 2022 r. liczba bezrobotnych wyłączonych z rejestrów z powodu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu wyniosła 25 615 osób⁶, czyli o 4 466 osób więcej niż w roku poprzednim. Bezrobotni w ramach aktywnych form najczęściej korzystali ze: stażu (8 908 osób), szkoleń (4 175 osób) oraz subsydiowanego podjęcia działalności gospodarczej (4 081 osób).

W 2022 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 29 936 osób (tj. 21,7% odpływu). Rok wcześniej liczba osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy i utraciły z tego tytułu status bezrobotnego była niższa i wynosiła 18 170 osób, tj. 14,3% odpływu. Szczegółowe dane dotyczące przyczyn wyłączeń z rejestrów bezrobotnych w 2021 i 2022 roku przedstawia tabela 8.

⁶ Dane całoroczne za 2022 r. ze sprawozdania MRiPS – 01, suma wybranych kategorii wyłączeń, tj.: podjęcia pracy subsydiowanej, podjęcia stażu, podjęcia szkolenia, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych oraz rozpoczęcia prac społecznie użytecznych.

Tabela 8 Główne przyczyny odpływu z bezrobocia – bezrobotni ogółem oraz bezrobotne kobiety

Przyczyny odpływu	Bezrobotni ogółem				Bezrobotne kobiety			
	2021 r.	2022 r.	Spadek/ Wzrost osoby	Dynamika 2021 r.=100%	2021 r.	2022 r.	Spadek/ Wzrost osoby	Dynamika 2021 r.=100%
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w roku sprawozdawczym	126 675	137 923	11 248	8,9	67 265	76 089	8 824	13,1
z tego								
podjęcia pracy - cały rok	73 630	66 482	-7 148	-9,7	39 881	37 813	-2 068	-5,2
z tego								
niesubsydiowanej	63 505	55 273	-8 232	-13,0	34 821	31 631	-3 190	-9,2
subsydiowanej	10 125	11 209	1 084	10,7	5 060	6 182	1 122	22,2
z tego								
prac interwencyjnych	2 412	2 878	466	19,3	1 423	1 868	445	31,3
robót publicznych	937	1366	429	45,8	566	971	405	71,6
podjęcia działalności gospodarczej	3 864	4 081	217	5,6	1 719	1 920	201	11,7
w tym bonu na zasiedlenie	7	14	7	100,0	5	9	4	80,0
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 879	1 833	-46	-2,4	824	830	6	0,7
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	280	324	44	15,7	159	180	21	13,2
podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	293	236	-57	-19,5	155	141	-14	-9,0
podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	215	192	-23	-10,7	101	89	-12	-11,9
inne	245	299	54	22,0	113	183	70	61,9
rozpoczęcia szkolenia	2 086	4 175	2 089	100,1	852	2 359	1 507	176,9
w tym w ramach bonu szkoleniowego	194	260	66	34,0	77	92	15	19,5
rozpoczęcia stażu	7 555	8 908	1 353	17,9	5 707	6 912	1 205	21,1
w tym w ramach bonu stażowego	42	20	-22	-52,4	26	13	-13	-50,0
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	3	5	2	66,7	2	2	0	0
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 380	1 318	-62	-4,5	662	621	-41	-6,2
w tym w ramach PAI	49	59	10	20,4	26	28	2	7,7
skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	2 018	2 809	791	39,2	975	1 435	460	47,2
niepotwierdzenia gotowości do pracy	18 170	29 936	11 766	64,8	7 456	13 036	5 580	74,8
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	6 515	9 165	2 650	40,7	4 396	6 479	2 083	47,4
podjęcia nauki	342	223	-119	-34,8	194	136	-58	-29,9
osiągnięcia wieku emerytalnego	2 188	1 980	-208	-9,5	1 126	944	-182	-16,2
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	742	681	-61	-8,2	319	298	-21	-6,6
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	1 446	1 176	-270	-18,7	939	786	-153	-16,3
inne	10 600	11 065	465	4,4	4 813	5 268	455	9,5

4. Struktura bezrobocia rejestrowanego

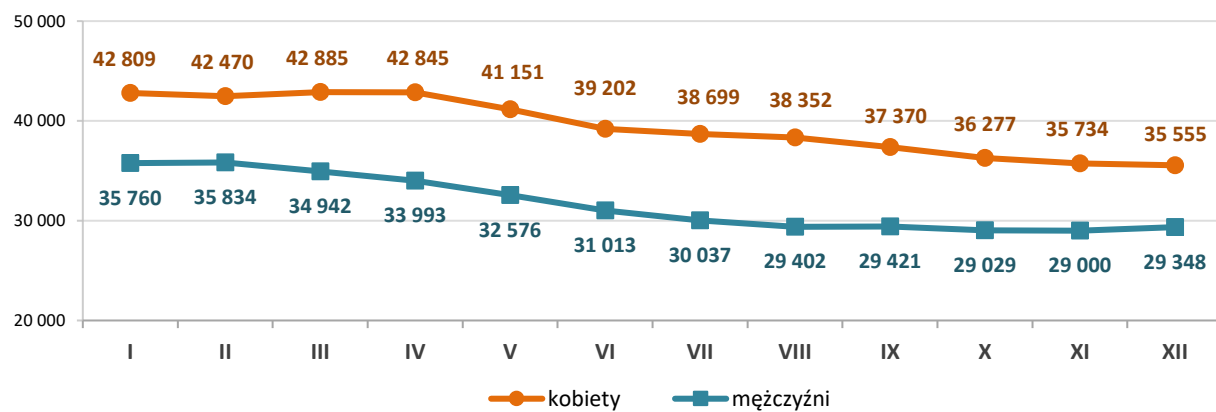
Głównymi cechami różnicującymi bezrobotnych są: płeć, miejsce zamieszkania (miasto, wieś), wiek, poziom wykształcenia oraz rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy.

4.1 Bezrobotne kobiety

Liczba zarejestrowanych kobiet w 2022 r. zarówno w Polsce jak i w naszym regionie malała. Według stanu na 31.12.2022 r. w urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 35 555 kobiet, co stanowiło 54,8% ogółu bezrobotnych (w kraju udział ten był niższy i wynosił 53,7%).

W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych pań zmniejszyła się o 6 227 osób, tj. o 14,9%. Uwzględniając ujęcie miesięczne w 2022 r. najniższy poziom bezrobocia wśród kobiet odnotowano w grudniu, a najwyższy w marcu.

Wykres 9 Bezrobotni według płci w województwie śląskim, stan na koniec danego miesiąca 2022 r.

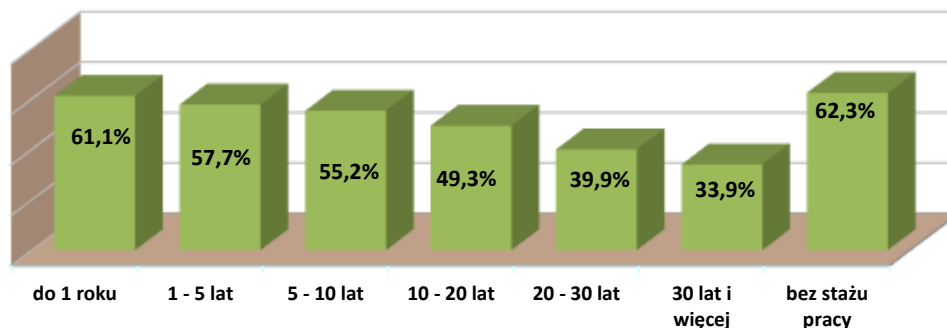
Na koniec 2022 r. w subpopulacji bezrobotnych kobiet, większość stanowiły panie, które dotychczas pracowały - 30 803, tj. 86,6% wszystkich zarejestrowanych pań. W stosunku do poprzedniego roku zmalała liczba i udział bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących (odpowiednio o 6,1 tys., tj. o 1,7 p. proc.).

W ciągu roku spadła również liczba kobiet, które rejestrowały się w urzędach pracy, a dotychczas nie pracowały, ich liczba zmniejszyła się o 149 osób, tj. o 3,0%. Na koniec 2022 roku liczba pań w tej kategorii wyniosła 4 752, tj. 13,4% wszystkich zarejestrowanych kobiet.

Udział bezrobotnych kobiet w ogóle zarejestrowanych

Panie bez stażu pracy stanowiły ponad 62% ogółu zarejestrowanych tej kategorii. Wysoki udział kobiet występował też wśród ogółu zaewidencjonowanych z najkrótszym stażem pracy, tj. do 1 roku.

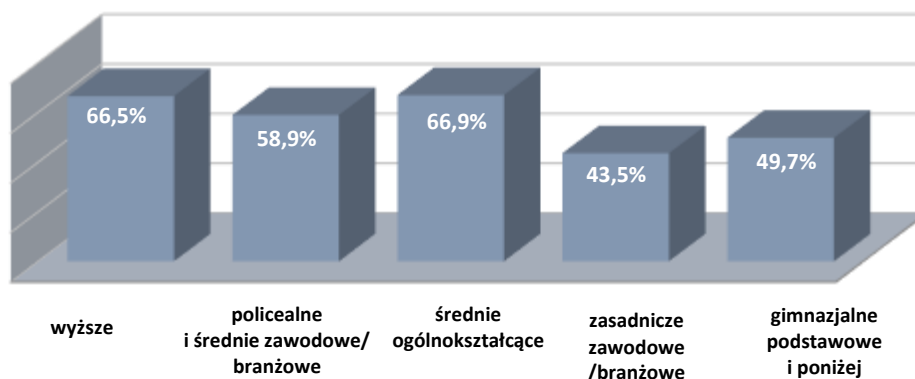
Wykres 10 Udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w województwie śląskim, w grupach wyodrębnionych ze względu na staż pracy, stan 31.12.2022 r.

Biorąc pod uwagę udział bezrobotnych kobiet wśród wszystkich zarejestrowanych w danej kategorii wiekowej to na koniec grudnia 2022 r. najwyższy odsetek kobiet notowano w wieku 25 – 34 lata (67,8%), z kolei najniższy (z wyłączeniem najstarszej grupy bezrobotnych) występował wśród zarejestrowanych pań pomiędzy 45 a 54 rokiem życia (51,4%).

Odnosząc się do poziomów wykształcenia, najniższy udział kobiet do ogółu bezrobotnych wystąpił wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym. Szczegółowe informacje na wykresie 11.

Wykres 11 Udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w województwie śląskim, w grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia, stan 31.12.2022 r.

Na koniec grudnia 2022 r. kobiety zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy na Śląsku stanowiły ponad połowę wszystkich grup bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy. Wyjątkiem są bezrobotne kobiety pozostające w rejestrach krócej niż jeden miesiąc, w tej grupie odsetek pań wynosił 47,9%. Należy także zauważyć, że im dłuższy czas pozostawania bez pracy tym wyższy odsetek kobiet spośród wszystkich zaewidencjonowanych. Najwyższy udział kobiet notowano w kategoriach osób powyżej 24 miesięcy (57,6%) oraz od 12 do 24 miesięcy (57,1%).

Struktura bezrobotnych kobiet według wieku

W końcu 2022 r. wśród zaewidencjonowanych pań najwięcej było w wieku 35 – 44 lata (29,5%), prawie co czwarta w wieku 25 – 34 lata, a zaledwie co dziesiąta w wieku 18 - 24 lata oraz powyżej 55 roku życia. W ciągu roku prawie we wszystkich kategoriach wiekowych nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet, przy czym największy wśród kobiet w wieku 25 – 34 lata (o 2 463), w tej samej grupie wiekowej zaobserwowano również największą dynamikę spadku (-19,7%).

Tabela 9 Struktura bezrobotnych kobiet według wieku, stan na koniec grudnia

Wiek	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.	
	Kobiety	% wśród kobiet	Kobiety	% wśród kobiet	w osobach	Dynamika 31.12.2021r. =100%
18 – 24 lata	4 261	10,2	3 959	11,1	-302	-7,1
25 – 34 lata	12 486	29,9	10 023	28,2	-2 463	-19,7
35 – 44 lata	12 386	29,6	10 469	29,5	-1 917	-15,5
45 – 54 lata	8 194	19,6	7 196	20,2	-998	-12,2
55 – 59 lat	4 455	10,7	3 850	10,8	-605	-13,6
60 lat i więcej	X	X	58	0,2	58*	X
Ogółem	41 782	100,0	35 555	100,0	-6 227	-14,9

* Są to obywatelki Ukrainy, które na mocy ustawy specjalnej miały możliwość rejestracji w urzędach pracy bez ograniczeń wiekowych.

według poziomu wykształcenia

Według stanu na koniec 2022 r. wśród zarejestrowanych pań co czwarta legitymowała się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej, a co piąta wykształceniem wyższym. Najmniejszą grupę stanowiły panie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, tj. 13,0%. W 2022 roku we wszystkich kategoriach nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet, przy czym najwyższy w grupie z wykształceniem gimnazjalnym/ podstawowym i poniżej (o 1 862 osoby), w tej samej zbiorowości odnotowano także największą dynamikę spadku (o 18,2%).

Tabela 10 Struktura bezrobotnych kobiet według poziomu wykształcenia, stan na koniec grudnia

Poziom wykształcenia	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.	
	Kobiety	% wśród kobiet	Kobiety	% wśród kobiet	w osobach	Dynamika 31.12.2021 r. = 100%
wyższe	7 387	17,7	6 806	19,1	-581	-7,9
policealne i średnie zawodowe/branżowe	10 313	24,7	8 842	24,9	-1 471	-14,3
średnie ogólnokształcące	5 487	13,1	4 602	13,0	-885	-16,1
zasadnicze zawodowe/branżowe	8 340	20,0	6 912	19,4	-1 428	-17,1
gimnazjalne/podstawowe i poniżej	10 255	24,5	8 393	23,6	-1 862	-18,2
Ogółem	41 782	100,0	35 555	100,0	-6 227	-14,9

według czasu pozostawania bez pracy

Najliczniejszą grupę bezrobotnych pań według czasu pozostawania bez pracy stanowiły kobiety zarejestrowane powyżej 24 miesięcy.

W ciągu roku wśród bezrobotnych kobiet w czterech kategoriach według czasu pozostawania bez pracy odnotowano spadek ich liczby, największy miał miejsce wśród pań pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy oraz powyżej 2 lat. Szczegółowe dane opisuje tabela 11.

Tabela 11 Struktura bezrobotnych kobiet według czasu pozostawania bez pracy, stan na koniec grudnia

Czas pozostawania bez pracy	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.	
	Kobiety	% wśród kobiet	Kobiety	% wśród kobiet	w osobach	Dynamika 31.12.2021 r. = 100%
do 1 m-ca	3 331	8,0	3 646	10,3	315	9,5
1 – 3 m-cy	6 751	16,2	7 694	21,6	943	14,0
3 – 6 m-cy	5 834	14,0	5 778	16,3	-56	-1,0
6 – 12 m-cy	6 530	15,6	5 425	15,3	-1 105	-16,9
12 – 24 m-cy	9 115	21,8	4 653	13,1	-4 462	-49,0
pow. 24 m-cy	10 221	24,5	8 359	23,5	-1 862	-18,2
Ogółem	41 782	100,0	35 555	100,0	-6 227	-14,9

według stażu pracy

Na koniec 2022 r. niemal połowę zarejestrowanych kobiet stanowiły panie legitymujące się krótkim stażem pracy, do 5 lat (tj. 48,0%), a bezrobotne ze stażem pracy 30 lat i więcej to zaledwie 2,2% bezrobotnych kobiet. Wśród zarejestrowanych niemal co ósma nie posiada żadnego stażu pracy. W analizowanym roku wśród bezrobotnych kobiet we wszystkich kategoriach odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i dynamiki poziomu bezrobocia. Największy spadek liczby zarejestrowanych pań notowano w grupie ze stażem pracy od 1 do 5 lat, a największa dynamika spadku nastąpiła w grupie ze stażem 20 - 30 lat.

Tabela 12 Struktura bezrobotnych kobiet według stażu pracy, stan na koniec grudnia

Staż pracy	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.	
	Kobiety	% wśród kobiet	Kobiety	% wśród kobiet	w osobach	Dynamika 31.12.2021 r. = 100%
Do 1 roku	9 813	23,5	8 410	23,7	-1 403	-14,3
1 – 5 lat	10 468	25,1	8 650	24,3	-1 818	-17,4
5 – 10 lat	6 633	15,9	5 537	15,6	-1 096	-16,5
10 – 20 lat	6 127	14,7	5 060	14,2	-1 067	-17,4
20 – 30 lat	2 899	6,9	2 360	6,6	-539	-18,6
30 lat i więcej	941	2,3	786	2,2	-155	-16,5
bez stażu	4 901	11,7	4 752	13,4	-149	-3,0
Ogółem	41 782	100,0	35 555	100,0	-6 227	-14,9

Bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na wojewódzkim rynku pracy

Analizując grupę bezrobotnych kobiet znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w roku 2022, mimo ogólnego spadku bezrobocia, w jednej kategorii odnotowano niewielki wzrost liczby bezrobotnych pań, tj. wśród posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (o 15 osób). Również dynamika wzrostu wystąpiła tylko wśród kobiet z wymienionej grupy (o 15,2%). W pozostałych kategoriach odnotowano spadek liczby bezrobotnych oraz ujemną dynamikę w stosunku do poprzedniego roku, przy czym najwyższe spadki odnotowano wśród pań długotrwale bezrobotnych. Szczegółowe dane zawarto w tabeli 13.

Tabela 13 Bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na śląskim rynku pracy, stan na koniec grudnia

Bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.	
	liczba	udział w ogółem	liczba	udział w ogółem	osoby	Dynamika
						2021 r. = 100%
Kobiety do 30 roku życia	10 032	29,1%	8 591	30,1%	-1 441	-14,4%
w tym: kobiety do 25 roku życia	4 261	12,4%	3 959	13,9%	-302	-7,1%
Kobiety długotrwale bezrobotne	22 283	64,7%	16 873	59,2%	-5 410	-24,3%
Kobiety powyżej 50 roku życia	8 364	24,3%	7 239	25,4%	-1 125	-13,5%
Kobiety korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	717	2,1%	693	2,4%	-24	-3,3%
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	10 821	31,4%	8 596	30,1%	-2 225	-20,6%
Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	99	0,3%	114	0,4%	15	15,2%
Kobiety niepełnosprawne	2 691	7,8%	2 524	8,9%	-167	-6,2%
Kobiety w szczególnej sytuacji ogółem	34 460		28 519		-5 941	-17,2

* Dane liczbowe oraz odsetki nie sumują się, gdyż jedna bezrobotna kobieta może kwalifikować się do kilku kategorii jednocześnie

Przestrzenne zróżnicowanie poziomu bezrobocia wśród zarejestrowanych kobiet

W województwie śląskim w końcu roku we wszystkich powiatach odnotowano spadek poziomu bezrobocia wśród kobiet, najwyższy w powiecie tarnogórskim (o 427 pań), a najniższy w powiecie lublinieckim (o 14 pań).

W porównaniu z rokiem 2021 w połowie powiatów wystąpiło zmniejszenie udziału kobiet w całej populacji bezrobotnych. Największy spadek odnotowano w Siemianowicach Śląskich (o 4,3 p. proc.), Świętochłowicach (o 3,3 p. proc.) oraz w powiecie bielskim (o 3,0 p. proc.). Największy wzrost wystąpił w: Jaworznie (o 4,2 p. proc.), powiecie rybnickim (o 3,5 p. proc.) oraz w Katowicach (o 2,3 p. proc.). W całym województwie udział kobiet wśród ogółu zarejestrowanych nieznacznie wzrósł z 54,7% w 2021 r. do poziomu 54,8%. Tylko w powiecie będzińskim odnotowano nadreprezentację mężczyzn wśród ogółu zarejestrowanych.

Tabela 14 Płynność bezrobocia w 2022 r. – napływ i odpływ kobiet w województwie śląskim oraz liczba wyłączeń z tytułu podjęcia pracy

Miesiąc	napływ kobiet	odpływ kobiet	w tym: podjęcia pracy	
			liczba kobiet	% odpływu
Styczeń	5 394	4 367	2 515	57,6
Luty	4 489	4 828	2 736	56,7
Marzec	7 033	6 618	3 355	50,7
Kwiecień	6 420	6 460	3 246	50,2
Maj	5 731	7 425	3 337	44,9
Czerwiec	5 174	7 123	3 038	42,7
Lipiec	5 729	6 232	2 660	42,7
Sierpień	5 901	6 248	2 742	43,9
Wrzesień	7 003	7 985	4 369	54,7
Październik	6 007	7 100	3 556	50,1
Listopad	5 732	6 275	3 228	51,4
Grudzień	5 249	5 428	3 031	55,8

W ciągu całego roku najwyższa liczba bezrobotnych kobiet, które podjęły pracę odnotowana została w dużych miastach, tj. w: Częstochowie (1 951 pań), Katowicach (1 773 panie) i Sosnowcu (1 684

panie). Z kolei najwyższy udział odnotowano w Dąbrowie Górniczej (58,8%) oraz w powiatach: lublinieckim (58,3%) i cieszyńskim (57,8%).

4.2 Bezrobotni zamieszkali na wsi

W końcu grudnia 2022 r., jedynie co czwarty bezrobotny zarejestrowany w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego był mieszkańcem terenów wiejskich – 15 702 osoby (2021 r. – 18 277 osób tj. 23,9%).

Przestrzenne zróżnicowanie poziomu bezrobocia wśród zarejestrowanych mieszkańców wsi

Wśród siedemnastu powiatów ziemskich najwyższa liczba zarejestrowanych na koniec 2022 roku występowała w powiecie częstochowskim (2 083 osoby), żywieckim (2 013) i kłobuckim (1 700). W porównaniu z 2021 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych mieszkańców wsi w czternastu powiatach ziemskich województwa śląskiego, przy czym najwyższy w powiatach: częstochowskim (o 536 osób), żywieckim (o 493 osoby), bielskim (o 288 osób), tarnogórskim (o 247 osób) i gliwickim (o 213 osób), a w trzech powiatach ziemskich wzrost: lublinieckim (o 21 osób), zawierciańskim (o 18 osób) i myszkowskim (o 2 osoby).

Udział bezrobotnych mieszkańców wsi wśród ogółu zarejestrowanych wynoszący co najmniej 50% odnotowano w ośmiu powiatach: żywieckim (84,6%), częstochowskim (82,8%), kłobuckim (78,8%), pszczyńskim (68,1%), bielskim (64,9%), lublinieckim (62,6%), cieszyńskim (53,9%) oraz rybnickim (52,2%). W ciągu roku spadek udziału wystąpił w pięciu powiatach, największy w powiecie częstochowskim (o 3,2 p. proc.), a najmniejszy w powiecie tarnogórskim (o 0,7 p. proc.). Z kolei w jedenastu powiatach ich udział zwiększył się, a największy wzrost odnotowano w powiatach: myszkowskim (o 2,7 p. proc.) oraz żywieckim (o 2,1 p. proc.). W porównaniu do 2021 r. w powiecie wodzisławskim udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w populacji zarejestrowanych utrzymał się na tym samym poziomie.

Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie śląskim

według poziomu wykształcenia

Na koniec grudnia 2022 r. co trzeci zarejestrowany mieszkaniec wsi legitymował się wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, a zaledwie co dziesiąty wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Z analizy danych wynika, że struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi według poziomu wykształcenia jest niemal taka sama jak w roku poprzednim.

W porównaniu do końca 2021 r. wśród bezrobotnych mieszkańców wsi odnotowano spadek poziomu bezrobocia, przy czym największy wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (o 788 osób, tj. o 18,2%).

Tabela 15 Bezrobotni zamieszkali na terenach wiejskich według poziomu wykształcenia, stan 31.12.

Poziom wykształcenia	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.		Udział ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2021 r.	2022 r.	w osobach	w %	2021 r.	2022 r.
wyższe	2 452	2 156	-296	-12,1%	13,4%	13,7%
policealne i średnie zawodowe/branżowe	4 395	3 800	-595	-13,5%	24,0%	24,2%
średnie ogólnokształcące	1 752	1 541	-211	-12,0%	9,6%	9,8%
zasadnicze zawodowe/branżowe	5 338	4 653	-685	-12,8%	29,2%	29,6%
gimnazjalne/podstawowe i poniżej	4 340	3 552	-788	-18,2%	23,7%	22,6%
Ogółem	18 277	15 702	-2 575	-14,1%	100,0%	100,0%

według wieku

Bezrobotni mieszkańcy terenów wiejskich to głównie osoby w tzw. wieku mobilnym, to jest w przedziale wiekowym od 18 do 44 lat (62,3%). W stosunku do 2021 r. ten udział zmniejszył się o 0,4 p. proc. Tak jak rok wcześniej, co piąty bezrobotny był w wieku od 45 do 54 lat. Wśród bezrobotnych mieszkańców wsi we wszystkich kategoriach według wieku na koniec 2022 r. odnotowano spadek ich liczebności. W ujęciu rocznym najwyższy spadek liczby bezrobotnych obserwowano wśród zarejestrowanych w wieku 25 – 34 lata.

Tabela 16 Bezrobotni zamieszkałi na wsi według wieku, stan 31.12.

Wiek	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.		Udział do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2021 r.	2022 r.	w osobach	w %	2021 r.	2022 r.
18 – 24 lata	2 288	2 231	-57	-2,5%	12,5%	14,2%
25 – 34 lata	4 745	3 833	-912	-19,2%	26,0%	24,4%
35 – 44 lata	4 425	3 724	-701	-15,8%	24,2%	23,7%
45 – 54 lata	3 631	3 129	-502	-13,8%	19,9%	19,9%
55 – 59 lat	2 025	1 774	-251	-12,4%	11,1%	11,3%
60 lat i więcej	1 163	1 011	-152	-13,1%	6,4%	6,4%
Ogółem	18 277	15 702	-2 575	-14,1%	100,0%	100,0%

według stażu pracy

Zdecydowana większość bezrobotnych zamieszkałych na wsi posiadała doświadczenie związane z pracą zawodową (88,9%; niewielki spadek w stosunku do 2021 r. o 0,8 p. proc.). Wśród poprzednio pracujących najliczniej reprezentowani (podobnie jak w 2021 r.) byli bezrobotni legitymujący się krótkim okresem zatrudnienia, od 1 roku do 5 lat (24,6%). W końcu 2022 r., co dziewiąty bezrobotny zamieszkujący tereny wiejskie nie posiadał stażu pracy. W ujęciu rocznym dynamika spadku zarejestrowanych w tej kategorii wyniosła 7,7%.

Tabela 17 Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stażu pracy, stan 31.12.

Staż pracy	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.		Udział do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2021 r.	2022 r.	w osobach	w %	2021 r.	2022 r.
do 1 roku	3 234	2 794	-440	-13,6%	17,7%	17,8%
1 - 5 lat	4 618	3 864	-754	-16,3%	25,3%	24,6%
5 - 10 lat	2 972	2 593	-379	-12,8%	16,3%	16,5%
10 - 20 lat	3 050	2 573	-477	-15,6%	16,7%	16,4%
20 - 30 lat	1 773	1 498	-275	-15,5%	9,7%	9,5%
30 lat i więcej	739	635	-104	-14,1%	4,0%	4,0%
bez stażu pracy	1 891	1 745	-146	-7,7%	10,3%	11,1%
Ogółem	18 277	15 702	-2 575	-14,1%	100,0%	100,0%

według czasu pozostawania bez pracy

W gronie bezrobotnych zamieszkałych na wsi w dwóch kategoriach według czasu pozostawania bez pracy, tj. wśród osób pozostających w rejestrach urzędów pracy do 1 miesiąca oraz od 1 do 3 miesięcy odnotowano dodatnią dynamikę bezrobocia (odpowiednio: o 11,2%; o 6,5%). W pozostałych notowano spadek poziomu bezrobocia.

Największą grupę w tej subpopulacji stanowili bezrobotni pozostających bez pracy co najmniej 12 miesięcy (5 856 osób, tj. 37,3%). Odsetek bezrobotnych w tej grupie spadł o 8,1 p. proc. w stosunku do 2021 r.

Tabela 18 Bezrobotni zamieszkałi na wsi według czasu pozostawania bez pracy, stan 31.12.

Czas pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2021 r.		Udział do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2021 r.	2022 r.	w osobach	w %	2021 r.	2022 r.
do 1 m-ca	1 495	1 662	167	11,2%	8,2%	10,6%
1 – 3 m-cy	3 130	3 335	205	6,5%	17,1%	21,2%
3 – 6 m-cy	2 494	2 487	-7	-0,3%	13,6%	15,8%
6 – 12 m-cy	2 857	2 362	-495	-17,3%	15,6%	15,0%
12 – 24 m-cy	3 751	1 960	-1 791	-47,7%	20,5%	12,5%
pow. 24 m-cy	4 550	3 896	-654	-14,4%	24,9%	24,8%
Ogółem	18 277	15 702	-2 575	-14,1%	100,0%	100,0%

4.3 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy

W końcu 2022 r. zbiorowość bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy liczyła 2 886 osób, co stanowiło 5,0% bezrobotnych poprzednio pracujących (31.12.2021 r.: 3 543 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy, tj. 5,2% poprzednio pracujących). W ciągu roku liczebność tej kategorii spadła o 657 osób, tj. o 18,5%.

W końcu analizowanego okresu wśród bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy 58,2% stanowiły kobiety. W ujęciu rocznym zarówno liczba, jak i udział pań w opisywanej kategorii zmniejszył się odpowiednio: o 496 osób i o 3,2 p. proc.

Analizując wielkość „napływu” i „odpływu” w ciągu całego roku należy zauważyć, że liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy rejestrujących się w urzędach, niestety zdecydowanie przewyższała liczbę osób wyrejestrowanych z tytułu podjęcia zatrudnienia. W 2022 r. zarejestrowało się w województwie śląskim 4 581 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 3,6% całego napływu. W tym samym czasie z powodu podjęcia pracy wyłączono z ewidencji 3 041 osób tej kategorii, tj. 4,6% ogółu podjęć pracy.

Od stycznia do listopada 2022 roku notowano stopniowy spadek liczby bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy. Udział omawianej grupy bezrobotnych utrzymywał się na zbliżonym poziomie, tylko w 3 miesiącach ubiegłego roku odnotowano niewielki wzrost tego wskaźnika. Te wyniki mogą wskazywać, że inflacja i trwająca cały czas wojna w Ukrainie nie wpłynęła znacząco na sytuację zatrudnieniową firm na Śląsku (zob. tabela 19).

Tabela 19 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2022 r.

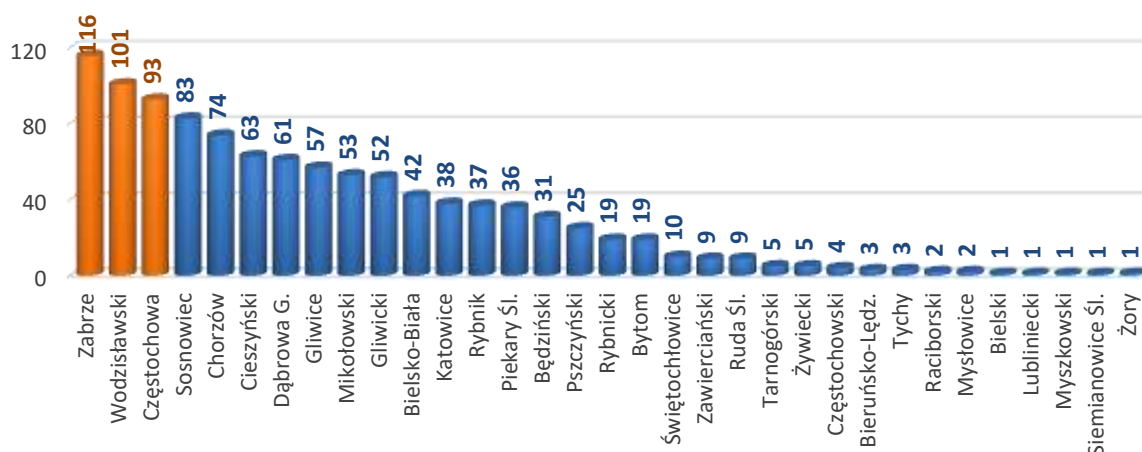
Okresy	Napływ w okresie sprawozdawczym			Odpływ z tytułu podjęcia pracy			Stan w końcu okresu				
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	poprzedni miesiąc = 100%	% wśród ogółu bezrobotnych
2021 ¹ r.	5 004	3 070	1 934	4 138	2 425	1 713	X	X	X	X	X
Grudzień 2021 r.							3 543	2 175	1 368	98,5	4,6
2022 ¹ r.	4 581	2 669	1 912	3 041	1 810	1 231	X	X	X	X	X
styczeń	489	288	201	229	140	89	3 636	2 228	1 408	102,6%	4,6%
luty	322	200	122	283	191	92	3 509	2 140	1 369	96,5%	4,5%
marzec	396	244	152	296	181	115	3 409	2 063	1 346	97,2%	4,4%
kwiecień	422	263	159	265	151	114	3 393	2 067	1 326	99,5%	4,4%
maj	324	187	137	267	153	114	3 248	1 977	1 271	95,7%	4,4%
czerwiec	348	206	142	247	149	98	3 148	1 916	1 232	96,9%	4,5%
lipiec	333	188	145	236	121	115	3 055	1 867	1 188	97,0%	4,4%
sierpień	324	205	119	206	114	92	2 994	1 840	1 154	98,0%	4,4%
wrzesień	387	224	163	291	191	100	2 905	1 768	1 137	97,0%	4,3%
październik	405	222	183	234	143	91	2 842	1 700	1 142	97,8%	4,4%
listopad	392	211	181	258	144	114	2 813	1 667	1 146	99,0%	4,3%
grudzień	439	231	208	229	132	97	2 886	1 679	1 207	102,6%	4,4%

¹⁾ Dane za 12 miesięcy

Szczególną formą zwolnień z przyczyn zakładu pracy są zwolnienia grupowe. W 2022 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim przedsiębiorcy zgłosili zamiar zwolnienia w trybie tak zwanych „grupówek” 1 481 pracowników (2021 r. – 2 339 osób). W tym samym czasie w województwie w ramach zwolnień grupowych pracę straciło 1 057 osób. W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w tym trybie spadła o 809 osób, tj. o 43,4%.

W 2022 roku tylko w 3 powiatach nie odnotowano zwolnień grupowych, tj. w Jastrzębiu Zdroju, Jaworznie i powiecie kłobuckim. Miejscowości o największej liczbie osób zwolnionych w ramach „grupówek” to: Zabrze, powiat wodzisławski i Częstochowa.

Wykres 12 Zwolnienia grupowe dokonane w 2022 r. według powiatów (w osobach)

W województwie śląskim najczęściej osób zwolnionych pochodziło z zakładów pracy działających w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe – 640,
- Transport i gospodarka magazynowa – 202,
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 74,
- Górnictwo i wydobywanie – 42,
- Budownictwo – 27.

4.4 Bezrobotni według wieku

Sytuacja bezrobotnych na rynku pracy pod względem struktury wieku, w ujęciu rocznym uległa pewnym zmianom. W 2022 r. odnotowano spadek liczby zarejestrowanych we wszystkich przedziałach wyodrębnionych ze względu na wiek. W grupie wiekowej 25 – 34 lata odnotowano największy spadek poziomu bezrobocia, a ich udział wynosił 22,8%. Największy odsetek bezrobotnych notowano w grupie wiekowej 35 – 44 lata (26,7%).

Tabela 20 Liczba bezrobotnych według wieku, stan 31.12.

Wiek	Liczba bezrobotnych				Spadek w stosunku do 31.12.2021 r.	
	2021 r.		2022 r.		osoby	Dynamika 31.12.2021 r. = 100%
	osoby	udział	osoby	udział		
Ogółem	76 324	100,0%	64 903	100,0%	-11 421	-15,0%
18 – 24 lata	7 288	9,5%	6 943	10,7%	-345	-4,7%
25 – 34 lata	18 443	24,2%	14 781	22,8%	-3 662	-19,9%
35 – 44 lata	20 753	27,2%	17 354	26,7%	-3 399	-16,4%
45 – 54 lata	15 955	20,9%	14 001	21,6%	-1 954	-12,2%
55 – 59 lat	8 757	11,5%	7 393	11,4%	-1 364	-15,6%
60 lat i więcej	5 128	6,7%	4 431	6,8%	-697	-13,6%

Najwyższy udział bezrobotnych w wieku pomiędzy 35, a 44 lata wystąpił w: Żorach (33,4%), Dąbrowie Górniczej (32,1 %) oraz w Mysłowicach (30,4%) i w Siemianowicach Śląskich (30,4%), a najniższy w Jastrzębiu Zdroju (21,7%) i w powiecie żywieckim (21,1%).

Według stanu na 31.12.2022 r. największą liczbę bezrobotnych w wieku od 35-44 lat odnotowano w: Sosnowcu (981 osób), Bytomiu (957 osób), Częstochowie (906 osób) i Katowicach (904 osoby), a najmniejszą w powiecie bieruńsko-lędzińskim (101 osób) oraz w Świętochłowicach (148 osób) i powiecie rybnickim (198 osób).

4.5 Bezrobotni według poziomu wykształcenia

W analizowanym okresie struktura wykształcenia bezrobotnych nie uległa znaczącym zmianom. Mimo zmniejszającego się udziału bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym lub niższym, nadal w województwie śląskim ponad połowę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem poniżej średniego (50,5%).

W 2022 r. nastąpił spadek liczby bezrobotnych we wszystkich kategoriach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Największy spadek liczebności poziomu bezrobocia odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej, a najmniejszy wśród osób z wykształceniem wyższym.

Tabela 21 Liczba bezrobotnych według wykształcenia, stan 31.12.

Poziom wykształcenia	Liczba bezrobotnych				Spadek w stosunku do 31.12.2021 r.	
	2021 r.		2022 r.		osoby	Dynamika 31.12.2021r. = 100%
	osoby	udział	osoby	udział		
Ogółem bezrobotni	76 324	100,0%	64 903	100,0%	-11 421	-15,0%
wyższe	11 085	14,5%	10 239	15,8%	-846	-7,6%
policealne i średnie zawodowe/branżowe	17 208	22,5%	15 019	23,1%	-2 189	-12,7%
średnie ogólnokształcące	8 160	10,7%	6 880	10,6%	-1 280	-15,7%
zasadnicze zawodowe/branżowe	19 029	24,9%	15 894	24,5%	-3 135	-16,5%
gimnazjalne /podstawowe i poniżej	20 842	27,3%	16 871	26,0%	-3 971	-19,1%

Jak wynika z powyższych danych obecnie posiadanie wyższego wykształcenia nie pomaga bezrobotnym w szybszym znalezieniu zatrudnienia. Na koniec ubiegłego roku najwyższy udział osób z wyższym wykształceniem wśród bezrobotnych wystąpił w: Katowicach (25,2%), Gliwicach (23,4%), Częstochowie (22,5%), Tychach (21,2%) oraz w powiecie bieruńsko-łędzińskim (20,8%). Z kolei w Bytomiu tylko 9,3% zarejestrowanych legitymowało się wykształceniem wyższym. Równie niskie udziały obserwowano w: Świętochłowicach (10,2%), Piekarach Śląskich (11,0%), Chorzowie (11,3%), Zabrze (11,4%) i Rudzie Śląskiej (11,5%).

4.6 Bezrobotni według stażu pracy

Zdecydowana większość śląskich bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2022 r. – 57 278 osób, tj. 88,3% ogółu zarejestrowanych), a tylko co dziewiąty nie posiadał doświadczenia zawodowego. W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących spadła o 10 861 osób, tj. o 15,9%, podobnie jak ich procentowy udział wśród ogółu zarejestrowanych (o 1,0 p. proc.). Równocześnie odnotowano spadek liczby bezrobotnych bez stażu pracy. W ujęciu rocznym ich liczba spadła o 560 osób, tj. o 6,8%.

Tabela 22 Struktura bezrobotnych według stażu pracy, stan 31.12.

Staż pracy	Liczba bezrobotnych				Spadek w stosunku do 31.12.2021 r.	
	2021 r.		2022 r.		osoby	Dynamika 31.12.2021r. =100%
	osoby	udział	osoby	udział		
Ogółem bezrobotni	76 324	100,0%	64 903	100,0%	-11 421	-15,0%
do 1 roku	16 223	21,3%	13 758	21,2%	-2 465	-15,2%
1 – 5 lat	17 904	23,5%	14 995	23,1%	-2 909	-16,2%
5 – 10 lat	11 881	15,6%	10 033	15,5%	-1 848	-15,6%
10 – 20 lat	12 247	16,0%	10 268	15,8%	-1 979	-16,2%
20 – 30 lat	7 123	9,3%	5 908	9,1%	-1 215	-17,1%
30 i więcej	2 761	3,6%	2 316	3,6%	-445	-16,1%
bez stażu	8 185	10,7%	7 625	11,7%	-560	-6,8%

Od kilku lat wśród bezrobotnych najwięcej osób legitymuje się stażem pracy od jednego do pięciu lat. Jednocześnie należy zauważyć, iż w analizowanym okresie ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych uległ niewielkiemu zmniejszeniu (o 0,4 p. proc.). Wzrost udziału odnotowano tylko

w grupie bezrobotnych bez stażu pracy (o 1,0 p. proc.), a udział bezrobotnych ze stażem pracy 30 lat i więcej pozostał na poziomie z roku 2021.

4.7 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Szczególnym aspektem bezrobocia interesantów powiatowych urzędów pracy jest czas pozostawania bez zatrudnienia. Według stanu na 31.12.2022 r. w województwie śląskim tylko co dziewiąty zaewidencjonowany pozostawał w rejestrach w okresie krótszym niż jeden miesiąc. Z kolei bezrobotni pozostający bez pracy również niezbyt długo, tj. od 1 do 3 miesięcy byli najliczniejszą grupą zarejestrowanych.

W ujęciu rocznym tylko w tych dwóch grupach notowano wzrost liczby zarejestrowanych: w grupie osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy (o 1 351 osób) oraz wśród bezrobotnych zaewidencjonowanych do 1 miesiąca (o 631 osób). Szczegółowe dane zamieszczono w tabeli 23.

Tabela 23 Struktura bezrobocia według czasu pozostawania bez pracy, stan 31.12.

Czas pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych				Spadek/wzrost w stosunku do 31.12.2021 r.	
	2021 r.		2022 r.		osoby	Dynamika 31.12.2021 r. = 100%
	osoby	udział	osoby	udział		
Ogółem bezrobotni	76 324	100,0%	64 903	100,0%	-11 421	-15,0%
do 1 m - ca	6 975	9,1%	7 606	11,7%	631	9,0%
1 – 3 m-cy.	13 198	17,3%	14 549	22,4%	1 351	10,2%
3 – 6 m-cy	10 745	14,1%	10 496	16,2%	-249	-2,3%
6 – 12 m-cy	12 004	15,7%	9 610	14,8%	-2 394	-19,9%
12 – 24 m-cy ⁷	16 419	21,5%	8 142	12,5%	-8 277	-50,4%
pow. 24 m-cy	16 983	22,3%	14 500	22,3%	-2 483	-14,6%

Długookresowe bezrobocie sprawia, że dezaktualizują się kwalifikacje i umiejętności zawodowe osób pozostających bez pracy, biorąc pod uwagę np. ciągły rozwój technologii lub automatyzację pracy. Jednym z najważniejszych elementów przeciwdziałania długoterminowemu bezrobociu jest jak najszybsza aktywizacja zawodowa osób pozostających w rejestrach urzędów pracy.

W końcu grudnia 2022 r. do kategorii tej kwalifikowały się w województwie śląskim 22 642 osoby (w tym 8 142 osoby pozostawały w rejestrach nieprzerwanie przez okres od 12 do 24 miesięcy, a 14 500 osób nieprzerwanie powyżej 24 miesięcy). Pozytywnym zjawiskiem jest, iż w ciągu roku najwyższy spadek liczby bezrobotnych odnotowano właśnie w grupie osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy o 8 277 osób, tj. aż o 50,4%.

4.8 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Bezrobotni absolwenci (czyli bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki) to według stanu na koniec 2022 roku 2 494 osoby, tj. 3,8% ogółu zarejestrowanych. W stosunku do 2021 r. liczebność tej kategorii wzrosła o 615 osób, tj. o 32,7%. Wśród bezrobotnych absolwentów, tak jak do tej pory, dominowały kobiety – 51,2%. Należy zauważyć, iż bezrobocie absolwentów cechuje sezonowość. Liczba zarejestrowanych znacząco spada w miesiącach wiosenno – letnich, gdyż część zaewidencjonowanych traci wtedy status absolwenta.

⁷Osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy klasyfikowane są jako długookresowo (długoterminowo) bezrobotne. Statystyka bezrobocia rejestrowanego identyfikuje także osoby, które pozostają bez pracy przez 12 miesięcy na przestrzeni ostatnich 24 miesięcy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nazywane są osobami długotrwale bezrobotnymi, i należą do osób „będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”. W praktyce „długotrwale bezrobotny” może przeplatać okresy krótkotrwałej pracy zawodowej oraz bezrobocia. Zbiorowość długotrwale bezrobotnych opisana została w dalszej części analizy.

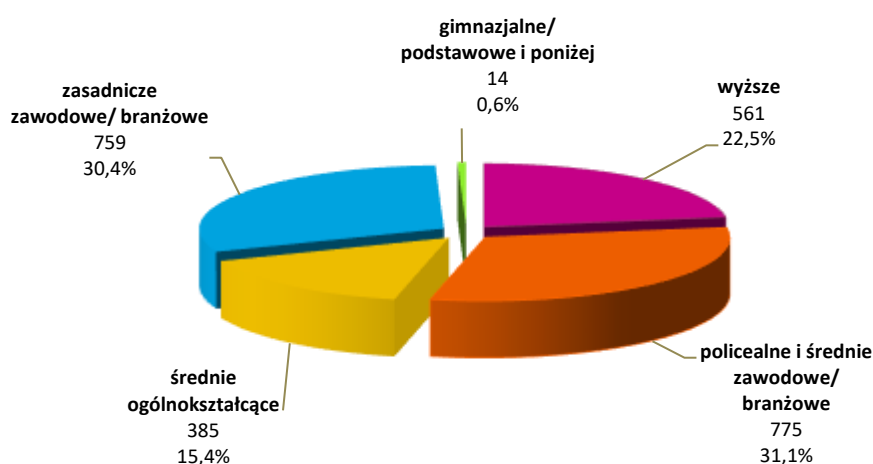

Tabela 24 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, stan 31.12.

miesiąc/rok	2021 r.		2022 r.	
	Osoby	Udział wśród ogółu	Osoby	Udział wśród ogółu
styczeń	3 059	3,2%	2 045	2,6%
luty	3 150	3,3%	2 063	2,6%
marzec	3 027	3,2%	1 953	2,5%
kwiecień	1 486	1,6%	1 816	2,4%
maj	1 634	1,8%	1 188	1,6%
czerwiec	1 197	1,3%	915	1,3%
lipiec	1 141	1,3%	973	1,4%
sierpień	1 328	1,5%	1 356	2,0%
wrzesień	1 863	2,2%	2 390	3,6%
październik	2 154	2,7%	2 663	4,1%
listopad	2 106	2,7%	2 593	4,0%
grudzień	1 879	2,5%	2 494	3,8%

Według stanu na 31.12.2022 r. najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych było w powiecie cieszyńskim (154 osoby, co stanowiło 4,9% ogółu zarejestrowanych w tym powiecie), kłobuckim (151 osób, tj. 7,0%), wodzisławskim (120 osób, tj. 5,4%), częstochowskim (117 osób, tj. 4,7%), żywieckim (115 osób, tj. 4,8%), lublinieckim (105 osób, tj. 7,0%) oraz tarnogórskim (101 osób, tj. 4,4%). Najmniej osób tej kategorii zaewidencjonowanych było w powiecie: gliwickim (11 osób, 0,8%) oraz w Świętochłowicach (14 osób, tj. 2,6%) i w Gliwicach (15 osób, tj. 0,6%). Statystyka bezrobocia rejestrowanego umożliwia szczegółową analizę danych dotyczących struktury wykształcenia zarejestrowanych absolwentów. Zdecydowana większość bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki legitymuje się wykształceniem zawodowym/branżowym (61,5%), przy czym na poziomie policealnym i średnim – 31,1%, a na poziomie zasadniczym – 30,4%. Tylko sporadycznie w rejestrach pozostają absolwenci gimnazjów lub szkół podstawowych, co wynika przede wszystkim z obowiązku kontynuowania nauki szkolnej do 18 roku życia (zob. wykres 13).

Wykres 13 Bezrobotni absolwenci szkół według poziomu wykształcenia, stan 31.12.2022 r.

W końcu grudnia 2022 r. bezrobotni absolwenci zarejestrowani w śląskich powiatowych urzędach pracy najczęściej posiadali następujące zawody: *fryzjer*, *mechanik pojazdów samochodowych*, *sprzedawca* i *kucharz* (zob. tabela 25).

Tabela 25 Ranking zawodów i specjalności, w których zarejestrowanych było, co najmniej 20 absolwentów według stanu na 31.12.2022 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu/specjalności	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki (absolwenci)					
		Napływ absolwentów od stycznia do grudnia		Wzrost/spadek w stosunku do 2021 r.	Liczba absolwentów wg stanu na 31.12.		Wzrost/spadek liczby absolwentów w stosunku do 31.12.2021 r.
		2021 r.	2022 r.		2021 r.	2022 r.	
Ogółem		8 196	9 153	957	1 879	2 494	615
z tego zawody, w których na koniec grudnia 2022 r. było zarejestrowanych co najmniej 20 absolwentów							
514101	Fryzjer	300	501	201	76	158	82
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	115	224	109	40	95	55
522301	Sprzedawca	224	269	45	67	92	25
512001	Kucharz	112	171	59	32	80	48
751201	Cukiernik	60	124	64	20	59	39
351203	Technik informatyk	214	234	20	55	51	-4
333107	Technik logistyki	151	166	15	32	47	15
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych	126	130	4	33	43	10
712905	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	30	79	49	12	40	28
422402	Technik hotelarstwa	89	93	4	28	26	-2
331403	Technik ekonomista	170	162	-8	24	26	2
311943	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	-	46	46	-	22	22
333906	Technik organizacji reklamy	92	81	-11	18	21	3
311204	Technik budownictwa	60	57	-3	21	20	-1

Ponad połowa absolwentów to osoby ze stażem pracy (50,2%; w 2021 r. – 47,0%), przy czym co czwarty posiadał krótki staż pracy - do 1 roku. Największą grupę absolwentów stanowiły osoby pozostające bez pracy do 3 miesięcy, tj. 69,4%, a ich udział zwiększył się o 2,2 p. proc. w stosunku do 2021 r. (67,2%).

Tabela 26 Struktura bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

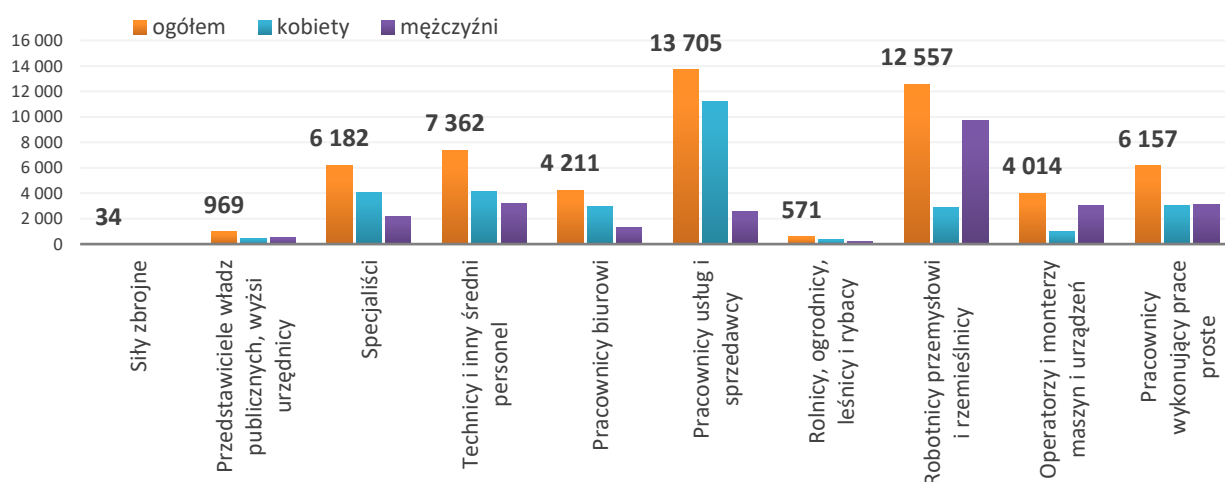
Wyszczególnienie		Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki ogółem			
		osoby		udział	
		31.12.2021 r.		31.12.2022 r.	
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1 miesiąca	365	19,4%	498	20,0%
	1 – 3 miesięcy	899	47,8%	1 231	49,4%
	3 – 6 miesięcy	492	26,2%	657	26,3%
	6 – 12 miesięcy	123	6,5%	108	4,3%
wiek	18 - 24 lat	1 563	83,2%	2 128	85,3%
	25 - 34 lat	255	13,6%	296	11,9%
	35 - 44 lat	42	2,2%	51	2,0%
	45 - 54 lat	19	1,0%	17	0,7%
	55 - 59 lat	0	0,0%	2	0,1%
	60 lat i więcej	0	0,0%	0	0,0%
wysztalcenie	wyższe	462	24,6%	561	22,5%
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	693	36,9%	775	31,1%
	średnie ogólnokształcące	388	20,6%	385	15,4%
	zasadnicze zawodowe/branżowe	325	17,3%	759	30,4%
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	11	0,6%	14	0,6%
staż pracy ogółem	do 1 roku	517	27,5%	582	23,3%
	1 do 5 lat	312	16,6%	615	24,7%
	5 do 10 lat	26	1,4%	34	1,4%

Wyszczególnienie		Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki ogółem			
		osoby		udział	
		31.12.2021 r.		31.12.2022 r.	
10 do 20 lat	21	1,1%	15	0,6%	
20 do 30 lat	7	0,4%	6	0,2%	
30 lat i więcej	0	0,0%	0	0,0%	
bez stażu	996	53,0%	1 242	49,8%	
Ogółem województwo śląskie	1 879	100,0%	2 494	100,0%	

4.9 Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

Wszyscy bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy przyporządkowywani są do odpowiedniej grupy zawodowej, zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS). Według stanu na koniec grudnia 2022 r. zdecydowana większość zarejestrowanych posiadała określony zawód/specjalność – 55 762 osoby, tj. 85,9% (2021 r. – 65 639 osób, tj. 86,0%). Z kolei 9,1 tys. osób bezrobotnych, tj. 14,1% zostało zakwalifikowanych do grupy bezrobotnych *bez zawodu*. Według KZiS najbardziej zagregowany podział obejmuje 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich. Natężenie bezrobocia w województwie śląskim na dzień 31.12.2022 r. na poziomie grup wielkich prezentuje wykres 14⁸.

Wykres 14 Bezrobotni według wielkich grup zawodów, stan 31.12.2022 r.

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie grup wielkich wskazuje, iż w populacji bezrobotnych najczęściej reprezentowane są osoby posiadające zawody z grupy wielkiej „5”, tj. *Pracownicy usług i sprzedawcy* – 21,1% ogółu zarejestrowanych (2021 r. - 21,5%) oraz osoby posiadające kwalifikacje zawodowe należące do grupy wielkiej „7”, tj. *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*, stanowiące 19,3% ogółu (2021 r. – 19,2%). Osoby bezrobotne należące do tych dwóch grup zawodowych w końcu grudnia 2022 r. stanowiły łącznie niemal połowę zarejestrowanych posiadających zawód (47,1%).

W grupie *Pracownicy usług i sprzedawcy* w końcu roku zarejestrowanych było 13 705 bezrobotnych, z czego 81,6% stanowiły kobiety. Większość bezrobotnych z tej kategorii to osoby między 30 a 50 rokiem życia (7 836 osób, tj. 57,2%). Tak jak przed rokiem, wśród osób pozostających bez pracy w omawianej grupie najwięcej bezrobotnych posiadało zawód sprzedawcy, kucharza, fryzjera oraz robotnika gospodarczego.

Bezrobotni sklasyfikowani w grupie *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* to w większości mężczyźni (9 705 osób, 77,3%). Prawie połowa zarejestrowanych w omawianej kategorii to osoby długotrwale bezrobotne (47,0%). Młodzi bezrobotni stanowili stosunkowo niski udział pozostających bez pracy w tejże grupie. Jak wynika z danych statystycznych zarejestrowanych *robotników* poniżej 30 roku

⁸ W Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na poziomie najbardziej zagregowanym wyróżniamy 10 wielkich grup zawodowych. Na kolejnym, drugim szczeblu wyróżniamy duże grupy zawodowe. Bardziej szczegółowo dzielimy zawody na grupy średnie (poziom III) oraz grupy elementarne (poziom IV). Dla potrzeb analitycznych najczęściej korzystamy z zawodów zagregowanych na poziomie grup elementarnych. Możliwa jest też analiza na poziomie zawodów i specjalności (poziom V – kod sześciocyfrowy).

życia odnotowano jedynie 1 465 osób, tj. 11,7%. Najliczniejsze zawody i specjalności w tej zróżnicowanej grupie to: ślusarze, krawcy, murarze i cukiernicy.

Wciąż najmniej bezrobotnych należało do wielkiej grupy zawodów *Siły zbrojne*, gdzie w końcu grudnia 2022 roku zarejestrowanych było jedynie 34 bezrobotnych mężczyzn.

Poniżej przedstawiono tabelę prezentującą zawody i specjalności, w których zarejestrowanych było co najmniej 500 bezrobotnych. Na czele rankingu według liczby bezrobotnych w końcu 2022 r. (podobnie jak w latach poprzednich) znalazły się osoby pracujące w zawodach handlowo-usługowych, robotniczych, rzemieślniczych, biurowych oraz pomocniczych.

Tabela 27 Ranking zawodów i specjalności o największej liczbie bezrobotnych

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu i specjalności	Liczba bezrobotnych -stan 31.12.2022 r.	Udział w liczbie bezrobotnych N=64 903
1	522301	Sprzedawca	6 062	9,3%
2	512001	Kucharz	1 472	2,3%
3	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	1 239	1,9%
4	722204	Ślusarz	1 219	1,9%
5	514101	Fryzjer	1 169	1,8%
6	432103	Magazynier	942	1,5%
7	515303	Robotnik gospodarczy	863	1,3%
8	753105	Krawiec	739	1,1%
9	911207	Pracownik utrzymania czystości	703	1,1%
10	331403	Technik ekonomista	702	1,1%
11	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	676	1,0%
12	711202	Murarz	655	1,0%
13	811101	Górnik eksploatacji podziemnej	641	1,0%
14	751201	Cukiernik	635	1,0%
15	411004	Technik prac biurowych	573	0,9%
16	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	549	0,8%
Razem			18 839	29,0%

Łącznie bezrobotni posiadający zawody i specjalności wymienione w powyższej tabeli, tj. 18 839 osób stanowiło niemal jedną trzecią ogółu zarejestrowanych oraz 33,8% posiadających zawód/specjalność. Warto zwrócić uwagę na fakt, że prawie jedna czwarta bezrobotnych zarejestrowanych w województwie śląskim posiada zawód mieszczący się na pierwszych dziesięciu pozycjach rankingu (15 110 bezrobotnych, tj. 23,3% ogółu).

W zestawieniu osób bezrobotnych niezmiennie od kilku lat pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmuje zawód sprzedawcy ich udział w całej populacji bezrobotnych wynosi 9,3%.

5. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczamy:

- bezrobotnych do 30 roku życia;
- bezrobotnych długotrwale;
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. w rejestrach pozostawało 51 359 osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, było to 79,1% wszystkich bezrobotnych w województwie śląskim. Większość zarejestrowanych z omawianej grupy stanowiły kobiety (28 519 osób, tj. 55,5%).

Tabela 28 Liczba zarejestrowanych osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, stan w końcu miesiąca

miesiąc/rok	2021 r.	2022 r.
styczeń	72 889	63 140
luty	74 188	62 766
marzec	73 522	61 726
kwiecień	72 944	60 620
maj	71 880	58 319
czerwiec	70 263	55 682
lipiec	69 120	54 366
sierpień	67 905	53 447
wrzesień	66 331	52 942
październik	64 743	51 781
listopad	63 179	51 212
grudzień	61 630	51 359

W końcu grudnia 2022 r. najwięcej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowanych było w: Bytomiu (2,9 tys. osób), Sosnowcu (2,8 tys. osób) oraz powiecie cieszyńskim (2,7 tys. osób). Natomiast najmniej zaewidencjonowanych było w powiecie bieruńsko-łędzińskim (317 osób), Świętochłowicach (399 osób) oraz Żorach (536 osób).

Udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych wahał się od 71,1% w Żorach do 85,6% w powiecie raciborskim.

5.1 Bezrobotni poniżej 30 roku życia, w tym bezrobotni do 25 roku życia

Do bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat (od 18 do 29) zaliczane są osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 30 roku życia. Z danych statystycznych wynika, że według stanu na 31.12.2022 r. zbiorowość bezrobotnych poniżej 30 roku życia liczyła w województwie śląskim 13,8 tys. osób, co stanowiło 21,2% wszystkich osób zarejestrowanych. W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych w wieku od 18 do 29 lat spadła o 1 994 osoby (tj. o 12,7%). Dokładne dane zawarto w tabeli 29.

Tabela 29 Bezrobotni poniżej 30 roku życia, stan w końcu miesiąca

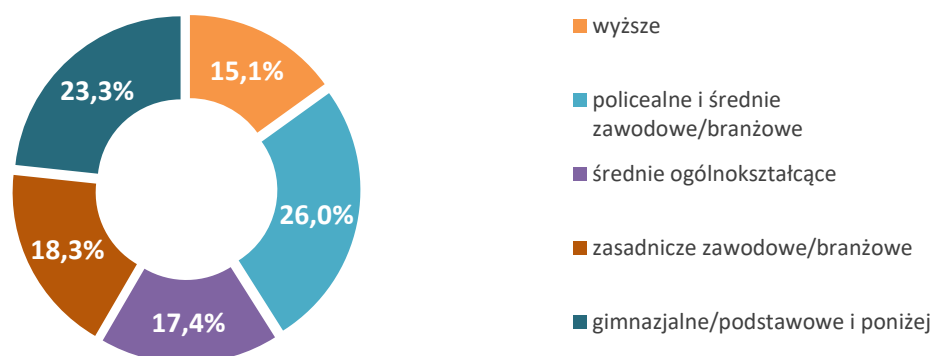
Rok/miesiąc	2021 r.		2022 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	22 469	23,7%	16 574	21,1%
luty	22 979	23,9%	16 435	21,0%
marzec	22 376	23,5%	16 112	20,7%
kwiecień	21 697	23,1%	15 672	20,4%
maj	20 874	22,7%	15 107	20,5%
czerwiec	19 805	22,2%	14 086	20,1%
lipiec	19 157	21,9%	13 705	19,9%
sierpień	18 673	21,8%	13 849	20,4%
wrzesień	18 315	22,1%	14 526	21,7%
październik	17 639	21,9%	14 245	21,8%
listopad	16 997	21,7%	14 059	21,7%
grudzień	15 768	20,7%	13 774	21,2%

Według stanu na koniec 2022 roku w subpopulacji bezrobotnych poniżej 30 roku życia znalazło się 8 591 kobiet (62,4% ogółu bezrobotnych z tego przedziału wiekowego; rok wcześniej odpowiednio 10 032 osoby, tj. 63,6%).

W końcu grudnia 2022 r. wśród ogółu zarejestrowanych, najwięcej bezrobotnych z opisywanej kategorii zaewidencjonowanych było w powiecie cieszyńskim (781 osób), Bytomiu (712 osób) oraz powiecie kłobuckim (617 osób). Z kolei najmniej osób tej kategorii pochodziło z: powiatu bieruńsko-łędzińskiego (92 osoby), Świętochłowic (105 osób) oraz Żor (178 osób).

Czas poszukiwania pracy ma istotny wpływ na możliwość podjęcia zatrudnienia przy dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Wśród bezrobotnych poniżej 30 roku życia stosunkowo niski był odsetek chronicznie bezrobotnych. Osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące stanowiły tylko 9,7% (1 333 osoby). W opisywanej subpopulacji większość pozostawała w rejestrach urzędów pracy krótko, w okresie do 6 miesięcy (68,3%, tj. 9 413 osób). W grupie młodych bezrobotnych co czwarty legitymował się wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym/branżowym. Szczegółowe dane przedstawia wykres 15.

Wykres 15 Bezrobotni poniżej 30 roku życia według poziomu wykształcenia, stan 31.12.2022 r.

Wśród bezrobotnych poniżej 30 roku życia możemy wyróżnić podkategorię osób w wieku do 25 lat. Według stanu na 31.12.2022 r. liczebność tej zbiorowości wynosiła w województwie śląskim 6 943 osoby, co stanowiło 10,7% ogółu zarejestrowanych (rok wcześniej ten udział był niższy i wynosił 9,5%).

Tabela 30 Bezrobotni poniżej 25 roku życia, stan w końcu miesiąca

Rok/miesiąc	2021 r.		2022 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	10 590	11,2%	7 669	9,8%
luty	10 869	11,3%	7 515	9,6%
marzec	10 524	11,1%	7 323	9,4%
kwiecień	10 102	10,8%	7 115	9,3%
maj	9 736	10,6%	6 933	9,4%
czerwiec	9 182	10,3%	6 399	9,1%
lipiec	8 852	10,1%	6 282	9,1%
sierpień	8 585	10,0%	6 489	9,6%
wrzesień	8 740	10,5%	7 427	11,1%
październik	8 458	10,5%	7 356	11,3%
listopad	8 069	10,3%	7 088	10,9%
grudzień	7 288	9,5%	6 943	10,7%

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 57,0% omawianej kategorii (3 959 osób; 2021 r. – 4 261 osób, tj. 58,5%).

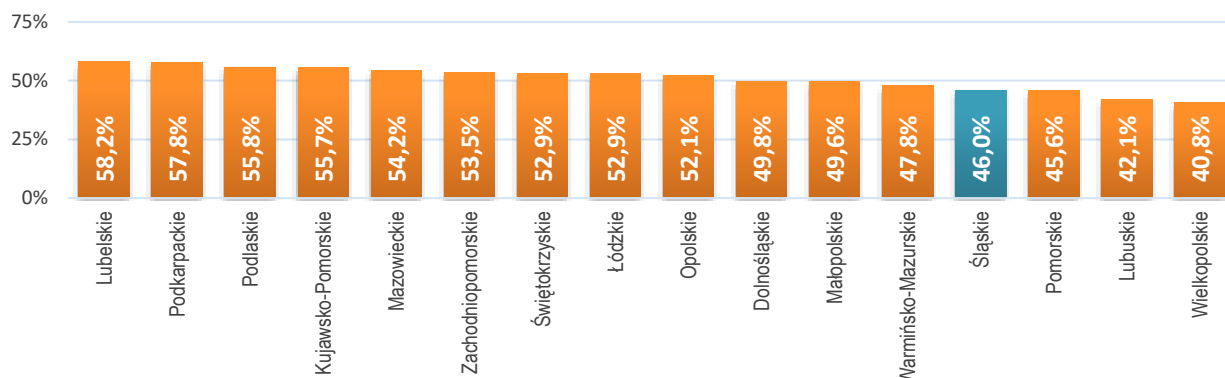
Natężenie bezrobocia młodzieży poniżej 25 roku życia w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. Ich udział wśród ogółu bezrobotnych wahał się od 15,2% w powiecie kłobuckim do 6,2% w Katowicach.

5.2 Długotrwale bezrobotni

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem czasu odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Śląskie to jedno z województw o najniższym udziale osób długotrwale bezrobotnych. W końcu 2022 roku bezrobotni tej kategorii stanowili mniej niż połowę zarejestrowanych. W stosunku do roku poprzedniego udział ten zmniejszył się o 5,2 p. proc.

Wykres 16 Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w podziale na województwa, stan 31.12.2022 r.

W ciągu roku liczebność tej zbiorowości zmniejszyła się o 9,2 tys., z 39,1 tys. w grudniu 2021 r. do poziomu 29,9 tys. w końcu grudnia 2022 r.

Tabela 31 Długotrwale bezrobotni, stan w końcu miesiąca

Rok/miesiąc	2021 r.		2022 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	39 908	42,1%	39 330	50,1%
luty	41 034	42,7%	38 867	49,6%
marzec	41 168	43,3%	37 837	48,6%
kwiecień	41 782	44,5%	36 927	48,1%
maj	42 240	46,0%	35 554	48,2%
czerwiec	42 143	47,3%	34 111	48,6%
lipiec	41 988	48,0%	33 068	48,1%
sierpień	41 589	48,5%	32 002	47,2%
wrzesień	41 047	49,5%	30 985	46,4%
październik	40 310	50,0%	30 281	46,4%
listopad	39 444	50,3%	29 650	45,8%
grudzień	39 054	51,2%	29 873	46,0%

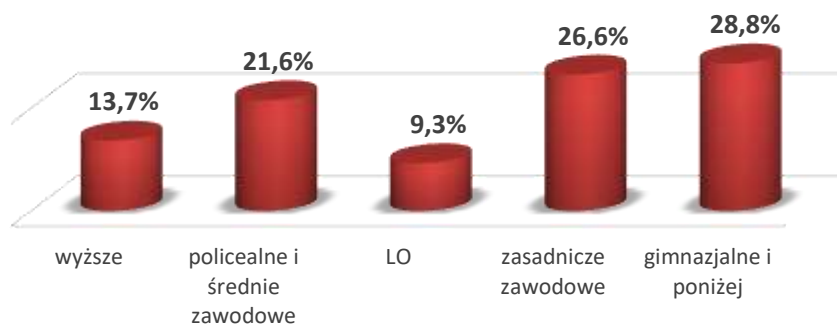
Wśród długotrwale bezrobotnych nadal dominują kobiety (16,9 tys. osób, tj. 56,5% w grudniu 2022 r.). Udział pań w ogólnej liczbie długotrwale bezrobotnych w ciągu roku zmniejszył się o 0,6 p. proc. (31.12.2021 r. – 57,1% pań).

W końcu 2022 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Bytomiu i Sosnowcu (po 1,8 tys.) oraz powiecie cieszyńskim (1,7 tys.). W najmniejszym stopniu problem długotrwałego bezrobocia dotyczył powiatu bieruńsko – lędzińskiego (129 osób) oraz miasta Świętochłowice (204 osoby).

Na koniec roku wśród długotrwale bezrobotnych 47,5% stanowiły osoby, które pozostawały bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące. Z kolei 26,9% to bezrobotni, którzy poszukiwali zatrudnienia nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy.

Blisko jedna trzecia osób długotrwale bezrobotnych posiadała wykształcenie gimnazjalne lub poniżej, wysoki był również udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Wykres 17 Struktura długotrwale bezrobotnych według wykształcenia, stan 31.12.2022 r.

Najwięcej zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych legitymowało się stażem pracy do 1 roku – 23,1%, a najmniej powyżej 30 lat (2,8%). Natomiast prawie co dziesiąty bezrobotny z omawianej kategorii nie posiada stażu pracy.

5.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

W końcu grudnia 2022 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy zaewidencjonowanych było 18,4 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 28,4% ogółu wszystkich zaewidencjonowanych (rok wcześniej analogiczny odsetek był na podobnym poziomie – 28,3%).

Tabela 32 Bezrobotni powyżej 50 roku życia, stan w końcu miesiąca

Rok/miesiąc	2021 r.		2022 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	25 271	26,7%	21 985	28,0%
luty	25 348	26,4%	21 895	28,0%
marzec	25 092	26,4%	21 593	27,7%
kwiecień	24 881	26,5%	21 389	27,8%
maj	24 489	26,7%	20 560	27,9%
czerwiec	24 068	27,0%	19 817	28,2%
lipiec	23 560	26,9%	19 452	28,3%
sierpień	23 063	26,9%	18 986	28,0%
wrzesień	22 252	26,8%	18 546	27,8%
październik	21 830	27,1%	18 116	27,7%
listopad	21 560	27,5%	18 044	27,9%
grudzień	21 583	28,3%	18 428	28,4%

Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii, w których notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 39,3%. Należy jednak zauważyć, iż grupa mężczyzn wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia jest liczniejsza od kobiet, ponieważ w Polsce wiek emerytalny jest zróżnicowany w zależności od płci.

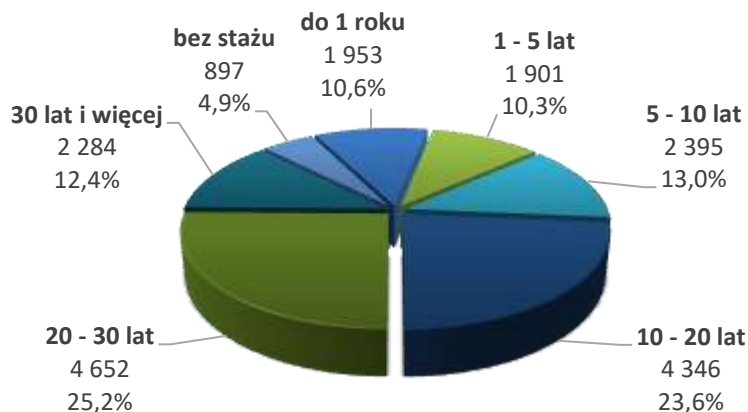
Wśród wszystkich bezrobotnych 50+ niespełna połowa pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy powyżej 12 miesięcy (45,0%, tj. 8 297 osób).

W końcu 2022 r. biorąc pod uwagę kryterium procentowe, problem braku pracy w grupie 50+ widoczny był głównie w: powiecie bieruńsko – lędzińskim (32,9%), Częstochowie (32,6%), a także Chorzowie i powiecie żywieckim (po 32,0%). Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród ogółu zaewidencjonowanych był najmniejszy w: Żorach (19,6%), Rudzie Śląskiej (23,7%) oraz powiecie kłobuckim (23,8%).

Niewątpliwym atutem osób z grupy wiekowej 50+ jest fakt posiadania doświadczenia zawodowego, 25,2% osób posiada staż od 20 do 30 lat, a 23,6% od 10 do 20 lat. Zaledwie 4,9% (897 osób) to bezrobotni powyżej 50 roku życia bez stażu pracy.

Wykres 18 Struktura bezrobocia według stażu pracy wśród osób powyżej 50 roku życia, stan 31.12.2022 r.

5.4 Bezrobotni niepełnosprawni⁹

Według wstępnych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 r. w województwie śląskim liczba osób, które posiadały ważne orzeczenie kwalifikujące je do zbiorowości osób niepełnosprawnych wynosiła 376,5 tys., z czego 51,3% stanowiły kobiety (193,0 tys.). Osoby prawnie niepełnosprawne z województwa śląskiego stanowią 10,8% ogółu tej kategorii w kraju.

W świetle danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego na koniec 2022 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 5,7 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych. W odniesieniu do sytuacji z grudnia 2021 r. liczebność w tej grupie spadła o 274 osoby (tj. 4,6%). Udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu zaewidencjonowanych wzrósł z 7,8% w grudniu 2021 r. do 8,8% w grudniu 2022 r.

Na koniec 2022 roku kobiety stanowiły 44,2% zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych (2 524 osoby) co oznacza, że ich udział w ujęciu rocznym zmniejszył się o 0,8 p. proc.

Tabela 33 Bezrobotni niepełnosprawni, stan w końcu miesiąca

Rok/miesiąc	2021 r.		2022 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	5 611	5,9%	6 120	7,8%
luty	5 572	5,8%	6 090	7,8%
marzec	5 561	5,9%	6 015	7,7%
kwiecień	5 481	5,8%	5 933	7,7%
maj	5 345	5,8%	5 842	7,9%
czerwiec	5 245	5,9%	5 731	8,2%
lipiec	5 191	5,9%	5 671	8,3%
sierpień	5 166	6,0%	5 628	8,3%
wrzesień	5 542	6,7%	5 645	8,5%
październik	6 035	7,5%	5 571	8,5%
listopad	5 967	7,6%	5 563	8,6%
grudzień	5 979	7,8%	5 705	8,8%

Według stanu na 31.12.2022 r. najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w: Częstochowie (467 osób), Bytomiu (306 osób) oraz Sosnowcu (268 osób). Najmniej bezrobotnych omawianej kategorii zaewidencjonowano w: powiecie bieruńsko - lędzińskim (28 osób), Żorach (49 osób) oraz Świętochłowicach (71 osób). Jednocześnie biorąc pod uwagę udział zarejestrowanych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych zdecydowanie najwyższy był on w miastach: Bielsko – Biała oraz Częstochowa, odpowiednio 14,7% i 14,0%. Natomiast najmniej niepełnosprawnych w stosunku do ogółu bezrobotnych notowano w powiecie kłobuckim, gdzie ich udział wynosił zaledwie 4,1%.

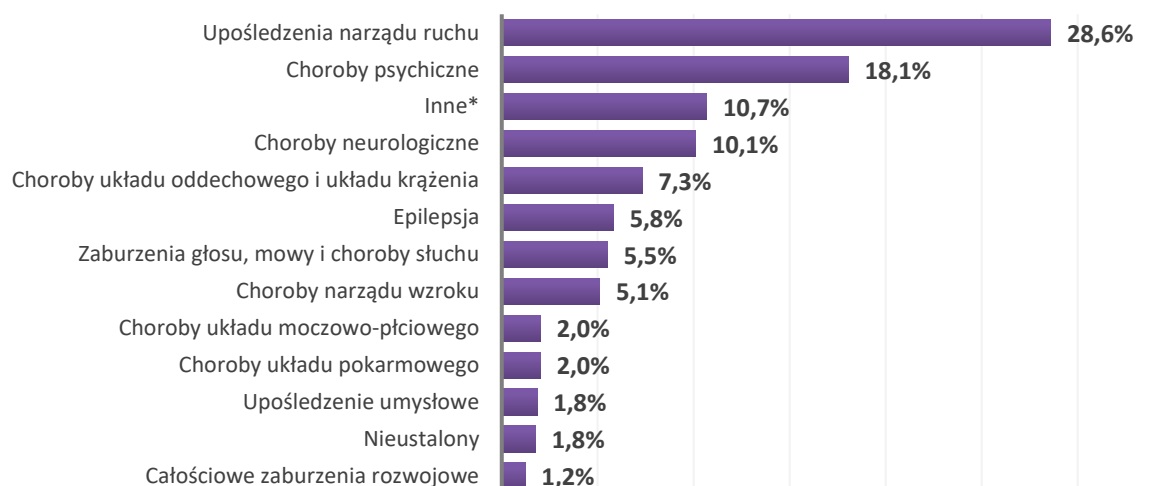
⁹ Źródłem danych dla tego rozdziału są sprawozdania MRiPS-07 „Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu” za drugie półrocze 2022 r. i 2021 r.

Niepełnosprawność najczęściej nabywa się z wiekiem, stąd w końcu grudnia 2022 r. osoby młode, do 29 roku życia stanowiły jedynie 10,5% bezrobotnych niepełnosprawnych (598 osób). Natomiast najbardziej liczną kategorią były osoby w wieku od 45 do 54 lat (1 692 osoby, tj. 29,7%).

Wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych w województwie śląskim zdecydowana większość posiadała orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności – 3 296 osób (57,8%). Kolejne 2 205 osób legitymowało się umiarkowaną niepełnosprawnością (38,7%). Jedynie 204 niepełnosprawnych pozostających bez pracy to osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (3,6%).

Biorąc pod uwagę przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności, niezmiennie najpowszechniejsze są kłopoty związane z funkcjonowaniem (upośledzeniem) narządu ruchu (wzrost o 0,3 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego) oraz choroby psychiczne (wzrost o 0,1 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego). Dokładne dane zawarto na wykresie 19.

Wykres 19 Przyczyny niepełnosprawności, stan na koniec 2022 r. (N= 5 705 bezrobotnych niepełnosprawnych)

*Inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych oraz bez symbolu niepełnosprawności.

5.5 Pozostałe kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Tabela 34 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	31.12.2021 r.		31.12.2022 r.		wzrost/spadek	
	liczba	udział w ogółem	liczba	udział w ogółem	osoby	Dynamika 2021 r. =100%
Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	1 160	1,5%	1 198	1,9%	38	3,3
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	12 045	15,8%	9 633	14,8%	-2 412	-20,0
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	125	0,2%	130	0,2%	5	4,0
Liczba bezrobotnych ogółem		76 324		64 903	-11 421	-15,0

Jak widać z prezentowanych danych, w województwie śląskim relatywnie niska jest liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, deklarujących korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej – 1,9%. W końcu 2022 r. zaewidencjonowanych było 1 198 osób z tej kategorii, a w ujęciu rocznym ich liczba niemal nie uległa zmianie.

W końcu grudnia 2022 r. w regionie bez pracy pozostawało 9,6 tys. bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko poniżej 6 roku życia. W omawianej kategorii zdecydowana większość to kobiety (89,2%). Najczęściej co najmniej jedno dziecko poniżej 6 roku życia wychowywali bezrobotni z przedziału wiekowego od 25 do 34 lat (51,3%), a następnie osoby z przedziału wiekowego od 35 do 44 lat (34,7%).

Bez względu na okres sprawozdawczy nieliczną była grupa bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. W końcu grudnia 2022 r. w śląskich urzędach pracy zarejestrowanych było 130 osób tej kategorii.

6. Działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu. Aktywizacja bezrobotnych

6.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Od stycznia do grudnia 2022 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 135,4 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, czyli o 27,1 tys., tj. 16,7% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W 2022 r. do śląskich urzędów pracy wpłynęło 18 588 ofert pracy subsydiowanej, tj. 13,7% wszystkich zgłoszonych ofert (2021 r. – 16 864; 10,4%). Szczegółowe informacje zawarto w tabeli 35.

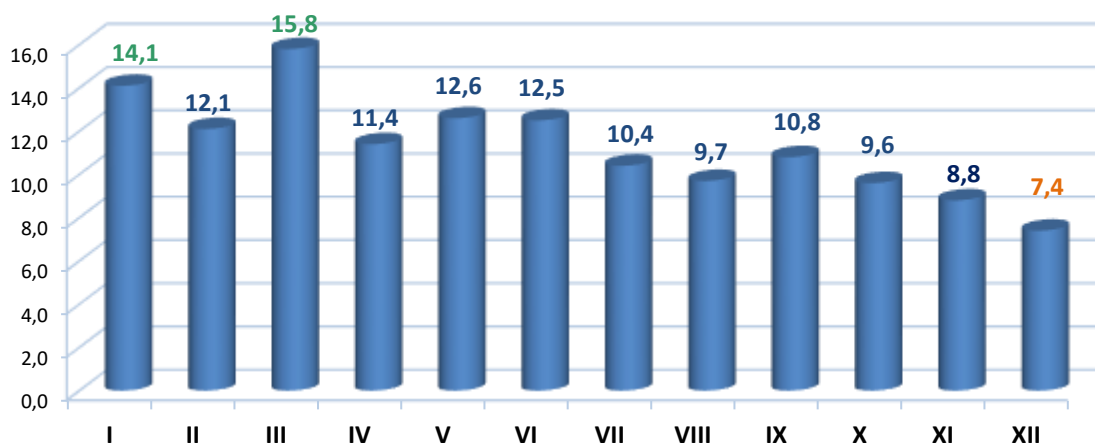
Tabela 35 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Wyszczególnienie		2021 r.	2022 r.	wzrost/spadek		
				liczby bezwzględne	Dynamika 2021 r. = 100%	
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej		162 460	135 358	-27 102	83,3	
z ogółem na:						
z ogółem	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	151 796	123 869	-27 927	81,6	
	miejsca aktywizacji zawodowej	10 664	11 489	825	107,7	
	z tego:	staże	8 999	10 072	1 073	111,9
		przygotowanie zawodowe dorosłych	3	7	4	233,3
		prace społecznie użyteczne	1 662	1 410	-252	84,8
	dla niepełnosprawnych	3 256	4 146	890	127,3	
	dla osób w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	118	41	-77	34,7	

W analizowanym roku w śląskich urzędach pracy odnotowano 28,8 tys. ofert pracy niesubsydiowanej mniej niż w roku 2021.

Największa liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej została zgłoszona w styczniu i marcu, natomiast najmniej ofert pracy wpłynęło do urzędów pracy województwa śląskiego w grudniu 2022 r.

Wykres 20 Liczba wolnych miejsc pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2022 roku (dane w tysiącach)

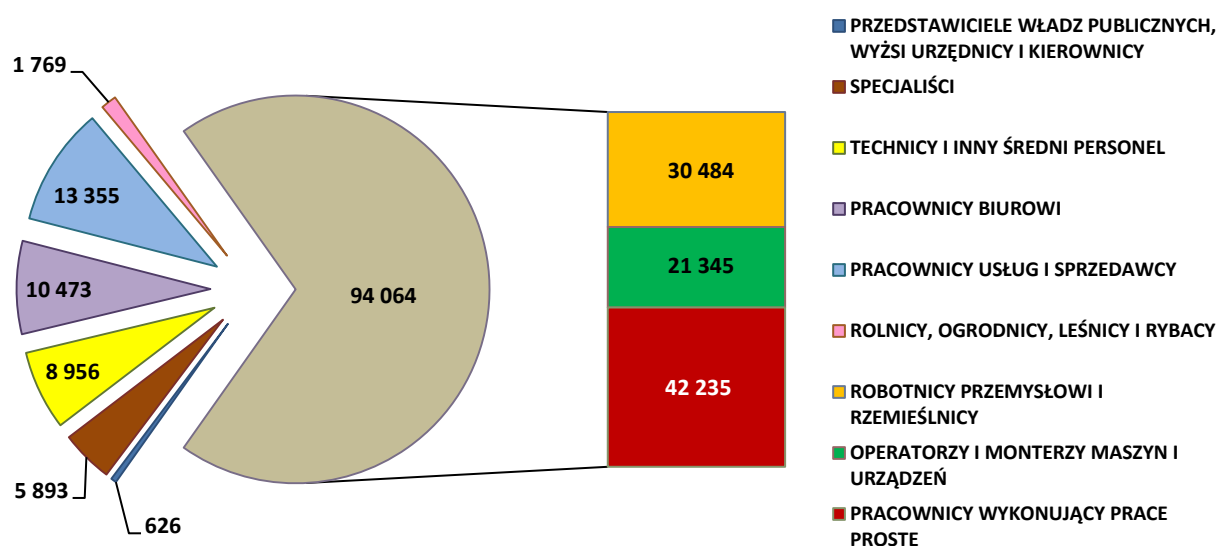

Oferty, podobnie jak w latach ubiegłych pochodziły w większości z sektora prywatnego: 91,3% (w 2021 r. – 93,1%). Spośród 36 powiatów województwa śląskiego w 2022 r. liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w stosunku do roku poprzedniego spadła w 26 powiatach, a tylko w 10 wzrosła. Największy spadek liczby ofert pracy w stosunku do 2021 r. nastąpił w: Katowicach (spadek o 4 045 ofert pracy), Bielsku-Białej (o 3 616 ofert), powiecie będzińskim (o 3 251 ofert) oraz Rudzie Śląskiej (o 3 144 oferty). Największy wzrost liczby ofert pracy w stosunku do poprzedniego roku odnotowano w: powiecie rybnickim (wzrost o 1 603 oferty pracy) i Piekarach Śląskich (o 1 221 ofert pracy).

6.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów

Analizy struktury ofert zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy dokonano w oparciu o klasyfikację zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy. Spośród 135 136¹⁰ informacji o liczbie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, zgłoszonych do urzędów pracy w 2022 r. najwięcej (w ramach grup wielkich) przeznaczonych było dla grup: *pracownicy wykonujący prace proste* – 42 235 wolnych miejsc pracy, tj. 31,3% (w 2021 r. – 56 959 ofert), *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 30 484 wolne miejsca pracy, tj. 22,6% (w 2021 r. – 29 811 ofert) oraz *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* – 21 345 wolnych miejsc pracy, tj. 15,8% (w 2021 r. - 28 811 ofert). Najmniej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej adresowanych było do grupy *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* – 626 wolnych miejsc pracy tj. 0,5% (w 2021 r. – 902 oferty) oraz dla grupy *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* – 1 769 wolnych miejsc pracy tj. 1,3% (w 2021 r. - 1 767 ofert). W grupie *siły zbrojne* nie zgłoszono żadnej oferty pracy.

Wykres 21 Struktura ofert według wielkich grup zawodowych w 2022 r.

W stosunku do 2021 r. spadek liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do urzędów pracy odnotowano w sześciu wielkich grupach zawodów, a wzrost tylko w trzech. Największy liczbowy spadek dotyczył grupy *pracownicy wykonujący prace proste* (o 14 724 oferty pracy, tj. o 25,9%) oraz grupy *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (o 7 466 ofert pracy, tj. o 25,9%). Największy wzrost liczby ofert pracy zanotowano w grupie *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (o 673 oferty pracy, tj. o 2,3%). Względem poprzedniego roku liczba wszystkich ofert pracy zmalała o 26 773 oferty, tj. o 16,5%.

Uwzględniając szczegółową klasyfikację (na poziomie kodów 6. cyfrowych), odnoszącą się do konkretnego zawodu lub specjalności, można zauważyć, iż zapotrzebowanie na pracowników zgłaszane w 2022 r. przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy kształtowało się podobnie jak w latach ubiegłych. Prezentowane poniżej zestawienie zawiera stanowiska pracy najczęściej poszukiwane przez pracodawców w 2022 r., w których liczba informacji o wolnych miejscach pracy

¹⁰ Różnica między danymi ze sprawozdania MRiPS-01 a załącznikiem nr 1 wynika z metodologii naliczania poszczególnych sprawozdań. W załączniku 1 w rubrykach dotyczących ofert pracy wykazywana jest liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w I lub II półroczu danego roku. Jest to suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, zgłoszonych w poszczególnych miesiącach danego półroczu, skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali lub korygowali.

i miejscach aktywizacji zawodowej była większa niż 1000. Warto dodać, że w wymienionych zawodach zgłoszono ogółem 66,2 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, co stanowiło 49,0% wszystkich ofert, które wpłynęły do śląskich powiatowych urzędów pracy. Jak widać, na poniższej liście nie znalazł się żaden zawód, do wykonywania którego niezbędnym jest wyższe wykształcenie.

Tabela 36 Ranking zawodów/specjalności, w których w 2022 r. zgłoszono do powiatowych urzędów pracy największą liczbę informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej (uwzględniono tylko te zawody, w których zgłoszono więcej niż 1000 ofert pracy)

Kod zawodu	Nazwa zawodu i specjalności 2022 r.	Liczba ofert		% ofert subsydiowanych
		Liczba ofert	w tym subsydiowanej	
932990	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	8 195	22	0,3
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	7 663	183	2,4
933304	Robotnik magazynowy	3 509	26	0,7
932101	Pakowacz ręczny	3 418	189	5,5
754903	Pracownik produkcji	3 390	54	1,6
932911	Pomocniczy robotnik przemysłowy	3 203	9	0,3
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	3 054	282	9,2
522301	Sprzedawca	2 687	1 051	39,1
432103	Magazynier	2 680	351	13,1
515303	Robotnik gospodarczy	2 659	1 683	63,3
911207	Pracownik utrzymania czystości	2 544	541	21,3
411003	Pracownik biurowy	2 049	1 405	68,6
313904	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	1 950	1	0,1
962201	Pracownik prac dorywczych	1 861	10	0,5
821109	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	1 811	2	0,1
818990	Pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	1 778	7	0,4
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1 534	893	58,2
721404	Monter konstrukcji stalowych	1 471	7	0,5
411004	Technik prac biurowych	1 339	1 007	75,2
722204	Ślusarz	1 300	125	9,6
721204	Spawacz	1 290	20	1,6
941201	Pomoc kuchenna	1 287	595	46,2
832203	Kierowca samochodu osobowego	1 192	27	2,3
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	1 113	23	2,1
541307	Pracownik ochrony fizycznej	1 112	33	3,0
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	1 040	21	2,0
912990	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem niesklasyfikowani	1 034	37	3,6

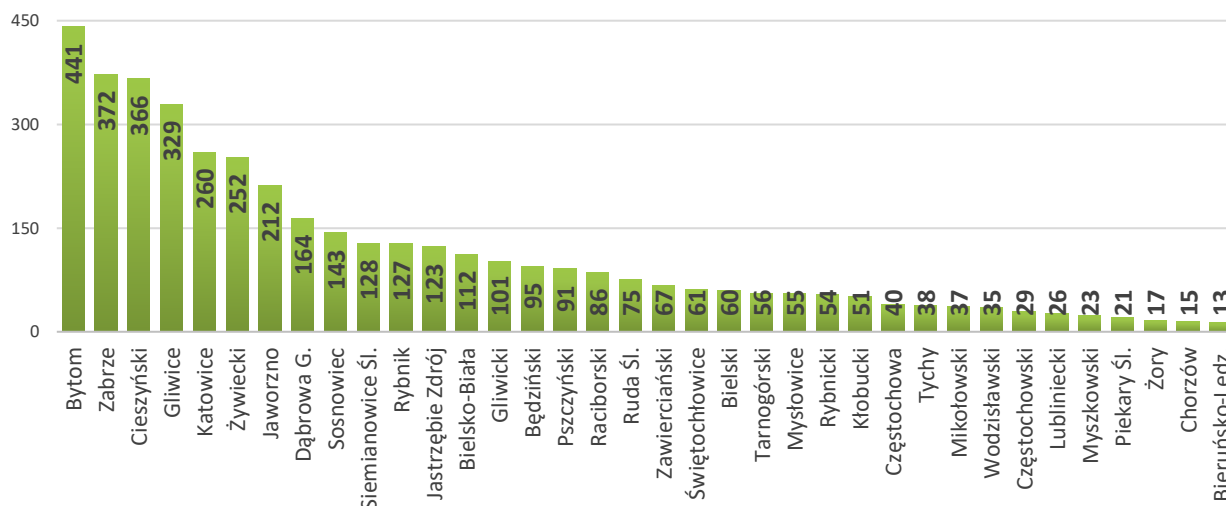
W niektórych z wymienionych powyżej zawodów/specjalnościach odsetek ofert subsydiowanych (z ogółu ofert zgłoszonych w zawodzie) był szczególnie wysoki, np. *technik prac biurowych* – 75,2%, *pracownik biurowy* – 68,6%, *robotnik gospodarczy* – 63,3%, *pozostali pracownicy obsługi biurowej* – 58,2%.

6.3 Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy urzędy pracy mogą wspierać podnoszenie kwalifikacji poprzez inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń bezrobotnych i innych uprawnionych osób oraz przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkoleniowych. Szkolenia mogą trwać do 12 miesięcy, a w przypadku osób bez kwalifikacji zawodowych, nawet 24 miesiące. Osoba bezrobotna może zostać skierowana na szkolenie grupowe organizowane przez urząd pracy lub szkolenie przez siebie wskazane (indywidualne).

W 2022 r. w województwie śląskim wyłączono 4 175 osób z tytułu rozpoczęcia szkoleń dla bezrobotnych, rok wcześniej odpowiednio 2 086 osób, w ujęciu rocznym liczba kierowanych na szkolenia wzrosła o 2 089 osób. W 2022 r. szkolenia w ramach bonu szkoleniowego rozpoczęło 260 osób, tj. 6,2% ogółu kierowanych na szkolenia (w 2021 r. – 194 osoby, tj. 9,3%). Uwzględniając podział terytorialny na powiaty, w 2022 r. najwięcej bezrobotnych zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń w Bytomiu oraz w Zabrzu. Najmniej bezrobotnych zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń w powiecie bieruńsko-lędzińskim oraz w Chorzowie. Szczegółowe dane zawiera wykres 22.

Wykres 22 Liczba osób, które rozpoczęły szkolenia zorganizowane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2022 r.

W 2022 roku odsetek kobiet wśród bezrobotnych wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń był wyższy niż wśród mężczyzn i wyniósł 56,5% (w 2021 r. udział kobiet wyniósł 40,8%, zaś mężczyzn 59,2%).

Tabela 37 Wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych w podziale na płeć

Wyszczególnienie		2021 r.		2022 r.	
		osoby	udział	osoby	udział
ogółem	bezrobotni ogółem (stan 31.12)	76 324	100%	64 903	100%
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	2 086	100%	4 175	100%
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń *		2,7%		6,4%	
mężczyźni	bezrobotni (stan 31.12.)	34 542	45,3%	29 348	45,2%
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	1 234	59,2%	1 816	43,5%
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń *		3,6%		6,2%	
kobiety	bezrobotni (stan 31.12.)	41 782	54,7%	35 555	54,8%
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	852	40,8%	2 359	56,5%
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń *		2,0%		6,6%	

* *Wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń* – określono jako procentowy udział kierowanych na szkolenia w roku sprawozdawczym do liczby bezrobotnych wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego; obliczono dla ogółu bezrobotnych, mężczyzn oraz kobiet.

W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. 260 osób rozpoczęło szkolenia w ramach bonu szkoleniowego. Najczęściej otrzymywali go bezrobotni z powiatu cieszyńskiego (45 osób) oraz z Jastrzębia Zdroju (31 osób) i z Dąbrowy Górniczej (30 osób). W siedemnastu powiatach naszego województwa ta forma aktywizacji nie była stosowana.

6.4 Programy stażowe oraz przygotowanie zawodowe dorosłych

Działania w ramach aktywnej polityki rynku pracy polegają na wykorzystaniu specjalnych narzędzi, głównie w postaci różnego rodzaju programów zatrudnienia subsydiowanego oraz programów podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Osoby bezrobotne mogą liczyć na możliwość korzystania

z dwóch następnych po szkoleniach, specjalnych instrumentów ich aktywizacji zawodowej - stażu oraz przygotowania zawodowego dorosłych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2022 r. w województwie śląskim staże były popularną formą aktywizacji i z tej formy skorzystało więcej osób niż w roku poprzednim. W ciągu całego roku 8 908 bezrobotnych zostało skierowanych na staż, było to o 1 353 osoby, tj. o 17,9% więcej niż w roku poprzednim (2021 r. – 7 555 osób). Bezrobotne panie stanowiły 77,6% skierowanych na staż, a ich liczba wynosiła 6 912 osób. W porównaniu z rokiem ubiegłym udział kobiet wśród ogółu rozpoczynających staże wzrósł o 2,1 p. proc.

W 2022 r. najwięcej bezrobotnych rozpoczęło staż w powiecie kłobuckim (631 osób), Częstochowie (468 osób), powiecie częstochowskim (428 osób) i w powiecie żywieckim (421 osób). Najmniej zarejestrowanych biorących udział w tym programie, to osoby z powiatu bieruńsko - lędzińskiego (52 osoby). Część osób rozpoczynających staże to bezrobotni kierowani w ramach bonu stażowego. W 2022 r. bon otrzymało 20 stażystów (0,2% wyłączonych z tytułu rozpoczęcia stażu) z tego: w Żorach – 18 osób, powiecie pszczyńskim – 2 osoby. W trzydziestu czterech powiatach bonu stażowego nie otrzymał żaden bezrobotny. W 2022 r. 1 786 osób długotrwale bezrobotnych zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia stażu (w 2021 r. – 1 598 osób). Wśród długotrwale bezrobotnych wyłączonych z tytułu rozpoczęcia stażu większość stanowiły kobiety, tj. 77,2% (2021 r. było to 77,3%).

W analizowanym okresie na staż skierowano 683 osoby po 50 roku życia, tj. 7,7% ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z tego tytułu (rok wcześniej 5,9%; 448 osób). W grupie powyżej 50 roku życia rozpoczynających staż, kobiety stanowiły 68,8% (w 2021 r. – 64,3%).

Przygotowanie zawodowe dorosłych to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończony egzaminem. Zgodnie z założeniami ustawy uczestnicy korzystający ze wsparcia, jakim jest przygotowanie zawodowe dorosłych mają możliwość po jego zakończeniu uzyskania tytułu zawodowego, tytułu czeladniczego lub kwalifikacji i umiejętności zawodowych odpowiadających potrzebom pracodawcy. Jest to szansa dla osób bezrobotnych na podwyższenie lub zdobycie nowych kwalifikacji. Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa od 6 do 12 miesięcy, a przyuczenie do pracy dorosłych trwa od 3 do 6 miesięcy.

Z przygotowania zawodowego dorosłych w 2022 r. skorzystało zaledwie 5 osób, a w roku poprzednim 3 osoby. W większości powiatów, tj. w 32 nie odnotowano funkcjonowania tego instrumentu w ciągu całego roku. Tylko cztery powiaty zorganizowały tę formę kształcenia ustawicznego, miasta Mysłowice, Ruda Śląska i Rybnik oraz powiat tarnogórski.

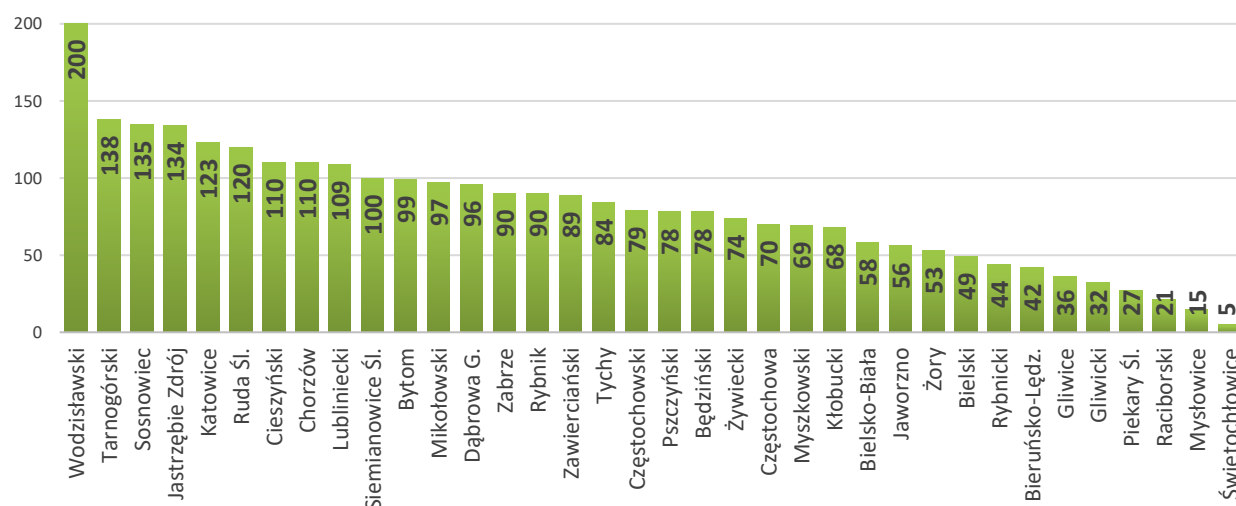
6.5 Zatrudnienie subsydiowane

Prace interwencyjne są inicjowane i finansowane przez powiatowe urzędy pracy w razie braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia dla bezrobotnych. W ich ramach pracodawcy zatrudniają bezrobotnych w zamian za uzyskiwaną z urzędu pracy refundację części kosztów wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne.

W 2022 r. w pracach interwencyjnych wzięło udział aż 2 878 osób, tj. o 466 więcej niż przed rokiem (w 2021 r. – 2 412 osób). Wśród korzystających z tej formy wsparcia kobiety stanowiły 64,9% (w 2021 r. odsetek kobiet był niższy i wynosił 59,0%). W skali całego 2022 r. udział zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wynosił 25,7% (w 2021 r. 23,8%).

W województwie śląskim zróżnicowany jest stopień organizacji prac interwencyjnych. W 2022 r. najwięcej bezrobotnych podjęło prace interwencyjne w powiatach: wodzisławskim oraz tarnogórskim, a najmniej w Świętochłowicach.

Wykres 23 Liczba osób, które rozpoczęły prace interwencyjne inicjowane i finansowane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2022 r.

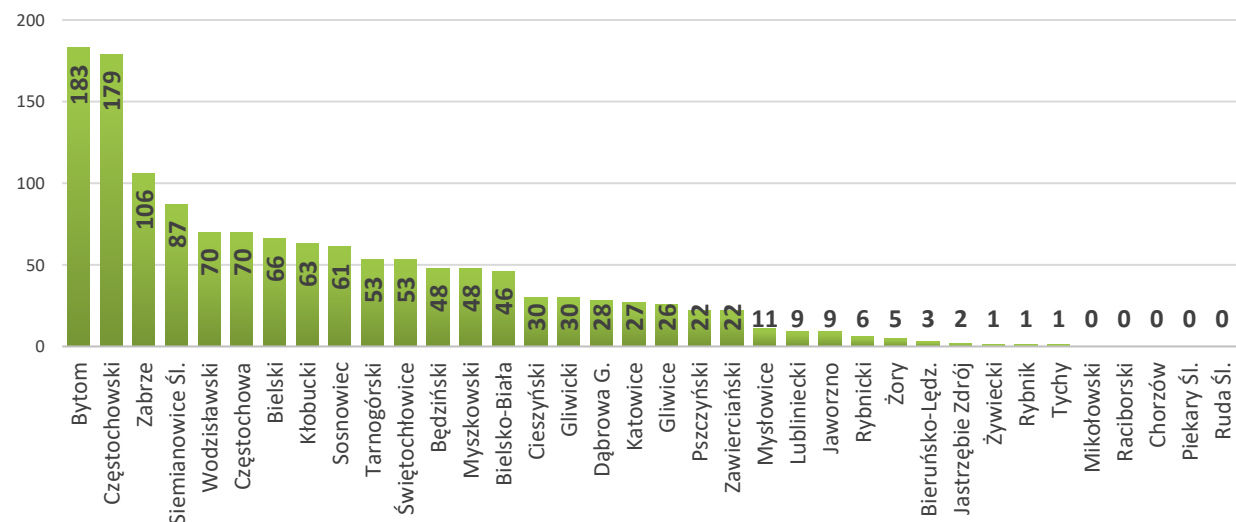

Roboty publiczne to zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty, gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W województwie śląskim w 2022 r. w ramach robót publicznych udzielono wsparcia 1 366 osobom (rok wcześniej – 937 osobom). W 2022 r. udział kobiet w robotach publicznych, podobnie jak w latach poprzednich, był wyższy niż mężczyzn i wyniósł 71,1%.

Roboty publiczne najczęściej inicjowane były w Bytomiu, powiecie częstochowskim oraz w Zabrzu. W pięciu powiatach województwa w ogóle nie realizowano tej formy wsparcia. W skali całego 2022 r. udział zatrudnienia w ramach robót publicznych w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wyniósł 12,2% (w 2021 r. 9,3%).

Wykres 24 Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w ramach robót publicznych w województwie śląskim w 2022 r.

Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej były najczęściej stosowaną przez śląskie urzędy pracy formą zatrudnienia subsydiowanego.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, starosta z Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy.

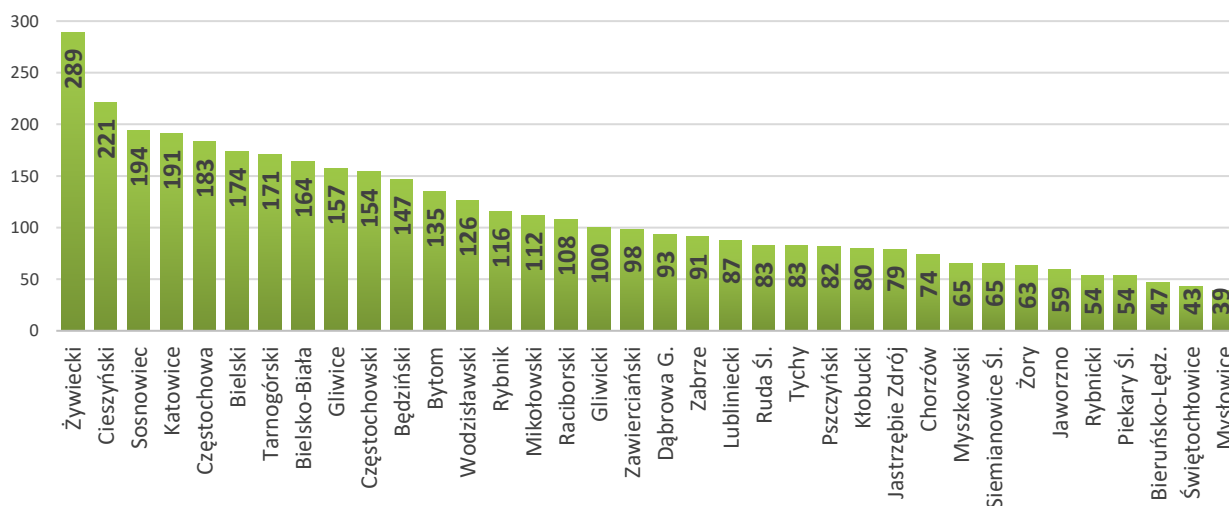
Instrument ten wsparł inicjatywę utworzenia 4 081 nowych firm na terenie województwa i taką liczbę bezrobotnych w 2022 r. wyłączono z rejestrów urzędów pracy z tego tytułu.

Porównując poprzedni rok sprawozdawczy obserwujemy zwiększenie liczby udzielonych dotacji o 217. W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. najwięcej dotacji udzielono w powiecie żywieckim, powiecie cieszyńskim, Sosnowcu, a najmniej w Mysłowicach i Świętochłowicach. Szczegółowe dane zawarto na wykresie 25.

Kobiety rzadziej od mężczyzn korzystały z opisywanej formy wsparcia. W analizowanym okresie środki na rozpoczęcie własnego biznesu uzyskało 1 920 bezrobotnych pań tj. 47,0% ogółu wyłączonych z tytułu rozpoczęcia działalności gospodarczej (w 2021 r. - 1 719, tj. 44,5%).

W 2022 r. z tytułu otrzymania dotacji i rozpoczęcia działalności gospodarczej wyłączono 530 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 13,0% wszystkich osób, które skorzystały z tego typu wsparcia oraz 195 osób po 50 roku życia, tj. 4,8%.

Wykres 25 Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej przyznane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2022 r.

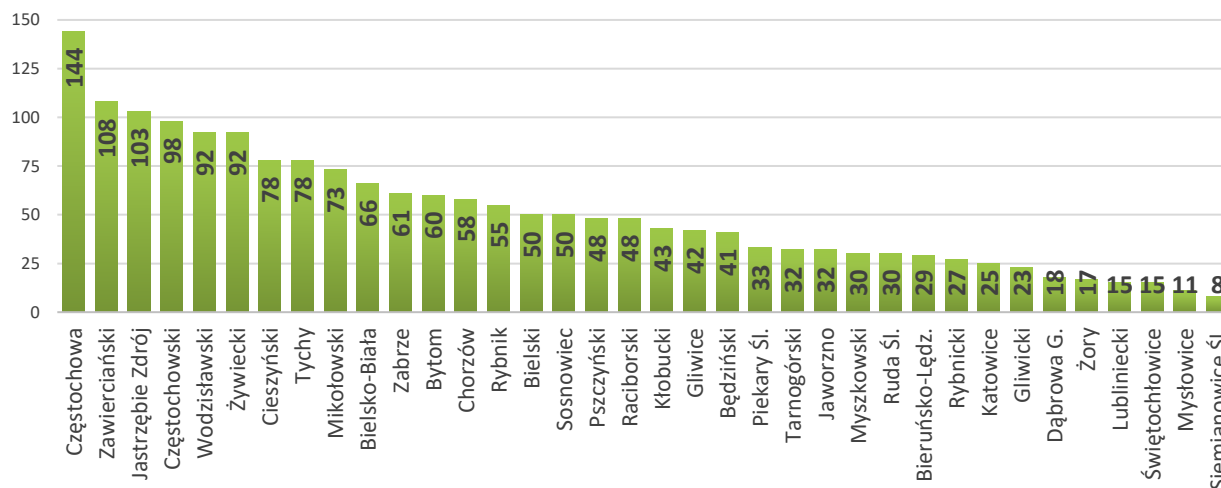

Refundowane miejsca pracy to środki z Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą. W ramach tego instrumentu pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia na stanowisku refundowanym skierowanych bezrobotnych w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres nie krótszy niż 24 miesiące. Jest to z założenia bardzo efektywna forma, wspierająca zarówno rozwój przedsiębiorstw jak i zapewniająca stabilne stanowiska pracy dla bezrobotnych.

W ramach tego instrumentu śląscy przedsiębiorcy w 2022 r. zatrudnili 1 833 bezrobotnych we wszystkich 36 powiatach (w 2021 r. 1 879 bezrobotnych). Udział kobiet zatrudnionych na stanowiskach refundowanych był niższy niż mężczyzn i wyniósł 45,3% (rok wcześniej 43,9%). Największe zainteresowanie pracodawców omawianą formą wsparcia w 2022 r. notowano w: Częstochowie, powiecie zawierciańskim i Jastrzębiu Zdroju. Niewielki udział w aktywizacji miały stanowiska refundowane w Siemianowicach Śląskich, Mysłowicach oraz Świętochłowicach i powiecie lublinieckim.

Od stycznia do grudnia 2022 r. udział refundacji kosztów zatrudnienia w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wyniósł w województwie śląskim 16,4% (w 2021 r. – 18,6%).

Wykres 26 Refundowane miejsca pracy przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2022 r.

6.6 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne mają przede wszystkim spełniać rolę pomocową, a także kształtować aktywne postawy oraz przywracać zdolność pełnienia ról społecznych i zawodowych. Mają na celu, oprócz zapewnienia osobom bezrobotnym możliwości uzyskania minimalnych przynajmniej środków do życia i wsparcia działań społeczności lokalnych, zdyscyplinowanie bezrobotnych i ograniczenie możliwości wykonywania przez nich pracy w szarej strefie.

W 2022 r. z tytułu podjęcia prac społecznie użytecznych z rejestrów powiatowych urzędów pracy wyłączono 1 318 osób, w tym 621 kobiet (w 2021 r. – 1 380 osób, w tym 662 kobiety).

W analizowanym okresie osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 75,6% wyłączonych z tytułu rozpoczęcia prac społecznie użytecznych, tj. 996 osób (rok wcześniej było to 1 005 osób; 72,8%). Ponadto z danych statystycznych wynika, że szczególnie często do prac społecznie użytecznych kierowani byli bezrobotni powyżej 50 roku życia (748 osób) i stanowili oni 56,8% wyłączonych z tego tytułu (w 2021 r. - 722 osoby, tj. 52,3%).

6.7 Pozostałe formy aktywizacji zawodowej

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stosowane są różne formy aktywizacji zawodowej przeznaczone dla poszczególnych grup bezrobotnych. Dla osób do 30 roku życia są to: bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, bon szkoleniowy oraz refundacja pracodawcy kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne. Dla bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy lub sprawujących opiekę nad osobą zależną: grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, a dla bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat - dofinansowanie wynagrodzenia. Ponadto formą aktywizacji zawodowej są pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej udzielane przez pośredników finansowych wybieranych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W tabeli 38 przedstawiono dane liczbowe dotyczące udziału bezrobotnych w wymienionych formach aktywizacji, w układzie powiatów.

Tabela 38 Wybrane formy wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w 2022 r.

Powiaty	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2022 r. z przyczyny:			
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia działalności gospodarczej poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia
Będziński	3	0	5	6
Bielski	10	0	11	0
Cieszyński	18	0	58	0
Częstochowski	0	0	0	17

Powiaty	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2022 r. z przyczyny:			
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia działalności gospodarczej poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia
Gliwicki	2	1	5	3
Kłobucki	50	3	17	9
Lubliniecki	10	0	9	7
Mikołowski	0	0	0	4
Myszkowski	18	0	0	2
Pszczynski	5	1	3	0
Raciborski	41	3	13	12
Rybnicki	5	0	11	4
Tarnogórski	18	0	2	6
Bieruńsko - lędziński	2	0	2	2
Wodzisławski	11	0	24	1
Zawierciański	13	1	0	3
Żywiecki	19	0	4	0
Bielsko – Biała	22	0	13	0
Bytom	8	1	1	0
Chorzów	1	0	0	11
Częstochowa	0	0	0	17
Dąbrowa Górnicza	2	0	1	2
Gliwice	2	0	0	10
Jastrzębie – Zdrój	12	1	0	0
Jaworzno	4	0	5	15
Katowice	8	1	10	12
Mysłowice	0	0	0	2
Piekary Śląskie	0	0	0	5
Ruda Śląska	1	0	1	7
Rybnik	15	1	18	7
Siemianowice Śląskie	3	1	0	0
Sosnowiec	3	0	7	0
Świętochłowice	1	0	0	1
Tychy	1	0	2	13
Zabrze	12	0	12	14
Żory	4	0	2	0
RAZEM	324	14	236	192

W 2022 roku (podobnie jak w 2021 r.) w województwie śląskim nie odnotowano wyłączeń z przyczyn: podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne oraz podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego. Zarówno w ubiegłym roku, jak i w roku poprzednim nie odnotowano również podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.

6.8 Dodatki aktywizacyjne

Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, jeżeli:

- 1) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 2) z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W 2022 r. uprawnienia do dodatku aktywizacyjnego w wyniku podjęcia zatrudnienia nabyły 6 763 osoby (w 2021 r. – 7 478 osób), z których 6 761 osób podjęło zatrudnienie z własnej inicjatywy (w 2021 r. – 7 473 osoby). Najwięcej takich osób odnotowano w Częstochowie (415), w Bytomiu (378) oraz Sosnowcu (356), a najmniej w Świętochłowicach (55) i powiecie lublinieckim (64). Liczba uprawnionych do dodatku aktywizacyjnego w porównaniu z 2021 r. zmniejszyła się o 715 osób.

7. Pasywne działania urzędów pracy. Bezrobotni z prawem do zasiłku.

Podstawowym instrumentem pasywnych działań powiatowych urzędów pracy jest wypłata zasiłków dla osób bezrobotnych. Świadczenie to jest formą wsparcia pieniężnego dla osób, które utraciły źródło utrzymania.

Zasiłek uzależniony jest od stażu pracy osoby bezrobotnej:

- gdy staż pracy wynosi do 5 lat pracy - zasiłek jest wypłacany w wysokości 80% zasiłku podstawowego,
- gdy staż pracy wynosi od 5 do 20 lat pracy - zasiłek jest wypłacany w wysokości 100% zasiłku podstawowego,
- gdy staż pracy wynosi co najmniej 20 lat pracy - zasiłek jest wypłacany w wysokości 120% zasiłku podstawowego.

Według stanu na 31.12.2022 r. zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobierała zasiłku dla bezrobotnych. W końcu roku prawo do tego świadczenia posiadało 14,0% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców spadła o 781 osób, wzrósł natomiast ich procentowy udział w ogóle zarejestrowanych o 1,1 p. proc. (31.12.2021 r. – 9,9 tys., tj. 12,9% ogółu).

W końcu 2022 roku 5 487 kobiet, tj. 15,4% wszystkich bezrobotnych pań posiadało uprawnienie do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim udział ten wzrósł o 0,8 p. proc.

Tabela 39 Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych stan 31.12.2022 r.	Bezrobotni z prawem do zasiłku	
		osoby	udział
Bezrobotni ogółem	64 903	9 091	14,0%
Kobiety	35 555	5 487	15,4%
Mężczyźni	29 348	3 604	12,3%
Bezrobotni zamieszkali na wsi	15 702	2 444	15,6%
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	19 686	1 868	9,5%
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	11 816	17	0,1%
Kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	8 931	390	4,4%
Bezrobotni do 25 roku życia	6 943	384	5,5%
Bezrobotni do 30 roku życia	13 774	1 509	11,0%
Długotrwale bezrobotni	29 873	87	0,3%
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	18 428	3 183	17,3%
Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	1 198	22	1,8%
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	9 633	1 324	13,7%
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	130	12	9,2%
Bezrobotni niepełnosprawni	5 705	652	11,4%

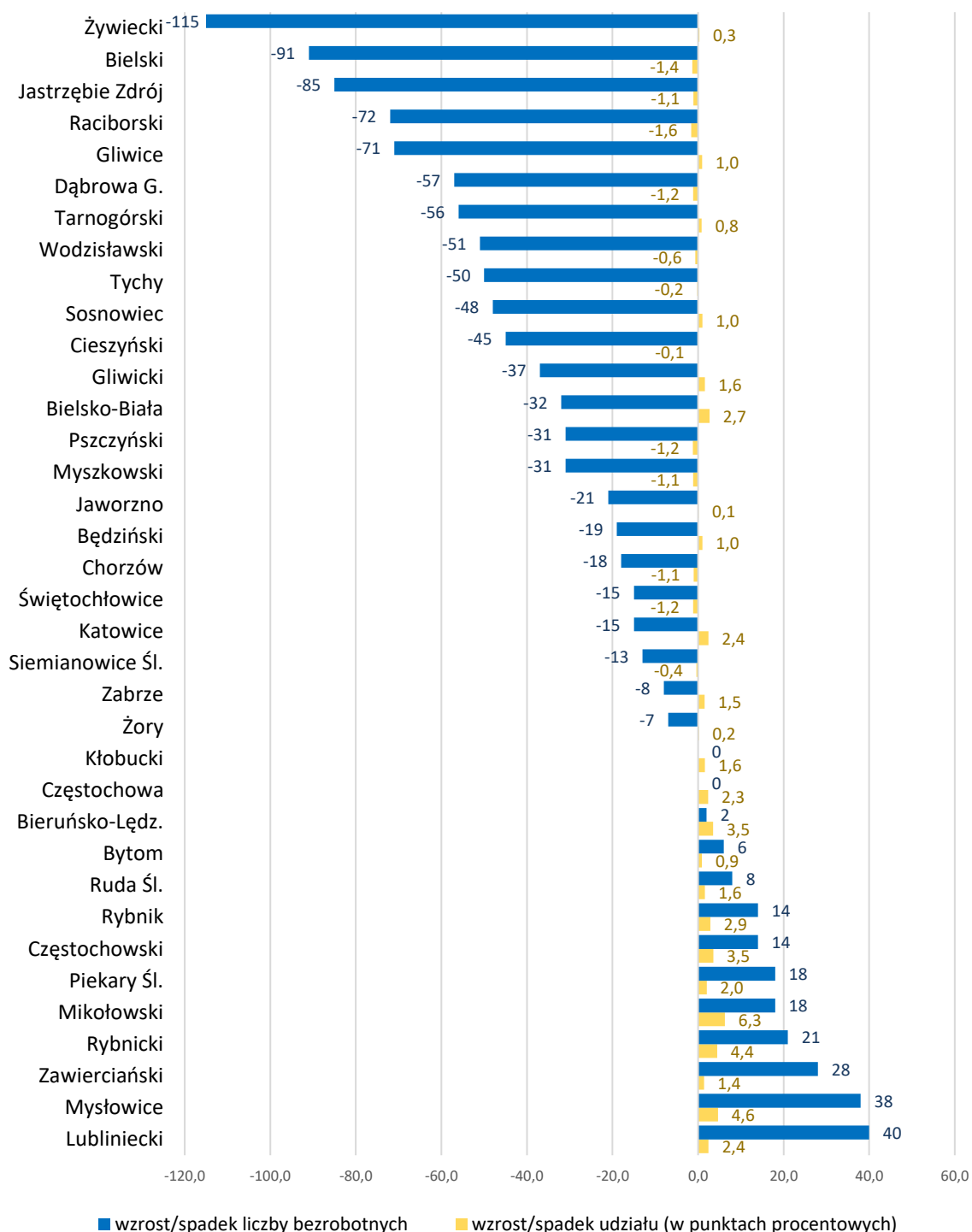
Na koniec 2022 roku najwyższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w stosunku do ogółu zarejestrowanych notowano w: powiecie bieruńsko-lędzińskim, żywieckim oraz w Tychach. Odwrotna sytuacja wystąpiła w powiatach: raciborskim, tarnogórskim i wodzisławskim.

Tabela 40 Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku oraz ich udział w ogóle zarejestrowanych w powiatach województwa śląskiego wg. stanu na 31.12.2022 r.

Powiat	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	Udział w ogóle zarejestrowanych
Bieruńsko-Lędziński	94	22,7%
Żywiecki	451	18,9%
Tychy	190	17,9%
Częstochowski	446	17,7%
Ruda Śląska	182	17,4%
Mikołowski	177	17,2%
Bielski	299	16,8%
Bielsko-Biała	295	16,8%
Częstochowa	549	16,5%
Żory	117	15,5%
Rybnik	228	15,5%
Rybnicki	125	15,5%
Siemianowice Śląskie	130	15,1%
Kłobucki	326	15,1%
Jaworzno	184	14,5%
Lubliniecki	213	14,2%
Bytom	503	14,0%
Myszkowski	216	13,7%
Pszczynski	184	13,5%
Zawierciański	270	13,5%
Cieszyński	422	13,4%
Jastrzębie Zdrój	136	13,1%
Katowice	402	13,1%
Świętochłowice	69	13,0%
Gliwicki	168	12,9%
Mysłowice	163	12,9%
Będziński	333	12,3%
Zabrze	283	12,3%
Gliwice	294	12,2%
Dąbrowa Górnicza	297	12,2%
Chorzów	166	12,2%
Sosnowiec	432	12,1%
Piekary Śląskie	117	11,4%
Wodzisławski	251	11,2%
Tarnogórski	236	10,2%
Raciborski	143	9,5%

Analizując sytuację w ujęciu rocznym zaobserwować można, iż największy spadek liczby zarejestrowanych omawianej kategorii zanotowano w powiecie żywieckim o 115 osób, powiecie bielskim o 91 osób i w Jastrzębiu Zdroju o 85 osób. Należy jednak zwrócić uwagę, iż w powiecie żywieckim mimo spadku liczby osób bezrobotnych tej kategorii wzrósł ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych o 0,3 p. proc. Największy wzrost liczby zarejestrowanych osób z prawem do tego świadczenia zanotowano w powiecie lublinieckim (o 40 osób), w Mysłowicach (o 38 osób) i powiecie zawierciańskim (o 28 osób). W powiecie kłobuckim i Częstochowie liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku nie zmieniła się, mimo to, ich udział w obu powiatach wzrósł (odpowiednio o 1,6 i 2,3 p. proc.).

Wykres 27 Roczny spadek/wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku oraz zmiany w wysokości udziału bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie zarejestrowanych w powiatach woj. śląskiego.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 maja 2022 r. w sprawie wysokości zasiłku dla bezrobotnych (MP 2022 poz. 486) od 1 czerwca 2022 r. wysokość świadczenia wynosi 1 304,10 zł w okresie pierwszych 90 dni oraz 1 024,10 zł w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku.

8. Wydatki z Funduszu Pracy

Jednym z instrumentów ekonomicznych służących łagodzeniu skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób pozostających bez pracy jest Fundusz Pracy (FP) będący państwowym funduszem celowym. Zgodnie z art. 103 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dysponentem FP jest minister właściwy do spraw pracy.

Ze środków FP finansowane są tzw. aktywne i pasywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Formy aktywne mają za zadanie przywrócenie bezrobotnego na otwarty rynek pracy, pasywne zaś, częściowo rekompensują brak pracy i stanowią osłonę socjalną na czas pozostawania bez zatrudnienia (zasiłki). Środki te w głównej mierze wspierają aktywizację zawodową osób bezrobotnych na regionalnym rynku pracy poprzez usługi świadczone przez powiatowe urzędy pracy. W ramach działań PUP na rzecz osób bezrobotnych wzmożony nacisk położony jest na aktywizację osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Duży wpływ na skalę i strukturę wydatków z FP ma sytuacja występująca w danym okresie na rynku pracy, a w szczególności poziom bezrobocia, liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłków i świadczeń, a także sytuacja społeczno-gospodarcza kraju. W 31 powiatowych urzędach pracy z województwa śląskiego wydatki FP na obsługę bezrobocia w okresie styczeń – grudzień 2022 r. wyniosły 535 357 tys. zł.¹¹, w porównaniu z kosztami poniesionymi w 2021 r. kwota ta uległa zmniejszeniu o 41,6%. Tak znaczne obniżenie wydatków wynika przede wszystkim z faktu, iż w 2021 r. urzędy pracy ponosiły koszty związane z tzw. tarczą anty kryzysową. Były one ujęte w pozycji „pozostałe”, zmiany w wielkości i strukturze wydatków z FP przedstawia tabela 41.

Tabela 41 Wydatki z FP w województwie śląskim w latach 2021 – 2022

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.	
	w tys. zł	udział	w tys. zł	udział
Wydatkowane środki FP ogółem	916 567,2	100,0%	535 357,0	100,0%
zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami)	206 280,3	22,5%	167 822,8	31,3%
programy na rzecz promocji zatrudnienia	226 441,2	24,7%	296 503,2	55,4%
pozostałe	483 845,7	52,8%	71 031,0	13,3%

W ramach wydatków z Funduszu Pracy w 2022 roku na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych wydatkowano 167 822,8 tys. zł, tj. o 18,6% mniej niż w okresie styczeń – grudzień 2021 r.

W tym miejscu należy przypomnieć, że na dzień 31.12.2022 r. uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych było 9 091 osób. W roku 2022, podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej środków na zasiłki wydatkowano w Powiatowych Urzędach Pracy w: Częstochowie 17 229,9 tys. zł oraz w Bielsku Białej 11 807,0 tys. zł, a najmniej w Świętochłowicach 1 474,4 tys. zł.

W województwie śląskim na realizację wszystkich aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2022 roku wydatkowano 322 196,7 tys. zł (60,2% ogółu wydatków).

W poniższej tabeli przedstawiono nakłady na wybrane aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2021 – 2022. Wśród tych wydatków najwięcej środków przeznaczono na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej oraz staże. Z danych wynika również, iż prowadzone przez urzędy pracy projekty pilotażowe cieszą się coraz większą popularnością – wzrost wydatków o 4 107,6 tys. zł.

Tabela 42 Wydatki na wybrane aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.		Wzrost w tys. zł
	w tys. zł	udział w ogółem	w tys. zł	udział w ogółem	
Suma wybranych wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	226 423,1	100,0%	296 011,2	100,0%	69 588,1
Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	93 970,7	41,5%	112 837,1	38,1%	18 866,4
Staże	59 493,2	26,3%	79 903,8	27,0%	20 410,6
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	34 263,8	15,1%	35 147,0	11,9%	883,3
Roboty publiczne	10 928,3	4,8%	18 637,9	6,3%	7 709,6
Prace interwencyjne	11 042,4	4,9%	17 355,3	5,9%	6 312,9
Szkolenia	7 082,2	3,1%	14 254,9	4,8%	7 172,7
Projekty pilotażowe	125,7	0,1%	4 233,4	1,4%	4 107,6

¹¹ Źródło: sprawozdanie MRiPS-02 o przychodach i wydatkach FP za grudzień 2022 r.

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.		Wzrost w tys. zł
	w tys. zł	udział w ogółem	w tys. zł	udział w ogółem	
Bon na zasiedlenie	2 670,4	1,2%	3 291,9	1,1%	621,5
Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia	1 815,5	0,8%	2 938,5	1,0%	1 122,9
Bon zatrudnieniowy	1 553,7	0,7%	2 504,7	0,9%	951,0
Studia podyplomowe	1 024,0	0,5%	1 777,8	0,6%	753,8
Prace społecznie użyteczne	1 442,2	0,6%	1 461,6	0,5%	19,4
Badania osób bezrobotnych	392,2	0,2%	648,3	0,2%	256,1
Koszty przejazdu, zakwaterowania	194,5	0,1%	282,7	0,1%	88,2
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	172,1	0,1%	262,6	0,1%	90,5
Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	158,2	0,1%	255,7	0,1%	97,5
Zatrudnienie wspierane	62,2	0,0%	127,8	0,0%	65,6
Przygotowanie zawodowe dorosłych	31,8	0,0%	90,1	0,0%	58,4

Źródło: Sprawozdania MRIPS-02 za 2021 r. i 2022 r.

W analizowanym roku prowadzone przez powiatowe urzędy pracy działania aktywizacyjne ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych oraz osób bezrobotnych po 50 roku życia uległy zwiększeniu.

W Śląskiem w 2022 r. spośród wszystkich środków z FP 115 598,9 tys. zł przeznaczonych zostało na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia młodych bezrobotnych i w porównaniu z 2021 r. uległy one zwiększeniu o 21 082,7 tys. zł (tj. o 22,3%). Wśród powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego największy udział wydatków na wsparcie młodzieży, do 30 roku życia, odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żorach (53,2% wszystkich wydatków w tym powiecie na programy na rzecz promocji zatrudnienia), w Lublińcu (53,0%) i Kłobucku (48,5%), natomiast najmniejszy udział odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy: w Sosnowcu (14,0%) i Raciborzu (24,4%).

W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. na aktywizację osób 50+ przeznaczono 27 484,5 tys. zł, tj. o 8 872,4 tys. zł. więcej niż w 2021 r. Największy udział wydatków na tę grupę osób odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siemianowicach Śląskich (14,6% wszystkich wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia) następnie w: Chorzowie (13,5%) i Bielsku-Białej (13,0%). Natomiast najmniejszy odsetek wydatków na bezrobotnych powyżej 50 roku życia odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żorach (3,1%) oraz w Jastrzębiu Zdroju (3,9%). Należy zaznaczyć, iż struktura wydatków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia ze względu na grupy wiekowe jest uwarunkowana między innymi sytuacją demograficzną w poszczególnych powiatach województwa.

Tabela 43 Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące bezrobotnych do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia oraz ich udział w wydatkach na programy rzecz promocji zatrudnienia 2022 r.

Powiatowe Urzędy Pracy	Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące osób bezrobotnych do 30 roku życia w 2022 r.		Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2022 r.	
	w tys. zł	udział	w tys. zł	udział
Będzin	4 154,9	37,8%	804,1	7,3%
Bielsko Biała	7 381,0	40,6%	2 367,4	13,0%
Bytom	5 148,1	44,5%	1 387,3	12,0%
Chorzów	2 055,2	35,8%	775,2	13,5%
Cieszyn	6 534,2	48,0%	905,0	6,6%
Częstochowa	10 748,7	35,9%	3 641,8	12,2%
Dąbrowa Górnicza	2 724,0	38,8%	661,2	9,4%
Gliwice	5 619,1	36,0%	1 528,6	9,8%
Jastrzębie	2 088,9	30,2%	268,9	3,9%
Jaworzno	2 001,2	29,8%	627,1	9,3%
Katowice	4 679,7	43,0%	1 207,8	11,1%
Kłobuck	5 026,1	48,5%	1 124,3	10,9%
Lubliniec	3 048,7	53,0%	330,7	5,7%
Mikołów	2 836,7	42,8%	548,2	8,3%
Mysłowice	1 108,2	38,1%	257,2	8,9%

Powiatowe Urzędy Pracy	Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące osób bezrobotnych do 30 roku życia w 2022 r.		Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2022 r.	
	w tys. zł	udział	w tys. zł	udział
Myszków	2 833,0	42,7%	687,1	10,4%
Piekary Śląskie	1 950,3	43,4%	406,8	9,1%
Pszczyna	2 403,0	37,2%	494,9	7,7%
Racibórz	1 763,4	24,4%	362,9	5,0%
Ruda Śląska	2 490,7	40,4%	302,1	4,9%
Rybnik	5 171,7	45,3%	730,4	6,4%
Siemianowice Śląskie	2 179,8	35,8%	889,7	14,6%
Sosnowiec	1 912,0	14,0%	1 013,0	7,4%
Świętochłowice	1 158,6	35,7%	345,7	10,6%
Tarnowskie Góry	4 865,4	40,7%	904,0	7,6%
Tychy	3 503,0	40,0%	777,2	8,9%
Wodzisław Śląski	4 092,2	38,6%	917,4	8,6%
Zabrze	3 731,5	39,2%	988,8	10,4%
Zawiercie	4 172,7	42,5%	819,2	8,3%
Żory	1 974,8	53,2%	115,2	3,1%
Żywiec	6 242,1	44,9%	1 295,8	9,3%
Ogółem PUP	115 598,9	39,0%	27 484,5	9,3%

W ramach wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, istotną pozycją są środki wydatkowane w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). W 2022 r. wydatki na szkolenia w ramach KFS wynosiły w województwie śląskim 25 693,5 tys. zł. Z danych zamieszczonych w tabeli 44 wynika, iż nakłady w stosunku do 2021 r. w województwie śląskim spadły o 2,9 mln zł. Największy spadek wydatków z KFS w stosunku do roku poprzedniego wystąpił w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pszczynie o 609,8 tys. zł oraz w Sosnowcu o 558,2 tys. zł. Natomiast wzrost wydatków na ten cel odnotowano w 8 śląskich urzędach pracy.

Tabela 44 Wydatki w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Powiatowe Urzędy Pracy	Wydatki z KFS (w tys. zł)		Spadek/wzrost w 2022 r. w stosunku do 2021 r.	
	2021 r.	2022 r.	w tys. zł	Dynamika 2021 r. = 100%
Będzin	855,6	667,2	-188,4	78,0%
Bielsko Biała	1 083,4	1 566,5	483,1	144,6%
Bytom	852,0	734,3	-117,7	86,2%
Chorzów	746,2	693,7	-52,5	93,0%
Cieszyn	849,9	863,6	13,7	101,6%
Częstochowa	1 703,0	1 687,6	-15,4	99,1%
Dąbrowa Górnicza	994,2	826,6	-167,6	83,1%
Gliwice	2 697,6	3 085,8	388,1	114,4%
Jastrzębie Zdrój	728,1	599,4	-128,7	82,3%
Jaworzno	1 025,0	589,7	-435,3	57,5%
Katowice	1 193,6	1 625,5	431,8	136,2%
Kłobuck	377,9	370,6	-7,3	98,1%
Lubliniec	374,3	406,7	32,4	108,7%
Mikołów	750,0	704,3	-45,7	93,9%
Mysłowice	394,8	353,1	-41,7	89,4%
Myszków	437,7	353,5	-84,2	80,8%
Piekary Śląskie	344,8	233,7	-111,1	67,8%
Pszczyna	1 381,2	771,4	-609,8	55,8%
Racibórz	1 114,0	698,9	-415,1	62,7%
Ruda Śląska	933,2	796,6	-136,6	85,4%
Rybnik	934,0	1 000,0	66,0	107,1%
Siemianowice Śląskie	460,7	399,8	-61,0	86,8%
Sosnowiec	1 408,6	850,4	-558,2	60,4%
Świętochłowice	480,0	192,6	-287,4	40,1%
Tarnowskie Góry	1 084,9	873,0	-211,9	80,5%
Tychy	1 508,2	1 758,6	250,4	116,6%

Powiatowe Urzędy Pracy	Wydatki z KFS (w tys. zł)		Spadek/wzrost w 2022 r. w stosunku do 2021 r.	
	2021 r.	2022 r.	w tys. zł	Dynamika 2021 r. = 100%
Wodzisław Śląski	878,8	719,1	-159,7	81,8%
Zabrze	1 171,2	918,5	-252,6	78,4%
Zawiercie	1 005,2	542,7	-462,5	54,0%
Żory	185,3	251,5	66,2	135,7%
Żywiec	641,6	558,6	-83,0	87,1%
Ogółem	28 595,2	25 693,5	-2901,6	89,9%

9. Sytuacja w górnictwie

9.1 Pracujący w sekcji Górnictwo i wydobywanie – dane statystyczne GUS

Według danych GUS w województwie śląskim w 2021 r. w sekcji Górnictwo i wydobywanie pracowało 77,9 tys. osób stanowiących 55,5% ogółu pracujących w sekcji B w Polsce i jednocześnie 4,6% ogółu pracujących na Śląsku. Liczba osób pracujących w sekcji B w województwie śląskim spadła o 2,5 tys. osób, tj. o 3,0% w stosunku do 2020 r. Mężczyźni stanowili 89,7% wszystkich zatrudnionych w górnictwie (zob. tabela 45).

Tabela 45 Pracujący ogółem, w tym w sekcji B Górnictwo i wydobywanie w Polsce i na Śląsku w latach 2020 – 2021

Wyszczególnienie	Pracujący ogółem wg faktycznego miejsca pracy								Pracujący w sekcji B Górnictwo i wydobywanie							
	ogółem		Spadek/wzrost w stosunku do 2020 r.		mężczyźni				ogółem		Spadek/wzrost w stosunku do 2020 r.		mężczyźni			
	2020 r.	2021 r.	osoby	w %	2020 r.	% w ogółem	2021 r.	% w ogółem	2020 r.	2021 r.	osoby	w %	2020 r.	% w ogółem	2021 r.	% w ogółem
POLSKA	14 449 894	14 658 050	208 156	1,4	7 693 589	53,2	7 774 212	53,0	144 353	140 524	-3 829	-2,7	129 103	89,4	125 690	89,4
ŚLĄSKIE	1 685 830	1 691 016	5 186	0,3	919 285	54,5	917 639	54,3	80 378	77 927	-2 451	-3,0	71 987	89,6	69 913	89,7

Źródło: GUS, BDL Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENI WEDŁUG PKD2007; Podgrupa: Pracujący (faktyczne miejsce pracy) wg sekcji, grup sekcji i płci data pobrania 02.02.2023 r.

9.2 Bezrobotni według zawodów związanych z górnictwem¹² - dane statystyczne WUP w Katowicach

Na koniec 2022 r. w zawodach górniczych zarejestrowanych było 1 166 osób, co stanowiło 1,8% ogółu bezrobotnych. Liczba bezrobotnych w wybranych zawodach górniczych w stosunku do 2021 roku spadła o 330 osób, tj. o 22,1%. Najwięcej osób było zarejestrowanych w zawodach: *górnik eksploatacji podziemnej, robotnik górniczy dołowy, mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego oraz elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego.*

Tabela 46 Zarejestrowani bezrobotni w zawodach górniczych w województwie śląskim na koniec 2021 i 2022 roku

Zawody i specjalności		Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2021 r.		Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2022 r.		wzrost/spadek w stosunku do 2021 r.	
symbol	nazwa	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
132201	Kierownik działu ruchu zakładu górniczego lub zakładu	1	1	0	0	-1	-1
132204	Kierownik ruchu zakładu górniczego lub zakładu	1	0	0	0	-1	0
132290	Pozostali kierownicy w górnictwie	1	0	4	1	3	1
214601	Inżynier górnik - górnictwo otworowe	2	2	1	1	-1	-1
214602	Inżynier górnik - górnictwo odkrywkowe	1	0	1	0	0	0
214603	Inżynier górnik - górnictwo podziemne	20	2	17	3	-3	1
214604	Inżynier górnik - wiertnictwo	0	0	1	0	1	0
214609	Inżynier geofizyk - geologia górnicza i poszukiwawcza	6	2	7	2	1	0

¹² Na podstawie danych z Załącznika 1 do sprawozdania MRiPS-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” za rok 2021 i rok 2022

Zawody i specjalności		Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2021 r.		Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12. 2022 r.		wzrost/spadek w stosunku do 2021 r.	
symbol	nazwa	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
214690	Pozostali inżynierowie górnictwa i metalurgii	13	3	22	5	9	2
216502	Inżynier geodeta - geodezja górnicza	6	2	6	2	0	0
311701	Technik górnictwa odkrywkowego	2	0	1	0	-1	0
311702	Technik górnictwa otworowego	0	0	0	0	0	0
311703	Technik górnictwa podziemnego	40	1	25	3	-15	2
311706	Technik przeróbki kopalni stałych	3	2	3	2	0	0
311707	Technik wiertnik	0	0	1	0	1	0
311790	Pozostali technicy górnictwa metalurgii i pokrewni	5	0	1	0	-4	0
312101	Osoba dozoru ruchu w górnictwie odkrywkowym	1	0	1	0	0	0
312103	Osoba dozoru ruchu w górnictwie podziemnym	1	0	3	0	2	0
312190	Pozostałe osoby dozoru ruchu w górnictwie	0	0	2	0	2	0
541902	Ratownik górniczy	3	0	2	0	-1	0
712605	Monter rurociągów górniczych	1	0	0	0	0	0
723305	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa odkrywkowego	1	0	0	0	-1	0
723306	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	140	16	104	13	-36	-3
741212	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	112	1	84	0	-28	-1
754201	Strzałowy (górnik strzałowy)	1	0	1	0	0	0
811101	Górnik eksploatacji podziemnej	827	0	641	0	-186	0
811102	Górnik odkrywkowej eksploatacji złóż	18	0	9	0	-9	0
811103	Sygnalista szybowy	1	0	1	0	0	0
811108	Operator maszyn urabiających i ładujących	0	0	1	0	1	0
811190	Pozostali górnicy podziemni i odkrywcowi eksploatacji złóż	19	1	20	1	1	0
811203	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	26	12	25	14	-1	2
811204	Operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych	7	1	8	3	1	2
811205	Operator maszyn i urządzeń przerobczych	0	0	1	0	1	0
811290	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki kopalni	4	2	3	0	-1	-2
811301	Górnik eksploatacji otworowej	2	0	3	0	1	0
811302	Operator urządzeń do obróbki odwiertów wydobywczych	2	0	1	0	-1	0
811304	Wiertacz studni	1	0	0	0	-1	0
811305	Wiertacz	6	0	3	0	-3	0
811390	Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1	0	1	0	0	0
834302	Maszynista górniczych maszyn wyciągowych	9	1	4	0	-5	-1
931101	Robotnik górniczy dołowy	173	1	116	1	-57	0
931102	Robotnik naziemny w górnictwie	36	13	37	13	1	0
931190	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	4	4	5	4	1	0
Razem		1 497	67	1 166	68	-330	1

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w zawodach górniczych przeważają osoby powyżej 50 roku życia – 834 osoby, tj. 71,5% (2021 r. – 69,3%) oraz osoby długotrwale bezrobotne – 655 osób, tj. 56,2% (2021 r. – 60,4%).

W 2022 r. zgłoszono 1 456 informacji o wolnych miejscach pracy i aktywizacji zawodowej w zawodach górniczych¹³, co stanowiło 1,1% wszystkich zgłoszonych ofert pracy (2021 r. – 0,6%). W stosunku do analogicznego okresu 2021 r. liczba ofert pracy w zawodach górniczych wzrosła o 40,1%, czyli o 417 ofert. Najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach *górnik eksploatacji podziemnej*, tj. 37,5% z ogółu ofert zgłoszonych w zawodach górniczych, *robotnik górniczy dołowy*, tj. 17,7%, *pozostali górnicy podziemni i odkrywcowi eksploatacji złóż*, tj. 10,9% oraz *elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego*, tj. 9,7%. Na koniec okresu sprawozdawczego w dyspozycji powiatowych urzędów pracy pozostało 299 ofert pracy dotyczących zawodów górniczych.

¹³ W załączniku 1 za 2021 r. i 2022 r. każde wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej zgłoszone przez pracodawcę powinno zostać przypisane do odpowiedniego symbolu zawodu zgodnie z wykazem zawodów.

Tabela 47 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone w zawodach górniczych w województwie śląskim w 2021 i 2022 roku

zawody i specjalności		zgłoszone w okresie sprawozdawczym w 2021 r.			zgłoszone w okresie sprawozdawczym w 2022 r.			wzrost/spadek w stosunku do 2021 r.
symbol	nazwa	ogółem	w tym pracy subsydiowanej	w końcu okresu sprawozdawczego	ogółem	w tym pracy subsydiowanej	w końcu okresu sprawozdawczego	
132290	Pozostali kierownicy w górnictwie	3	0	0	0	0	0	-3
214603	Inżynier górnik - górnictwo podziemne	3	0	0	10	0	0	7
214690	Pozostali inżynierowie górnictwa i metalurgii	2	0	0	2	0	0	0
311703	Technik górnictwa podziemnego	6	0	0	4	0	0	-2
312103	Osoba dozoru ruchu w górnictwie podziemnym	56	0	12	76	0	34	20
312190	Pozostałe osoby dozoru ruchu w górnictwie	0	0	0	7	0	5	7
712605	Monter rurociągów górniczych	2	0	0	0	0	0	-2
723306	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	0	0	0	14	0	0	14
741211	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa odkrywkowego	0	0	0	10	0	0	10
741212	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	70	0	15	141	0	30	71
754201	Strzałowy (górnik strzałowy)	40	0	10	65	0	10	25
811101	Górnik eksploatacji podziemnej	464	0	40	546	0	112	82
811103	Sygnalista szybowy	0	0	0	3	0	0	3
811108	Operator maszyn urabiających i ładujących	1	0	0	30	0	0	29
811190	Pozostali górnicy podziemni i odkrywkowi eksploatacji złóż	36	0	6	159	0	0	123
811203	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	58	0	1	28	0	1	-30
811204	Operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych	1	0	0	1	0	0	0
811290	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki kopalni	1	0	0	0	0	0	-1
811304	Wiertacz studni	1	0	0	0	0	0	-1
811305	Wiertacz	4	0	1	14	0	0	10
811390	Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1	0	0	0	0	0	-1
834302	Maszynista górniczych maszyn wyciągowych	40	0	10	57	0	10	17
931101	Robotnik górniczy dołowy	241	0	30	257	0	97	16
931102	Robotnik naziemny w górnictwie	9	9	0	2	2	0	-7
931190	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	0	0	0	30	0	0	30
Razem		1 039	9	125	1 456	2	299	417

9.3 Sytuacja w górnictwie na podstawie opracowania Banku Światowego pn.: „W kierunku sprawiedliwej transformacji regionów węglowych. Wyzwania rynku pracy i perspektywy mieszkańców województwa śląskiego”¹⁴

Działalność górnicza w województwie śląskim jest skoncentrowana w środkowej części regionu, w zagłębiach węgla kamiennego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego oraz Rybnickiego Okręgu Węglowego. Zakłady wydobywcze i elektrownie węglowe położone są w 17 powiatach,

¹⁴ L. Christiaensen, C. Ferré, T. Gajderowicz, E. Ruppert Bulmer, S. Wrona: „W kierunku sprawiedliwej transformacji regionów węglowych. Wyzwania rynku pracy i perspektywy mieszkańców województwa śląskiego.”, World Bank Group, 2022 r.

zlokalizowanych wzdłuż osi Rybnik-Katowice¹⁵, a większość produkcji węgla odbywa się w podregionie rybnickim. Górnictwo odpowiada za 1% zatrudnienia w Polsce i prawie 5% w województwie śląskim.

Na Śląsku transformacja dotknie bezpośrednio i pośrednio znaczną liczbę pracowników – 72 tys. osób zatrudnionych w spółkach górniczych (dane z 2020 r.) i dodatkowo według szacunków 21 tys. miejsc pracy, z czego 17,3 tys. w firmach podwykonawczych i 3,7 tys. w spółkach powiązanych. Większość pośrednich miejsc pracy w firmach podwykonawczych dotyczy pracy fizycznej w produkcji i budownictwie, ale rośnie udział firm z sektora średnio-wysokich technologii.

W 2019 roku średni wiek pracownika górnictwa węgla kamiennego w województwie śląskim wynosił 39 lat, przy czym odnotowano znaczną różnicę pomiędzy pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach pod ziemią i na powierzchni (odpowiednio: 36 i 48 lat). Tak młodą strukturę wiekową tłumaczą kryteria kwalifikujące do przejścia na emeryturę. Zdecydowana większość pracowników górnictwa to mężczyźni – kobiety stanowią mniej niż 10% zatrudnionych, przy czym zdecydowana większość pracuje na powierzchni, na stanowiskach robotniczych lub administracyjnych. Większość z nich osiągnie wiek emerytalny w trwającej dekadzie (IBS, 2021).

Ośmiu na dziesięciu pracowników sektora górniczego to pracownicy fizyczni, z których większość posiada wykształcenie zawodowe: średnie lub zasadnicze (odpowiednio: 52% i 37%). Górnicy dołowi najczęściej ukończyli szkołę średnią (55%), podczas gdy pracownicy naziemni częściej mieli wykształcenie zawodowe (52%). Większość kadry inżyniersko-technicznej ma wykształcenie wyższe lub średnie (odpowiednio: 68% i 30%) – tak wysoki poziom wykształcenia wynika z procedur wymaganych do awansu. Ponadto, pracownicy biurowi i administracyjni w równej proporcji posiadają wykształcenie średnie lub wyższe (odpowiednio: 49% i 50%).

W 2021 roku przeprowadzono badanie umiejętności i preferencji zawodowych wśród pracowników bezpośrednio dotkniętych odejściem od węgla, zatrudnionych w 16 oddziałach spółek Tauron, PGG i SRK, w którym udział wzięło 3 030 pracowników. Przekrojowe kompetencje pracowników górnictwa są oceniane poprzez porównanie z kompetencjami szerszej pojmowanej wojewódzkiej i ogólnokrajowej puli pracowników, przy użyciu tych samych pytań i podobnych ram badania co w przypadku Bilansu Kapitału Ludzkiego (BKL).

Wyróżniono następujące umiejętności, zbieżne z tymi stosowanymi w BKL: samoorganizacja i inicjatywa, komunikatywność, organizowanie i wykonywanie pracy biurowej, umiejętność zarządzania ludźmi i organizowania ich pracy, biegła znajomość języka polskiego (w mowie i piśmie), umiejętność wyszukiwania i analizowania informacji oraz wyciągania wniosków, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wykonywanie prostych rachunków, gotowość do częstych podróży służbowych, znajomość specjalistycznych programów komputerowych, umiejętność kodowania i tworzenia stron internetowych, zdolności artystyczne i twórcze, sprawność fizyczna.

Pracownicy koncernów górniczych z wykształceniem wyższym uzyskują podobne wyniki w zakresie umiejętności przekrojowych jak pozostali Polacy. Natomiast pracownicy z niższym wykształceniem mają stosunkowo niższe kwalifikacje w odniesieniu do pozostałej populacji. W obu przypadkach lepiej wypadają jednak umiejętności techniczne, a gorzej cyfrowe.

W ramach koncernów górniczych górnicy mają najniższy profil umiejętności, znacznie niższy od kierowników i techników zawodowych, pracowników elektrowni, pracowników administracyjnych i remontowych. Luka w umiejętnościach jest największa w zakresie organizacji pracy, umiejętności cyfrowych i prostych rachunków. Z drugiej strony górnicy czują się pewniej w zakresie konserwacji, montażu i naprawy urządzeń technicznych. Mężczyźni wykazują wyższe kompetencje techniczne i kierownicze oraz sprawność fizyczną (większość pracowników związanych z węglem to mężczyźni); kobiety wykazują większe zdolności twórcze oraz mają lepsze umiejętności współpracy i komunikacji. Podsumowując, górnicy stanowią większość całkowitej siły roboczej związanej z węglem, co sugeruje, że będą mieli większe trudności z przejściem do innych zawodów ze względu na niższe umiejętności przekrojowe. Większość pracowników byłaby jednak skłonna do przekwalifikowania się lub nabycia nowych kompetencji przy poszukiwaniu innej pracy, w tym umiejętności językowych i cyfrowych.

Pracownicy związani z węglem w województwie śląskim wykazują dużą niechęć do zmiany miejsca zamieszkania (szczególnie kobiety i osoby gorzej wykształcone oraz starsze) wykazują także niechęć do dłuższych dojazdów do pracy (zwłaszcza kobiety, osoby z wyższym wykształceniem i starsze), ważna jest dla nich stabilność zatrudnienia i dalsze wykorzystywanie już posiadanych kompetencji (głównie kobiety i osoby starsze). Pracownicy bardzo cenią sobie zgodność nowej pracy z

¹⁵ Zatrudnienie w górnictwie jest skoncentrowane w 17 powiatach: Jastrzębie-Zdrój, bieruńsko-łędzki, Rybnik, Ruda Śląska, Katowice, wodzisławski, pszczyński, gliwicki, mikołowski, Bytom, Mysłowice, Jaworzno, Gliwice, bielski, będziński, Zabrze, Piekary Śląskie.

posiadany wykształceniem i kompetencjami oraz bezpieczeństwo zatrudnienia mierzone umową na czas nieokreślony. Są skłonni zaakceptować gorsze warunki na początku zatrudnienia, jeśli będą mieli dobre perspektywy na wzrost wynagrodzenia w ciągu najbliższych kilku lat. Większość pracowników zgodziłaby się zamienić część wynagrodzenia na korzyści pozapłacowe (np. kursy certyfikowane/szkolenia, prywatna opieka medyczna, elastyczny czas pracy). Jednocześnie nie cenią sobie dodatków rzeczowych, takich jak telefon komórkowy czy komputer, ani opieki nad dziećmi. Przywiązanie do pracy w sektorze górniczym było najsilniejsze wśród osób starszych i pracujących pod ziemią. Jedynie osoby młodsze, a także lepiej wykształcone (pracujące na powierzchni) pozytywnie oceniały pracę w sektorach energii odnawialnej.

Większość pracowników uważa, że ich umiejętności są zgodne z zakresem zadań i obowiązków służbowych. Dotyczy to 66% pracowników górnictwa; przy czym 26% zatrudnionych w spółkach PGG/SRK/Tauron uważa, że posiada wystarczające umiejętności, by wykonywać bardziej wymagające zadania. Co siódma kobieta (15%) i co dziewiąty mężczyzna (12%) deklaruje, że potrzebuje dodatkowego szkolenia, aby dobrze wykonywać swoją obecną pracę. Dla 39% osób praca wykonywana w spółce górniczej jest niezgodna z posiadany wykształceniem i umiejętnościami, dotyczy to szczególnie pracowników w młodszym wieku (do 45 roku życia włącznie).

Większość pracowników (61%) byłaby skłonna przekwalifikować się lub zdobyć dodatkowe kompetencje potrzebne w nowej pracy. Pracownicy spółek PGG/SRK/Tauron są przede wszystkim zainteresowani szkoleniami rozwijającymi/podnoszącymi kompetencje twarde (65%), a prawie 53% chciałoby rozwinąć umiejętności miękkie (asertywność, komunikacja itp.) i umiejętności w zakresie metod poszukiwania pracy. Najbardziej poszukiwanym rodzajem szkolenia były kursy językowe, co sugeruje, że pracownicy upatrują źródeł dobrej jakości miejsc pracy w sektorach o wyższej konkurencyjności w skali krajowej lub globalnej. Pracownicy podkreślają również chęć uczestnictwa w szkoleniach z umiejętności cyfrowych – jest to dziedzina, w której oceniają swoje kompetencje jako wyjątkowo niskie.

Ustalenia te rzucają istotne światło na preferencje pracowników dotkniętych skutkami transformacji i warto je wziąć pod uwagę przy sporządzaniu planów ponownego zagospodarowania i projektowaniu inwestycji, aby stworzyć atrakcyjne miejsca pracy i opracować realne ścieżki zmiany pracy. Na podstawie zebranych informacji oraz wyników badań ogólnopolskich i wojewódzkich podjęto prace nad zbudowaniem narzędzia do analizy realnych ścieżek zmiany pracy osób pracujących w sektorach związanych z węglem, wspomagającego doradców zawodowych, koncerny górnicze, publiczne służby zatrudnienia (PSZ) i władze lokalne w wyborze właściwych priorytetów oraz podjęciu optymalnych decyzji co do nakładów czasowych i inwestycyjnych oraz zaprojektowania programów przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

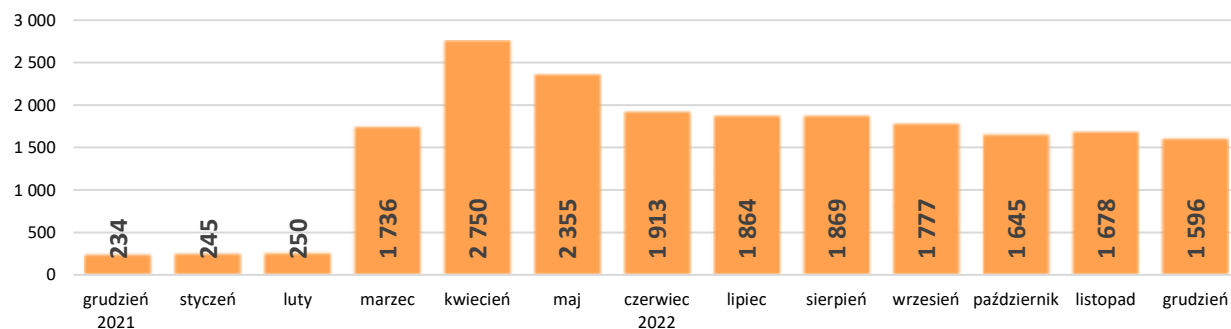
Kluczowym wyzwaniem w przyszłości będzie zapewnienie odpowiednich możliwości zawodowych pracownikom dotkniętym skutkami transformacji, a zwłaszcza z najsilniej dotkniętych gmin, którzy nie są zatrudnieni w kopalniach. Ta grupa zasługuje na szczególną uwagę: ich liczba jest niebagatelna, są mniej wykwalifikowani, działają w silnie poszkodowanych, już i tak zacofanych gospodarkach lokalnych i nie są objęci umowami społecznymi dotyczącymi pracowników kopalń.

10. Cudzoziemcy na śląskim rynku pracy

10.1 Bezrobotni i poszukujący pracy cudzoziemcy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy

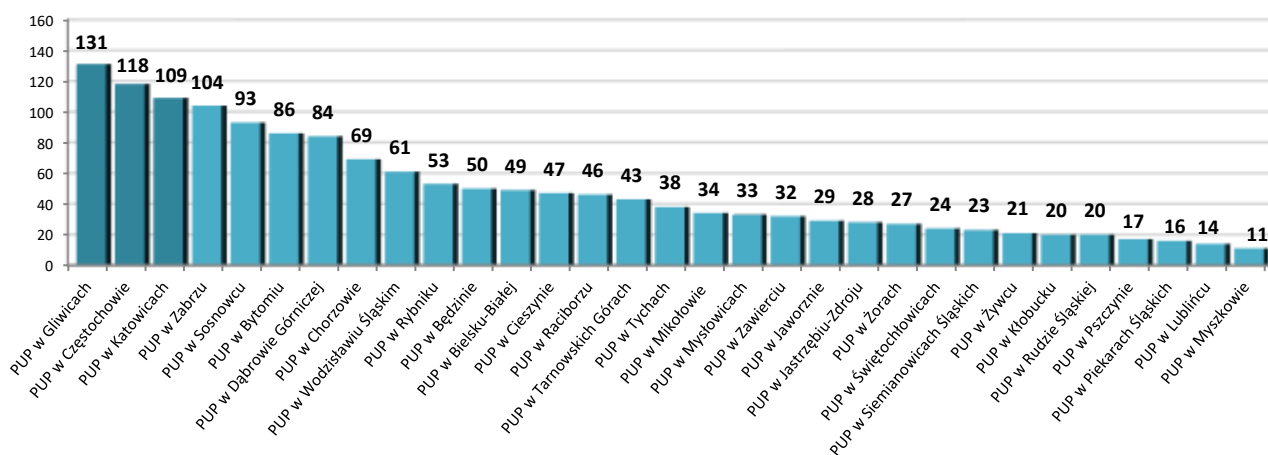
Liczba bezrobotnych cudzoziemców zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego w końcu grudnia 2022 r. wyniosła 1 596 osób co stanowiło 2,5% ogółu zaewidencjonowanych. Wśród bezrobotnych obcokrajowców przeważały kobiety w liczbie 1 388, tj. 87,0% ogółu danej kategorii. W ujęciu rocznym zbiorowość zarejestrowanych cudzoziemców zwiększyła się o 1 362 osoby (tj. o 582,1%). Tak duży wzrost od marca 2022 r. spowodowany był nabyciem specjalnych uprawnień przez obywateli Ukrainy, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (Dz. U. poz. 583). Na jej podstawie zarówno obywatele Ukrainy, którzy przyjechali do Polski po 24 lutego 2022 r., jak i wcześniej przebywający legalnie na terytorium Polski uprawnieni są do rejestracji w urzędzie pracy jako: bezrobotny lub poszukujący pracy, na takich samych zasadach jak obywatele RP. Ponadto rejestracji podlegają również starsi Ukraińcy, tj. kobiety powyżej 60 roku życia oraz mężczyźni powyżej 65 lat.

Wykres 28 Liczba bezrobotnych cudzoziemców w województwie śląskim – stan na koniec miesiąca

Na podstawie danych z systemu CeSAR¹⁶ spośród zarejestrowanych cudzoziemców w końcu 2022 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 1 530 bezrobotnych i poszukujących pracy obywateli Ukrainy. Wśród 1 430 zaewidencjonowanych bezrobotnych udział kobiet wynosił 90,9%, a w gronie 100 osób poszukujących pracy obywatelki Ukrainy stanowiły 83,0%. Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych Ukraińców w poszczególnych urzędach pracy najwięcej notowano ich w: Gliwicach (131 osób), Częstochowie (118 osób) oraz Katowicach (109 osób). Na przeciwnym końcu listy z najmniejszą liczbą bezrobotnych i poszukujących pracy znajdowały się PUP w: Myszkowie (11 osób), Lublińcu (14 osób) oraz Piekarach Śląskich (16 osób).

Wykres 29 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy obywateli Ukrainy w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego - stan na 31 grudnia 2022 r.

Największą grupę wśród zarejestrowanych obywateli Ukrainy stanowiły osoby w wieku od 35 do 44 lat (tj. 38,5%) oraz pomiędzy 25 a 34 rokiem życia (tj. 25,7%). Wśród zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy Ukraińców co trzecia osoba legitymowała się wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej oraz wyższym (odpowiednio: 33,7%; 33,4%), a prawie co piąta posiadała wykształcenie policealne i średnie zawodowe (22,0%).

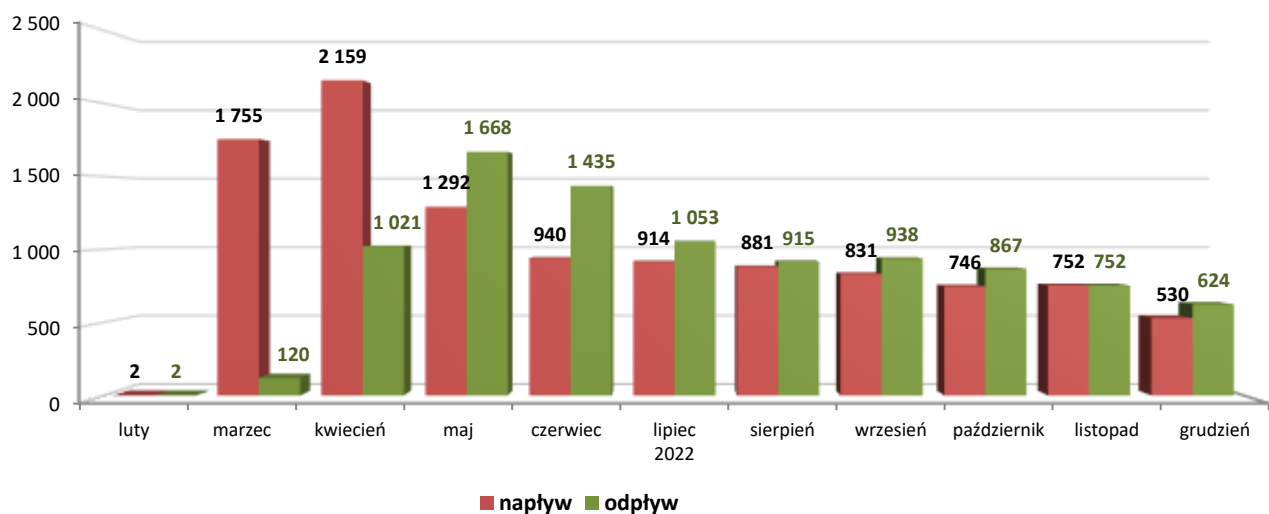
¹⁶ Dane pobrane z systemu CeSAR, dnia 06.02.2023 r.

Tabela 48 Struktura zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy obywateli Ukrainy – stan na 31.12.2022 r.

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba poszukujących pracy	Liczba kobiet poszukujących pracy
Wiek	18-24	105	93	5	4
	25-34	369	346	24	20
	35-44	550	512	39	36
	45-54	233	210	17	14
	55-59	94	84	4	3
	60 lat i więcej	79	55	11	6
Wykształcenie	wyższe	466	431	45	38
	policealne i średnie zawodowe	312	281	25	21
	średnie ogólnokształcące	128	120	6	4
	zasadnicze zawodowe	32	27	1	1
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	492	441	23	19
Ogółem		1 430	1 300	100	83

W okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 r. do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego w celu rejestracji zgłosiły się 10 802 osoby (tzw. „napływ”), z tego 10 102 bezrobotnych i 700 poszukujących pracy obywateli Ukrainy. Śląskie zajmowało drugie miejsce w kraju pod względem ilości rejestrujących się w urzędach osób przybyłych z Ukrainy, a ich udział w odniesieniu do całego kraju wynosił 13,0% (najwyższy udział odnotowano w województwie mazowieckim 16,8%).

Wykres 30 Bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w ciągu miesiąca tzw. napływ i wyłączeni z rejestrów tzw. odpływ

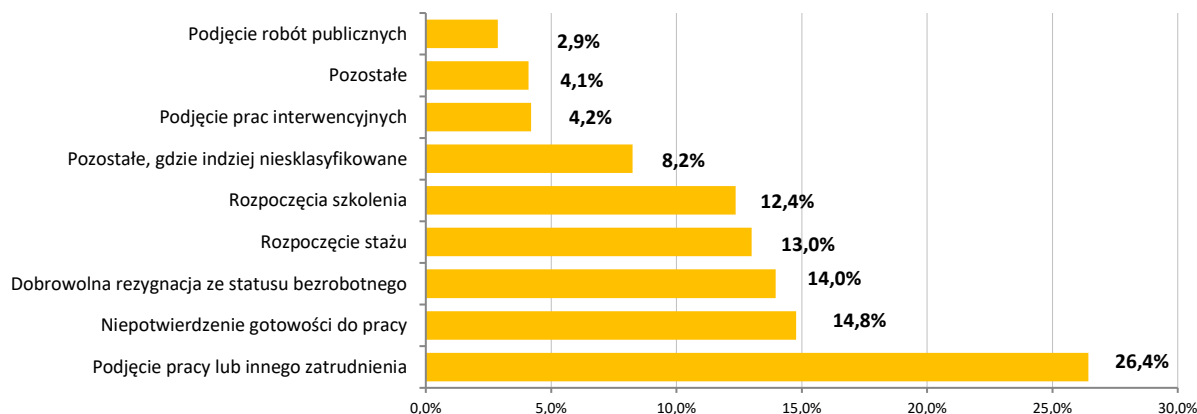

W opisywanym okresie z powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim wyrejestrowano 9 395 Ukraińców (tzw. „odpływ”), w tym 8 788 bezrobotnych oraz 607 osób poszukujących pracy. Województwo śląskie z udziałem 13,6% wszystkich wyrejestrowań w kraju zajęło drugą pozycję zaraz za województwem mazowieckim, w którym udział wynosił 16,2%.

Z rejestrów powiatowych urzędów pracy najczęściej osób wyłączono z tytułu podjęcia zatrudnienia, tj. 2 484 Ukraińców, co stanowiło 26,4%. Co siódma osoba została wyrejestrowana z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy, a także z powodu dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego. Również duża grupa obywateli Ukrainy została wyłączona z rejestrów z powodu skorzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, tj. rozpoczęcia stażu (1 221 osób), szkolenia (1 161 osób), prac interwencyjnych (395 osób) oraz robót publicznych (270 osób).

Wykres 31 Powody wyrejestrowań obywateli Ukrainy z PUP w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 r. w województwie śląskim

10.2 Zatrudnienie cudzoziemców na śląskim rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy

Polski rynek pracy w ostatnich latach cieszy się dużym zainteresowaniem wśród obcokrajowców. Warunkiem powierzenia pracy cudzoziemcowi jest uzyskanie odpowiedniego pozwolenia oraz jego legalny pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ważny tytuł pobytowy. W 2022 roku obowiązywały następujące formy zatrudniania obcokrajowców:

- zezwolenia na pracę cudzoziemca,
- oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi,
- zezwolenia na pracę sezonową,
- powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

Zezwolenie na pracę to dokument, który uprawnia cudzoziemca do podjęcia legalnej pracy w Polsce pod warunkiem posiadania wizy lub zezwolenia na pobyt czasowy, co umożliwi wykonywanie pracy zgodnie z przepisami. O zezwolenie na pracę dla obcokrajowca występuje podmiot powierzający wykonywanie pracy. Zezwolenie wydaje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę/miejsce zamieszkania pracodawcy. Na podstawie zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 17 stycznia 2022 r. wprowadzono wykaz zawodów i rodzajów pracy, w stosunku do których wydanie zezwolenia na pracę nie wymagało uwzględnienia informacji starosty, o której mowa w art. 88c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Na podstawie wskazanego dokumentu nastąpiło uwolnienie 18 zawodów.

Mimo wprowadzonych zmian w 2022 roku w województwie śląskim wydano 33 061 zezwoleń na pracę cudzoziemców, a ich udział w odniesieniu do całego kraju wynosił 9,0%. Natomiast liczba zezwoleń na pracę cudzoziemców według faktycznego miejsca wykonywania pracy była wyższa i wynosiła 37 203 zezwolenia. Najczęściej zezwolenia na pracę wydawane były obywatelom: Ukrainy (21,4%), Uzbekistanu (12,0%) oraz Indii (11,4%). Województwo śląskie biorąc pod uwagę miejsce świadczenia pracy zajęło trzecią pozycję w kraju z udziałem wynoszącym 10,1%.

Tabela 49 Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych w latach 2021 i 2022 w poszczególnych województwach

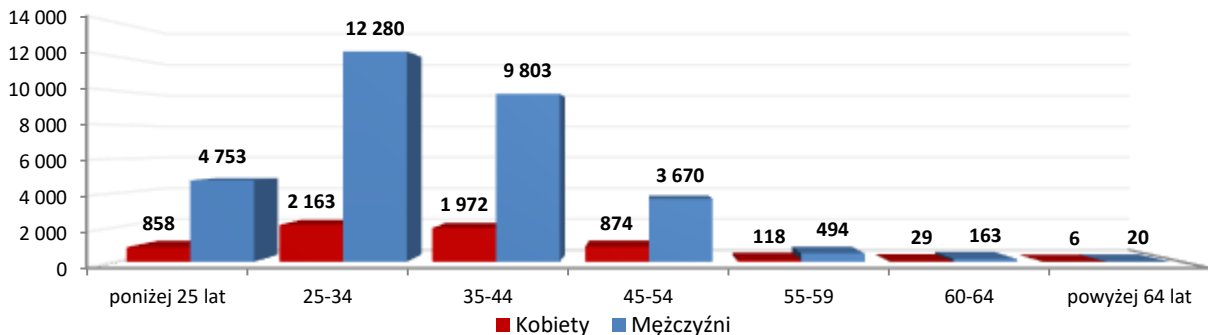
Województwo	Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych wg organu		Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych wg miejsca wykonywania pracy	
	2021 r	2022 r	2021 r	2022 r
mazowieckie	104 843	79 725	90 962	66 795
wielkopolskie	57 878	36 100	74 558	53 226
śląskie	48 736	33 061	54 315	37 203
pomorskie	21 692	17 363	38 668	32 118
dolnośląskie	26 662	17 380	44 579	27 316
łódzkie	53 202	38 028	34 894	25 663
małopolskie	42 994	31 433	32 359	20 892
kujawsko-pomorskie	40 948	25 118	30 095	20 860
lubelskie	16 399	8 447	27 378	19 619
zachodniopomorskie	21 597	19 701	17 438	13 647

Województwo	Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych wg organu		Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych wg miejsca wykonywania pracy	
	2021 r	2022 r	2021 r	2022 r
lubuskie	14 199	12 654	13 935	13 414
podlaskie	21 750	24 988	13 511	11 240
świętokrzyskie	4 931	3 774	9 036	8 199
opolskie	13 894	8 651	8 726	5 558
podkarpackie	7 845	5 057	7 414	5 147
warmińsko-mazurskie	6 602	4 010	6 304	4 593
Razem	504 172	365 490	504 172	365 490

źródło: Dane MRiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180075-zezwozenia-na-prace-cudzoziemcow>, data pobrania: 09.02.2023 r.

Wśród 37,2 tys. zezwoleń wydanych w województwie śląskim zdecydowana większość, tj. 83,8% dotyczyła mężczyzn (31 183). Analizując strukturę wieku osób, dla których wydano zezwolenia na pracę w 2022 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25 - 34 lata (tj. 38,8%) oraz pomiędzy 35 a 44 rokiem życia (tj. 31,7%). W każdej grupie wiekowej dominowali panowie.

Wykres 32 Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych w 2022 r. wg wieku i płci cudzoziemca (wg miejsca wykonywania pracy)

źródło: Dane MRiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180075-zezwozenia-na-prace-cudzoziemcow>, data pobrania: 09.02.2023 r.

W analizowanym okresie w województwie śląskim cudzoziemcy najczęściej podejmowali zatrudnienie w: Przetwórstwie przemysłowym (30,8%), Transporcie i gospodarce magazynowej (25,0%) oraz Działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (22,2%). Biorąc pod uwagę liczbę wydanych zezwoleń na pracę według wielkich grup Klasyfikacji Zawodów i Specjalności najliczniejszą grupę stanowili *Pracownicy wykonujący prace proste* (29,9% ogólnej liczby wydanych zezwoleń). Znaczny udział wśród wszystkich zezwoleń zaobserwowano także wśród *Robotników przemysłowych i rzemieślników* 28,1% oraz *Operatorów i monterów maszyn i urządzeń* 23,3%.

Tabela 50 Liczba wydanych zezwoleń na pracę w 2022 roku wg wielkich grup zawodów w województwie śląskim

Wielkie grupy zawodów i specjalności	Liczba wydanych zezwoleń
Pracownicy wykonujący prace proste	11 131
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	10 467
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8 667
Pracownicy biurowi	2 979
Technicy i inny średni personel	1 649
Pracownicy usług i sprzedawcy	1 196
Specjaliści	695
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	216
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	203
Ogółem	37 203

źródło: Dane MRiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180075-zezwozenia-na-prace-cudzoziemcow>, data pobrania: 09.02.2023 r.

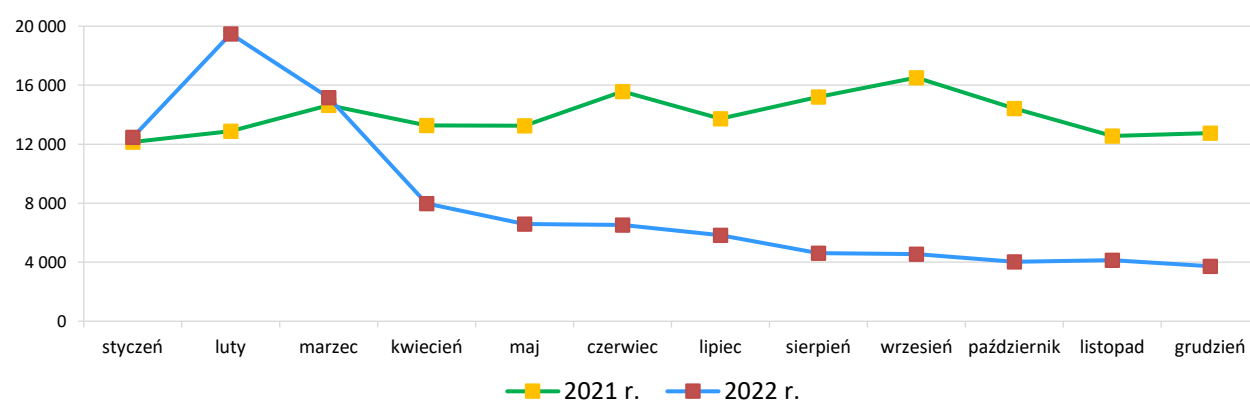
Biorąc pod uwagę rodzaj umowy na podstawie, której cudzoziemcy świadczyli pracę w województwie śląskim była to najczęściej umowa zlecenie, tj. 63,2%. W oparciu o umowy o pracę zatrudnienie podjęło 36,0% obcokrajowców, najczęściej na okres powyżej 24 miesięcy.

Dotychczas przy ubieganiu się o pracę w Polsce obywatele 6 krajów: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji oraz Ukrainy mogli skorzystać z uproszczonej procedury wydawania **oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz zezwoleń na pracę sezonową**. Z listy państw, dla których obywatele wydawane były pozwolenia na pracę na warunkach preferencyjnych zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 października 2022 r., nastąpiło usunięcie Federacji Rosyjskiej.

Warunkiem zatrudnienia obcokrajowców na podstawie **oświadczenia o powierzeniu pracy** było uzyskanie przez pracodawcę wpisu do ewidencji w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce stałego pobytu przedsiębiorcy.

Jak wynika z danych pozyskanych z powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego w 2022 roku do ewidencji wpisano 95,1 tys. oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano ich spadek o 72,0 tys. (tj. o 43,1%). Na zmniejszenie liczby wydanych oświadczeń m.in. miało wpływ wydłużenie okresu wykonywania pracy na podstawie oświadczenia z 12 do 24 miesięcy. Spadek spowodowany był również wprowadzeniem „ustawy specjalnej” i zatrudnianiem obywateli Ukrainy na podstawie powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy.

Wykres 33 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego w poszczególnych miesiącach 2021 i 2022 roku

źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego

Biorąc pod uwagę narodowość zatrudnianych cudzoziemców na podstawie oświadczeń w 2022 roku, podobnie jak w latach ubiegłych w województwie śląskim pracodawcy najchętniej powierzali pracę obywatelom Ukrainy – 65,4% wszystkich oświadczeń, na drugim miejscu obywatelom Gruzji – 16,0%, a następnie Białorusi – 13,1%.

Tabela 51 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy według obywatelstwa cudzoziemca w latach 2021 - 2022

Rok	Kraj obywatelstwa						Razem
	Armenia	Białoruś	Gruzja	Mołdawia	Rosja	Ukraina	
2022 r.	592	12 482	15 202	3 470	1 131	62 251	95 128
2021 r.	457	6 081	13 820	4 183	2 634	139 903	167 078

źródło: Dane MRiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180211-oswiadczenia-o-powierzeniu-wykonywania-pracy-cudzoziemcowi-wpisane-do-ewidencji-oswiadczen-obowiazujace-od-2018-r->, data pobrania: 08.02.2023 r.

Województwo śląskie (z miejsca szóstego w 2021 r.) awansowało w 2022 roku na miejsce czwarte w kraju pod względem największej ilości oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy. Stanowiło to 9,0% wszystkich oświadczeń w kraju i był to wzrost o 0,6 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 52 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy w 2021 i 2022 roku w poszczególnych województwach

Województwo	Liczba złożonych oświadczeń	
	2021 r.	2022 r.
mazowieckie	347 085	202 752
wielkopolskie	196 257	109 964
łódzkie	220 002	100 981
śląskie	167 078	95 128
pomorskie	170 011	90 749
dolnośląskie	191 563	84 611
małopolskie	93 507	57 296
opolskie	133 152	53 123
lubuskie	100 649	47 982
zachodniopomorskie	83 013	40 724
podlaskie	46 074	36 081
kujawsko-pomorskie	72 750	35 335
lubelskie	43 130	31 258
warmińsko-mazurskie	68 439	28 992
podkarpackie	28 012	13 035
świętokrzyskie	19 164	10 305
razem	1 981 907	1 060 338

źródło: Dane MRiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180211-oswiadczenia-o-powierzeniu-wykonywania-pracy-cudzoziemcowi-wpisane-do-ewidencji-oswiadczen-obowiazujace-od-2018-r->, data pobrania: 08.02.2023 r.

Kolejną formą zatrudniania cudzoziemców w Polsce na zasadach preferencyjnych były **zezwolenia na pracę sezonową** i dotyczyły one obywateli wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Pracodawcy prowadzący działalność w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, tj. działalności bezpośrednio związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem lub branżą związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, chcący zatrudnić cudzoziemca zobowiązani byli do złożenia wniosku do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce swojego stałego pobytu. Zezwolenie na pracę sezonową wydaje starosta powiatowy, na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

W 2022 roku w województwie śląskim wydano 570 zezwoleń na pracę sezonową, tj. o 980 mniej niż przed rokiem (czyli o 41,8%), a ich udział w kraju wynosił zaledwie 2,3%. Podobnie jak w przypadku oświadczeń najczęściej, bo aż 75,1% zezwoleń wydano obywatelom Ukrainy. Jednocześnie należy zauważyć wzrost zainteresowania podjęciem pracy sezonowej na śląskim rynku pracy przez obywateli Kazachstanu oraz Filipin (odpowiednio: 61 i 27 wydanych zezwoleń).

Tabela 53 Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową według obywatelstwa cudzoziemca w latach 2021 - 2022

Rok	Kraj obywatelstwa							Razem
	Armenia	Białoruś	Gruzja	Mołdawia	Rosja	Ukraina	Pozostałe	
2022 r.	0	9	12	7	0	428	114	570
2021 r.	0	9	43	5	0	1 431	62	1 550

źródło: Dane MRiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180228-zezwolenia-na-prace-sezonowa-cudzoziemca> - data pobrania: 03.02.2023 r.

Na podstawie ustawy specjalnej z dnia 12 marca 2022 r. została wprowadzona nowa forma zatrudniania obywateli Ukrainy na zasadach uproszczonych. Zgodnie z art. 22 podmiot powierzający wykonywanie pracy zobowiązany został powiadomić, w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy, powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

Do śląskich urzędów pracy w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 r. pracodawcy (zgodnie z adresem siedziby swojej firmy) zgłosili 71 995¹⁷ **informacji o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy**, co stanowiło 9,2% wszystkich zgłoszonych powiadomień w kraju. Śląskie zajęło piątą

¹⁷ Dane pobrane z systemu CeSAR, dnia 06.02.2023 r.

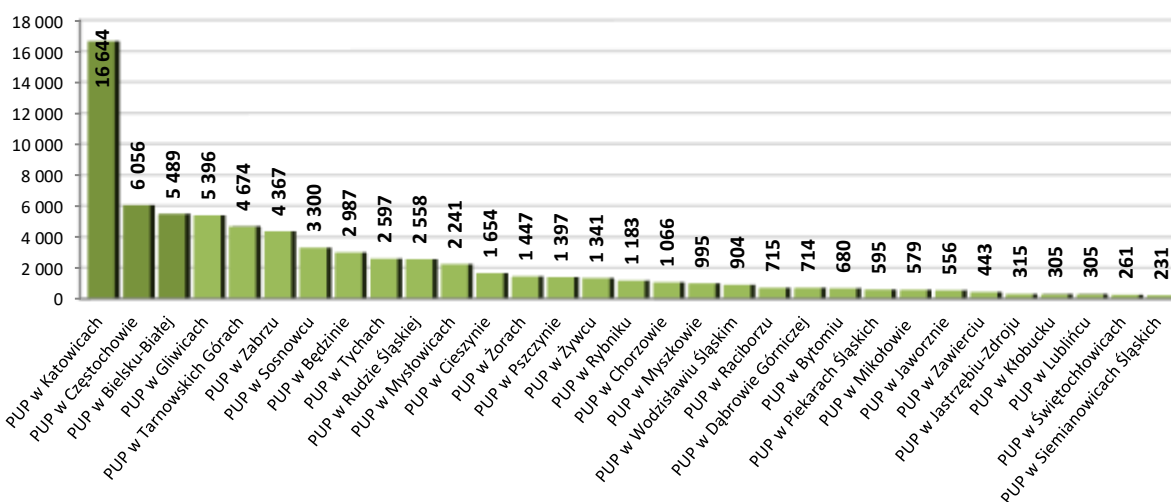
miejsce pod względem ilości zgłoszeń, na pierwszym miejscu uplasowało się województwo mazowieckie z liczbą 177 832 powiadomienia i udziałem wynoszącym 22,6%.

Tabela 54 Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w poszczególnych województwach w 2022 roku

Województwo	Liczba powiadomień	Udział
mazowieckie	177 832	22,6%
dolnośląskie	82 260	10,5%
łódzkie	76 791	9,8%
wielkopolskie	73 781	9,4%
śląskie	71 995	9,2%
pomorskie	60 894	7,7%
małopolskie	43 067	5,5%
opolskie	42 761	5,4%
zachodniopomorskie	35 579	4,5%
kujawsko-pomorskie	27 140	3,5%
lubuskie	24 033	3,1%
warmińsko-mazurskie	23 073	2,9%
lubelskie	19 787	2,5%
podlaskie	12 283	1,6%
podkarpackie	8 869	1,1%
świętokrzyskie	6 019	0,8%
razem	786 164	100,0%

Wśród 72,0 tys. informacji o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy najwięcej powiadomień śląscy pracodawcy zgłosili do PUP w: Katowicach, Częstochowie i Bielsku-Białej. Biorąc pod uwagę płeć obywateli Ukrainy podejmujących zatrudnienie w oparciu o powierzenie pracy w województwie śląskim 65,4% dotyczyło kobiet (tj. 47,1 tys. powiadomień), udział mężczyzn stanowił 34,6% (tj. 24,1 tys. powiadomień). Tylko w dwóch powiatach województwa śląskiego udział panów był wyższy niż udział kobiet, były to Świętochłowice (58,6%) oraz Kłobuck (51,1%). W pozostałych zdecydowanie dominowały obywatelki Ukrainy, a największy ich udział odnotowano w: Jastrzębiu – Zdroju 72,7%, Chorzowie (71,6%) oraz Będzinie i Sosnowcu (po 70,4%).

Wykres 34 Liczba zgłoszonych powiadomień o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 roku w podziale na powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego

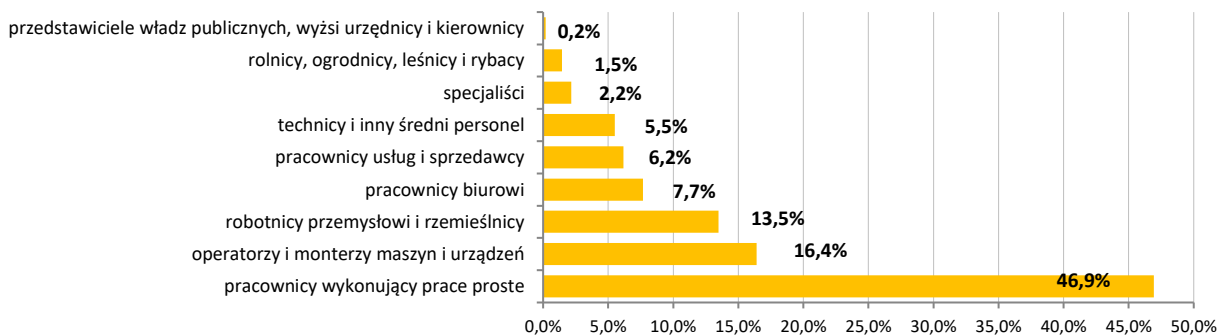
Przedsiębiorcy zatrudniający obywateli Ukrainy na podstawie powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy, najczęściej prowadzili działalność gospodarczą w sekcjach: Przetwórstwo przemysłowe 31,1%, Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca 21,0%, a także Transport i gospodarka magazynowa 19,0%. Biorąc pod uwagę rodzaj działalności najczęściej, tj. 12,7% powiadomień zgłoszonych zostało w Magazynowaniu i przechowywaniu pozostałych towarów. Szczegółowe informacje przedstawiono w tabeli 55.

Tabela 55 Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy wg rodzaju działalności w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 roku

Rodzaj działalności	Liczba powiadomień (dystynktywnie)	W tym kobiet
Magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów	9 133	6 308
Produkcja pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli	3 181	1 919
Pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników	2 636	1 825
Niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych	2 555	1 422
Transport drogowy towarów	2 358	441
Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne	2 219	2 011
Działalność związana z pakowaniem	2 049	1 527
Działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku	1 931	1 224
Działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy	1 448	1 031
Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych	1 356	1 083
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	1 335	71
Pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana	1 320	962
Pozostałe badania i analizy techniczne	1 305	1 009
Działalność agencji pracy tymczasowej	1 254	875
Przeładunek towarów w pozostałych punktach przeładunkowych	1 206	655
Obróbka mechaniczna elementów metalowych	1 024	472
Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowana	960	903
Pozostałe sprzątanie	924	770
Produkcja sucharów i herbatników; produkcja konserwowanych wyrobów ciastkarskich i ciastek	860	773
Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana	833	623
Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	792	730
Produkcja wyposażenia elektrycznego i elektronicznego do pojazdów silnikowych	778	517
Fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	682	671
Produkcja wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego	658	487
Działalność szpitali	620	556
Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego	569	428
Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne	565	353
Uprawa warzyw, włączając melony oraz uprawa roślin korzeniowych i roślin bulwiastych	556	464
Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu	547	405
Specjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych	532	441
Produkcja elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego	521	409

Ukraińcy najczęściej podejmowali się zatrudnienia w zawodach, które nie wymagały od nich szczególnych umiejętności bądź doszkolenia zawodowego, w 46,9% były to prace proste.

Wykres 35 Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy wg wielkich grup zawodów w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 roku

Obywatele Ukrainy, którzy podejmowali zatrudnienie na podstawie powiadomień o powierzeniu pracy w województwie śląskim, w większości pracowali na umowę zlecenie/umowę o świadczenie usług, tj. 72,4%. Pozostałe formy zatrudnienia stanowiły niewielki odsetek.

10.3 Wyniki badań dotyczące sytuacji uchodźców z Ukrainy

W 2022 roku zrealizowano 2 badania tematyczne, poniżej przedstawiono syntetyczne informacje na ich temat:

– **„Sytuacja na śląskim rynku pracy w związku z napływem uchodźców z Ukrainy w 2022 roku – cykliczne badanie sondażowe”**

Badanie było realizowane w dwóch cyklach badawczych (I cykl – czerwiec 2022 r.; II cykl – wrzesień 2022 r.) według tej samej metodologii, a jego produktem końcowym są dwa raporty przedstawiające diagnozę sytuacji zatrudnieniowej uchodźców z Ukrainy na śląskim rynku pracy. Każdy raport składa się z dwóch części, w pierwszej opisano metodologię badania: cel badania, problematykę badawczą, zakres badania, dobór próby i metody badawcze. W drugiej części zaprezentowano analizę wyników badania empirycznego, w ramach którego respondenci, tj. śląscy pracodawcy udzielili odpowiedzi na pytania problemowe dotyczące sytuacji zatrudnieniowej uchodźców z Ukrainy w województwie śląskim. Raport kończą wnioski odnoszące się do zrealizowanego badania przedstawiające m.in. informacje o planach zatrudnieniowych śląskich pracodawców w perspektywie najbliższych 3 miesięcy. W czerwcu 2022 r. nowe zatrudnienia planowała niemal połowa pracodawców (45%), a we wrześniu już tylko, co czwarty z nich (28%). Natomiast w obu przypadkach, większość respondentów planujących zatrudnianie nowych pracowników chciała uzupełniać kadre pracownikami z Ukrainy (czerwiec – 62%; wrzesień – 69%) głównie na specjalistycznych stanowiskach pracy (I cykl – 37%; II cykl – 43%) oraz na stanowiskach pracowników wykonujących prace proste (czerwiec – 29%; wrzesień – 33%). Podstawową barierą w zatrudnianiu uchodźców z Ukrainy wskazywaną przez śląskich pracodawców, niezależnie od tego czy zatrudniają lub czy mają zamiar zatrudnić uchodźców, jest brak znajomości języka polskiego (I cykl – 55%; II cykl – 48%), brak dokumentów potwierdzających kwalifikacje/uprawnienia (czerwiec – 24%; wrzesień – 18%), biurokracja, brak chętnych do pracy, brak kwalifikacji, w tym tych specjalistycznych (czerwiec – 24%; wrzesień – 31%) oraz obawa, że uchodźcy szybko zrezygnują z pracy (np. wrócą do Ukrainy) (I cykl – 23%; II cykl – 17%).

– **„Sytuacja kobiet na śląskim rynku pracy w 2022 r., w tym uchodźczyń z Ukrainy”**

Celem zrealizowanego ilościowego i jakościowego badania była diagnoza sytuacji bezrobotnych/pracujących kobiet: Polek i uchodźczyń z Ukrainy na śląskim rynku pracy w percepcji badanych pań oraz analiza informacji dotyczących zatrudniania kobiet: Polek i uchodźczyń z Ukrainy w opiniach śląskich pracodawców. Produktem końcowym jest raport składający się z czterech części. W części pierwszej opisano metodologię procesu badawczego, tj. jego cele i problematykę badawczą wraz z doбором metod i technik badania, a także opisano dobór i rozkład próby badawczej w badaniu ilościowym i jakościowym. W drugiej części przedstawiono analizę danych statystycznych dotyczących aktywności ekonomicznej pracujących i bezrobotnych Polek oraz uchodźczyń z Ukrainy. Trzecia część raportu poświęcona jest analizie i interpretacji wyników badania ilościowego, a czwarta badania jakościowego. Omówiono m.in. sposoby poszukiwania pracy i powody, dla których bezrobotne Polki i uchodźczynie z Ukrainy chciałyby podjąć pracę oraz przeszkody w jej podjęciu. W obu przypadkach podstawowym

powodem jest brak środków finansowych na utrzymanie siebie i/lub swojej rodziny (Polki – 55%; uchodźczynie – 69%). Bezrobotne Polki najchętniej szukają pracy w branżach: Pozostała działalność usługowa (44%), Administrowanie i działalność wspierająca i techniczna (19%) oraz Handel, naprawa pojazdów (17%), w następujących zawodach: pracownik biurowy, sprzedawca, sprzątaczką, pracownik administracyjny, pomoc kuchenna, pracownik produkcji, kucharz, kosmetyczka. Uchodźczynie z Ukrainy poszukują pracy w branżach: Pozostała działalność usługowa (46%), Administrowanie i działalność wspierająca i techniczna (23%) oraz Zakwaterowanie i gastronomia (22%), w zawodach: sprzedawca, pracownik biurowy, sprzątaczką, stylistka paznokci, kucharz, pokojówka, pracownik produkcji i kosmetyczka. Następnie przedstawiono warunki pracy, na jakich zdecydowałyby się podjąć zatrudnienie badane bezrobotne, na jakich obecnie pracują Polki i uchodźczynie z Ukrainy oraz jakie warunki oferują im pracodawcy. Z badań wynika, że obie grupy bezrobotnych kobiet zdecydowanie oczekują pracy etatowej (Polki – 94%; uchodźczynie – 92%), z pensją powyżej minimalnej (Polki – 68%; uchodźczynie – 74%), co znajduje potwierdzenie zwłaszcza w warunkach zatrudnienia, na jakich pracują Polki (umowa o pracę – 97%; pensja powyżej minimalnej – 66%). W przypadku uchodźczyń z Ukrainy sytuacja jest odmienna: zatrudnienie na umowę o pracę – 63%, pensja powyżej minimalnej – 28%. Oznacza to, że uchodźczynie z Ukrainy godzą się na warunki pracy poniżej swoich oczekiwań. Pracodawcy również proponują im nieco gorsze warunki niż Polkom zwłaszcza w przypadku umowy o pracę – 76% (Polki - 92%), ale za to częściej proponują im pensję powyżej minimalnej – 71% (Polki – 66%). W tej części omówiono również wyniki badania dotyczące atutów, jakimi dysponują pracujące kobiety w oczach pracodawców oraz postrzegania siebie na rynku pracy przez bezrobotne i pracujące Polki oraz uchodźczynie z Ukrainy. W czwartej części raportu opisano wyniki badania jakościowego, a w tym m.in. ocenę sytuacji kobiet (Polek i uchodźczyń z Ukrainy) na śląskim rynku pracy przez przedstawicieli powiatowych urzędów pracy i agencji zatrudnienia. Wnioski z przeprowadzonej analizy badawczej stanowią podsumowanie i zarazem zakończenie raportu.

Raporty z badań oraz ich syntezy dostępne są na stronie internetowej Urzędu: <https://wupkatowice.praca.gov.pl/-/887818-analizi-i-badania>.

11. Podsumowanie

Przedstawione w opracowaniu informacje dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie śląskim, prezentowane w układzie powiatów, pozwoliły opisać cechy charakterystyczne rejestrowanego bezrobocia oraz zjawiska zachodzące na śląskim rynku pracy.

W 2022 roku rynek pracy zmagał się między innymi ze skutkami inwazji Rosji na Ukrainę i kryzysem energetycznym. Pomimo niepewnych warunków społeczno-ekonomicznych sytuacja na śląskim rynku pracy pozostała dość stabilna. Wzrosła liczba osób pracujących w sektorze przedsiębiorstw o 2,4% w stosunku do roku poprzedniego, przy jednoczesnym spadku bezrobocia w województwie. Liczba zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w końcu grudnia 2022 r. wyniosła 64 903 osoby. W ujęciu rocznym zbiorowość bezrobotnych zmniejszyła się o ponad 11 tys. W powiatach widoczne było terytorialne zróżnicowanie stanu bezrobocia. Na koniec 2022 roku najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne notowano w Bytomiu i Sosnowcu (po 3,6 tys. osób) oraz w Częstochowie (3,3 tys. osób). Na przeciwnym końcu listy rankingowej lokowały się powiaty o małej liczbie mieszkańców i tym samym bezrobotnych: bieruńsko - lędziński (414 osób), Świętochłowice (532 osoby) oraz Żory (754 osoby).

W końcu roku w urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 35 555 kobiet, co stanowiło 54,8% ogółu. W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 6 227 osób, tj. o 14,9%.

Jednym ze wskaźników obrazujących sytuację na rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego. W Śląskiem według stanu na 31.12.2022 r. wskaźnik ten wyniósł 3,7% (kraj 5,2%). W ujęciu rocznym w województwie wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się o 0,6 p. proc. W końcu grudnia wartość omawianego wskaźnika wahała się od 1,4% w Katowicach do 8,0% w Bytomiu.

Większość śląskich bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (88,3% ogółu zarejestrowanych), a tylko co dziewiąty nie posiadał doświadczenia zawodowego. W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących spadła o 10 861 osób, odnotowano również spadek liczby bezrobotnych bez stażu pracy.

W końcu roku prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiadało 9,1 tys. osób, tj. 14,0% zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców spadła o 781 osób, wzrósł natomiast ich procentowy udział w ogóle zarejestrowanych o 1,1 p. proc. Najwyższy odsetek

uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych notowano w: powiecie bieruńsko – lędzińskim (22,7%), powiecie żywieckim (18,9%) oraz Tychach (17,9%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w powiatach: raciborskim (9,5%), tarnogórskim (10,2%) i wodzisławskim (11,2%).

W końcu grudnia 2022 r., tylko co czwarty bezrobotny zarejestrowany w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego był mieszkańcem terenów wiejskich – 15 702 osoby. Udział bezrobotnych mieszkańców wsi wśród ogółu zarejestrowanych wynoszący co najmniej 50% odnotowano w ośmiu powiatach.

W ciągu roku liczebność osób długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 9,2 tys., do poziomu 29,9 tys. w końcu grudnia 2022 r. Udział tej subpopulacji w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych zmniejszył się o 5,2 p. proc., z 51,2% w grudniu 2021 r. do 46,0% w końcu 2022 r. Wśród długotrwale bezrobotnych nadal dominują kobiety (16,9 tys. osób, tj. 56,5%). Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2022 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Bytomiu i Sosnowcu (po 1,8 tys.) oraz powiecie cieszyńskim (1,7 tys.). W najmniejszym stopniu problem długotrwałego bezrobocia dotyczył powiatu bieruńsko – lędzińskiego (129 osób) oraz miasta Świętochłowice (204 osoby).

Na koniec roku w województwie śląskim zbiorowość bezrobotnych poniżej 30 roku życia liczyła 13,8 tys. osób, co stanowiło 21,2% wszystkich zarejestrowanych. W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych w wieku od 18 do 29 lat spadła o 12,7%.

W końcu grudnia 2022 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy zaewidencjonowanych było 18,4 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 28,4% ogółu wszystkich zaewidencjonowanych (rok wcześniej analogiczny odsetek był na podobnym poziomie – 28,3%). Problem braku pracy w tej grupie widoczny był głównie w: powiecie bieruńsko – lędzińskim (32,9%), Częstochowie (32,6%), a także Chorzowie i powiecie żywieckim (po 32,0%). Bezrobocie osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczne było w: Żorach (19,6%), Rudzie Śląskiej (23,7%) oraz powiecie kłobuckim (23,8%).

Na koniec 2022 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 5,7 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych. W odniesieniu do sytuacji z grudnia 2021 r. liczebność tej kategorii spadła o 274 osoby. Udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu wzrósł z 7,8% w grudniu 2021 r. do 8,8% w grudniu 2022 r.

W analizowanym okresie struktura wykształcenia bezrobotnych nie uległa znaczącym zmianom. Mimo zmniejszającego się udziału bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym lub niższym, nadal w województwie śląskim ponad połowę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem poniżej średniego (50,5%).

Na przestrzeni 2022 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowały się 126 502 osoby, czyli o 14 535 więcej niż rok wcześniej. Najwięcej rejestracji odnotowano we wrześniu (12 523), a najmniej w lutym (8 772). Natomiast od stycznia do grudnia 2022 r. z rejestrów wyłączono 137 923 bezrobotnych, tj. o 11 248 osób więcej niż w roku poprzednim. W całym 2022 roku ze śląskich urzędów pracy wyrejestrowano więcej osób niż zarejestrowano.

Z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu wyłączono 25 615 osób, rok wcześniej ich liczba była niższa o 4 466 osób.

W roku 2022 do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 135,4 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, czyli o 27,1 tys. mniej niż w 2021 roku.

W 2022 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim przedsiębiorcy zgłosili zamiar objęcia zwolnieniami grupowymi 1 481 pracowników (2021 r. – 2 339 osób). W tym samym czasie w ramach „grupówek” pracę straciło 1 057 osób. W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w tym trybie spadła o 809 osób, tj. aż o 43,4%.

Według danych GUS w województwie śląskim w 2021 r. w sekcji Górnictwo i wydobywanie pracowało 77,9 tys. osób stanowiących 55,5% ogółu pracujących w sekcji B w Polsce i jednocześnie 4,6% ogółu pracujących na Śląsku. Mężczyźni stanowili 89,7% wszystkich zatrudnionych w górnictwie. Na koniec 2022 r. w zawodach górniczych zarejestrowanych było 1 166 osób, co stanowiło 1,8% ogółu. Liczba bezrobotnych w wybranych zawodach górniczych w stosunku do 2021 roku spadła o 330 osób, tj. o 22,1%. Najwięcej zarejestrowanych było w zawodach: *górnik eksploatacji podziemnej, robotnik górniczy dołowy, mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego oraz elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego*.

W analizie przedstawiono również sytuację w górnictwie na podstawie opracowania Banku Światowego. Na Śląsku skutki transformacji dotyczyć będą 72 tys. osób zatrudnionych w spółkach górniczych i dodatkowo według szacunków 21 tys. powiązanych miejsc pracy. W 2019 roku średni wiek pracownika górnictwa węgla kamiennego w województwie śląskim wynosił 39 lat. Większość pracowników górnictwa to mężczyźni – kobiety stanowią mniej niż 10% zatrudnionych i pracują głównie na powierzchni. W 2021 roku przeprowadzono badanie umiejętności i preferencji

zawodowych wśród pracowników bezpośrednio dotkniętych odejściem od węgla, zatrudnionych w 16 oddziałach spółek Tauron, PGG i SRK, w którym udział wzięło 3 030 pracowników. Z przeprowadzonego badania wynika, że pracownicy koncernów górniczych z wykształceniem wyższym uzyskują podobne wyniki w zakresie umiejętności przekrojowych jak pozostali Polacy. Natomiast pracownicy z niższym wykształceniem mają stosunkowo niższe kwalifikacje w odniesieniu do pozostałej populacji. W obu przypadkach lepiej wypadają jednak umiejętności techniczne, a gorzej cyfrowe. Luka w umiejętnościach jest największa w zakresie organizacji pracy, umiejętności cyfrowych i prostych rachunków. Górnicy czują się natomiast pewniej w zakresie konserwacji, montażu i naprawy urządzeń technicznych. Mężczyźni wykazują wyższe kompetencje techniczne oraz sprawność fizyczną, kobiety wykazują większe zdolności twórcze oraz mają lepsze umiejętności współpracy i komunikacji.

Liczba bezrobotnych cudzoziemców zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego w końcu grudnia 2022 r. wyniosła 1 596 osób co stanowiło 2,5% ogółu zaewidencjonowanych. Wśród bezrobotnych obcokrajowców przeważały kobiety (87,0%). W ujęciu rocznym zbiorowość zarejestrowanych cudzoziemców zwiększyła się o 1 362 osoby (tj. o 582,1%). Tak duży wzrost od marca 2022 r. spowodowany był nabyciem specjalnych uprawnień przez obywateli Ukrainy, zgodnie z zapisami ustawy *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*. Na jej podstawie zarówno obywatele Ukrainy, którzy przyjechali do Polski po 24 lutego 2022 r., jak i wcześniej przebywający legalnie na terytorium Polski uprawnieni są do rejestracji w urzędzie pracy jako: bezrobotny lub poszukujący pracy, na takich samych zasadach jak obywatele RP.

W roku 2022 obowiązywały cztery formy zatrudniania obcokrajowców: zezwolenia na pracę cudzoziemca; oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi; zezwolenia na pracę sezonową oraz powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

W województwie śląskim w całym roku wydano 33 061 zezwoleń na pracę cudzoziemców. Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemców według faktycznego miejsca wykonywania pracy była wyższa i wynosiła 37 203 zezwolenia. Najczęściej zezwolenia na pracę wydawane były obywatelom: Ukrainy (21,4%), Uzbekistanu (12,0%) oraz Indii (11,4%).

W 2022 roku do ewidencji wpisano 95,1 tys. oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. Biorąc pod uwagę narodowość zatrudnianych cudzoziemców na podstawie oświadczeń w 2022 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, pracodawcy najchętniej powierzali pracę obywatelom Ukrainy (65,4% wszystkich oświadczeń), na drugim miejscu obywatelom Gruzji (16,0%), a następnie Białorusi (13,1%).

W całym roku w województwie śląskim wydano 570 zezwoleń na pracę sezonową, tj. o 980 mniej niż przed rokiem (czyli o 41,8%). Podobnie jak w przypadku oświadczeń najwięcej, bo aż 75,1% zezwoleń wydano obywatelom Ukrainy.

Na podstawie ustawy specjalnej w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 r. pracodawcy (zgodnie z adresem siedziby swojej firmy) zgłosili 71 995 informacji o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy, co stanowiło 9,2% wszystkich zgłoszonych powiadomień w kraju.

W 2022 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach zrealizował dwa badania tematyczne. Pierwsze z nich pt. „*Sytuacja na śląskim rynku pracy w związku z napływem uchodźców z Ukrainy w 2022 roku – cykliczne badanie sondażowe*” dotyczyło zdiagnozowania sytuacji zatrudnieniowej uchodźców z Ukrainy na śląskim rynku pracy. Drugie badanie pt. „*Sytuacja kobiet na śląskim rynku pracy w 2022 r., w tym uchodźczyń z Ukrainy*” dotyczyło zdiagnozowania sytuacji bezrobotnych/pracujących kobiet: Polek i uchodźczyń z Ukrainy na śląskim rynku pracy. Raporty z przeprowadzonych badań oraz ich syntezy dostępne są na stronie internetowej Urzędu.

12. Spis tabel

TABELA 1 PRACUJĄCY (FAKTYCZNE MIEJSCE PRACY) WEDŁUG SEKCJI. STAN 31.12.2021 R.	5
TABELA 2 LICZBA PRACUJĄCYCH PRZYPADAJĄCYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW, STAN 31.12.....	6
TABELA 3 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W 2022 R.....	6
TABELA 4 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W III KWARTALE 2021 R. I 2022 R.	7
TABELA 5 STOPA BEZROBOCIA W POSZCZEGÓLNYCH KWARTAŁACH 2022 R.	9
TABELA 6 DYNAMIKA SPADKU LICZBY BEZROBOTNYCH W POWIATACH (2021 R. – 2022 R.)	10
TABELA 7 LICZBA OSÓB REJESTRUJĄCYCH SIĘ W ŚLĄSKICH URZĘDACH PRACY W LATACH 2021 I 2022	11
TABELA 8 GŁÓWNE PRZYCZYNY ODPŁYWU Z BEZROBOCIA – BEZROBOTNI OGÓŁEM ORAZ BEZROBOTNE KOBIETY	13
TABELA 9 STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG WIEKU, STAN NA KONIEC GRUDNIA	15
TABELA 10 STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN NA KONIEC GRUDNIA.....	16
TABELA 11 STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, STAN NA KONIEC GRUDNIA.....	16
TABELA 12 STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG STAŻU PRACY, STAN NA KONIEC GRUDNIA	16
TABELA 13 BEZROBOTNE KOBIETY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA ŚLĄSKIM RYNKU PRACY, STAN NA KONIEC GRUDNIA	17
TABELA 14 PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA W 2022 R. – NAPŁYW I ODPŁYW KOBIET W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM ORAZ LICZBA WYŁĄCZEŃ Z TYTUŁU PODJĘCIA PRACY.....	17
TABELA 15 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA TERENACH WIEJSKICH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.	18
TABELA 16 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU, STAN 31.12.	19
TABELA 17 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG STAŻU PRACY, STAN 31.12.....	19
TABELA 18 BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, STAN 31.12.	19
TABELA 19 BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY W 2022 R.	20
TABELA 20 LICZBA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, STAN 31.12.	21
TABELA 21 LICZBA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.....	22
TABELA 22 STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG STAŻU PRACY, STAN 31.12.	22
TABELA 23 STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, STAN 31.12.....	23
TABELA 24 BEZROBOTNI W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI, STAN 31.12.....	24
TABELA 25 RANKING ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI, W KTÓRYCH ZAREJESTROWANYCH BYŁO, CO NAJMNIEJ 20 ABSOLWENTÓW WEDŁUG STANU NA 31.12.2022 R.	25
TABELA 26 STRUKTURA BEZROBOTNYCH W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI	25
TABELA 27 RANKING ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI O NAJWIĘKSZEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH	27
TABELA 28 LICZBA ZAREJESTROWANYCH OSÓB BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, STAN W KOŃCU MIESIĄCA	28
TABELA 29 BEZROBOTNI PONIŻEJ 30 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	28
TABELA 30 BEZROBOTNI PONIŻEJ 25 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	29
TABELA 31 DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	30
TABELA 32 BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA	31
TABELA 33 BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	32
TABELA 34 BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.....	33
TABELA 35 WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	34
TABELA 36 RANKING ZAWODÓW/SPECJALNOŚCI, W KTÓRYCH W 2022 R. ZGŁOSZONO DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY NAJWIĘKSZĄ LICZBĘ INFORMACJI O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY I MIEJSCACH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (UWZGLĘDNIONO TYLKO TE ZAWODY, W KTÓRYCH ZGŁOSZONO WIĘCEJ NIŻ 1000 OFERT PRACY).....	36
TABELA 37 WYŁĄCZENI Z TYTUŁU ROZPOCZĘCIA SZKOLENIA W STOSUNKU DO OGÓLNEJ LICZBY BEZROBOTNYCH W PODZIALE NA PŁEĆ.....	37
TABELA 38 WYBRANE FORMY WYŁĄCZEŃ Z EWIDENCJI BEZROBOTNYCH W 2022 R.	41
TABELA 39 LICZBA BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIŁKU	43
TABELA 40 LICZBA BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIŁKU ORAZ ICH UDZIAŁ W OGÓLE ZAREJESTROWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WG. STANU NA 31.12.2022 R.	44
TABELA 41 WYDATKI Z FP W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W LATACH 2021 – 2022	46
TABELA 42 WYDATKI NA WYBRANE AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	46
TABELA 43 WYDATKI NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA DOTYCZĄCE BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA ORAZ POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA ORAZ ICH UDZIAŁ W WYDATKACH NA PROGRAMY RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA 2022 R.	47
TABELA 44 WYDATKI W RAMACH KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO	48
TABELA 45 PRACUJĄCY OGÓŁEM, W TYM W SEKCJI B GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE W POLSCE I NA ŚLĄSKU W LATACH 2020 – 2021 ..	49
TABELA 46 ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI W ZAWODACH GÓRNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM NA KONIEC 2021 I 2022 ROKU....	49
TABELA 47 WOLNE MIEJSCA PRACY I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE W ZAWODACH GÓRNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2021 I 2022 ROKU.....	51
TABELA 48 STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY OBYWATELI UKRAINY – STAN NA 31.12.2022 R.	55
TABELA 49 LICZBA ZEZWOLEŃ NA PRACĘ CUDZOZIEMCA WYDANYCH W LATACH 2021 I 2022 W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH ..	56
TABELA 50 LICZBA WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA PRACĘ W 2022 ROKU WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM.....	57

TABELA 51 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WEDŁUG OBYWATELSTWA CUDZOZIEMCA W LATACH 2021 - 2022	58
TABELA 52 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W 2021 I 2022 ROKU W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH	59
TABELA 53 LICZBA WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA PRACĘ SEZONOWĄ WEDŁUG OBYWATELSTWA CUDZOZIEMCA W LATACH 2021 - 2022	59
TABELA 54 LICZBA POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY OBYWATELOWI UKRAINY ZGŁOSZONYCH DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH W 2022 ROKU	60
TABELA 55 LICZBA POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY OBYWATELOWI UKRAINY ZGŁOSZONYCH DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY WG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI W OKRESIE OD 24 LUTEGO DO 31 GRUDNIA 2022 ROKU	61

13. Spis wykresów

WYKRES 1 PRACUJĄCY (FAKTYCZNE MIEJSCE PRACY). STAN 31.12. (W TYS. OSÓB).....	4
WYKRES 2 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG GRUP WIEKU W III KWARTALE 2022 R.	8
WYKRES 3 WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ WEDŁUG GRUP WIEKU W III KWARTALE 2022 R.....	8
WYKRES 4 WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W GRUPACH WYODRĘBNIONYCH ZE WZGLĘDU NA POZIOM WYKSZTAŁCENIA W III KWARTALE 2022 R.	8
WYKRES 5 WYBRANE PRZYCZYNY BIERNOŚCI ZAWODOWEJ	9
WYKRES 6 LICZBA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM – STAN NA KONIEC MIESIĄCA	9
WYKRES 7 STOPA BEZROBOCIA W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WG STANU NA KONIEC GRUDNIA 2022 R.	11
WYKRES 8 WYKRES NAPŁYW I ODPIŁYW BEZROBOTNYCH OD GRUDNIA 2021 DO GRUDNIA 2022 - OGÓŁEM	12
WYKRES 9 BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, STAN NA KONIEC DANEGO MIESIĄCA 2022 R.	14
WYKRES 10 UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET WŚRÓD OGÓŁU ZAREJESTROWANYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, W GRUPACH WYODRĘBNIONYCH ZE WZGLĘDU NA STAŻ PRACY, STAN 31.12.2022 R.	14
WYKRES 11 UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET WŚRÓD OGÓŁU ZAREJESTROWANYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, W GRUPACH WYODRĘBNIONYCH ZE WZGLĘDU NA POZIOM WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2022 R.	15
WYKRES 12 ZWOLNIENIA GRUPOWE DOKONANE W 2022 R. WEDŁUG POWIATÓW (W OSOBACH).....	21
WYKRES 13 BEZROBOTNI ABSOLWENCI SZKÓŁ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2022 R.	24
WYKRES 14 BEZROBOTNI WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW, STAN 31.12.2022 R.	26
WYKRES 15 BEZROBOTNI PONIŻEJ 30 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2022 R.....	29
WYKRES 16 UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE ZAREJESTROWANYCH W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA, STAN 31.12.2022 R.	30
WYKRES 17 STRUKTURA DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2022 R.	31
WYKRES 18 STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG STAŻU PRACY WŚRÓD OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, STAN 31.12.2022 R.	32
WYKRES 19 PRZYCZYNY NIEPEŁOSPRAWNOŚCI, STAN NA KONIEC 2022 R. (N= 5 705 BEZROBOTNYCH NIEPEŁOSPRAWNYCH)	33
WYKRES 20 LICZBA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W 2022 ROKU (DANE W TYSIĄCACH)	34
WYKRES 21 STRUKTURA OFERT WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODOWYCH W 2022 R.	35
WYKRES 22 LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY SZKOLENIA ZORGANIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2022 R.	37
WYKRES 23 LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY PRACE INTERWENCYJNE INICJOWANE I FINANSOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2022 R.	39
WYKRES 24 LICZBA OSÓB, KTÓRE PODJĘŁY ZATRUDNIENIE W RAMACH ROBÓT PUBLICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2022 R.....	39
WYKRES 25 DOTACJE NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRYZNANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2022 R.	40
WYKRES 26 REFUNDOWANE MIEJSCA PRACY PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2022 R.....	41
WYKRES 27 ROCZNY SPADEK/WZROST LICZBY ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIĘKU ORAZ ZMIANY W WYSOKOŚCI UDZIAŁU BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIĘKU W OGÓLNEJ LICZBIE ZAREJESTROWANYCH W POWIATACH WOJ. ŚLĄSKIEGO.	45
WYKRES 28 LICZBA BEZROBOTNYCH CUDZOZIEMCÓW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM – STAN NA KONIEC MIESIĄCA.....	54
WYKRES 29 LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY OBYWATELI UKRAINY W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO – STAN NA 31 GRUDNIA 2022 R.	54
WYKRES 30 BEZROBOTNI I POSZUKUJĄCY PRACY ZAREJESTROWANI W CIĄGU MIESIĄCA TZW. NAPŁYW I WYŁĄCZENI Z REJESTRÓW TZW. ODPIŁYW.....	55
WYKRES 31 POWODY WYREJESTROWAŃ OBYWATELI UKRAINY Z PUP W OKRESIE OD 24 LUTEGO DO 31 GRUDNIA 2022 R. W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM.....	56
WYKRES 32 LICZBA ZEZWOLEŃ NA PRACĘ CUDZOZIEMCA WYDANYCH W 2022 R. WG WIEKU I PŁCI CUDZOZIEMCA (WG MIEJSCA WYKONYWANIA PRACY).....	57
WYKRES 33 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2021 I 2022 ROKU.....	58
WYKRES 34 LICZBA ZGŁOSZONYCH POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU PRACY OBYWATELOWI UKRAINY W OKRESIE OD 24 LUTEGO DO 31 GRUDNIA 2022 ROKU W PODZIALE NA POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	60

WYKRES 35 LICZBA POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY OBYWATELOWI UKRAINY ZGŁOSZONYCH DO POWIATOWYCH
URZĘDÓW PRACY WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W OKRESIE OD 24 LUTEGO DO 31 GRUDNIA 2022 ROKU 62

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr VI/58/16/2023
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 19 czerwca 2023 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań
ustawowych oraz pozostałych działań w
obszarze łagodzenia skutków bezrobocia
Informacja roczna za 2022 r.

Katowice, kwiecień 2023 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

EFRR	-	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	-	Europejski Fundusz Społeczny
EOG	-	Europejski Obszar Gospodarczy
EURES	-	Europejskie Służby Zatrudnienia
FGŚP	-	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
IOK	-	Instytucja Ogłaszająca Konkurs
IP	-	Instytucja Pośrednicząca
IW	-	Instrukcje Wykonawcze
IZ	-	Instytucja Zarządzająca
KFS	-	Krajowy Fundusz Szkoleniowy
KM	-	Komitet Monitorujący
KOP	-	Komisja Oceny Projektów
KS PSF	-	Komitet Sterujący Podmiotowym Systemem Finansowania
LSI	-	Lokalny System Informatyczny
MiIR	-	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MFIPR	-	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MRiPS	-	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
MRPiPS	-	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej
MRPiT	-	Ministerstwo Rozwoju Pracy i Technologii
MSWiA	-	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
OHP	-	Ochotnicze Hufce Pracy
OSI	-	Obszar Strategicznej Interwencji
PO KL	-	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PO WER	-	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PSF	-	Podmiotowy System Finansowania
PUP	-	Powiatowy Urząd Pracy
RIS	-	Rejestr Instytucji Szkoleniowych
RIT	-	Regionalne Inwestycje Terenowe
RLKS	-	Rozwój Lokalny Kierowany Przez Społeczność
RPD	-	Roczny Plan Działania
RPDZ	-	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
RPO WSL	-	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego
SL	-	System Informatyczny
SZOOP	-	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
UE	-	Unia Europejska
UM WSL	-	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
WRRP	-	Wojewódzka Rada Rynku Pracy
WUP	-	Wojewódzki Urząd Pracy
ZIT	-	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS	-	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Realizacja zadań zgodnie z art. 8 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 690 z późn. zm.)

Art. 8 ust. 1, pkt 1 Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia został przygotowany zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 690 z późn. zm.), który zobowiązuje samorząd województwa do corocznego opracowania regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, określającego priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia.

Powyższy dokument został przygotowany na podstawie założeń do projektu Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2022 rok, przekazanych przez Departament Rynku Pracy MRiPS. RPDZ, jako dokument planistyczny, określa priorytetowe grupy osób wymagających wsparcia w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji wojewódzkiego i lokalnych rynków pracy. Powstał przy współudziale licznych partnerów rynku pracy.

Głównym celem działań podejmowanych w 2022 roku był wzrost i utrzymanie zatrudnienia oraz produktywności pracy na śląskim rynku pracy. Zadania te były finansowane zarówno z Funduszu Pracy (zadania przedstawione przez WUP w Katowicach oraz powiatowe urzędy pracy), PFRON, jak i ze środków unijnych, w tym m.in. PO WER oraz RPO WSL.

RPDZ uzyskał pozytywną opinię samorządów powiatowych województwa śląskiego oraz Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego. Projekt dokumentu został również przyjęty przez WRRP. Równoległe przygotowano sprawozdanie z realizacji *RPDZ za 2021 r.*

Zarząd Województwa Śląskiego, Uchwałą nr 414/318/VI/2022 z dnia 17 marca 2022 r., przyjął RPDZ na rok 2022.

Art. 8 ust. 1, pkt 2 Podział posiadanych środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych.

Minister Rodziny i Polityki Społecznej opublikował w intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia decyzję informującą o limitach Funduszu Pracy ustalonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań (pismo z dnia 07 marca 2022 r., sygn. DF-I.6020.35.1.2022.AŁ), jakie mogą być wydatkowane w 2022 roku na realizację przez samorządy powiatowe województwa śląskiego zadań w kwocie 352 498 831,29 zł, w tym:

- a) programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej: 335 288 941,95 zł;
- b) innych fakultatywnych zadań: 17 209 889,34 zł.

W ramach powyższych limitów ustalone zostały następujące kwoty środków na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w ramach:

- RPO WSL 2014-2020: 72 640 530,00 zł, w tym:
  - kwota w części EFS wynosi: 61 744 451,00 zł.
  - kwota w części wkładu krajowego wynosi: 10 896 079,00 zł.
- PO WER 2014-2020: 69 544 332,00 zł, w tym:
  - kwota w części EFS wynosi: 58 611 963,00 zł.
  - kwota w części wkładu krajowego wynosi: 10 932 369,00 zł.

Zarząd Województwa przyjął proponowany podział środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych uchwałą nr 468/319/VI/2022 z dnia 23 marca 2022 r.

Art. 8 ust. 1, pkt 2a Realizacja zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym (KFS), w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.

Powiatowe urzędy pracy dysponowały w 2022 r. środkami na KFS w łącznej kwocie 26 543,2 tys. zł, w tym: limit KFS – 19 920,3 tys. zł, rezerwa KFS – 6 622,9 tys. zł. Zgodnie z informacjami otrzymanymi z powiatowych urzędów pracy, zaangażowano środki w wysokości 25 693,5 tys. zł, co stanowi 96,8% całości przyznanych środków.

W podziale na priorytety limit podstawowy KFS zaangażowano następująco:

- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek pandemii COVID-19, musiały podjąć działania w celu dostosowania do zmienionej sytuacji rynkowej: 1 765 928,89 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem: 170 180,00 zł.
- Wsparcie zawodowe kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych: 12 246 532,72 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących będących członkami rodzin wielodzietnych: 153 391,55 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników CIZ, KIS, WTZ, ZAZ, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych (...): 363 349,55 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych: 3 486 848,42 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej: 738 038,89 zł.
- Poza priorytetami: 179 892,00 zł.
- Promocja: 333 214,54 zł.

W podziale na priorytety Rady Rynku Pracy rezerwę KFS zaangażowano następująco:

- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia: 4 931 497,37 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności: 212 540,10 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców: 910 813,90 zł.
- Poza priorytetami: 210 872,44 zł.
- Promocja: 43 486,73 zł.

Pełny obraz wydatkowania środków KFS przedstawia informacja przekazywana przez powiatowe urzędy pracy w formularzu MPiPS-02 do Zespołu ds. Statystyki, Badań i Analiz WUP w Katowicach:

	Limit podstawowy	Rezerwa KFS	Razem	Wydatkowane (MPiPS-02)	% wykorzystanie
Będzin	481,0	209,0	690,0	667,2	96,69%
Bielsko-Biała	1 300,0	300,0	1 600,0	1 566,5	97,91%
Bytom	528,8	229,8	758,6	734,3	96,80%
Chorzów	509,5	184,2	693,7	693,7	100,00%
Cieszyn	708,2	160,0	868,2	863,6	99,47%
Częstochowa	1 666,3	275,5	1 941,8	1 687,6	86,91%
Dąbrowa Górnicza	751,6	75,0	826,6	826,6	100,00%
Gliwice	1 947,1	1 146,2	3 093,3	3 085,8	99,76%
Jastrzębie-Zdrój	458,7	150,0	608,7	599,4	98,48%
Jaworzno	411,1	178,6	589,7	589,7	100,00%
Katowice	1 500,0	175,0	1 675,0	1 625,5	97,04%
Kłobuck	258,3	112,3	370,6	370,6	99,99%
Lubliniec	298,7	129,8	428,5	406,7	94,91%
Mikołów	491,3	213,5	704,8	704,3	99,93%
Mysłowice	314,5	43,3	357,8	353,1	98,69%
Myszków	247,0	107,3	354,3	353,5	99,77%
Piekary Śląskie	182,6	79,3	261,9	233,7	89,23%
Pszczyna	515,9	274,2	790,1	771,4	97,63%
Racibórz	487,6	211,9	699,5	698,9	99,92%
Ruda Śląska	566,0	245,6	811,6	796,6	98,15%
Rybnik	810,0	190,0	1 000,0	1 000,0	100,00%
Siemianowice Śląskie	281,6	122,4	404,0	399,8	98,96%
Sosnowiec	913,4	200,0	1 113,4	850,4	76,38%
Świętochłowice	135,2	58,6	193,8	192,6	99,38%
Tarnowskie Góry	611,7	265,8	877,5	873,0	99,49%
Tychy (bieruńsko-lędziński)	1 228,5	533,8	1 762,3	1 758,6	99,79%
Wodzisław Śląski	531,9	190,0	721,9	719,1	99,61%
Zabrze	664,1	288,6	952,7	918,5	96,41%
Zawiercie	384,8	167,2	552,0	542,7	98,30%
Żory	250,0	12,0	262,0	251,5	95,99%
Żywiec	484,9	94,0	578,9	558,6	96,50%
	19 920,3	6 622,9	26 543,2	25 693,5	96,80%

- W związku z opublikowaniem na stronie MRiPS informacji o limitach środków KFS oraz priorytetach KFS na 2023 rok, wystosowano do PUP prośbę o zgłaszanie zapotrzebowania na ww. środki. Zapotrzebowanie wyniosło 45 500,0 tys. zł, natomiast limit środków przeznaczonych dla samorządów powiatowych województwa śląskiego wyniósł 25 309,0 tys. zł. 15 grudnia 2022 r. Zarząd Województwa przyjął uchwałą nr 2256/382/VI/2022 podział środków KFS dla samorządów powiatowych na 2023 rok.

Art. 8 ust. 1, pkt 3 Opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia.

Na podstawie statystycznych baz danych dotyczących bezrobocia rejestrowanego przygotowano informacje i analizy zmian zachodzących na rynku pracy. Najważniejsze z nich to:

- Sporządzana co miesiąc Informacja o sytuacji na rynku pracy w województwie śląskim. Materiał publikowano na stronie internetowej Urzędu, ponadto jego odbiorcami były władze Województwa Śląskiego oraz wybrane Wydziały UM WSL.
- Miesięczne informacje o sytuacji na lokalnych rynkach pracy, w rejonie działania oddziału zamiejscowego WUP w Częstochowie i w Bielsku – Białej. Materiały były publikowane na podstronkach internetowych Urzędu.
- Informacje kwartalne o stanie i strukturze bezrobocia w województwie śląskim: Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of December 2021, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of March 2022, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of June 2022, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of September 2022. Materiały były publikowane na stronie internetowej Urzędu.
- Materiał opisujący sytuację społeczno-gospodarczą w województwie śląskim, jako fragment RPDZ na 2022 r. wraz z zestawem wskaźników oraz rozliczeniem wskaźników za 2021 rok.
- Syntetyczna analiza problemowa pn. Informacja o niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy – grudzień 2022 r. Materiał opublikowano na stronie internetowej Urzędu.
- W każdym miesiącu 2022 roku uczestniczono w realizacji badania Europejski Barometr Rynku Pracy (European Labour Market Barometer – Poland), którego wyniki dostępne są na stronie internetowej: <https://www.pesnetwork.eu/pl/2022/12/29/european-labour-market-barometer/>
- Opracowanie oraz prezentacja podsumowujące dwa badania dotyczące sytuacji na śląskim rynku pracy w aspekcie społeczno-gospodarczym w opiniach przedsiębiorców zrealizowane przez WUP w Katowicach w 2020 i w 2021.
- Wstępna fizyka projektowa dotycząca opracowania modelu badań diagnostyczno-prognostycznych w zakresie brakujących kompetencji/umiejętności w branżach strategicznych i administracji publicznej województwa śląskiego na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz szkoleń dla publicznych służb zatrudnienia.
- Co kwartał wykonywano prace związane z wprowadzaniem, kodowaniem ofert pracy do systemu Viator z ofertami pracy w danym kwartale 2022 roku, zgodnie z opracowaną metodologią.

- Do informacji pn.: Labour Market Information Poland – śląskie opracowano część dotyczącą śląskiego rynku pracy.
- Realizując zapis **art. 8 ust. 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, mówiący o konieczności dokonania przez Sejmik Województwa, co najmniej raz w roku, oceny sytuacji na rynku pracy i stopnia realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy, przygotowano analizę *Rynek pracy w województwie śląskim w 2021 roku*. Opracowanie, po akceptacji przez Zarząd Województwa Śląskiego w maju 2022 roku, zostało przekazane Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego (Uchwała Nr VI/45/14/2022 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 czerwca 2022 r.).
- Wykonując zadania związane z badaniem popytu na pracę, analizowano wojewódzkie dane jednostkowe z załącznika nr 1 do sprawozdania MRiPS-01 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności według grup zawodów* oraz dane kwartalne pozyskane z Urzędu Statystycznego w Katowicach z badania popytu na pracę. W 2022 roku sporządzono:
  - Analizę dotyczącą bezrobocia rejestrowanego według zawodów w województwie śląskim w 2021 r. Materiał zamieszczono na stronie internetowej urzędu.
  - Tablice dotyczące nowo utworzonych miejsc pracy oraz wolnych miejsc pracy w województwie śląskim za IV kwartał 2021 roku oraz I, II i III kwartał 2022 roku.
  - Analizę dotyczącą bezrobocia rejestrowanego według zawodów w województwie śląskim w I półroczu 2022 r. Materiał zamieszczono na stronie internetowej urzędu.

Wybrane opracowania zamieszczono na stronie internetowej Urzędu oraz przekazane zostały zainteresowanym stronom.

- WUP w Katowicach odpowiedzialny jest także za wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem badań rynku pracy. W 2022 roku zrealizowano 4 badania tematyczne, poniżej przedstawiono syntetyczne informacje na ich temat:

– **„Sytuacja na śląskim rynku pracy w związku z napływem uchodźców z Ukrainy w 2022 roku – cykliczne badanie sondażowe”**

Badanie było realizowane w dwóch cyklach badawczych (I cykl – czerwiec 2022 r.; II cykl – wrzesień 2022 r.) według tej samej metodologii, a jego produktem końcowym są dwa raporty przedstawiające diagnozę sytuacji zatrudnieniowej uchodźców z Ukrainy na śląskim rynku pracy. Każdy raport składa się z dwóch części, w pierwszej opisano metodologię badania: cel badania, problematykę badawczą, zakres badania, dobór próby i metody badawcze. W drugiej części zaprezentowano analizę wyników badania empirycznego, w ramach którego respondentów, tj. śląscy pracodawcy udzielili odpowiedzi na pytania problemowe dotyczące sytuacji zatrudnieniowej uchodźców z Ukrainy w województwie śląskim. Raport kończą wnioski odnoszące się do zrealizowanego badania i przedstawiające m.in. informacje, iż w województwie śląskim w czerwcu 2022 r. plany zatrudnieniowe w perspektywie najbliższych 3 miesięcy miała niemal połowa pracodawców (45%), a we wrześniu 2022 r. już tylko, co czwarty z nich (28%). Natomiast w obu przypadkach, większość respondentów planujących nowe zatrudnienia chciała uzupełniać kadrę pracownikami z Ukrainy (czerwiec 2022 r. – 62%; wrzesień 2022 r. – 69%) zatrudniając ich głównie na specjalistycznych stanowiskach pracy

(czerwiec 2022 r. – 37%; wrzesień 2022 r. – 43%) oraz na stanowiskach pracowników wykonujących prace proste (czerwiec 2022 r. – 29%; wrzesień 2022 r. – 33%). Główną barierą w zatrudnianiu uchodźców z Ukrainy wskazywaną przez śląskich pracodawców, niezależnie od tego czy zatrudniają lub czy mają zamiar zatrudnić uchodźców, jest brak znajomości języka polskiego (czerwiec 2022 r. – 55%; wrzesień 2022 r. – 48%), brak dokumentów potwierdzających kwalifikacje/uprawnienia (czerwiec 2022 r. – 24%; wrzesień 2022 r. – 18%), biurokracja, brak chętnych do pracy, brak kwalifikacji, w tym specjalistycznych (czerwiec 2022 r. – 24%; wrzesień 2022 r. – 31%) oraz obawa, że uchodźcy szybko zrezygnują z pracy (np. wrócą do Ukrainy) (czerwiec 2022 r. – 23%; wrzesień 2022 r. – 17%). Raporty z badania oraz ich syntezy dostępne są na stronie internetowej Urzędu.

– **„Efektywność wsparcia finansowanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2021 w województwie śląskim”**

Badanie realizowane było wśród pracodawców, którzy uzyskali wsparcie ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2021 roku oraz wśród pracowników powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą KFS. Projekt badawczy swoim zasięgiem objął województwo śląskie, a jego celem była diagnoza działań podejmowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego w ramach KFS w roku 2021 oraz analiza informacji pozyskanych od pracodawców z województwa śląskiego dotyczących wsparcia finansowego z KFS w roku 2021. Dane pozyskano wykorzystując techniki ilościowe CATI (wywiad telefoniczny) oraz CAWI (wywiad na platformie internetowej). Opracowany został raport z przeprowadzonego badania, wyodrębniono w nim dwie części. W pierwszej z nich opisano metodologię badania, w drugiej przedstawiono analizę wybranych danych statystycznych dotyczących Krajowego Funduszu Szkoleniowego w województwie śląskim, diagnozę działań podejmowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w województwie śląskim w 2021 roku oraz analizę i ocenę działań realizowanych przez pracodawców korzystających z dofinansowania z KFS w 2020 r. w naszym województwie. W części badania odnoszącej się do powiatowych urzędów pracy omówiono zagadnienia związane z wykorzystaniem przyznanych im środków finansowych w ramach KFS na poszczególne priorytety i działania. Z kolei w części odnoszącej się do pracodawców omówiono m.in. preferencje respondentów odnośnie tematyki kursów podnoszących/zmieniających kwalifikacje zawodowe oraz ich przydatności dla poprawy funkcjonowania przedsiębiorstwa. Synteza raportu jest dostępna na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach.

– **„Sytuacja kobiet na śląskim rynku pracy w 2022 r., w tym uchodźczyń z Ukrainy”**

Celem zrealizowanego ilościowego i jakościowego badania była diagnoza sytuacji bezrobotnych/pracujących kobiet: Polek i uchodźczyń z Ukrainy na śląskim rynku pracy w percepcji badanych kobiet oraz analiza informacji dotyczących zatrudniania kobiet: Polek i uchodźczyń z Ukrainy w opiniach śląskich pracodawców, a jego produktem końcowym jest raport składający się z czterech części. W części pierwszej opisano metodologię procesu badawczego tj. jego cele i problematykę badawczą wraz z doborem metod i technik badania,

a także opisano dobór i rozkład próby badawczej w badaniu ilościowym i jakościowym. W drugiej części przedstawiono analizę danych statystycznych dotyczących aktywności ekonomicznej pracujących i bezrobotnych Polek oraz uchodźczyń z Ukrainy. Trzecia część raportu poświęcona jest analizie i interpretacji wyników badania ilościowego, a czwarta badania jakościowego. Omówiono m.in. sposoby poszukiwania pracy i powody, dla których bezrobotne Polki i uchodźczynie z Ukrainy chciałyby podjąć pracę oraz przeszkody w jej podjęciu. W obu przypadkach podstawowym powodem jest brak środków finansowych na utrzymanie siebie i/lub swojej rodziny (Polki – 55%; uchodźczynie – 69%). Bezrobotne Polki najchętniej szukają pracy w branżach: Pozostała działalność usługowa (44%), Administrowanie i działalność wspierająca i techniczna (19%) oraz Handel, naprawa pojazdów (17%), w następujących zawodach: pracownik biurowy, sprzedawca, sprzętaczką, pracownik administracyjny, pomoc kuchenna, pracownik produkcji, kucharz, kosmetyczka. Uchodźczynie z Ukrainy poszukują pracy w branżach: Pozostała działalność usługowa (46%), Administrowanie i działalność wspierająca i techniczna (23%) oraz Zakwaterowanie i gastronomia (22%), w zawodach: sprzedawca, pracownik biurowy, sprzętaczką, stylistka paznokci, kucharz, pokojówka, pracownik produkcji i kosmetyczka. Następnie przedstawiono warunki pracy, na jakich zdecydowałyby się podjąć zatrudnienie bezrobotne (Polki i uchodźczynie z Ukrainy), na jakich obecnie pracują Polki i uchodźczynie z Ukrainy oraz jakie im oferują pracodawcy. Okazuje się, że obie grupy bezrobotnych kobiet zdecydowanie oczekują pracy etatowej (Polki – 94%; uchodźczynie – 92%), z pensją powyżej minimalnej (Polki – 68%; uchodźczynie – 74%), co znajduje potwierdzenie zwłaszcza w warunkach zatrudnienia, na jakich pracują Polki (umowa o pracę – 97%; pensja powyżej minimalnej – 66%). W przypadku uchodźczyń z Ukrainy sytuacja jest odmienna: zatrudnienie na umowę o pracę – 63%, pensja powyżej minimalnej – 28%. Oznacza to, że uchodźczynie z Ukrainy godzą się na warunki pracy poniżej swoich oczekiwań. Pracodawcy również proponują im nieco gorsze warunki niż Polkom zwłaszcza w przypadku umowy o pracę – 76% (Polki - 92%), ale za to częściej proponują im pensję powyżej minimalnej – 71% (Polki – 66%). W tej części omówiono również wyniki badania dotyczące atutów, jakimi dysponują pracujące kobiety w oczach pracodawców oraz postrzegania siebie na rynku pracy przez bezrobotne i pracujące Polki i uchodźczynie z Ukrainy. W czwartej części raportu opisano wyniki badania jakościowego, a w tym m.in. ocenę sytuacji kobiet (Polek i uchodźczyń z Ukrainy) na śląskim rynku pracy przez przedstawicieli powiatowych urzędów pracy i agencji zatrudnienia. Wnioski z przeprowadzonej analizy badawczej stanowią podsumowanie i zarazem zakończenie raportu. Pełny raport oraz jego synteza zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu.

- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach kontynuował realizację badania zleconego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – „**Barometr zawodów 2023**” – jest to badanie ogólnopolskie, które pozwala prognozować możliwości znalezienia zatrudnienia w konkretnym zawodzie barometrowym, w kolejnym roku. W województwie śląskim badanie koordynował WUP w Katowicach. W przygotowywanym corocznie zestawieniu zawodów barometrowych klasyfikuje się je do trzech grup: zawody deficytowe (w których występuje niedobór

pracowników na rynku pracy), zrównoważone i zawody nadwyżkowe (w których poszukujący pracy mogą mieć problemy ze znalezieniem pracy). W ramach ósmej edycji ogólnopolskiego badania Barometr zawodów w województwie śląskim odbyły się 34 panele eksperckie, w których tradycyjnie uczestniczyli pracownicy powiatowych urzędów pracy oraz liczni partnerzy zewnętrzni. Eksperti rynku pracy ocenili sytuację na 36 lokalnych rynkach pracy. Prognoza na 2023 rok została przeprowadzona w formie łączonej w dwóch powiatowych urzędach pracy: Rybniku (dla powiatu rybnickiego i miasta Rybnik) oraz Bielsku-Białej (dla powiatu bielskiego i miasta Bielsko-Biała). Zgodnie z założeniami badania wszystkie spotkania zostały przeprowadzane w formie stacjonarnej. W oparciu o wyniki prognozy w 2023 roku na śląskim rynku pracy dominować będą zawody zrównoważone, których prognozuje się najwięcej od początku realizacji badania. Nieco mniej niż w latach poprzednich prognozuje się zawodów deficytowych. Jednak wśród wyników badania występują też takie zawody, które w zeszłym roku znajdowały się w równowadze, a w prognozie na rok 2023 zakwalifikowane zostały do deficytu, są to: nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących oraz pracownicy ds. rachunkowości i księgowości. W opinii ekspertów oceniających sytuację na rynku pracy w województwie śląskim w perspektywie 2023 roku problemy z rekrutacją pracowników mogą wystąpić w 25 zawodach barometrych. W najbliższym czasie pracodawcy nadal będą poszukiwać przede wszystkim wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników, którzy będą potrafili poradzić sobie w różnorodnych sytuacjach społecznych lub pracowników wykonujących prace proste. Podobnie jak w ostatnich trzech latach w województwie nie prognozuje się zawodów nadwyżkowych. Najważniejsze wyniki badania dotyczące sytuacji w województwie śląskim zamieszczono w opracowanym raporcie, który wraz z plakatami powiatowymi dostępny jest w serwisie internetowym badania: www.barometrzwodow.pl.

Art. 8 ust. 1, pkt 4 Współdziałanie z wojewódzką radą rynku pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich.

W 2022 roku odbyły się 4 posiedzenia WRRP w Katowicach w dniach:

- 17 lutego 2022 r.
- 19 maja 2022 r.
- 4 października 2022 r.
- 21 grudnia 2022 r.

oraz przeprowadzono 6 głosowań w trybie obiegowym w dniach:

- 31 stycznia 2022 r.
- 18 marca 2022 r.
- 12 sierpnia 2022 r.
- 2 września 2022 r.
- 29 września 2022 r.
- 15 grudnia 2022 r.

W 2022 roku członkowie Rady podjęli łącznie 483 uchwały w tym: 461 uchwał w sprawie zaopiniowania co do zasadności kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy nowych kierunków kształcenia w szkołach z terenu województwa śląskiego.

Na wszystkie posiedzenia WRRP odbywające się w 2022 roku przygotowywano i omawiano prezentacje na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy lub przedstawiano informacje na temat wyników zrealizowanych badań.

Art. 8 ust. 1, pkt 6 Programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego przez: wykonywanie zadań wynikających z programów, o których mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju, w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub w przepisach o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach realizowanych przez urzędy pracy.

WUP w Katowicach realizuje działania związane z wdrażaniem komponentu krajowego PO WER oraz komponentu regionalnego w ramach RPO WSL. Wymienione programy finansowane są ze środków EFS.

Dane sprawozdawcze dotyczące wartości:

- Podpisanych umów w podziale na Działania w 2022 roku:
  - Działanie 1.4: 1 umowa o wartości ogółem 1 606,9 tys. PLN
  - Działanie 11.3: 11 umów o łącznej wartości ogółem 14 978,9 tys. PLN

W okresie sprawozdawczym WUP w Katowicach wdrażał Poddziałanie 1.4.3 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji województwa śląskiego - transformacja regionu - tryb pozakonkursowy oraz Poddziałanie 7.4.3 Outplacement - projekt pozakonkursowy, w ramach którego realizuje projekt Energia związany ze wsparciem dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy ze szczególnym uwzględnieniem pracowników lub byłych pracowników jednostek organizacyjnych spółek węglowych lub przedsiębiorstw z nimi powiązanych.

Tabela Informacja dotycząca postępu finansowego RPO WSL w ramach Działań wdrażanych przez WUP w Katowicach¹

Działanie	Alokacja (zgodna z algorytmem)	Kontraktacja wg umów obowiązujących (wartość dofinansowania UE uwzględniająca oszczędności)	Procent kontraktacji w stosunku do alokacji	Wydatkowanie wg zatwierdzonych wniosków o płatność (wartość dofinansowania UE)	Procent wydatkowania w stosunku do alokacji
1.4	1 522,1 PLN	1 497,5 PLN	98,38%	274,4 PLN	18,03%
7.1	212 957,7 PLN	209 580,4 PLN	98,41%	171 488,2 PLN	80,53%
7.2	527 985,8 PLN	525 792,3 PLN	99,58%	516 899,3 PLN	97,90%
7.3	127 716,9 PLN	126 805,6 PLN	99,29%	113 158,4 PLN	88,60%
7.4	78 884,6 PLN	73 712,1 PLN	93,44%	56 550,8 PLN	71,69%
8.2	518 105,4 PLN	519 861,6 PLN	100,34%	378 483,1 PLN	73,05%
11.3	141 119,1 PLN	141 012,7 PLN	99,92%	126 440,5 PLN	89,60%
11.4	120 364,8 PLN	118 790,1 PLN	98,69%	77 546,8 PLN	64,43%
Razem	1 728 656,5 PLN	1 717 052,3 PLN	99,33%	1 440 841,5 PLN	83,35%

Tabela – Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach Działań RPO WSL realizowanych przez WUP w Katowicach do końca 2022 roku (wartości kumulatywne od początku wdrażania)

Oś priorytetowa	Wskaźnik	Wartość ogółem
VII Regionalny rynek pracy	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	57 544
	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	3 979
	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	10 301
	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	2 840
VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie	73 167
XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	12 542
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	5 829
	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	29 056
	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	54 930

¹Źródło: Opracowanie na podstawie danych z systemu SL2014 (wg stanu na dzień 31.12.2022 r.) oraz arkusza z limitami kontraktacji przesłanych przez IZ. Dane podane w tys.

W 2022 r. WUP w Katowicach prowadził także działania polegające na przeprowadzaniu procedury odwoławczej od negatywnego wyniku weryfikacji dokumentów zgłoszeniowych przedsiębiorców przez operatorów PSF w związku z ubieganiem się o udział w projektach w ramach Działania 8.2 RPO WSL. Rozpatrzono 219 odwołań przedsiębiorców. Odsetek uznanych za zasadne wyniósł 23,3%.

W ramach systemu PSF woj. śląskiego:

- Sporządzano comiesięczny raport w zakresie zastrzeżeń/nadużyć/uchybień systemowych zidentyfikowanych w ramach realizacji PSF.
- Dokonano zmiany sposobu aplikowania w PSF w związku z decyzją o zaprzestaniu korzystania z Platformy SEKAP i przejścia na Platformę ePUAP.
- Opublikowano Kartę usługi na platformie ePUAP pn. „Złożenie fiszki wniosku przedsiębiorcy dotyczącej finansowania usług rozwojowych w ramach Działania 8.2 RPO WSL na lata 2014-2020”.
- Utworzono oraz opublikowano na platformie ePUAP formularze elektroniczne do składania fiszek wniosków w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania.
- Systematycznie prowadzono prace dotyczące usprawnienia procesu aplikowania o dofinansowanie do usług rozwojowych w ramach PSF.

Posiedzenia KS PSF

W 2022 r. odbyły się cztery posiedzenia KS PSF:

- XVIII posiedzenie – 11 lutego 2022 r. Przedmiotem posiedzenia było m.in. zbiorcze podsumowanie w zakresie wskaźników oraz postępów finansowych, omówienie procesu przekazywania i odbierania fiszek PSF w związku z przejściem na platformę ePuap oraz przedstawienie propozycji zmian w funkcjonowaniu PSF.
- XIX posiedzenie – 23 czerwca 2022 r. Przedmiotem posiedzenia było m.in. zbiorcze podsumowanie w zakresie wskaźników oraz postępów finansowych, omówienie zasad naboru fiszek w związku z zakończeniem perspektywy finansowej 2014 – 2020.
- XX posiedzenie – 4 października 2022 r. Przedmiotem posiedzenia było m.in. zbiorcze podsumowanie w zakresie wskaźników oraz postępów finansowych, omówienie sposobu postępowania w związku z wprowadzeniem przez PARP w kartach usług dodatkowej informacji o cenie osobogodziny przy cenie usługi (mediana + III kwartył).
- XXI posiedzenie – 21 grudnia 2022 r. Przedmiotem posiedzenia było m.in. zbiorcze podsumowanie w zakresie wskaźników oraz postępów finansowych, omówienie Harmonogramu naboru na rok 2023 oraz metodologii zamykania projektów PSF.
- Przeprowadzono i przyjęto w trybie obiegowym głosowania Komitetu Sterującego PSF Uchwały nr 105, 106, 107, 108 KS PSF oraz zaktualizowano skład KS PSF. Na podstawie zatwierdzonej Uchwały KS PSF nr 107 w sprawie aktualizacji Opisu PSF oraz Uchwały nr 108 w sprawie aktualizacji dokumentów rekrutacyjnych dla Poddziałania 8.2.3 w ramach PSF, Komitet Sterujący wprowadził dokumenty rekrutacyjne „Zasady naboru dedykowanego „ŚLĄSKIE dla UKRAINY”.

W okresie sprawozdawczym, WUP w Katowicach przekazał do IZ zmiany do SZOP w zakresie:

- Uzpełnienia opisu Działania 11.3 o proponowane przesunięcia finansowe.
- Wskaźników.
- Tabeli finansowych.

Zapisy SZOOP były także na bieżąco weryfikowane pod kątem zmian aktów prawnych i aktualnie obowiązujących Wytycznych.

Prace nad Harmonogramem naborów wniosków o dofinansowanie dla RPO WSL 2014-2020 obowiązywały 2 wersje indykatywnych harmonogramów naboru projektów na 2022 r.:

- I wersja (okres obowiązywania: 04.01.2022 r. – 30.12.2022 r.).
- II wersja (okres obowiązywania: 19.06.7. 2022 r. – 09.12.2022 r.).

W 2022 r. przekazano do IZ RPO WSL stanowiska dotyczące zaleceń pokontrolnych/ ustaleń/ rekomendacji w zakresie:

- Kontroli systemowej nr KS/I/2022 - IP przekazała informację o wdrożeniu rekomendacji oraz uwag i spostrzeżenia do informacji pokontrolnych.
- Kontroli systemowej KS/V/2021 (12.2021 r. – 01.2022 r.) – IP przekazała uwagi i spostrzeżenia do informacji pokontrolnej.
- Kontroli systemowej KS/V/2022 (11-12.2022 r.) - nie przekazano jeszcze wyników kontroli.
- Ustaleń kontroli nr 16/2021 służących potwierdzeniu spełniania kryteriów desygnacji przez Instytucję Pośredniczącą Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach (12.2021 r.) – IP przekazała uwagi i zastrzeżenia do wstępnej informacji pokontrolnej.
- Audytu systemu zarządzania i kontroli w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach RPO WSL za rok obrachunkowy 2020/2021 – 7 maja 2021 r. – 15 luty 2022 r. - dot. działań 7.2, 7.4, 8.2. Dla WUP nie sformułowano bezpośrednio żadnych ustaleń. Podtrzymane zostały ustalenia nr 2 i 4 kierowane bezpośrednio do IZ, co do których WUP w Katowicach odniósł się po otrzymaniu wstępnego sprawozdania. W zakresie Zał. nr 3 Rezultatów follow up - ustalenia nr 7 (dot. weryfikacji oświadczeń o bezstronności składanych przez ekspertów) odnotowano, że rekomendacja jest w trakcie wdrażania i zaleca się uzupełnić procedury w tym zakresie.
- Audytu Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach RPO 2014-2020.
- Audytu operacji RPO WSL dotyczącego podsumowania ustaleń i wstępnego rocznego sprawozdania kontroli RPO WSL 2014-2020.
- Audytu systemu follow up z dnia 21 grudnia 2021 r., MFiPR.
- Kontroli nr 16/2021 służącej potwierdzeniu spełniania kryteriów desygnacji przez Instytucję Pośredniczącą RPO WSL na lata 2014-2020 - WUP w Katowicach.

- Audytu systemu zarządzania i kontroli w zakresie kluczowych wymogów kontrolnych RPO WSL 2014-2020 - rok obrotowy 2021/2022.
- Audytu operacji o wartościach ujemnych w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.
- Audytu operacji o wartościach ujemnych w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach PO WER na lata 2014-2020.
- Audytu w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach RPO 2014-2020 (Miasto Bytom/PUP Bytom).
- Podsumowania stanu faktycznego z kontroli ETO dotyczącej regionów górniczych w okresie transformacji na temat projektu w ramach Poddziałania 7.4.3.
- Raportu po audycie systemu zarządzania i kontroli w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach RPO WSL za rok obrotowy 2020/2021.
- Sprawozdania wstępnego z I etapu audytu systemu zarządzania i kontroli RPO WSL na lata 2014-2020 rok obrotowy 2021/2022 (05-08.2022 r.) – IP poinformowała IZ o wdrożeniu rekomendacji.

Prowadzono również pozostałe działania związane z wdrażaniem RPO WSL w zakresie:

- Opracowywania i planowania wdrażania środków UE w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027, w tym analiz dotyczących objęcia wsparciem osób biernych zawodowo.
- Bieżącej aktualizacji Rejestru odstępstw od IW IP RPO WSL.
- Konsultacji i opiniowania projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych.
- Aktualizacji Instrukcji Wykonawczych Instytucji Pośredniczącej.
- Sporządzania Informacji kwartalnych z realizacji RPO WSL.
- Opracowania miesięcznych informacji nt. realizacji zadań związanych z wdrażaniem RPO WSL.
- Sporządzania Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WSL za rok 2021.
- Udziału w badaniach ewaluacyjnych oraz opiniowania raportów i rekomendacji.
- Analiz oraz sporządzenia uwag do rekomendacji zawartych w raportach z badań ewaluacyjnych.
- Przygotowania dokumentacji i sporządzania wyjaśnień dla audytów i kontroli prowadzonych przez instytucje zewnętrzne.
- Udział w konsultacjach i opiniowaniu projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych;
- Realizacja projektu własnego „Energia” w ramach Poddziałania 7.4.3 RPO WSL.
- Analizy postępu finansowego, w tym poziomu kontraktacji oraz wartości wolnych środków możliwych do zakontraktowania w stosunku do alokacji – opracowywanie limitów kontraktacji oraz oceny tempa wdrażania i możliwości maksymalizacji wykorzystania środków.
- Agregacji miesięcznych danych sprawozdawczych na temat postępu rzeczowego i finansowego Działania 8.2 RPO WSL.
- Koordynacji procesu przygotowania „Sprawozdania z działań projektowych realizowanych przez Województwo Śląskie” związanych z działalnością WUP.

- Udziału w pracach związanych z opracowywaniem i planowaniem wdrażania środków UE w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027, w tym analiz dotyczących objęcia wsparciem osób biernych zawodowo.
- Wykonywania zestawień danych związanych z wykorzystaniem rozwiązań zawartych w ustawie o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w zakresie wniosków rozpatrywanych przez powiatowe urzędy pracy.

W 2022 r. WUP w Katowicach kontynuował realizację pozakonkursowego projektu własnego „Energia”

(nr RPSL.07.04.03-24-0160/21) w partnerstwie z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną S.A. Celem głównym projektu jest jak najszybsze ponowne podjęcie pracy lub kontynuacja zatrudnienia, a dodatkowo uzyskanie służących temu kwalifikacji lub kompetencji przez 220 osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników lub byłych pracowników jednostek organizacyjnych spółek węglowych lub przedsiębiorstw z nimi powiązanych, mających siedzibę na terenie województwa śląskiego. W związku ze zdiagnozowanym negatywnym wpływem wojny na Ukrainie oraz sytuacji w sektorze energetycznym na grupę docelową projektu, dokonano modyfikacji założeń projektowych w zakresie grupy docelowej (zmniejszenie liczby uczestników z 310 do 225), okresu realizacji projektu (wydłużenie do końca 2023 r.) oraz nakładów na wsparcie subsydiów / wyposażenia / doposażenia stanowiska pracy (zwiększenie środków w wyniku przesunięć wewnątrz projektowych).

Do końca 2022 r. osiągnięto następujące wskaźniki projektowe:

- Podpisano umowy ze 124 uczestnikami projektu.
- 117 os. objęto doradztwem zawodowym zakończonym przygotowaniem IPD.
- 88 osób przeszło pośrednictwo pracy.
- 90 zakończyło szkolenia podnoszące umiejętności i kwalifikacje.
- 80 osób zostało objętych subsydiowanym zatrudnieniem.
- 65 osób zakończyło poradnictwo prawne.
- 7 osób objęto wsparciem psychologicznym.
- Udzielono wsparcia na wyposażenie / doposażenie 18 stanowisk pracy.
- Udział w projekcie przerwało / zakończyło 45 osób, z których 34 uzyskały zatrudnienie.

W roku 2022 nie przeprowadzono naborów wniosków w trybie konkursowym w ramach Poddziałania 1.2.1 PO WER, ze względu na przedłużenie realizacji projektów, wybranych w naborach ogłoszonych w 2020 roku, do pierwszego półrocza 2023 roku. W konsekwencji w okresie sprawozdawczym nie podpisywano nowych umów.

W ramach Poddziałania 1.1.1 nie przeprowadzono żadnych naborów, ze względu na realizację podpisanych we wcześniejszych latach projektów, których realizacja potrwa do końca 2022 roku.

Tabela - Informacja dotycząca postępu finansowego PO WER w ramach Działań wdrażanych przez WUP w Katowicach²

Działanie	Alokacja (zgodna z algorytmem uwzględniająca nadkontraktację)	Kontraktacja wg umów obowiązujących (wartość dofinansowania UE uwzględniająca oszczędności)	Procent kontraktacji w stosunku do alokacji	Wydatkowanie wg zatwierdzonych wniosków o płatność (wartość dofinansowania UE)	Procent wydatkowania w stosunku do alokacji
1.1, 1.2	810 902,5 PLN	780 695,6 PLN	96,27 %	711 678,8 PLN	87,76 %

Tabela – Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach Działań PO WER realizowanych przez WUP w Katowicach do końca 2022 roku (wartości kumulatywne)

Poddziałanie	Wskaźnik	Wartość ogółem
1.1.1	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	57 468
1.2.1	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	3 902
	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych w ewidencji urzędów pracy objętych wsparciem w programie	2 572
	Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	10 636

Prowadzono również pozostałe działania związane z wdrażaniem Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w zakresie:

- Aktualizacji Instrukcji Wykonawczych IP PO WER - WUP wraz z załącznikami oraz Opisem Funkcji i Procedur (OFIP PO WER);
- Informacji dotyczącej RPD PO WER na rok 2021;
- Sporządzenia Informacji kwartalnych z realizacji PO WER;
- Opracowania miesięcznych informacji nt. realizacji zadań związanych z wdrażaniem PO WER;
- Konsultacji i opiniowania projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych;
- Przygotowania dokumentacji i sporządzania wyjaśnień dla audytów i kontroli prowadzonych przez instytucje zewnętrzne;
- Bieżącego analizowania informacji o stanie wdrażania i wolnych środków możliwych do kontraktacji.

² Źródło: Opracowanie na podstawie danych z systemu SL2014 (wg stanu na dzień 31.12.2022 r.) oraz arkusza z limitami kontraktacji przesłanych przez IZ. Dane podane w tys.

W 2022 r. opracowano i przekazano do IZ stanowisko dotyczące zaleceń pokontrolnych/ ustaleń/ rekomendacji w zakresie:

- Audytu systemu zarządzania i kontroli PO WER 2014-2020 (etap I i II) a także podsumowania wyników audytów operacji przeprowadzonych przez IA w odniesieniu do roku obrachunkowego od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. (wydatki certyfikowane przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej w okresie do 31 lipca 2021 roku).
- Audytu w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach PO WER 2014-2020 (Miasto Zabrze/PUP Zabrze).
- Roczego sprawozdania z kontroli za okres od 1 lipca 2020 r., do 30 czerwca 2021 r. – dot. audytu systemu zarządzania i kontroli PO WER 2014-2020.
- Przekazano pisma:
  - Instytucji Audytowej dotyczące podsumowania ustaleń dokonanych w odniesieniu do badanych projektów: POWR.01.01.01-24-0016/18 pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Gliwice i powiecie gliwickim (IV)”, POWR.01.01.01-24-0022/20 pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie żywieckim (V)”, POWR.01.01.01-24-0028/18 pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie myszkowskim (IV)”, POWR.01.01.01-24-0031/18 pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w mieście Żory (IV)”, POWR.01.02.01-24-0144/16 pn. „Aktywna młodzież na Śląsku” realizowanym przez MEDIATOR GROUP S.A. z siedzibą w Świdnicy.
  - Instytucji Audytowej dotyczące podsumowania ustaleń dokonanych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach w ramach prowadzonego audytu w projekcie nr RPSL.11.04.03-24-08A5/17 "Śląska akademia kompetencji językowych i komputerowych" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (10.2021-01.2022 r.) – w wyniku badania stwierdzono nieprawidłowości w obszarze kwalifikowalności wydatków.

WUP w Katowicach pełni rolę Instytucji Pośredniczącej dla następujących działań/poddziałów:

PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 (PO WER)

Działanie 1.2 – Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Osi Priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy:

- Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z EFS.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020

1. Działanie 1.4 - Wsparcie Ekosystemu Innowacji, w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka:

- Poddziałanie 1.4.3 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego – Transformacja Regionu

2. Działanie 7.1 – Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:

- Poddziałanie 7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – ZIT.
- Poddziałanie 7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – RIT.
- Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs.

3. Działanie 7.3 – Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:

- Poddziałanie 7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT.
- Poddziałanie 7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT.
- Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs.

4. Działanie 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu), w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:

- Poddziałanie 7.4.1 Outplacement – ZIT.
- Poddziałanie 7.4.2 Outplacement – konkurs.

5. Działanie 8.2 – Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników, w ramach Osi Priorytetowej VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy:

- Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – ZIT.
- Poddziałanie 8.2.2 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – RIT.
- Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs.

6. Działanie 11.3 – Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych, w ramach Osi Priorytetowej XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego.

7. Działanie 11.4 – Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, w ramach Osi Priorytetowej XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego:

- Poddziałanie 11.4.1 Kształcenie ustawiczne – ZIT.
- Poddziałanie 11.4.2 Kształcenie ustawiczne – RIT.
- Poddziałanie 11.4.3 Kształcenie ustawiczne – konkurs.

Zadania związane z wdrażaniem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014 - 2020:

PROJEKTY POZAKONKURSOWE

Priorytet I – RPO WSL na lata 2014-2020, Nowoczesna Gospodarka:

Działanie 1.4 Wsparcie Ekosystemu Innowacji

Poddziałanie 1.4.3 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego – Transformacja Regionu

Nabór wniosków o dofinansowanie projektów w ramach konkursu **RPSL.01.04.03-IP.02-24-085/21**, prowadzony był w terminie od 16.12.2021 do 21.01.2022 roku. Na realizację projektów w ramach naboru przewidziano kwotę dofinansowania **319 407,18 EUR**, tj. **1 500 00,00 PLN**. IOK rekomendowała do dofinansowania **1** projekt o wartości ogółem **1 606 855,65 PLN**.

Wskaźniki produktu: wsparciem niefinansowym objęto w projekcie **30** przedsiębiorstw. Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach [szt.] – **1**.

Wskaźniki rezultatu: Liczba podmiotów współpracujących w Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych [szt.] – **1**.

PROJEKTY KONKURSOWE

W 2022 roku zakończono jeden konkurs w ramach:

Priorytetu XI – RPO WSL na lata 2014-2020, Wzmocnienie potencjału edukacyjnego: Działanie 11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy kształcenie zawodowe osób dorosłych:

Działanie 11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych:

Konkurs **RPSL.11.03.00-IP.02-24-083/21** zakończono 22.06.2022 r. Na realizację projektów w ramach konkursu przewidziano kwotę **1 470 588,24 EUR**, tj. **6 732 647,08 PLN**.

IOK rekomendowała do dofinansowania **11** projektów o łącznej wartości **13 531 921,18 PLN**, w tym **2** po procedurze odwoławczej. W 2022 roku podpisano w ramach konkursu **10** umów o całkowitej wartości **12 530 631,58 PLN**. W przypadku jednego z projektów odstąpiono od podpisania umowy.

Wskaźniki produktu:

- Ogółem wsparciem w projektach objęto **1579** osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie.
- W tym **370** osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych.

- Oraz 2 podmioty wykorzystujące technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK).

Rezultaty projektu to:

- **1190** osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia.

W 2022 roku podpisano łącznie 11 umów o dofinansowanie projektów w ramach RPO WSL:

- w ramach konkursu **RPSL.01.04.03-IP.02-24-085/21** – 1 umowa
- w ramach konkursu **RPSL.11.03.00-IP.02-24-083/21** - 10 umów

Zadania związane z wdrażaniem PO WER 2014-2020:

W 2022 roku nie ogłoszono, ani nie rozstrzygnięto żadnego konkursu w ramach PO WER.

W 2022 roku nie podpisano również żadnej umowy o dofinansowanie w ramach PO WER.

W roku 2022 Zespół ds. Obsługi Projektów Pozakonkursowych wykonywał zadania związane z wdrażaniem projektów pozakonkursowych realizowanych w ramach następujących Działań i Poddziałań:

- PO WER:

Priorytet I

Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy

Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z EFS

- RPO WSL:

Priorytet VII

Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia

Działanie 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy

Poddziałanie 7.4.3 Outplacement - projekt pozakonkursowy

W szczególności wykonywano:

- Aneksowanie umów o dofinansowanie projektów pozakonkursowych.
- Weryfikację formalno-rachunkową i merytoryczną wniosków o płatność.
- Udzielanie na bieżąco beneficjentom informacji telefonicznych oraz pisemnych i mailowych odpowiedzi dotyczących realizacji projektów pozakonkursowych PO WER i RPO WSL.
- Wprowadzanie danych do systemów SOWA, SL2014 oraz LSI2014.
- Sporządzanie miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych sprawozdań oraz raportów z realizacji zadań Zespołu ds. Obsługi Projektów Pozakonkursowych.
- Współpraca z pozostałymi zespołami WUP Katowice zaangażowanymi we wdrażanie RPO WSL oraz POWER: testowanie nowych funkcji w systemach, konsultowanie dokumentów.

Łączną ilość i wartość zatwierdzonych przez Zespół ds. Obsługi Projektów Konkursowych 1 oraz Zespół ds. Obsługi Projektów Konkursowych 2 wniosków o płatność w roku 2022 przedstawia poniższa tabela:

Priorytet/ Działanie/ Poddziałanie	Wnioski o płatność zatwierdzone w roku 2022	
	Liczba zatwierdzonych wniosków o płatność w roku 2022	Wartość ogółem zatwierdzonych wniosków o płatność w roku 2022
Priorytet I	259	42 020 459,25
Poddziałanie 1.2.1. POWER	259	42 020 459,25
Priorytet VII		
Poddziałanie 7.1.1	14	1 455 409,77
Poddziałanie 7.1.2	1	405 500,00
Poddziałanie 7.1.3	264	35 076 378,82
Poddziałanie 7.3.1		
Poddziałanie 7.3.2		
Poddziałanie 7.3.3	95	33 051 293,17
Poddziałanie 7.4.1		
Poddziałanie 7.4.2	68	10 421 887,49
Priorytet VIII		
Poddziałanie 8.2.1		
Poddziałanie 8.2.2		
Poddziałanie 8.2.3	47	66 947 128,74
Priorytet XI		
Działanie 11.3	73	12 327 713,97
Poddziałanie 11.4.1	24	1 025 161,41
Poddziałanie 11.4.2	11	878 024,96
Poddziałanie 11.4.3	75	24 083 758,97
Priorytet I	2	281 724,90 PLN
Poddziałanie 1.4.3	2	281 724,90 PLN

Zadania związane z wdrażaniem PO WER 2014-2020

- Obsługa merytoryczna systemów informatycznych SL2014 POWER oraz SOWA (rozwiązywanie bieżących problemów związanych z obsługą systemów, zgłaszanych przez pracowników i beneficjentów).
- Przeprowadzanie audytów jakości danych w systemie SL2014 POWER.
- Weryfikacja stanu aktywności użytkowników SL2014 POWER oraz SOWA.
- Wysyłanie zgłoszeń o nadanie/modyfikację/blokadę dostępu do systemu SL2014 oraz SOWA.
- Comiesięczne zrzuty uprawnień z SL2014 w ramach PO WER oraz SOWA.
- Przekazanie danych do informacji kwartalnych z realizacji PO WER.
- Weryfikacja zapisów zawartych w IW POWER oraz OFIP POWER.
- Weryfikacja działania Agentów w SL2014 na podstawie otrzymanych od AMIZ PO WER Zasad definiowania i uruchamiania agentów w Oracle BI.
- Bieżące śledzenie zgłoszeń rejestrowanych na Service Desk dot. SL2014.
- Zgłaszanie problemów z eksportem wniosków do SL2014 oraz działaniem wskaźników dot. COVID-19 w SOWA.
- Uczestnictwo w grupie roboczej ds. systemów informatycznych (POWER) dot. obecnej i nowej perspektywy.
- Przekazywanie do AMIZ POWER wypełnionego raportu dot. danych usuniętych z SL2014.
- Przeprowadzanie kwartalnych audytów uprawnień w ramach SL2014 PO WER.

Zadania związane z wdrażaniem RPO WSL 2014 - 2020:

- Obsługa merytoryczna systemów informatycznych SL2014 w ramach RPO oraz LSI (rozwiązywanie zgłaszanych przez pracowników i beneficjentów bieżących problemów związanych z obsługą systemów).
- Bieżąca praca w Mantis Bug Tracker związana z modyfikacją istniejących funkcjonalności, projektowaniem oraz testowaniem nowych w systemie LSI2014 i LSI2021.
- Uczestnictwo w spotkaniach grupy roboczej ds. wdrożenia LSI2014 oraz LSI2021.
- Przeprowadzanie audytów jakości danych w SL2014 w ramach RPO WSL oraz pomiędzy SL2014 a LSI2014.
- Weryfikacja stanu aktywności użytkowników SL2014 RPO oraz LSI2014.
- Wysyłanie zgłoszeń o nadanie/modyfikację/blokadę dostępu do systemów SL2014 oraz LSI2014.
- Bieżące przekazywanie zgłoszeń dotyczących modyfikacji danych na lsi@slaskie.pl.
- Diagnozowanie problemów z eksportem WND, WNP oraz PEFS z LSI2014 do SL2014.
- Comiesięczny zrzut uprawnień z SL2014 w ramach RPO oraz LSI2014.
- Przekazywanie danych do informacji kwartalnej z realizacji RPO WSL.
- Comiesięczne przekazanie danych do informacji dla Radnych wojewódzkich.
- Monitorowanie uczestników dotacji.
- Przygotowanie aktualizacji instrukcji obsługi umów i modułu kontroli dla pracowników WUP

- Podjęcie działań mających na celu umożliwienie dostępu, w obecnej perspektywie finansowej, do aplikacji SKANER - zgłoszenie uprawnień do UM oraz zbieranie oświadczeń o zapoznaniu z Regulaminem.
- Prace związane przygotowaniem LSI2014 do wdrażania w WUP Poddziałania 1.4.3 i 7.4.3:
  - Testy formularzy WND, UDA i WNP, harmonogramów płatności w ramach przygotowań do obsługi projektu w ramach Poddziałania 1.4.3.
  - Weryfikacja słowników w ramach Poddziałania 1.4.3.
  - Aktualizacja słowników w ramach Poddziałania 7.4.3 na wersji deweloperskiej.
  - Aktualizacja profili w SL2014 w związku z dodaniem Poddziałania 1.4.3 i 7.4.3.
- Konsultacje dokumentów:
  - Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przetwarzania danych na 2021-2027.
  - Wytyczne kwalifikowalności 2021-2027.
  - Zarządzanie uprawnieniami użytkowników w ekosystemie CST2021.
  - Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu priorytetów (SzOP) krajowych i regionalnych programów na lata 2021-2027.
  - Wytyczne dot. zamknięcia programów operacyjnych przyjętych do celów pomocy z EFRR, EFS, FS i EFMRiA 2014-2020.
  - Ustawa o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.
  - Regulamin grupy ds. wdrażania i wspierania lokalnych systemów informatycznych: LSI2014 oraz LSI2021.
  - Materiał przygotowany przez MFIPR Zakres danych o projekcie gromadzony w SL2021 Projekty Etap I.
  - Instrukcja wypełniania Bazy personelu w ramach Lokalnego Systemu Informatycznego 2014.
  - Konsultacje zapisów pakietu aplikacyjnego dla Działania 11.3.
  - Przekazanie uwag do stanowiska WUP dla Wzoru pakietu aplikacyjnego dla nowej perspektywy.
- Konsultacje założeń LSI2021:
  - koncepcja podziału źródeł finansowania na perspektywę 2021-2027 w LSI2021.
  - Projekt Formularza Profilu.
  - Moduł kontakty - dane do korespondencji.
  - Moduł kontakty - kontakty pracowników.
  - koncepcja Zarządzania uprawnieniami Beneficjenta w aplikacji LSI2021.
  - Konsultacje Wzoru WND dla nowej perspektywy.
- Przekazywanie danych dotyczących projektu „Nowa szansa dla wsi” do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
- LSI2021: testy w module Nabory, Słowniki, Profile oraz WND, zgłaszanie problemów w Mantis, ponowne testy po wdrożeniu poprawek. Współpraca z DSF UM w zakresie współdzielonych funkcjonalności.
- CST2021: testy modułu SL2021 Projekty, Administracja oraz WOD2021.

- Udział w spotkaniach dot. systemów informatycznych pod kątem nowej perspektywy 2021-2027.
- Udział w cotygodniowych webinarach organizowanych przez MFIPR prezentujących funkcjonalności CST2021 dla nowej perspektywy.
- Udział w spotkaniu z przedstawicielami DFS UM mającym na celu wymianę doświadczeń dot. wdrażania perspektywy 2014-2020, w szczególności prezentacja funkcjonalności SL2014, z których korzysta WUP w ramach POWER.
- Udział w dodatkowych spotkaniach z przedstawicielami Instytucji wdrażających perspektywę 2021-2027 w sprawie przyspieszenia prac związanych z systemami informatycznymi.

Zadania informacyjno - promocyjne; prowadzenie Punktu Informacyjnego EFS

Szkolenia do beneficjentów:

Odbyło się **21** szkoleń specjalistycznych dla beneficjentów RPO WSL i PO WER. Tematyka szkoleń:

- Pomoc publiczna/pomoc de minimis w projektach EFS.
- Rozeznanie rynku, zasada konkurencyjności i prawidłowe szacowanie wartości zamówienia w projektach EFS.
- Rozliczanie wydatków w projektach unijnych metodami uproszczonymi - stawki jednostkowe, stawki ryczałtowe, kwoty ryczałtowe.
- Kontrola projektów EFS – nieprawidłowości i nadużycia finansowe.
- Ochrona danych osobowych w projektach EFS w świetle przepisów RODO.
- Promocja i rekrutacja do projektów EFS, w tym obowiązki informacyjne beneficjenta.
- Dostępność cyfrowa stron internetowych i aplikacji mobilnych.
- Prowadzenie ewidencji księgowej w projektach EFS, w tym kwalifikowalność VAT.
- Zamówienia publiczne zgodnie z ustawą PZP, w tym pozacenowe kryteria oceny ofert w zamówieniach publicznych.
- Realizacja i rozliczanie projektów EFS, w tym kwalifikowalność wydatków.
- Zamówienia publiczne w praktyce - najczęstsze nieprawidłowości i dobre praktyki w projektach EFS.
- Podstawy projektowania graficznego na potrzeby promocji projektów EFS.
- Prawidłowe zamykanie projektów EFS.
- Skuteczna promocja projektów EFS w mediach społecznościowych i zasady copywritingu.

Liczba przeszkolonych wyniosła łącznie: **713** osób.

Z uwagi na ograniczenia wynikające z pandemii COVID-19 szkolenia i spotkania odbyły się w formie on-line (webinary).

Realizacja kampanii informacyjno - promocyjnych działań wdrażanych przez WUP:

Kampania radiowa – promująca wsparcie w ramach RPO WSL: produkcja 4 spotów, 600 emisji w stacjach: Antyradio, Twoja Polska Stacja oraz PO WER: produkcja 3 spotów, 450 emisji w stacjach: Antyradio Katowice, Meloradio Bielsko-Biała, Twoja Polska Stacja.

Kampania internetowa :

- Produkcja 6 filmów wideo o dł. 30 sek., w tym 4 promujących RPO WSL (łącznie liczba obejrzeń o długości min. 20% danego filmu na You Tube: 162 420, serwisach wp.pl: 180 439 wyświetleń oraz na Facebooku: łącznie 211 290 odtworzeń) i 2 promujących PO WER (łącznie liczba obejrzeń o długości min. 20% danego filmu na You Tube: 41 266, serwisach wp.pl: 102 278 wyświetleń oraz na Facebooku: łącznie 120 759 odtworzeń).
- Opracowanie 9 artykułów, w tym 6 dot. RPO WSL (łącznie liczba uu: 60 865) oraz 3 dot. PO WER (łącznie liczba uu: 30 463) i ich publikacja na serwisach internetowych (money.pl, wp.pl).
- płatne reklamy.
- posty na Facebooku RPO WSL (kliknięcia linku: 27 103) i PO WER (kliknięcia linku: 16 012).
- kampania linków sponsorowanych PO WER - 2 434 kliknięć oraz RPO WSL - 5 108 kliknięć.
- kampania display (5 reklam RPO WSL - 1 453 021 odsłon, 3 reklamy PO WER - 736 162 odsłon) na serwisach wp.pl, money.pl.

Kampania internetowa nr 2 – RPO WSL: 9 artykułów sponsorowanych na portalach wp.pl (łącznie liczba uu dla woj. śląskiego: 19 381), reklama wideo: 4 filmy o łącznej liczbie 263 991 odsłon; PO WER: 3 artykuły sponsorowane na portalach wp.pl (łącznie liczba uu dla woj. śląskiego: 6 358), reklama wideo: 2 filmy o łącznej liczbie 120 709 odsłon.

Biuletyn Informacyjny WUP w Katowicach „Śląskie. Rynek Pracy”

W 2022 roku wydano 4 numery Biuletynu Informacyjnego WUP „Śląskie. Rynek Pracy” (wrzesień, październik, listopad, grudzień 2022 r. – łączny nakład 2 tys. egz.). Wydanie papierowe uzupełnione było e-publicacją dostępną na serwisach WUP oraz w formie aplikacji do pobrania na urządzenia mobilne. Każdy numer poświęcony był zagadnieniom związanym z rynkiem pracy, aktualnym wydarzeniom, możliwościom wsparcia w działaniach wdrażanych przez WUP w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz w ramach PO WER, przykładom dobrych praktyk (projekty EFS zakończone sukcesem, historie osób, które skorzystały ze stażu, dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej czy szkolenia – i znalazły drogę do trwałego zatrudnienia). Publikowano także listy aktualnych projektów, poradniki, wywiady z ekspertami, reportaże, statystyki rynku pracy.

Punkt Kontaktowy EFS

Jednym z najważniejszych działań Zespołu ds. Promocji i Informacji (ZI) jest praca w ramach Punktu Kontaktowego EFS, w którym prowadzona jest obsługa klientów: telefoniczna, mailowa, bezpośrednia. Udzielane odpowiedzi dotyczą informacji na temat wsparcia dostępnego w PO WER i RPO WSL, w działaniach wdrażanych przez WUP (głównie roli i zadań WUP we wdrażaniu programów, procedur i kryteriów dotyczących ogłaszanych konkursów, realizacji projektów, form wsparcia współfinansowanego z EFS). Stan pandemii i związane z nią ograniczenia spowodowały konieczność wprowadzenia szeregu zmian w sposobie realizacji projektów (m.in. na skutek częściowego zawieszenia wytycznych w obszarach rynku pracy oraz edukacji) i w konsekwencji

zmiany realizacji poszczególnych form wsparcia. Zadaniem Punktu Kontaktowego było dostarczenie tych informacji beneficjentom oraz uczestnikom.

W roku 2022 odnotowano: **2334** rozmów telefonicznych oraz **203** odpowiedzi na zapytania e-mailowe. Prowadzono również bezpośrednią obsługę klienta.

- **Przedsięwzięcia:**

W roku 2022 pracownicy Zespołu ds. Promocji i Informacji wzięli udział w następujących wydarzeniach:

- Warsztaty PARP (cel: wypracowanie propozycji zmian w systemie identyfikacji potrzeb kompetencyjnych przedsiębiorców oraz ich zaspakajania przy udziale Sektorowych Rad do spraw Kompetencji).
- Targi pracy i praktyk Absolvent Talent Days online. Wirtualne stoisko WUP w Katowicach odwiedziły **264** osoby.
- Dostępność cyfrowa stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych
- Konferencja: Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji (LOWE) jako nowe oblicze edukacji dla dorosłych.
- Dzień Otwartej Integracji Polsko-Ukraińskiej w Czerwionkach-Leszczyny.
- Dzień Otwartej Integracji Polsko-Ukraińskiej w Wiśle.
- Spotkanie nt.: Dostępność podmiotów publicznych województwa śląskiego - próba podsumowania 3 lat funkcjonowania przepisów o dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- Konferencja: Kontrola i nieprawidłowości w wydatkowaniu środków funduszy strukturalnych i funduszu spójności.
- Spotkanie prezentujące model Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE) (Prezentowanie zasad i dotychczasowych doświadczeń LOWE).
- Spotkanie on-line grupy roboczej ds. info-promo przedstawicieli IP i IW krajowych programów
- IV Forum Prostego Języka.
- Europejski Kongres MŚP.
- Spotkanie dotyczące obszarów wsparcia określonych w projekcie wytycznych EFS+.
- Konferencja inauguracyjna programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027.

Pozostałe zadania:

- Wdrożono nowy system identyfikacji wizualnej dla WUP w Katowicach.
- Prowadzono strony internetowe WUP w Katowicach (wupkatowice.praca.gov.pl, rpo.wup-katowice.pl, power.wup-katowice.pl, wybierz-zawod.eu), obsługiwano konta w mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn) oraz kanał na You Tube; przesyłano newslettery z informacjami o ogłoszeniu konkursów i organizacji spotkań dla beneficjentów, zamieszczanych na stronach internetowych newsach oraz inicjatywach podejmowanych przez Urząd w ramach przedsięwzięć finansowanych z EFS.

- W związku z ogłoszonym stanem pandemii COVID-19 pracownicy Punktu informowali o dostępnych formach pomocy dla firm w ramach tzw. TARCZY.
- Sporządzano i przesyłano do Wydziału EFS UM WSL informacje na temat działań WUP oraz informacje dla Radnych Sejmiku Samorządowego, na które składały się relacje z wydarzeń oraz aktualny stan wdrażania RPO WSL w zakresie działań WUP. Do IZ trafiały propozycje (opisane projekty) dobrych praktyk.
- Kontynuowano prace nad aktualizacją bazy dobrych praktyk, tj. przykładów projektów, firm oraz osób, które skorzystały z EFS w celu promocji efektów wdrażania FE w regionie w ramach kampanii internetowych, w publikacjach, artykułach sponsorowanych, audycjach radiowych, materiałach wideo. W tym zakresie współpracowano z opiekunami projektów, beneficjentami i Referatem Komunikacji i Promocji RPO WSL Wydziału Rozwoju Regionalnego UM WSL.
- Kontynuowano prace nad aktualizacją informacji o projektach dostępnych na platformie „Mapa Dotacji”.
- Prowadzono działania promujące DOFE.
- Kontynuacja badania metodą „Tajemniczy klient” jakości obsługi klientów operatorów PSF, realizatorów projektów w ramach Poddziałania 8.2.3 RPO WSL.
- Realizacja działań związanych z udzielaniem wsparcia obywatelom Ukrainy.

Pomoc Techniczna

PO WER

W 2022 roku w ramach działań finansowanych ze środków Pomocy Technicznej PO WER na lata 2014-2020, WUP w Katowicach poniósł poniższe wydatki – zgodnie z umową o dofinansowanie projektu w ramach Pomocy Technicznej PO WER na lata 2021-2022:

- Koszty osobowe pracowników WUP.
- Szkolenia pracowników WUP.
- Koszty podnoszenia kwalifikacji pracowników.
- Koszty instytucji, tj.: wynajmu i eksploatacji pomieszczeń biurowych, wysyłki korespondencji, rozmów telefonicznych, materiałów eksploatacyjnych, sprzętu biurowego, mebli biurowych, urządzeń biurowych, sprzętu komputerowego oraz licencji oprogramowań Talgos i Quorum, a także łącza internetowego.
- Koszty badań lekarskich, zakupu okularów.
- Koszt kontroli i wizyt monitoringowych.
- Koszty podróży służbowych.
- Koszty działań informacyjno-promocyjnych - organizacja szkoleń dla beneficjentów; promocja w: radiu (spoty radiowe i ich emisja), Internecie (kampania linków sponsorowanych, reklama w formie postów w mediach społecznościowych i na serwisach regionalnych, produkcja i reklama video, kampania display); funkcjonowanie strony internetowej programu power.wup-katowice.pl oraz strony www z narzędziem do oceny kompetencji zawodowych (test online); udział w wydarzeniu online w celu prezentacji oferty PO WER dla osób młodych; wydanie publikacji

Biuletyn Informacyjny WUP pt. „Rynek pracy” (4 wydania) w wersji papierowej oraz w formie e-publicacji; zakup raportu Radio Track na potrzeby kampanii radiowej.

Na realizację powyższych działań wydatkowano w roku 2022 kwotę **4 422 905,72 zł**, co stanowi **93,96 %** środków zaplanowanych.

RPO WSL

W 2022 roku w ramach działań finansowanych ze środków Pomocy Technicznej RPO WSL na lata 2014-2020, WUP w Katowicach poniósł poniższe wydatki – zgodnie z umową o dofinansowanie projektu w ramach Pomocy Technicznej RPO WSL na rok 2022:

- Koszty osobowe pracowników WUP.
- Koszty wynagrodzenia członków KOP.
- Szkolenia pracowników WUP.
- Koszty podnoszenia kwalifikacji pracowników.
- Koszty instytucji, tj.: wynajmu i eksploatacji pomieszczeń biurowych, wysyłki korespondencji, rozmów telefonicznych, materiałów eksploatacyjnych, sprzętu biurowego, mebli biurowych, sprzętu i wyposażenia biurowego, sprzętu komputerowego oraz licencji oprogramowań Talgos i Quorum, a także łącza internetowego.
- Koszty badań lekarskich, zakupu okularów.
- Koszt kontroli i wizyt monitoringowych.
- Koszty podróży służbowych.
- Koszty zw. z korzystaniem z platformy ePUAP.
- Koszty zakupu usługi polegającej na modyfikacji systemu Talgos.
- Koszty działań informacyjno-promocyjnych - organizacja szkoleń dla beneficjentów; promocja w: radiu (spoty radiowe i ich emisja), Internecie (kampania linków sponsorowanych, reklama w formie postów w mediach społecznościowych i na serwisach regionalnych, produkcja i reklama video, kampania display); funkcjonowanie strony internetowej programu rpo.wup-katowice.pl oraz strony www z narzędziem do oceny kompetencji zawodowych (test online); wydanie publikacji Biuletyn Informacyjny WUP pt. „Rynek pracy” (4 wydania) w wersji papierowej oraz w formie e-publicacji; zakup raportu Radio Track na potrzeby kampanii radiowej.

W 2022 roku na realizację PT RPO poniesiono wydatki w wysokości **9 680 435,27 zł**, co stanowi **90,02 %** zaplanowanych środków.

Zadania kontrolne

W roku 2022 Wydział Kontroli EFS zrealizował następujące zadania:

- Przeprowadzono **92** postępowań kontrolne, **105** postępowań dotyczących wizyt monitoringowych oraz **9** kontroli trwałości, w tym w szczególności:
- Przeprowadzono **66** kontroli realizacji projektów w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań RPO WSL na lata 2014-2020:
  - Poddziałanie 7.1.1 – 1 kontrola.

- Poddziałanie 7.1.3 – 18 kontroli.
- Działanie 7.2 – 3 kontrole.
- Poddziałanie 7.3.3 – 7 kontroli.
- Poddziałanie 7.4.2 – 7 kontroli.
- Poddziałanie 8.2.3 – 15 kontroli.
- Działanie 11.3 – 6 kontroli.
- Poddziałanie 11.4.1 – 1 kontrola.
- Poddziałanie 11.4.2 – 1 kontrola.
- Poddziałanie 11.4.3 – 6 kontroli oraz 1 kontrola doraźna.
- Przeprowadzono **26** kontroli realizacji projektów w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań PO WER:
  - Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 10 kontroli.
  - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – 16 kontroli.
- Przeprowadzono **63** wizyty monitoringowe w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań RPO WSL na lata 2014-2020:
  - Poddziałanie 7.1.1 – 1 wizyta monitoringowa.
  - Poddziałanie 7.1.3 – 17 wizyt monitoringowych.
  - Działanie 7.2 – 5 wizyt monitoringowych.
  - Poddziałanie 7.3.3 – 6 wizyt monitoringowych.
  - Poddziałanie 7.4.2 – 8 wizyt monitoringowych.
  - Poddziałanie 8.2.3 – 11 wizyt monitoringowych.
  - Działanie 11.3 – 6 wizyt monitoringowych.
  - Poddziałanie 11.4.1 – 1 wizyta monitoringowa.
  - Poddziałanie 11.4.2 – 1 wizyta monitoringowa.
  - Poddziałanie 11.4.3 – 7 wizyt monitoringowych.
- Przeprowadzono **42** wizyty monitoringowe w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań PO WER:
  - Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 12 wizyt monitoringowych.
  - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – 21 wizyt monitoringowych oraz 9 wizyt w projektach realizowanych metodami uproszczonymi.
- Przeprowadzono **7** kontroli trwałości w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań RPO WSL na lata 2014-2020:
  - Poddziałanie 7.1.3 – 4 kontrole trwałości.
  - Poddziałanie 7.3.2 – 1 kontrola trwałości.
  - Działanie 11.3 – 2 kontrole trwałości.
- Przeprowadzono **2** kontrole trwałości w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań PO WER:
  - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – 2 kontrole trwałości.

- Sporządzono i przekazano Beneficjentom Informacje z przeprowadzonych kontroli i wizyt monitoringowych, Zalecenia pokontrolne, Zalecenia z wizyt monitoringowych oraz Wezwania do zwrotu środków uznanych za niekwalifikowane w ramach projektów POWER oraz RPO WSL, a także weryfikowano przekazane przez Beneficjentów Sprawozdania z realizacji wydanych Zaleceń.
- Prowadzono korespondencję i konsultacje z instytucjami zewnętrznymi w zakresie spraw związanych z prowadzonymi kontrolami dotyczącymi realizacji projektów EFS.
- Wprowadzano dane dotyczące kontroli oraz wizyt monitoringowych przeprowadzonych w ramach wdrażanych Działań/Poddziałań POWER oraz RPO WSL do właściwych systemów informatycznych oraz monitorowano prawidłowość wprowadzanych danych.
- Realizowano zadania związane z przygotowaniem, wszczęciem oraz prowadzeniem spraw związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych w przedmiocie odzyskiwania kwot uznanych za niekwalifikowane w projektach realizowanych w ramach PO KL, RPO WSL oraz PO WER pod nadzorem WUP: prowadzono **55** postępowań administracyjnych, w tym:
  - W ramach RPO WSL prowadzono:
    - 29 postępowań dot. zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania na łączną kwotę 16 285 337,29 zł.
    - 2 postępowania w sprawie udzielenia ulgi w spłacie należności na łączną kwotę 1 481 524,75 zł.
    - 6 postępowań w sprawie ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki na łączną kwotę 3 819 969,03 zł.
    - 3 postępowania dot. stwierdzenia nadpłaty na łączną kwotę 1 057 943,82 zł.
  - Wydano 15 decyzji administracyjnych, w tym:
    - 9 decyzji określających kwotę do zwrotu w łącznej wysokości 3 011 964,71 zł.
    - 1 decyzja dot. odmowy udzielenia ulgi w spłacie należności.
    - 1 decyzja umarzająca postępowanie.
    - 2 decyzje dot. ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki.
    - 2 decyzje dot. częściowego stwierdzenia nadpłaty i odmowy stwierdzenia nadpłaty w pozostałej części.
  - W ramach POWER prowadzono:
    - 10 postępowań dot. zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania na łączną kwotę 3 403 787,26 zł.
    - 2 postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki na łączną kwotę 1 507 444,40 zł.
  - Wydano 6 decyzji administracyjnych, w tym:
    - 4 decyzje określające kwotę do zwrotu w łącznej wysokości 271 291,56 zł.
    - 1 decyzję umarzającą postępowanie.
    - 1 decyzję dot. ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki.
  - W ramach PO KL prowadzono:
    - 3 postępowania w sprawie udzielenia ulgi w spłacie należności.

- Wydano 3 decyzje administracyjne, w tym:
  - 2 decyzje dot. udzielenia ulgi w spłacie należności.
  - 1 decyzję umarzającą postępowanie.
- Przekazano akta 15 postępowań administracyjnych do Organu odwoławczego w związku ze złożeniem odwołań od wydanych decyzji.
- Złożono 6 zawiadomień do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
- Sporządzono „Roczny Plan Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. dla RPO WSL na lata 2014-2020” w części dotyczącej WUP w Katowicach oraz „Roczny Plan Kontroli Instytucji Pośredniczącej na rok obrachunkowy od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. dla PO WER 2014-2020”.
- Sporządzono kwartalne analizy ryzyka w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz PO WER.
- Sporządzono aktualizację Roczego Planu Kontroli Instytucji Pośredniczącej na rok obrachunkowy od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. dla RPO WSL na lata 2014-2020.
- Sporządzono informacje nt. przeprowadzania analizy ryzyka oraz stopnia wykonania kontroli w ramach PO WER i RPO WSL.
- Sporządzono aktualizację Sprawozdania z realizacji Roczego Planu Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. w ramach PO WER oraz w ramach RPO WSL.
- Sporządzono Sprawozdanie z realizacji Roczego Planu Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. w ramach PO WER oraz w ramach RPO WSL.
- Sporządzano informacje kwartalne w ramach POWER i RPO WSL w zakresie dot. Wydziału Kontroli EFS.
- Prowadzono sprawy związane z raportowaniem o nieprawidłowościach, w tym w szczególności:
  - Sporządzono Lisy sprawdzające do klasyfikacji stwierdzonych wydatków niekwalifikowalnych: 473 listy (w ramach RPO WSL - 263 listy, w ramach POWER- 210 list).
  - Sporządzono miesięczne Zestawienia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach RPO WSL.
  - Sporządzono i przekazano za pomocą systemu IMS kwartalne raporty o nieprawidłowościach w ramach PO WER oraz RPO WSL na lata 2014-2020.
- Przekazywano miesięczne informacje do UM WSL nt. nieprawidłowości COVID.
- Bieżąca współpraca z komórkami WUP w zakresie ww. zadań.
- Prowadzono sprawy związane ze skargami w ramach projektów EFS realizowanych pod nadzorem WUP w Katowicach, w tym w szczególności:
  - Prowadzono rejestr skarg w ramach RPO WSL oraz PO WER.
  - Prowadzono korespondencję w sprawach związanych ze złożonymi skargami (z Beneficjentami i skarżącymi), dotyczącymi projektów EFS realizowanych pod nadzorem WUP w Katowicach, w tym zarejestrowano w 2022 roku **28** skarg i rozpatrzono **27** skarg w ramach RPO WSL oraz zarejestrowano i rozpatrzono **3** skargi w ramach POWER, na realizację projektów w ramach EFS.

- Przygotowywano pisma oraz prowadzono konsultacje z Wydziałem Prawnym WUP w zakresie spraw związanych z prowadzonymi kontrolami i wizytami, postępowaniami administracyjnymi oraz rozpatrywanymi skargami w ramach EFS.
- Prowadzono wymianę informacji z Wydziałem Prawnym WUP w związku z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi dot. windykacji środków wykorzystywanych nieprawidłowo przez Beneficjentów w ramach PO WER i RPO WSL.
- Przygotowywano dane do dokumentów (w tym m.in. sprawozdań oraz wniosków o płatność) dot. Pomocy Technicznej w ramach POWER oraz RPO WSL.
- Przekazano dane do Sprawozdania rocznego z wdrażania RPO WSL za 2021 r. w części dot. Wydziału Kontroli EFS.
- Realizowano zadania związane z monitorowaniem realizacji przez Beneficjentów form wsparcia w ramach POWER oraz RPO WSL 2014-2020.
- Opracowano Plan wydatków oraz Plan budżetu na 2023 r. w ramach PO WER i RPO WSL w części dotyczącej Wydziału Kontroli EFS.
- Sporządzono Roczne sprawozdania z realizacji działań kontrolnych w ramach PO WER oraz RPO WSL 2014-2020 za rok obrachunkowy 2021/2022.
- Prowadzenie czynności związanych z obsługą kontroli zewnętrznych.

Art. 8 ust. 1, pkt 6a Koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

Środki z rezerwy Funduszu Pracy przyznawane były w oparciu o *Zasady ubiegania się o środki rezerwy FP na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2022 roku*. Zgodnie z powyższymi zasadami środki rezerwy FP mogły być przeznaczone na finansowanie realizacji działań aktywizacyjnych w formie:

- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2022 roku miały miejsce klęski żywiołowe.
- Programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową.
- Programów aktywizacji zawodowej (realizowanych w ramach naborów):
  - bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych;
  - bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną;
  - bezrobotnych powracających z zagranicy;
  - bezrobotnych repatriantów;
  - bezrobotnych zamieszkujących na wsi;
  - bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia;

- bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy;
  - bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi³;
  - bezrobotnych byłych więźniów;
  - długotrwale bezrobotnych kobiet;
  - bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości);
  - bezrobotnych, którzy utracili pracę lub zakończyli działalność gospodarczą w zw. z Covid-19;
  - innych programów, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy;
- Programów specjalnych.
  - Projektów pilotażowych.
  - Programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców.

W 2022 roku Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło tylko jeden nabór wniosków, w ramach którego swoje propozycje złożyło 5 powiatowych urzędów pracy:

- PUP w Kłobucku na kwotę 800 000,00 zł.
- PUP w Częstochowie na kwotę 660 000,00 zł.
- PUP w Siemianowicach Śląskich (3 wnioski na kwotę: 256 516,52 zł, 807 296,76 zł oraz 363 827,52 zł).
- PUP w Rudzie Śląskiej na kwotę 135 000,00 zł.
- PUP w Mikołowie (3 wnioski na kwotę: 300 000,00 zł, 75 000,00 zł oraz 305 000,00 zł).

***

Od lutego 2022 r. w wyniku zbrojnej agresji Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę, zainicjowano szereg działań wspierających uchodźców z napadniętego kraju, którzy licznie zaczęli przekraczać granicę ukraińsko-polską. W ramach rezerwy Funduszu Pracy WUP we współpracy z 30 powiatowymi urzędami pracy z województwa śląskiego zrealizował projekt pt. *Wsparcie cudzoziemców przez PSZ województwa śląskiego*. W ramach projektu 307 ukraińskich kobiet objęto wsparciem szkoleniowym oraz wsparciem językowym z zakresu branżowego języka polskiego. Koszt projektu wyniósł 1 043 477,86 zł.

***

Ponadto, WUP kontynuował, we współpracy z 4 powiatowymi urzędami pracy (Kłobuck, Tarnowskie Góry, Racibórz, Żywiec), projekt pilotażowy pt. *Indywidualizacja od nowa – podejście case management w PSZ województwa śląskiego*. W ramach projektu przetestowano w grupie 40 osób długotrwale bezrobotnych model wsparcia opartego na podejściu *case management*. To nowoczesne podejście pozwala na indywidualne objęcie pełnym wsparciem (od rejestracji w PUP do zatrudnienia) osobę bezrobotną przez trenera pracy. Trener pracy uczestniczy i monitoruje każdy etap drogi do zatrudnienia, którą realizuje osoba bezrobotna przy pomocy psychologa, doradcy zawodowego,

---

³ W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.).

pośrednika pracy. Żeby wsparcie było skuteczniejsze uczestnikowi pilotażu oferowano wsparcie wspierające zatrudnienie, np. w postaci bonów na zakup odzieży, wizytę u stomatologa, itp. Projekt był realizowany do końca grudnia 2022 roku, a jego wartość finalnie wyniosła 822 494,10 zł. Chociaż uzyskanie zatrudnienia nie było głównym celem w projekcie pilotażowym, należy zaznaczyć, że ponad połowa (52,5%) długotrwale bezrobotnych zostało zatrudnionych dzięki zaoferowanemu wsparciu.

***

Ponadto, w 2022 r., w ramach realizacji zadania *Koordinowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy* podejmowano następujące działania:

- Opracowywano sprawozdanie z wydatkowania w 2021 roku przez powiatowe urzędy pracy środków rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków zatrudnienia i aktywizacji zawodowej. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez powiatowe urzędy pracy na powyższe programy wydatkowano środki o łącznej wartości 2 085 994,55 zł.
- Przygotowanie sprawozdania z wykorzystania środków rezerwy Funduszu Pracy na 2021 rok przeznaczonych na zadania fakultatywne dla samorządów powiatowych województwa śląskiego. Łącznie samorzady pozyskały środki w wysokości 795 290,00 zł, natomiast wydatkowały 782 718,13 zł.
- Zebranie zapotrzebowania PUP ma środki rezerwy Funduszu Pracy na 2022 rok. Powiatowe Urzędy Pracy zgłosiły zapotrzebowanie na łączną kwotę 17,4 mln zł, która pozwoli na aktywizację 1094 osób bezrobotnych.
- Opiniowanie wniosków powiatowych urzędów pracy o środki rezerwy Funduszu Pracy przeznaczone na zadania fakultatywne. W 2022 roku urzędy pracy złożyły 19 wniosków o łącznej wartości 1,04 mln zł, natomiast MRiPS przyznało dofinansowanie wysokości 568,9 tys. zł.

***

Podsumowując, w ubiegłym roku samorzady powiatowe dysponowały środkami Funduszu Pracy w wysokości blisko 350 mln zł. Środki były przeznaczane na programy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz na wsparcie dla pracodawców i pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Efektem działań powiatowych urzędów pracy było bardzo wysokie wykorzystanie przyznanych środków, na poziomie ponad 91%.

PUP	Środki przyznane (na podst. decyzji finansowych; w zł)			Środki wydatkowane	% środków zaangażowanych
	FP, EFS, rezerwa FP	KFS	RAZEM		
1	2	3	4	5	6
Będzin	13 862 463,23	690 021,7	14 552 484,93	11 412 521,81	78,42%
Bielsko Biała	18 468 961,37	160 0000	20 068 961,37	19 735 112,25	98,34%
Bytom	13 381 425,67	758 630,7	14 140 056,37	12 312 715,78	87,08%
Chorzów	5 764 873,36	693 703,2	6 458 576,56	6 358 181,60	98,45%
Cieszyn	14 249 435,90	86 8200	15 117 635,90	14 359 577,19	94,99%

Częstochowa	30 228 815,40	1 941 782,8	32 170 598,20	31 169 008,22	96,89%
Dąbrowa Górnicza	9 156 791,04	826 600,0	9 983 391,04	7 855 769,46	78,69%
Gliwice	17 976 442,18	3 093 259,2	21 069 701,38	18 673 010,14	88,62%
Jastrzębie	7 404 842,77	608 700,0	8 013 542,77	7 516 910,70	93,80%
Jaworzno	5 752 367,66	589 714,1	6 342 081,76	5 622 473,81	88,65%
Katowice	10 800 560,49	1 675 000,0	12 475 560,49	12 321 334,95	98,76%
Kłobuck	10 559 634,55	370 576,7	10 930 211,25	10 729 021,91	98,16%
Lubliniec	6 255 205,31	428 499,1	6 683 704,41	6 163 499,14	92,22%
Mikolów	6 790 897,58	704 793,2	7 495 690,78	7 334 404,34	97,85%
Mysłowice	4 084 017,08	357 774,4	4 441 791,48	3 258 105,22	73,35%
Myszków	6 999 726,53	354 323,3	7 354 049,83	6 990 715,12	95,06%
Piekary Śląskie	5 517 707,59	261 948,9	5 779 656,49	4 588 845,04	79,40%
Pszczyna	6 241 304,66	790 066,2	7 031 370,86	6 790 646,14	96,58%
Racibórz	7 490 197,36	699 489,5	8 189 686,86	7 935 266,79	96,89%
Ruda Śląska	5 938 625,80	811 595,4	6 750 221,20	6 611 044,94	97,94%
Rybnik	11 461 889,17	1 000 000,0	12 461 889,17	12 415 233,85	99,63%
Siemianowice Śląskie	6 877 694,24	403 957,2	7 281 651,44	6 480 631,25	89,00%
Sosnowiec	17 976 972,96	1 113 400,0	19 090 372,96	14 027 806,05	73,48%
Świętochłowice	3 642 981,91	193 827,0	3 836 808,91	3 440 962,75	89,68%
Tarnowskie Góry	12 213 577,67	877 507,8	13 091 085,47	12 836 619,06	98,06%
Tychy	9 524 393,16	1 762 311,9	11 286 705,06	10 505 269,69	93,08%
Wodzisław Śląski	12 320 331,94	721 900,0	13 042 231,94	11 327 082,50	86,85%
Zabrze	11 702 452,97	952 699,7	12 655 152,67	10 448 551,34	82,56%
Zawiercie	10 809 435,11	552 022,1	11 361 457,21	10 326 100,54	90,89%
Żory	3 938 412,23	262 000,0	4 200 412,23	3 964 267,80	94,38%
Żywiec	14 961 546,83	578 900,0	15 540 446,83	14 452 657,19	93,00%
Ogółem PUP	322 353 983,72	26 543 204,1	348 897 187,82	317 963 346,57	91,13%

Art. 8 ust. 1, pkt 7a Inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie, w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy.

W 2022 roku realizowano program regionalny skierowany *do osób długotrwale bezrobotnych*. Udział w Programie wzięło 6 Powiatowych Urzędów Pracy w: Bytomiu, Cieszynie, Lublińcu, Piekarach Śląskich, Raciborzu, Wodzisławiu Śląskim. Wsparciem miało zostać objętych 90 osób. Założono, że efektywność zatrudnieniowa wyniesie co najmniej 85%.

L.p.	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób	Środki Funduszu Pracy (w tys. zł)	Zakładana efektywność zatrudnieniowa (osoby)	Zakładana efektywność zatrudnieniowa
1	w Bytomiu	15	250,0	12	80%
2	w Cieszynie	20	206,8	16	80%
3	w Lublińcu	11	134,9	9	81%
4	w Piekarach Śląskich	11	207,5	10	88%
5	w Raciborzu	8	240,0	8	100%
6	w Wodzisławiu Śląskim	25	418,0	22	85%
Łącznie dla Programu		90	1 457,2	77	85%

Podsumowanie rezultatów realizacji Programu Regionalnego skierowanego *do osób długotrwale bezrobotnych* przeprowadzone w styczniu 2023 roku dało następujące wyniki:

Wydatkowana kwota (w tys. zł)	Liczba osób objętych wsparciem	Liczba osób, które ukończyły program	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie	Efektywność zatrudnieniowa
1 285,4	95	85	78	91,8%

***

W III kwartale 2022 roku rozpoczęto prace nad przygotowaniem założeń realizacji programu regionalnego na 2023 r. W tym celu opracowano analizę regionalnego rynku pracy, która pozwoliła określić grupę docelową do objęcia wsparciem. W 2023 roku Program Regionalny będzie adresowany do osób bezrobotnych w wieku 35-44 lata pozostających bez pracy poniżej 12 miesięcy. Wyłoniono Powiatowe Urzędy Pracy, które zmagają się w największym stopniu z tym problemem. Są to urzędy pracy w Będzinie, Częstochowie, Rudzie Śląskiej, Siemianowicach Śląskich, Świętochłowicach, Tychach oraz w Żorach. W okresie grudniu 2022 r. zawarto stosowne porozumienie na realizację Programu Regionalnego 2023.

***

Opracowanie sprawozdania rocznego z realizacji *Programu Regionalnego adresowanego do bezrobotnych osób zwolnionych z zakładów pracy w okresie pandemii wywołanej wirusem SARS-Cov-2 finansowanego ze środków Funduszu Pracy pozostających w dyspozycji samorządu województwa*, za okres 1.01-31.12.2021 r.:

- wsparciem objęto 234 osoby co stanowi 82,4% zakładanej wielkości, w tym:
  - środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 115 osób (w tym: PUP Częstochowa – 13 osób, PUP w Dąbrowie Górniczej – 10 osób, PUP w Gliwicach – 10 osób, PUP w Katowicach – 32 osoby, PUP w Kłobucku – 7 osób, PUP w Mikołowie – 17 osób, PUP w Rybniku – 26 osób),
  - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 27 osób (w tym: PUP w Częstochowie -19 osób, PUP w Dąbrowie Górniczej – 3 osoby, PUP w Mikołowie – 1 osoba, PUP w Rybniku – 4 osoby),
  - staże – 46 osób (w tym: PUP w Częstochowie – 12 osób, PUP w Dąbrowie Górniczej – 6 osób, PUP w Katowicach – 9 osób, PUP w Kłobucku – 19 osób),
  - prace interwencyjne – 35 osób (w tym: PUP w Częstochowie – 16 osób, PUP w Dąbrowie Górniczej – 5 osób, PUP w Kłobucku – 6 osób, PUP w Mikołowie 8 osób),
  - szkolenia – 11 osób (w tym: PUP w Dąbrowie Górniczej – 9 osób, PUP w Kłobucku – 2 osoby).
- Udział w *Programie* zakończyło 215 osób.
- Podjęło zatrudnienie lub działalność gospodarczą 195 osób.
- Efektywność zatrudnieniowa (osoby zatrudnione do liczby osób, które zakończyły udział w programie) wyniosła 90,7%.
- W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wydatkowano łącznie kwotę 3 864 175,91 zł, tj. 83,5% zaplanowanych wydatków ogółem.

Art. 8 ust. 1, pkt 7b Zlecenie działań aktywizacyjnych.

Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak finansowania.

Art. 8 ust. 1, pkt 8 Realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności: a) pełnienie funkcji instytucji właściwej, b) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków bezrobotnych o wydanie odpowiednich dokumentów w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia, c) wydawanie decyzji w sprawach wymienionych w art. 8a.

W 2022 roku WUP w Katowicach:

- Prowadził 4 434 sprawy związane z ustaleniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych na zasadzie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, które zakończyły się wydaniem decyzji administracyjnych. W ramach tego zadania pracownicy Wydziału na bieżąco pisemnie, telefonicznie oraz bezpośrednio informowali klientów Urzędu o możliwościach uzyskania świadczeń dla bezrobotnych w uwzględnieniu pracy zagranicznej.
- Prowadził 794 sprawy związane z transferem zasiłku dla bezrobotnych z zagranicy do Polski
- Wydał 11 166 zaświadczeń oraz innych dokumentów w sprawach dotyczących zasiłku dla bezrobotnych na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego
- Koordynował sprawy związane z nienależnie pobranymi świadczeniami dla bezrobotnych przez obywateli polskich za granicą z lat ubiegłych oraz z roku 2022. W 2022 r. przyjęto 15 nowych wniosków, które zostały skierowane do administracji skarbowej w celu egzekucji nienależnie pobranych świadczeń.

Działania związane z realizacją ustawy o służbie zastępczej (ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o służbie zastępczej Dz. U. Nr 223 z 2003 r. poz. 2217 z późn. zm.)

W 2022 roku przeprowadzono 2 posiedzenia Komisji Wojewódzkiej ds. Służby zastępczej, w efekcie którego wydano 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.

Art. 8 ust. 1, pkt 9 Realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, w szczególności przez wspieranie i realizację zadań sieci EURES, w tym koordynowanie realizacji tych działań przez urzędy pracy na terenie województwa, we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES, a także realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES, na terenie działania tych partnerstw.

W 2022 roku:

- Poinformowano **315** osób bezrobotnych i poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy w kraju i w państwach UE, EOG i państwach niebędących stronami umowy o EOG, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską (w tym **3** cudzoziemców).
- W ramach pośrednictwa pracy dla pracodawców z państw UE/EOG, zainteresowanych rekrutacją osób bezrobotnych lub poszukujących pracy będących obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, zainteresowanych podjęciem zatrudnienia na terytorium państw UE/EOG, przyjęto do realizacji i udostępniono osobom poszukującym pracy **517** ofert pracy na min. **3090** miejsca zatrudnienia, wszystkie oferty przekazywano do PUP woj. śląskiego. Ponadto, **21** pracodawcom z krajów UE/ EOG udzielono informacji nt. możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy z Polski oraz procedury złożenia oferty w ramach sieci EURES.
- W ramach pośrednictwa pracy dla krajowych pracodawców przyjęto i przetłumaczono na język obcy **8** ofert pracy na min. **41** miejsc zatrudnienia pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem pracownika będącego obywatelem państw UE/EOG oraz przekazano doradcom EURES z wybranych państw (Czechy, Rumunia, Włochy, Bułgaria, Litwa, Słowacja, Węgry).
- Wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie, Poznaniu i Krakowie w dniu 20.10.2022r. zorganizowano Europejski Dzień Pracy on-line (targi) pn. Work@PL2022 na platformie <https://europeanjobdays.eu>, który był skierowany do polskich pracodawców i kandydatów z państw UE/EFTA. W wydarzeniu udział wzięło **20** krajowych pracodawców, którzy udostępniili **93** oferty pracy na **498** miejsc zatrudnienia. Na stronie targów zarejestrowało się **491** osób poszukujących pracy, z czego **270** złożyło swoje CV. Kraje UE, z których najczęściej pochodzili kandydaci to Hiszpania, Portugalia, Polska i Włochy. Podczas targów osoby odwiedzające w godz. od 10:00 do 14:00 mogły obejrzeć i posłuchać ciekawych prezentacji nt. mobilności. Kadra EURES (w tym doradca EURES z WUP w Katowicach) przedstawiła prezentację nt. warunków życia i pracy w Polsce w języku angielskim, a zaproszeni prelegenci opowiedzieli o uznawaniu wykształcenia oraz kwalifikacji w Polsce, a także legalizacji pobytu cudzoziemców. Pracodawcy uczestniczący w wydarzeniu mieli okazję zaprezentować profil działalności oraz swoje potrzeby związane z rekrutacją na żywo lub w formie wcześniej nagranych filmów. Kadra EURES z WUP w Katowicach obsługiwała chat publiczny, który towarzyszył prezentacjom na żywo oraz udzielała odpowiedzi na pytania zadawane na chat'ach indywidualnych dostępnych przy wirtualnym stoisku informacyjnym Polska. Reklama targów odbywała się za pośrednictwem PUP, organizacji zrzeszających pracodawców oraz mediów społecznościowych (Facebook 2 posty, LinkedIn 5 postów). W dniu targów w godz. od 10:00 do 14:00, gdy trwały prezentacje przygotowane dla odwiedzających odnotowano **2855** wejść na stronę wydarzenia.
- Przygotowano sprawozdanie z realizacji Krajowego Planu Działania EURES (KPDE) za 2021 za WUP i PUP woj. śląskiego oraz plan KPDE na 2023 roku i przekazano do MRiPS.
- W związku z udziałem w Polsko-Czesko-Słowackim partnerstwie transgranicznym EURES-T Beskydy:

- Przekazano 28 Partnerom podpisaną w 2021 roku Umowę Partnerstwa Transgranicznego EURES-T Beskydy na lata 2021-2027.
- Zorganizowano spotkanie on-line dla partnerów EURES-T Beskydy z Polski, Czech i Słowacji w sprawie przedstawienia możliwości finansowania EURES-T Beskydy ze środków EFS (10.02.2022).
- Zorganizowano spotkanie partnerów Partnerstwa EURES-T Beskydy, w którym wzięło udział 30 przedstawicieli 28 partnerów z Polski, Czech i Słowacji. Spotkanie odbyło się w formie hybrydowej (29.04, Bielsko-Biała).
- Zorganizowano szkolenie osób kontaktowych instytucji woj. śląskiego, które należą do polsko-czesko-słowackiego Partnerstwa EURES-T Beskydy tj. PUP, WUP i ŚWK OHP. Szkolenie nt. warunków życia i pracy w obszarze działania EURES-T Beskydy poprowadzili doradcy EURES z Czech, Słowacji i Polski (14.09.2022, Bielsko-Biała).
- Prowadzono prace związane z przygotowaniem założeń do projektu EURES-T finansowanego z EFS+.

Ponadto w 2022 roku:

- W związku z kampanią informacyjną „EU-Talent Pool – Europejska Pula talentów” zainicjowaną przez Europejski Urząd ds. Pracy (ELA) i skierowaną do obywateli Ukrainy (w Polsce od 10 października 2022 r. do nadal) podjęto następujące działania w ramach sieci EURES:
  - Przekazano informację i materiały promocyjne (grafiki, plakaty w formie elektronicznej) do **183** instytucji woj. śląskiego, do których mogą zgłaszać się obywatele Ukrainy (m.in. MOPS, Śląski Urząd Wojewódzki, organizacje pozarządowe).
  - Wznowiono dostęp do samoobsługowego infokiosku w siedzibie WUP z dostępem do wybranych stron internetowych, z których mogą skorzystać osoby zainteresowane uzyskaniem informacji (w tym obywatele Ukrainy) nt. ofert zatrudnienia w Polsce i krajach UE oraz usług rynku pracy.
  - Przekazano plakaty w wersji papierowej otrzymane z MRiPS do Punktu Recepcyjnego Caritas Diecezji Katowickiej, Punktu Informacyjnego dla obywateli Ukrainy na Dworcu PKP w Katowicach, Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek, Punktu Informacyjnego dla obywateli Ukrainy WUP w Katowicach.
  - Wzięto udział w spotkaniu on-line zorganizowanym przez PUP w Jaworznie, podczas którego przedstawiono założenia projektu.
  - Zamieszczono informację nt. kampanii w Aktualnościach na stronie internetowej WUP.
  - W mediach społecznościowych opublikowano 1 post na Facebook’u oraz 4 na LinkedIn promujące ww. kampanię.
- W związku z kampanią informacyjną pn. *Jobs for young people – Praca dla młodych, której celem jest zwiększenie świadomości na temat usług EURES wśród młodych absolwentów i studentów oraz ich pracodawców wysłano do 28 ABK woj. śląskiego pismo z informacją o kampanii oraz materiały promocyjne (grafiki, plakaty w wersji elektronicznej, wpisy do mediów społecznościowych, notatkę), z czego do 4 z terenu Katowic dodatkowo wysłano plakaty w wersji*

papierowej otrzymane z MRiPS, informacje nt. kampanii przekazano także do Punktu Europe Direct w Katowicach. Ponadto na stronie WUP w Katowicach zamieszczono artykuł na temat kampanii, 4 posty na LinkedIn „EURES Silesia” oraz 2 posty na Facebook’u „Śląskie – Rynek Pracy”.

- Zorganizowano szkolenie dla pracowników PUP woj. śląskiego realizujących zadania EURES nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie ubezpieczenia społecznego (ZUS, Oddział w Chorzowie), zasiłków rodzinnych (Śląski Urząd Wojewódzki) oraz świadczeń z tytułu bezrobocia (WUP w Katowicach). Podczas szkolenia koordynatorka projektu „Śląsk Solidarny z Ukrainą” przedstawiła jego założenia oraz rodzaje wsparcia z jakiego obywatele Ukrainy mogą korzystać (30.06).
- Zorganizowano dla pracowników urzędów pracy z terenu województwa śląskiego realizujących zadania EURES szkolenie pod nazwą „OdNowa wykorzystaj swoje możliwości – profilaktyka wypalenia zawodowego”. W sumie zaplanowano 4 edycje szkolenia, w grudniu 2022 r. odbyły się 2 edycje, w których uczestniczyło 19 osób.
- Przedstawiono prezentację nt. usług sieci EURES dla 65 przedstawicieli polskich pracodawców podczas szkolenia on-line nt. zasad zatrudniania cudzoziemców w Polsce organizowanego przez WUP w Katowicach w ramach Europejskich Dni Pracodawców (19.05).
- Wzięto udział w targach pracy organizowanych przez PUP w Chorzowie (18.05), podczas których udzielono informacji 50 osobom poszukującym pracy, targach dla obywateli Ukrainy zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu (19.05), podczas których udzielono informacji 45 osobom poszukującym pracy, kiermaszu pracy wakacyjnej zorganizowanym przez PUP w Pszczynie, podczas którego stoisko WUP w Katowicach odwiedziło 80 osób (23.06, Pszczyna), targach pracy organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu (25.10), podczas których udzielono informacji 66 osobom poszukującym zatrudnienia oraz „Mobilnych Targach Kariery” organizowanych przez Uniwersytet Śląski w Katowicach (23.11), podczas których udzielono informacji 80 osobom poszukującym pracy. Ponadto, podczas Śląskich Wirtualnych Targach Pracy organizowanych 26-27 października 2022 r. przez WUP w Katowicach, stoisko EURES WUP Katowice odnotowało 53 wejścia.
- Prowadzono prace związane z przygotowaniem założeń do 2 projektów EURES finansowanych z EFS+.
- Dokonano zakupu materiałów promocyjnych sieci EURES w postaci kalendarzy oraz planerów na 2023 r. oraz zakładki do książek, w których ujęto także tematykę przeciwdziałania handlowi ludźmi.
- Opracowano w formie elektronicznej ulotki informujące osoby bezrobotne/poszukujące pracy o obowiązujących przepisach prawnych regulujących zatrudnienie osób niepełnosprawnych w wybranym kraju Unii Europejskiej – Niemcy oraz udostępnienie jej na portalu LinkedIn.
- Stworzono ulotki w formie elektronicznej informujące o warunkach życia i pracy w wybranych krajach UE (Niemcy i Belgia) oraz zamieszczono na stronie WUP oraz portalach społecznościowych.

- Wzięto udział w następujących wydarzeniach on-line: spotkaniu on-line zorganizowanym przez z Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy podsumowującym zakończony projekt „Praktyki w Austrii dla najlepszych 2022” (31.03), webinarium zorganizowanym przez MRiPS we współpracy z poradnią ProRecognition oraz sieć doradczą Faire Mobilität na temat uznawania polskich kwalifikacji zawodowych w Niemczech oraz kwestii formalnych związanych z pracą i pobytem w Niemczech (12.05), w międzynarodowym wydarzeniu on-line pn. #EURESinACTION (9-10.06.2022), webinarium dotyczącym transportu drogowego „Road Transport” (13.07), webinarium “Info from the Network: #EURESinAction2022” (07.07), warsztatach on-line nt. organizacji targów pracy z wykorzystaniem platformy European On-line Job Days udostępnianej przez Europejski Urząd ds. Pracy (27.04).
- Opublikowano łącznie 35 postów w mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn).

Art. 8 ust. 1, pkt 10 Realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi.

Zgodnie z pismem Departamentu Rynku Pracy MRPiPS z dnia 27.12.2010 r. zadania wynikające z umów i uzgodnień bilateralnych z Republiką Federalną Niemiec o wzajemnym zatrudnieniu obywateli od dnia 1.01.2011 r. realizowane są w ramach sieci EURES.

Art. 8 ust. 1, pkt 11 Świadczenie poradnictwa zawodowego oraz jego koordynowanie w publicznych służbach zatrudnienia na terenie województwa.

Poradnictwo i Informacja Zawodowa

W WUP w Katowicach zadania z zakresu informacji i poradnictwa zawodowego realizowane są przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Oferta Centrum jest skierowana do grup odbiorców znajdujących się na różnych etapach życia zawodowego, zwłaszcza do osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz innych osób zainteresowanych problematyką poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej. Usługi realizowane są zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej, w tym również dla grup zorganizowanych. Ogółem z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2022 roku skorzystało **1 298 osób**.

W Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej doradcy zawodowi udzielają informacji związanych ze światem pracy, możliwości szkolenia, dostępnej oferty szkoleniowej, instytucji szkoleniowych, korzystania z rejestru instytucji szkoleniowych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy oraz wszystkim zainteresowanym, które mogą być wykorzystane w procesie podejmowania decyzji zawodowych. Informacje zawodowe w trybie indywidualnym udzielane są zarówno w siedzibach Centrów, jak i poza nimi w trakcie udziału w przedsięwzięciach związanych z rynkiem pracy i planowaniem kariery zawodowej. W 2022 roku z informacji zawodowych w trybie indywidualnym skorzystało **658 osób**. Przeprowadzono **34** edycje zajęć z informacji zawodowej

grupowej dla **363 osób**. Informacje dotyczyły głównie aspektów przedsiębiorczości oraz zakładania działalności gospodarczej oraz informacji przydatnych przy poruszaniu się po rynku pracy.

Poradnictwo Zawodowe

Jedną z podstawowych usług oferowanych w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej jest poradnictwo zawodowe. Z oferty Centrów w tym zakresie skorzystało **419** osób. Poradnictwo zawodowe realizowane jest w formie indywidualnej i grupowej.

Indywidualne poradnictwo zawodowe - polegające na udzielaniu wsparcia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w rozwiązywaniu problemów związanych z poruszaniem i funkcjonowaniem na rynku pracy, świadczone jest w trybie indywidualnych, cyklicznych konsultacji z doradcą zawodowym. W ramach tej formy wsparcia przeprowadzono 142 rozmowy doradcze dla **92** osób.

W ramach **grupowego poradnictwa zawodowego** przeprowadzono 12 edycji warsztatów dla **100** osób, doskonalących umiejętności przydatne w poszukiwaniu pracy, poruszaniu się po rynku pracy i planowaniu kariery zawodowej. Warsztaty dotyczyły: samooceny umiejętności i predyspozycji zawodowych z wykorzystaniem autotestów, rozmowy kwalifikacyjnej, poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej, przedsiębiorczości oraz zakładania działalności gospodarczej.

W CliPKZ wykonywano też **badania testowe**, według bieżących potrzeb w trybie indywidualnym. Zadanie realizowano przeprowadzając testy psychologiczne oraz badania predyspozycji zawodowych przy użyciu testu - *Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych (KZZ)* oraz Narzędzie do Badania Kompetencji (NBK). Przeprowadzono 86 indywidualnych badań testowych dla **85** osób.

Koordinacja poradnictwa

- Zorganizowano spotkanie *Zespołu ds. koordynacji poradnictwa zawodowego* złożonego z pracowników PUP i WUP, na którym przedstawiono dobre praktyki dot. doświadczeń doradców zawodowych zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy z terenu województwa śląskiego w zakresie tematu: *Poradnictwo zawodowe online i social media*
- W IV kwartale 2022 roku doradcy zawodowi Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przeprowadzili rozpoznanie doświadczeń doradców zawodowych zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy z terenu województwa śląskiego w zakresie wykorzystania podejścia konstruktywistycznego w pracy z klientem.

Art. 8 ust. 1, pkt 12 Opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa.

Jednym z działań prowadzonych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej jest gromadzenie, aktualizowanie i rozpowszechnianie informacji zawodowej. W Centrum udostępniano informacje zawodowe dotyczące możliwości szkolenia, poszukiwania pracy oraz inne informacje dotyczące planowania kariery zawodowej:

- Udział w Targach Pracy skierowanych dla obywateli Ukrainy w Starostwie Powiatowym w Będzinie.

- W trakcie targów pracy online „Absolvent Talent Days” przeprowadzono e-warsztat: „Zostań swoim szefem!”.
- Udział w Targach Pracy w Centrum Handlowym AGORA w Bytomiu organizowanych przez PUP w Bytomiu.
- Współprowadzenie seminarium: „ABC podejmowania działalności gospodarczej” organizowanym przez Miejski Inkubator Przedsiębiorczości Rawa. Ink w Katowicach.
- Przeprowadzono cykl warsztatów dla 15 osób osadzonych w Areszcie Śledczym w Katowicach w ramach aktywizacji zawodowej osób kończących odbywanie kary pozbawienia wolności: „Klucz do przyszłości”.
- Udział w panelu dyskusyjnym oraz konferencji organizowanej przez OHP w Bielsku-Białej „Doradztwo zawodowe na progu nowego roku szkolnego”.
- Uczestnictwo w Targach "Dzień przedsiębiorcy" zorganizowany przez Urząd Miasta Tychy.
- Udział w Wirtualnych Targach Pracy organizowanych przez WUP w Katowicach.

Przygotowywano prezentacje tematyczne dotyczące problematyki rynku pracy przedstawiane na konferencjach, warsztatach itp. organizowanych przez inne instytucje, najważniejsze z nich to:

- Prezentacja z analizy rocznej pt. „Rynek pracy w województwie śląskim w 2021 roku”.
- Na potrzeby Dyrekcji urzędu przygotowano comiesięczne prezentacje na temat aktualnej sytuacji na wojewódzkim rynku pracy oraz wskaźników ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej, z uwzględnieniem wpływu wojny w Ukrainie oraz sytuacji cudzoziemców.
- Na Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego organizowaną w dniu 31 marca ub.r. przygotowano prezentację pn. Sytuacja na śląskim rynku pracy z uwzględnieniem sytuacji cudzoziemców.
- Na posiedzenie polsko-czeskiej grupy roboczej w Czechach przygotowano prezentację pn. Sytuacja na przygranicznym rynku pracy województwa śląskiego z uwzględnieniem sytuacji cudzoziemców.
- Na potrzeby realizacji zadań w projekcie *Kształcenie kadr dla sportu - zintegrowany program uczelni AWF Katowice* i związanych z nim prac w ramach VI i VII spotkania Komitetu Monitorującego Rynek Pracy przygotowano i omówiono prezentacje dotyczące aktualnej sytuacji osób bezrobotnych w województwie śląskim, z uwzględnieniem zagadnienia bezrobocia osób młodych i cudzoziemców oraz wyników badania Barometr zawodów.
- Na spotkanie robocze z przedstawicielami Banku Światowego przygotowano część slajdów do prezentacji pn. Przemiany gospodarcze na Śląsku. Wsparcie przedsiębiorczości w regionie.
- Na potrzeby Zespołu ds. Pośrednictwa Pracy i EURES przygotowano prezentację pn. Sytuacja na przygranicznym rynku pracy województwa śląskiego.
- Na Konferencję Naukową, organizowaną 14 września 2022 r., pt. Rynek pracy wobec wyzwań przyszłości – ujęcie interdyscyplinarne, pracownicy przygotowali i omówili prezentację pn. Sytuacja na śląskim rynku pracy w czasie pandemii COVID-19 w aspekcie społeczno – gospodarczym w perspektywie 2021 r. i do 2022 r. w opiniach przedsiębiorców. Podsumowanie dwóch badań sondażowych zrealizowanych przez WUP w Katowicach w 2020 i 2021 roku.

- Na konferencję „niepełnosprawni w Pracy” poświęconą osobom niepełnosprawnym promującą ich zatrudnienie, która odbyła się 12 października 2022 r. w Mysłowicach przygotowano dla dyrekcji urzędu prezentację pn. Sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy w województwie śląskim.
- Dla pracowników Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przygotowano informacje o bezrobociu i ofertach pracy w kilkudziesięciu zawodach w województwie, które następnie były wykorzystywane do opiniowania zasadności kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zgodnie z potrzebami rynku pracy.
- W dniach 29-30 listopada 2022 r. w Siemianowicach Śląskich kierownik zespołu uczestniczył w konferencji "Miasto na BANK otwarte" oraz wziął udział w jednej z debat dotyczącej SMART edukacji i potrzeb rynku pracy.
- Na konferencję organizowaną przez Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Częstochowie, która odbyła się 9 listopada ub.r. przygotowano i omówiono prezentację pn. Rynek pracy w powiatach: częstochowskim, kłobuckim, lublinieckim, myszkowskim i mieście Częstochowa – bezrobocie a zapotrzebowanie na zawody.
- Na potrzeby służby przygotowawczej kilkakrotnie sporządzono prezentacje dotyczące zadań Zespołu ds. Statystyki, Badań i Analiz oraz sytuacji na śląskim rynku pracy; prezentacje przedstawiono podczas szkoleń pracowników.
- Przygotowano prezentacje dla poszczególnych powiatów województwa śląskiego dotyczące aktualnej sytuacji na rynku pracy w odniesieniu do sytuacji sprzed roku (stan na koniec czerwca 2022 r.). Prezentacje wraz z innymi materiałami zostały rozesłane uczestnikom paneli barometrycznych w celu usprawnienia analizy i oceny uwarunkowań lokalnych rynków pracy.

Art. 8 ust. 1, pkt 12a Współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych o charakterze ogólnokrajowym.

Zadanie nie było realizowane w roku sprawozdawczym.

Art. 8 ust 1, pkt 13 Współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, w szczególności przez: a) badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy i upowszechnianie wyników tych badań, b) prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych i analiz ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie, c) wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, d) prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży oraz upowszechnianie wyników tych analiz, e) prowadzenie dialogu społecznego w zakresie polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego, f) popularyzację idei uczenia się przez całe życie i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży;

Koordinacja działań Roboczego Zespołu Konsultacyjnego ds. Instrumentów i Form Pomocy złożonego z przedstawicieli wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego. Wiodącym celem prac Zespołu jest wypracowanie modelowych rozwiązań realizacji zadań w zakresie instrumentów i usług rynku pracy, w tym organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży i rekomendowanie ich powiatowym urzędom pracy.

- Organizacja spotkania Roboczego Zespołu Konsultacyjnego ds. zatrudniania cudzoziemców dla przedstawicieli powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego realizujących zadania związane z zatrudnianiem cudzoziemców połączone ze szkoleniem pt.: *Nowe zadania urzędów pracy w świetle nowelizacji ustawy o cudzoziemcach*.

Zawarte zostały umowy o zorganizowanie staży pomiędzy tut. Urzędem a PUP w Bielsku-Białej oraz PUP w Chorzowie. W ramach ww. umów w 2022 roku łącznie odbywały staż 4 osoby bezrobotne w tym 2 osoby w WUP w Katowicach i 2 osoby w Oddziale Zamiejscowym WUP w Bielsku-Białej.

Art. 8 ust 1, pkt 13b Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych i analiz ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie

- WUP w Katowicach prowadzi RIS, w tym zarządza elektroniczną bazą danych dotyczących województwa śląskiego. Rejestr prowadzony jest w oparciu o art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 781).
- Wpis do Rejestru w 2022 r. uzyskało 363 instytucje szkoleniowe. Dokonano aktualizacji danych dla - 1351 jednostek. Wykreślonych zostało 260 instytucji. Udzielono również ok. 1 300 informacji dotyczących RIS.
- Na dzień 31.12.2022 r. aktywnych w RIS było 1 697 podmiotów.

Art. 8 ust. 1, pkt 14 Organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.

Celem podniesienia jakości usług służb zatrudnienia oraz instytucji rynku pracy działających na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej realizuje przedsięwzięcia mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników urzędów pracy i tym samym zapewnienie większej skuteczności podejmowanych działań wobec klientów urzędów. Promując poradnictwo zawodowe na każdym etapie rozwoju kariery zawodowej; wpływając na zwiększanie dostępu do usług doradczych i szeroko rozumianej informacji zawodowej w różnych etapach życia dla wszystkich zainteresowanych osób, wspierano także merytorycznie partnerów rynku pracy. W roku 2022 zorganizowano szereg szkoleń i webinarów (20 tematów zrealizowanych w 67 edycjach dla ponad 1000 pracowników PUP i WUP):

- ABC działalności gospodarczej.
- Diagnoza predyspozycji osobowościowo-zawodowych.
- Komunikacja, współpraca, kreatywność, krytyczne myślenie.

- Kwestionariusz zainteresowań Zawodowych.
- Narzędzie do Badania Kompetencji.
- Niskie podatki - z zakresu zmian w podatkach dochodowych, wprowadzonych ustawą z 9 czerwca 2022 r.
- Nowe zadania urzędów pracy w świetle nowelizacji ustawy o cudzoziemcach.
- Pomaganie mężczyznom jak ustrzec siebie przed destrukcyjnymi skutkami życia zawodowego?
- Rozmowy z osobami bezrobotnymi (3 części: jak radzić sobie ze szkodliwymi zachowaniami innych, jak dostosować komunikację do osób, style komunikacji z klientem trudnym).
- Praca z klientem z doświadczeniem uchodźstwa - wybrane aspekty.
- Rekrutacja pracowników - wyzwania, trendy, aktualności.
- Stres i wypalenie w życiu zawodowym.
- W świecie zawodów.
- "Mindfulness - sztuka uważności".
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych marginalizacją.
- Coaching: teoria i praktykaWsparcie klienta z doświadczeniem uchodźstwa – wybrane zagadnienia.
- Zaplanuj swoją drogę zawodową z ZRK.
- Zarządzanie sobą w czasie z wykorzystaniem narzędzia ZegarMistrz
- Zespół stresu pourazowego (PTSD) w kontekście obsługi klientów z doświadczeniem uchodźstwa.
- ZUS dla rodzin - świadczenia rodzinne, zasiłki z ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa, zatrudnianie niań.
- Tematyka szkoleń pracowników WUP w Katowicach obejmowała zakres merytoryczny wykonywanych zadań, jak również rozwój osobisty pracowników np. na studiach, kursach językowych czy szkoleniach. Szkolenia te ulepszają warsztat pracy, uzupełniają wiedzę a także dają możliwość rozwoju osobistego co w pozytywny sposób przedkłada się na sprawną i efektywną pracę.
- Pracownicy w 2022 roku uczestniczyli w szkoleniach organizowanych w formie zamkniętych szkoleń z tematów: „Efektywne zarządzanie zespołem pracowników – menadżer w dobie kryzysu migracyjnego, kwestie kulturowe i interpersonalne” (30 osób), „Walka ze stresem i wypaleniem zawodowym” (46 osób), „Zasady rozliczania oraz dochodzenia należności wypłaconych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych oraz w zakresie ochrony miejsc pracy w ramach tarczy antykryzysowe” (51 osób), „MS PowerPoint – tworzenie nowoczesnych prezentacji multimedialnych w formacie panoramicznym” (26 osób), oraz „Badania powiązań kapitałowych i osobowych pomiędzy podmiotami” (86 osób).
- Pracownicy uczestniczyli także w szkoleniach otwartych m.in. z zakresu zamówień publicznych, nowych obowiązków jednostek sektora finansów publicznych, w tym zawierania umów cywilnoprawnych, zmian w cywilnym postępowaniu dowodowym, udzielania ulg w spłacie zobowiązań publiczno-prawnych, postępowań o zwrot środków unijnych, wykonalności decyzji administracyjnych, procedury konkursowej w perspektywie finansowej 2021-2027, rachunkowości

projektów unijnych, prawa autorskiego i praw pośrednich, odsetek z uwzględnieniem ustawy covidowej, ochrony przeciwpożarowej, Excela VBA oraz Power Query w Excelu, treningu twórczości – kreatywnie aktywni, coachingu: teoria i praktyka, obsługi nowego narzędzia prognozowania rynku pracy oraz działania sieci EURES w UE i Polsce.

- Finansowane były także kursy językowe oraz studia magisterskie z prawa i studia podyplomowe dot. audytu śledczego.
- WUP w Katowicach organizował szkolenia dla dyrektorów, pracowników i głównych księgowych Powiatowych Urzędów Pracy, w których uczestniczyli pracownicy WUP, tj. „Zarządzanie jednostką administracyjną, zasobami ludzkimi w administracji publicznej, a w szczególności obowiązki pracodawcy w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. dyrektywy o ochronie sygnalistów w PUP i zagadnienia związane z mobbingiem” (5 pracowników WUP), „Nowe Prawo Zamówień Publicznych – analiza zapisów ustawy PZP oraz odpowiedzialność kierownika jednostki za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w tym przepisów ustawy o finansach publicznych” (8 pracowników WUP), oraz dla członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, w których uczestniczyli pracownicy WUP, tj. „Ekonomia społeczna, strategie rozwoju lokalnego rynku pracy” (8 pracowników).
- Szkolenia były finansowane ze środków Funduszu Pracy, EFS w ramach RPO WSL oraz PO WER, FGŚP, FGŚP–COVID-19 a także z budżetu.

Podział środków wydanych w 2022 r. w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników WUP w Katowicach z podziałem na źródła finansowania:

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA oraz PONIESIONE KOSZTY REALIZACJI w 2022 r.	
(w tys. zł)	
- Fundusz Pracy:	68,4 tys. zł
- EFS:	101,4 tys. zł
- FGŚP:	36,1 tys. zł
- FGŚP – COVID-19:	48,2 tys. zł
- Budżet	2,3 tys. zł
RAZEM	256,4 tys. zł

W ramach Porozumień o współpracy z 23 marca 2022 roku między WUP w Katowicach i powiatowymi urzędami pracy z województwa śląskiego zorganizowano następujące szkolenia:

Szkolenia dla dyrektorów powiatowych urzędów pracy:

1. *„Zarządzanie jednostką administracyjną, zasobami ludzkimi w administracji publicznej, a w szczególności obowiązki pracodawcy w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. dyrektywy o ochronie sygnalistów w PUP i zagadnienia związane z mobbingiem”.*

2. „*Nowe Prawo Zamówień Publicznych – analiza zapisów ustawy PZP oraz odpowiedzialność kierownika jednostki za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w tym przepisów ustawy o finansach publicznych*”.

Szkolenia dla głównych księgowych powiatowych urzędów pracy:

1. „*Polski Ład (zmiany w 2022 roku w zakresie: wynagrodzeń, zasiłków, składek, podatków, obowiązki płatnika składek, interpretacja przepisów)*”.
2. „*Sprawozdawczość budżetowa w powiatowych urzędach w pracy z uwzględnieniem zmian obowiązujących od roku 2022*”.

Szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy:

1. „*Nowelizacja ustawy o cudzoziemcach, oraz niektórych innych ustaw, która wchodzi w życie z dniem 29.01.2022 r.*”.
2. „*Najnowsze zmiany KPA - z uwzględnieniem postępowań administracyjnych w formie elektronicznej, prowadzenia postępowań i wydawanie decyzji w świetle ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w działaniach urzędów pracy*”.
3. „*Pomoc de minimis dla przedsiębiorców korzystających z instrumentów rynku pracy, zawieranie umów cywilnoprawnych, monitorowanie i rozliczanie, kontrola poprawności wydatkowania, procedura zwrotu nienależnie otrzymanych środków*”.

Art. 8 ust. 1, pkt 15 Coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b, oraz klasyfikacji zawodów, o której mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4, 619 i 762), wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy określonego w szczególności w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

W styczniu 2022 roku rozpoczęto opracowywanie nowego wykazu zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach uwzględniając sytuację na rynku pracy, a także wyniki prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy na rok 2022 (Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 stycznia 2022 r. poz. 120) zaproponował dopisanie do wykazu zawodów, za które może być dokonywana

refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, trzech nowych zawodów:

- Górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny (kod zawodu 811112),
- Jeździec (kod zawodu 516408),
- Fryzjer męski (kod zawodu 514103).

Jak co roku propozycja nowego wykazu została skonsultowana ze Śląską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy, Kuratorium Oświaty w Katowicach i Izbą Rzemieślniczą oraz Małą i Średnią Przedsiębiorczości w Katowicach. Propozycja wykazu została zaakceptowana przez przedstawicieli wymienionych instytucji. WRRP w Katowicach pozytywnie zaopiniowała proponowane zmiany oraz opracowany nowy „Wykaz zawodów i specjalności, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego” i podjęła uchwałę w tej sprawie w dniu 17 lutego 2022 roku (Uchwała Nr NO/0019/2/2022).

W związku z powyższym przygotowano Kartę Sprawy wraz z wymaganymi załącznikami, dotyczącą przyjęcia wykazu i jego obwieszczenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 363/316/VI/2022 z dnia 10.03.2022 r. przyjął nowy wykaz zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, który stanowi załącznik do Uchwały.

Uchwała ta, wraz z załącznikiem została opublikowana w Elektronicznym Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 28 marca 2022 r. pod pozycją 1915.

<http://dzienniki.slask.eu/ActDetails.aspx?year=2022&poz=1915>

Działalność statystyczno-sprawozdawcza

Działalność statystyczna prowadzona była na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 18a ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 955 i 1641) oraz na podstawie zapisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2303) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 września 2020 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2062). Zgodnie z zapisami wyżej wymienionych aktów prawnych, w 2022 roku z powiatowych urzędów pracy zebrano:

- Sprawozdania jednostkowe o rynku pracy MRiPS-01;	- 432 egzemplarze
- załącznik 1 do sprawozdania MRiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności;	- 72 egzemplarze

- załącznik 2 do sprawozdania MRiPS-01 Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne; - 39 egzemplarzy
- załącznik 3 do sprawozdania MRiPS-01 Bezrobotni według gmin; - 72 egzemplarze
- załącznik 4 do sprawozdania MRiPS-01 Umowy z agencjami zatrudnienia, programy specjalne, programy regionalne, Programy Aktywizacja i Integracja, zlecenie działań aktywizacyjnych; - 37 egzemplarzy
- Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu na formularzu MRiPS-07; - 72 egzemplarze

Ponadto prowadzona była także dodatkowa działalność statystyczna:

- W związku z kontynuacją zadań wynikających z porozumień w sprawie zasad współpracy związanej z realizacją zadań polityki rynku pracy oraz wymiany informacji i opracowań statystycznych, zawartych pomiędzy Urzędem Statystycznym w Katowicach, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach i wybranymi powiatowymi urzędami pracy z województwa śląskiego, zbierano i kontrolowano dane z gmin za IV kwartał 2021 roku oraz kolejne kwartały 2022 r.
- Na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Statystycznego w Katowicach opracowano tablice dotyczące nowo utworzonych miejsc pracy oraz wolnych miejsc pracy w województwie śląskim za IV kwartał 2021 roku oraz I, II i III kwartał 2022 roku.
- Przygotowano sprawozdanie o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy (IORP), które zostało przekazane do MRiPS.
- Zebrano 432 formularze sprawozdawcze i sporządzano zestawienia zbiorcze z nadesłanych przez powiatowe urzędy pracy statystyk dotyczących zatrudniania cudzoziemców w ramach wydanej liczby oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz liczby wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca.
- Co miesiąc przygotowywane były tabele w układzie opracowanym przez Departament Rynku Pracy MRiPS, w których gromadzone były informacje o planowanych i faktycznych zwolnieniach z przyczyn zakładu pracy w województwie śląskim.
- Zbierano dane o poziomie bezrobocia oraz o liczbie zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresach miesięcznych 2022 roku, na podstawie zebranego materiału sporządzano meldunek sygnałny o sytuacji na rynku pracy, który przekazywano władzom Województwa Śląskiego.
- Po otrzymaniu z Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy danych ze stopą bezrobocia za dany miesiąc 2022 roku, przygotowano zestawienia w układzie podregionów i powiatów z województwa śląskiego, które przekazywano samorządom powiatowym.
- Na podstawie danych z MRiPS-02 – sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy przygotowano co miesiąc zestawienie wybranych wydatków z FP.
- W związku z kryzysem humanitarnym wywołanym agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i wejściem w życie ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku

z konfliktem zbrojnym na terytorium państwa (Dz. U. poz. 583) począwszy od 18 maja ubiegłego roku raz w tygodniu (w środy) pozyskiwano z systemu CeSAR dane dotyczące rejestracji w śląskich urzędach pracy obywateli Ukrainy jako bezrobotnych i poszukujących pracy. Dodatkowo z systemu generowano dane dotyczące ilości zgłoszonych przez pracodawców informacji o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy (poprzez system elektroniczny praca.gov.pl). Każdorazowo na podstawie zebranych danych przygotowywano, syntetyczne opracowania statystyczne w układzie powiatowych urzędów pracy, które były przekazywane Dyrekcji urzędu i zainteresowanym stronom.

- Co miesiąc przygotowywano infografiki przedstawiające podstawowe dane o bezrobociu rejestrowanym w województwie śląskim, w podziale na dane dotyczące kobiet i mężczyzn za poszczególne miesiące ub.r. infografiki zamieszczono na stronie internetowej urzędu oraz wykorzystywano w przygotowywanych prezentacjach.
- Na potrzeby władz Województwa Śląskiego w związku z trwającym w Polsce stanem zagrożenia epidemicznego i koniecznością szczególnego monitorowania lokalnych rynków pracy, na początku każdego miesiąca ub.r. pozyskiwano z systemu CeSAR dane dotyczące osób rejestrujących się w PUP województwa śląskiego, w tym uprzednio zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Dane w odpowiednich zestawieniach przekazano Dyrekcji Urzędu oraz przesłano do biura Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach.
- Przygotowywano oraz przekazywano (zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem) aktualne dane dotyczące sytuacji na rynku pracy przedstawiane w informacji z realizacji działań WUP dla Radnych Wojewódzkich.
- Na potrzeby MRiPS w sprawie przygotowania samooceny polskich PSZ w ramach programu benchlearning sieci EPSZ zweryfikowano i uaktualniono podane informacje z zakresu działań Zespołu PS.

Zjawisko bezrobocia monitorowane było na poziomie województwa, powiatów i w niektórych aspektach gmin. Utworzony w WUP w Katowicach bank danych statystycznych był na bieżąco aktualizowany. W szczególności gromadzono informacje na temat liczby bezrobotnych według: płci, miejsca zamieszkania, uprawnień zasiłkowych, stopnia niepełnosprawności; struktury bezrobocia według: wieku, poziomu wykształcenia, ogólnego stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy; liczby bezrobotnych podejmujących pracę, uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu; liczby bezrobotnych oraz liczby informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności; działalności urzędów pracy w zakresie poradnictwa zawodowego, klubów pracy, szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy; rozmiarów bezrobocia na wsi; wydatków z Funduszu Pracy. Zagregowane wybrane informacje statystyczne umożliwiające śledzenie zmian zachodzących w stanie i strukturze bezrobocia zamieszczane były na bieżąco na stronie <https://wupkatowice.praca.gov.pl>.

Na podstawie danych jednostkowych o bezrobociu rejestrowanym opracowywano biuletyny statystyczne, zawierające między innymi informacje o stanie, strukturze i płynności bezrobocia w województwie śląskim. Materiały przekazywano władzom samorządowym powiatów.

Ponadto na prośbę stron występujących o udostępnienie informacji statystycznej przygotowywano zestawienia tabelaryczne (liczbowe), a także udzielano wyjaśnień co do zakresu posiadanych danych.

Art. 8 ust. 1, pkt 16 Współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

Pracownicy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wspierają metodycznie nauczycieli, pedagogów, wychowawców oraz doradców zawodowych w szkołach prowadząc bezpłatne szkolenia dla pracowników sektora oświaty. W roku sprawozdawczym przeprowadzono następujące szkolenia:

- Analizowano i weryfikowano wnioski o zaopiniowanie nowych kierunków kształcenia. Przygotowywano dokumentację, projekty uchwał dla ok. 450 wniosków opiniowanych przez WRRP. Kontaktowano się z wnioskodawcami, sporządzano dokumentację, korespondencję.
- Kontynuowano i zakończono prace nad przygotowaniem scenariuszy/konspektów zajęć dla osób pow. 18 roku życia w ramach współpracy z IBE i instytucjami partnerskimi. Opracowane materiały przekazano do IBE.
- Udział pracowników w XXIV Ogólnopolskich Targach Edukacyjnych „EDUKACJA” 2022 w katowickim Spodku oraz przeprowadzenie 2 wykładów dla młodzieży w czasie XXIV Targów Edukacji w Spodku na temat: „Sposoby poszukiwania zatrudnienia na współczesnym rynku pracy” (180 uczniów).
- Udział w Targach Absolwent Talent Days - Strefa Pomocy dla Ukrainy – udzielanie porad z zakresu poradnictwa zawodowego.
- Spotkanie informacyjne dla uczniów Zespołu Szkół Zawodowych w Częstochowie: „Poszukiwanie pierwszej pracy”.
- Przeprowadzenie gry ekonomicznej: „Chłopska Szkoła Biznesu” dla uczniów szkoły w Orzeszu.
- Przeprowadzenie szeregu edycji warsztatów na temat: „Poznaj swoje kompetencje i zaplanuj karierę zawodową” dla uczniów szkół ponadpodstawowych.
- Przeprowadzenie rozgrywek biznesowych Chłopska Szkoła Biznesu w Zabrzeńskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w Zabrzu dla młodzieży szkolnej w ramach obchodów Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.
- Przeprowadzenie ekonomicznej gry edukacyjnej Chłopska Szkoła Biznesu dla zabrzeńskich szkolnych doradców zawodowych w Centrum Usług Społecznych w Zabrzu.

Pracownicy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wspierają metodycznie nauczycieli, pedagogów, wychowawców oraz doradców zawodowych w szkołach prowadząc bezpłatne szkolenia dla pracowników sektora oświaty. W roku sprawozdawczym przeprowadzono następujące działania:

- Przeprowadzenie szkolenia dla WOM w Bielsku-Białej nt. "Zawody deficytowe i nadwyżkowe - Barometr zawodów".
- Przeprowadzenie szkolenia we współpracy z ROME Metis dla przedstawicieli oświaty: "Zaplanuj drogę zawodową z ZRK".

- Udział w konferencji on-line: „Szkoła jako instytucja ucząca i ucząca się. Rozwijanie kompetencji niezbędnych do uczenia się przez całe życie”. Organizator ROME METIS w Katowicach.
- Przeprowadzenie szkolenia na temat: „Wykorzystanie Barometru Zawodów w doradztwie zawodowym” oraz „Przedsiębiorczość w teorii i praktyce” dla przedstawicieli oświaty. Działanie realizowane w ramach współpracy z ROME METIS
- Wielokulturowość w doradztwie zawodowym – wybrane zagadnienia. Wsparcie nauczycieli pracujących z osobami z doświadczeniem uchodźstwa/ migracji
- Prelekcje w trakcie 2 konferencji: „Mam pracę - zawody deficytowe i nadwyżkowe” organizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Bielsku Białej oraz w Katowicach.
- Przeprowadzenie warsztatu dla nauczycieli i doradców zawodowych w ramach RFDZ 2022 pt. "Przedsiębiorczość w teorii i praktyce" w Regionalnym Ośrodku Metodyczno - Edukacyjnym METIS w Katowicach w ramach obchodów Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.
- Udział w IX Konferencji Regionalnego Forum Doradztwa Zawodowego organizowanej przez Regionalny Ośrodek Metodyczno - Edukacyjny METIS w Katowicach.

Art. 8 ust. 1, pkt 16a. Współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy.

- Udział doradców zawodowych w XXVIII edycji wiosennych Targów Pracy, Przedsiębiorczości i Technologii organizowanych przez Politechnikę Śląską w Gliwicach.
- Udział w Mobilnych Targach Kariery na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego.
- Udział w XVI edycji „Jesiennych Targach Pracy, Przedsiębiorczości, Technologii i Dostępności” organizowanych przez Politechnikę Śląską.
- Praca w ramach infolinii WUP, która udzielała informacji związanych ze wsparciem na ochronę miejsc pracy ze Środków FGŚP, weryfikacja merytoryczna wniosków.
- Udział w spotkaniach Zespołu ds. rozwiązań systemowych funkcjonowania PSZ, w tym udział w spotkaniu on-line grupy warsztatowej opracowującej rekomendacje dot. RIS.
- Udział w działaniach dot. projektu pilotażowego "Indywidualizacja od nowa – podejście case management w PSZ województwa śląskiego" - przygotowywanego w ramach programu MRPiT „Plan dla Pracy i Rozwoju”, działanie: projekty pilotażowe pod nazwą „Nowe spojrzenie – nowe możliwości”.
- Zebranie i opracowanie odpowiedzi do MRiPS dot. komentarzy i uwag z powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego dotyczących przesłanego projektu Aktualizacji planu realizacji Gwarancji dla Młodzieży w Polsce (2022).
- .Opracowanie artykułów dot. poradnictwa zawodowego do Biuletynu WUP Rynek Pracy,
- Udział w projekcie „Szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia kluczem do sukcesu!” finansowanym ze środków UE w ramach programu Erasmus+ (Sektor: Edukacja Dorosłych, Akcja 1. Mobilność kadry edukacji dorosłych).
- Udział w projekcie "Generacja: Smart. Kompetencje społeczne jako transmedialny pomost wspierający rozwój nowej kultury współpracy międzypokoleniowej”.

- Kodowanie ofert pracy w bazie VIATOR.
- Kontynuacja prac dotyczących współpracy z MOPR Piekary Śląskie w obszarze aktywizacji klientów i wzmocnienia kompetencji pracowników w tym przeprowadzenie dwóch szkoleń dla pracowników MOPR w Piekarach Śląskich.
- Prace nad fiszką projektu własnego: Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej i promocji w zakresie poradnictwa zawodowego.
- Organizacja szkolenia: „Jak założyć firmę w Polsce” dla obywateli Ukrainy zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej - w ramach inicjatywy sieci Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia pod hasłem: „Europejskie Dni Pracodawców 2022”
- Przeprowadzenie szkolenia dla członków partnerstwa na rzecz aktywizacji osób młodych na temat: „Program Drogowskazy – przykład współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz kompleksowej aktywizacji klientów”.
- Przeprowadzenie szkolenia: „Biznesplan i formularz rejestracyjny krok po kroku” dla obywateli Ukrainy.
- Zaangażowanie pracowników CliPKZ w pomoc dla uchodźców poprzez udział w dyżurach na dworcu PKP w Katowicach.
- Przeprowadzenie zajęć dla przedsiębiorców w Jaworznickim Laboratorium Biznesu pt. „Predyspozycje osobowościowe w kontekście powodzenia w prowadzeniu własnego biznesu”.
- Przeprowadzenie dwóch edycji szkolenia: „Zaplanuj swoją drogę zawodową z ZRK” dla pracowników PCPR w Bielsku – Białej.

Inne zadania:

- Opracowywanie we współpracy z powiatowymi urzędami pracy samooceny polskich Publicznych Służb Zatrudnienia w ramach programu benchlearning sieci Europejskich PSZ.
- Udział WUP w Katowicach w ramach Absolvent Talent Days zorganizowanych w MCK w Katowicach. W trakcie spotkania udzielano informacji studentom i absolwentom uczelni pochodzenia ukraińskiego w zakresie poszukiwania pracy w Polsce.
- Prace związane z opracowaniem projektu w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. Głównym celem realizacji projektu miało być umożliwienie uchodźcom z Ukrainy dostępu do szkoleń z języka polskiego w wymiarze 60 godzin lekcyjnych (na grupę szkoleniową) oraz zapewnienie opieki nad dziećmi podczas zajęć. Projekt z uwagi na wyczerpanie puli środków nie uzyskał dofinansowania.
- W okresie od marca do sierpnia 2022 roku WUP prowadził na dworcu PKP w Katowicach mobilny punkt informacyjny dla uchodźców z Ukrainy. W tym okresie udzielono porad ponad 2,3 tys. osobom. Następnie punkt został przeniesiony do siedziby WUP w Katowicach, gdzie do końca 2022 roku niezbędne informacje o rynku pracy uzyskało 427 obywateli Ukrainy.
- Prowadzenie wstępnych rozliczeń wniosków na ochronę miejsc pracy – zapoznanie się z wewnętrzną dokumentacją niezbędną do realizacji zadania, w tym m.in. instrukcja postępowania w przypadku weryfikacji wstępnej wniosków, lista sprawdzająca – rozliczenie wstępne, instrukcja

obsługi wniosku rozliczenia wstępnego w systemie VIATOR – czynności niezbędne do wykonania, wprowadzanie zwrotów, dostęp do AC, generowanie raportów U7.

- Analiza projektu „Ustawy o aktywności zawodowej”. Przekazanie uwag WUP oraz PUP do Departamentu Rynku Pracy MRiPS.
- Przygotowanie i złożenie do Narodowej Agencji Programu Erasmus+ wniosku o akredytację.

Art. 8 ust. 1, pkt 17 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do agencji zatrudnienia. Art. 8 ust. 1, pkt 17a) Przetwarzanie informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z pomocy określonej w ustawie.

W 2022 r.:

- Do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia wpisano 206 podmiotów.
- Rozpatrzono pozytywnie 154 wnioski o zmianę danych.
- Wydano 238 decyzji, w tym:
  - o wykreśleniu z rejestru agencji zatrudnienia (199),
  - o umorzeniu wszczętego postępowania administracyjnego (26),
  - o odmowie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia (13).
- Przekazywano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego odwołania od decyzji Marszałka Województwa Śląskiego dotyczących wykreślenia podmiotów z rejestru agencji zatrudnienia.
- Wczytywano, wprowadzano oraz zatwierdzano coroczne informacje z działalności agencji zatrudnienia. Do dnia 31 marca 2022 r. zatwierdzono 789 informacji.
- WUP w Katowicach w zakresie prowadzonego rejestru agencji zatrudnienia przekazał do MRiPS roczne zestawienie z działalności agencji zatrudnienia na obszarze województwa śląskiego.
- Państwowa Inspekcja Pracy oraz UM WSL otrzymały informacje o podjętych działaniach wobec podmiotów naruszających warunki prowadzenia agencji zatrudnienia.
- Za pośrednictwem systemu teleinformatycznego ZUS pozyskiwano informacje o agencjach zatrudnienia świadczących usługi pracy tymczasowej, które posiadają zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP oraz Fundusz Emerytur Pomostowych. Ponadto wysyłano wezwania do usunięcia naruszeń prowadzenia agencji zatrudnienia. Łącznie w 2022 r. wysłano 619 wezwań.
- Prowadzono prace związane z przekazaniem dokumentacji dotyczącej rejestru agencji zatrudnienia do archiwum zakładowego.
- Przeprowadzono 16 kontroli w agencjach zatrudnienia z zakresu przestrzegania warunków wymaganych do wykonywania działalności agencji zatrudnienia, o których mowa w art. 19 i art. 19e-19fa ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 690 z późn. zm.)
- Na koniec 2022 r. w Rejestrze Agencji Zatrudnienia figurowało 908 aktywnych podmiotów z województwa śląskiego.

Art. 8 ust. 1, pkt 19 Udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia.

Na bieżąco udzielano odpowiedzi na pytania petentów w zakresie świadczonej przez urzędy pracy pomocy oraz informacji o formach wsparcia wymienionych w ustawie o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

W tym zakresie przeprowadzono m.in. prelekcję podczas seminarium dla pracodawców pt. "Pracodawco - bądź siłą napędową kariery swojego pracownika" (wydarzenie organizowane przez PUP w Jaworznie).

Realizacja innych projektów dotyczących rozwoju zasobów ludzkich finansowanych z funduszy krajowych i europejskich

- Projekt pn. *In Situ* w ramach Programu Interreg Europa Centralna realizowany był od kwietnia 2019 roku do marca 2022 roku, z udziałem 12 partnerów reprezentujących 6 państw: Austria, Chorwacja, Niemcy, Polska (WSB w Dąbrowie Górniczej oraz Województwo Śląskie, reprezentowane przez Wydział EFS UM WSL, WUP w Katowicach oraz ROPS Województwa Śląskiego), Słowenia, Włochy oraz 10 partnerów stowarzyszonych. Grupa podejmowała działania na rzecz opracowania i wdrożenia wsparcia dostosowanego do potrzeb rozwoju biznesu, w celu promowania integracji grup w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez innowacje społeczne i nowe przedsiębiorstwa społeczne. Kluczową rolę w projekcie odgrywali eksperci w dziedzinie innowacji społecznych i przedsiębiorczości, instytucje publiczne oraz prywatne zajmujące się finansowaniem nowych przedsiębiorstw, a także organizacje zapewniające wsparcie osobom w trudnej sytuacji życiowej.

Projekt, którego koordynatorem był Board of Education for Vienna skierowany był do niewykwalifikowanej młodzieży i starszych pracowników (50+), których dotknęły negatywne zmiany społeczno-gospodarcze prowadzące w efekcie do długotrwałego bezrobocia.

Działania zrealizowane w 2022 roku:

- W dniach 24-26 lutego przedstawiciel WUP wziął udział w Komitecie Sterującym, w trakcie którego przedstawiono: Pakiet zarządzania (monitoring działań, przygotowanie finalnego raportu, zarządzanie finansowe, wskaźniki do osiągnięcia); Pakiet komunikacji (podsumowanie działań m.in. publikacje, aktualizacje strony internetowej, wiadomości w mediach społecznościowych, planowane działania: spotkania grup fokusowych, organizacja konferencji finalnych); Platformę społecznego wpływu (podsumowanie działań, plan na zachowanie trwałości); Strategię IN SITU (podsumowanie działań, plan na zachowanie trwałości i ewaluacji działań); Implementację treningu (podsumowanie działań, planowane działania w Hubach, planowany wpływ działania hubów na przyszłe inicjatywy społeczne); Podsumowano zewnętrzną ewaluację projektu.
- Czynności związane z realizacją projektu pn. *Szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia kluczem do sukcesu* w ramach Programu Erasmus+:

Od listopada 2019 roku do marca 2022 roku, realizowany był projekt mobilności zawodowej osób dorosłych adresowany do pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia (PSZ). Przedsięwzięcie odpowiadało na zdiagnozowane potrzeby kluczowych pracowników PSZ, związane m.in. z podniesieniem kwalifikacji zawodowych dotyczących pracy z klientem, kompetencji zarządczych oraz osobistych. Głównym celem projektu było podniesienie wiedzy uczestników projektu w zakresie nowatorskiego podejścia do współpracy z klientami PSZ, poprzez realizację czterech szkoleń oraz realizacja „mini-szkoleń” wewnątrz organizacji tworzących partnerstwo (tematyka szkoleń: aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem; komunikacja, współpraca, kreatywność i krytyczne myślenie; trening uważności i motywacji; coaching). Dzięki wiedzy pozyskanej w wyniku realizacji szkoleń pracownicy mogą lepiej motywować do podejmowania aktywności i działań edukacyjno-rozwojowych klientów Urzędów, a także lepiej diagnozować potrzeby i kompetencje osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy. Rezultaty projektu zostały opublikowane na Europejskiej Platformie Upowszechniania Rezultatów i obejmowały: artykuły merytoryczne, program i materiały szkoleniowe, prezentacje, raport podsumowujący realizację projektu.

W 2022 roku zrealizowano:

- Przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń upowszechniających rezultaty projektu:
  - Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych marginalizacją – 20 kwietnia;
  - Mindfulness – sztuka uważności – 21 kwietnia;
  - Coaching teoria i praktyka – 25 kwietnia;
  - Komunikacja, współpraca, kreatywność i krytyczne myślenie – 26 kwiecień.
- Przygotowanie konferencji podsumowującej projekt, która odbyła się w dniu 29 kwietnia 2022 r. w Bielsku-Białej. Podczas wydarzenia podsumowane zostały działania projektowe oraz osiągnięte rezultaty. Ponadto, uczestnicy projektu wzięli udział w panelu dyskusyjnym na temat korzyści z udziału kadry w zagranicznych szkoleniach.
- Złożenie raportu końcowego z realizacji projektu mobilności pracowników publicznych służb zatrudnienia.
- Od grudnia 2020 roku realizowany jest projekt Erasmus+ pt. „Generacja: Smart. Kompetencje społeczne jako transmedialny pomost na rzecz edukacji w obszarze współpracy międzypokoleniowej”. WUP w Katowicach jest partnerem w projekcie, któremu lideruje Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie. Ponadto grupa partnerska składa się z następujących instytucji: Centre for the innovation and development of education and technology (Hiszpania), Stichting for Education on Agility Liberating Structures (Holandia), Hochschule der Bundesagentur für Arbeit – HdBA (Niemcy), Egitim Kultur ve Sosyal Inovasyon Arastirmalari Dernegi (Turcja). Projekt potrwa do 31.08.2023 r.
Celem projektu jest rozwój, testowanie i walidacja innowacyjnego modelu edukacyjnego obejmującego transmedialny program szkoleniowy w zakresie nauczania i uczenia się współpracy międzypokoleniowej poprzez kompetencje społeczne. Ponadto, projekt zakłada przeprowadzenie pracy badawczej dotyczącej współpracy międzypokoleniowej i zapotrzebowania na przewyższanie pojawiających się problemów w tym zakresie, a także opracowanie ram

metodologicznych w postaci multimedialnego i interaktywnego kursu prezentującego model (program szkoleniowy i *know-how* w zakresie wykorzystania modelu).

W 2022 r. zrealizowano następujące działania:

- W terminie 21-22.04.2022 r. odbyło się spotkanie projektowe w Mannheim. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele organizacji partnerskich z Niemiec (Hochschule der Bundesagentur für Arbeit – HdBA), Turcji (Egitim Kultur ve Sosyal Inovasyon Arastirmalari Dernegi – EKSINOVA), Holandii (Stichting for Education on Agility Liberating Structures – SEALS), Hiszpanii (Centre for the innovation and development of education and technology – CIDET), oraz Polski (UJD z Częstochowy, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach). Podczas spotkania w Niemczech grupa partnerska omówiła szereg tematów, w tym podsumowała pracę nad transmedialnym kursem dotyczącym kształcenia w zakresie współpracy międzypokoleniowej, oraz omówiła kwestie w obszarze zarządzania projektem. Ponadto, partnerzy pracowali nad metodycznym podręcznikiem dla edukatorów, który będzie dostępny w formie otwartego kursu on-line.
- Udział w spotkaniach online z liderem projektu:
  - Czerwiec 2022 – spotkanie z doradcami zawodowymi z WUP, którzy są zaangażowani w projekt w sprawie prac związanych z 3 rezultatem pracy intelektualnej – kurs on-line dla edukatorów z obszaru współpracy międzypokoleniowej. Kontakt z przedstawicielami organizacji partnerskich w celu rozpoczęcia pracy koncepcyjnej nad IO3 – kursem on-line dla edukatorów z zakresu współpracy międzypokoleniowej.
  - Wrzesień 2022 – spotkanie z doradcami z ramienia WUP – ustalenia merytoryczne związane z opracowaniem kolejnych treści do kursu on-line (Moduł 4, działanie 4.1 Everyday Life – Workshop – MOOC Activity); w/w treści dotyczą ćwiczeń dla edukatorów z wykorzystania metod opracowanych w ramach IO2.
  - Październik 2022 – spotkanie z doradcami WUP: analiza propozycji podejścia do zagadnienia dot. opracowywania poszczególnych pytań tworzących treści do ćwiczeń w ramach IO3 (warsztaty z metody Desing Thinking Approach, Lego Serious Play).
- W dniach 20-21 października 2022 r. w Turcji odbyła się kolejna wizyta w ramach projektu partnerskiego. Gospodarzem była Egitim Kultur ve Sosyal Inovasyon Arastirmalari Dernegi - EKSINOVA z miasta Konya. Spotkanie poświęcone było opracowywanemu przez partnerów podręcznikowi w formie MOOC. Jego celem jest zaprezentowanie edukatorom sposobu przygotowania szkolenia (sesji szkoleniowej) dotyczącego współpracy międzypokoleniowej. Grupa partnerska wypracowała treści wstępów do poszczególnych modułów podręcznika oraz nakręciła krótkie filmy wprowadzające. Ponadto omówione zostały kwestie związane z zarządzaniem projektem.
- Od 1 listopada 2022 roku realizowany jest projekt pt. *Silver Grow - doradztwo zawodowe i edukacja cyfrowa dla osób w wieku dojrzałym w przedsiębiorstwach* w ramach Programu Erasmus+. Celem projektu jest zapewnienie kompleksowego modelu wsparcia na rzecz pracowników w dojrzałym wieku aby wesprzeć ich potencjał na rynku pracy. W 2022 roku zrealizowano:

- Przygotowanie umów bilateralnych z wybranymi organizacjami partnerskimi (VARNA – Bułgaria, CPU – Słowenia, SN – Finlandia, INfaBW – Niemcy) – przesłanie do partnerów celem weryfikacji, wydrukowania i podpisania.
- Udział w spotkaniu on-line z UJD z Częstochowy – dot. przygotowania strony internetowej projektu oraz działań projektowych, weryfikacja narzędzi do upowszechniania projektu.
- Przygotowywanie planu monitoringu oraz ewaluacji; konsultacje z Narodową Agencją Programu Erasmus+ w tej sprawie.
- Organizacja wizyty grupy partnerskiej w Polsce, którą zaplanowano w lutym 2023 roku; wysłanie do partnerów informacji o terminie planowanej wizyty w Polsce oraz o aktualnych działaniach realizowanych w ramach projektu.

Art. 36 ust. 3b Wojewódzki Urząd Pracy może realizować działania w zakresie pośrednictwa pracy wyłącznie o zasięgu ponadpowiatowym i we współpracy z właściwymi powiatowymi urzędami pracy.

WUP w Katowicach w zakresie pośrednictwa pracy o zasięgu ponadpowiatowym i we współpracy z właściwymi powiatowymi urzędami pracy:

- Zorganizował wspólnie z Śląską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach w dniach 26-27 października 2022 r. Śląskie Wirtualne Targi Pracy W targach uczestniczyło 125 wystawców. Wydarzenie to umożliwiło ponad 11 tysiącom osób zapoznanie się z 3531 ofertami zatrudnienia na 6251 wakatów w kraju i zagranicą.
- Uczestniczył w konferencji pod tytułem „Migracja i reintegracja rynku pracy – Ukraina Polska” zorganizowanej przez Fundację Pomoc Maltańska – Maltańska Służba Medyczna, konferencji Państwowej Inspekcji Pracy: „Niepełnosprawni w środowisku pracy – wyzwanie czy szansa” oraz w konferencji zorganizowanej przez Małopolską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. „O uczeniu się na rzecz zrównoważonego rozwoju”.
- Uczestniczył w szkoleniu pod nazwą „Komunikacja, współpraca, kreatywność, krytyczne myślenie”.
- Przekazał ogłoszenie o przyjmowaniu kandydatów do służby w Policji oraz informację o wolnym miejscu pracy na stanowisko ratownika medycznego nadesłane do tut. Urzędu z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego, z prośbą o rozpowszechnienie. Ponadto powyższe informacje zamieszczono na stronie internetowej wup-katowice.pl w zakładce dla służb mundurowych.
- Obsługiwano stronę internetową www.sprawni-niepelnosprawni.pl w zakresie udostępniania ofert pracy.
- Przygotowano oraz przekazano do zamieszczenia na stronie internetowej tut. Urzędu instrukcję elektronicznego zgłaszania ofert pracy do powiatowych urzędów pracy przy wykorzystaniu systemu praca.gov.pl

- Udzielano informacji pracodawcom krajowym o możliwości zgłoszenia ofert pracy do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsca wykonywania pracy albo innego wybranego przez siebie urzędu, który zamieszcza ofertę w Centralnej Bazie Ofert Pracy, ogólnodostępnej na stronie internetowej <http://oferty.praca.gov.pl>.
- Zorganizowano studentce Hochschule der Bundesagentur für Arbeit z Mannheim (Niemcy) praktyki, w ramach których w okresie 4 tygodni pobytu w Polsce miała możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem urzędów pracy.
- W ramach Europejskich Dni Pracodawców wspólnie z Państwową Inspekcją Pracy Okręgowym Inspektoratem Pracy w Katowicach zorganizowano w dniu 19 maja 2022 r. spotkanie online dla pracodawców i przedsiębiorców województwa śląskiego z zakresu zasad zatrudnienia cudzoziemców w Polsce. Podczas spotkania doradca EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach przedstawił usługi sieci EURES dedykowane pracodawcom i przedsiębiorcom zainteresowanym zatrudnieniem cudzoziemca z krajów UE/EFTA a następnie przedstawiciel Okręgowego Inspektoratu Pracy Państwowej Inspekcji Pracy w Katowicach omówił zasady zatrudniania cudzoziemców w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy. W spotkaniu uczestniczyło 65 przedstawicieli pracodawców i przedsiębiorców Województwa Śląskiego.

Wydział ds. Świadczeń Pracowniczych

WUP w Katowicach jest odpowiedzialny za obsługę FGŚP na terenie województwa śląskiego, w szczególności w zakresie zadań określonych w następujących aktach prawnych:

- Ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 7; zwanej dalej ustawą) - podstawowym akcie prawnym określającym zadania i strukturę organizacyjną Funduszu.
- Ustawie z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z FGŚP (Dz. U. Nr 106, poz. 674) - dotyczącej wypłat należności pracowniczych, powstałych i wymagalnych przed dniem 1 października 2006 r., - stanowiących w istocie wykonanie zobowiązań wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. UE.L.2008.283.36), oraz wydanych na ich podstawie aktach wykonawczych.
- Ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.; zwanej dalej: ustawą COVID-19).

Podstawowe zadania związane z obsługą FGŚP w roku 2022 dotyczyły:

- Wypłat świadczeń na rzecz pracowników oraz byłych pracowników niewypłacalnych pracodawców, a także osób wykonujących na rzecz takich pracodawców zadania na podstawie umów cywilnoprawnych podlegających obowiązkowi ubezpieczeń społecznych.

- Dochodzenia zwrotu należności FGŚP w związku z wstąpieniem w prawa zaspokojonych pracowników od pracodawców i osób trzecich odpowiadających za te zobowiązania.
- Występowania do Dysponenta FGŚP, z wnioskami o umorzenie/określenie warunków zwrotu należności FGŚP.
- Zapewnienia obsługi administracyjno - gospodarczej realizacji ww. zadań.

W związku z dokonanymi w latach 2020-2021 wypłatami dofinansowań do wynagrodzeń pracowników mających na celu ochronę miejsc pracy, w roku 2022 działania Wydziału ds. Świadczeń Pracowniczych – Zespołu ds. Obsługi Tarczy Antykrzysowej skoncentrowane były na rozliczaniu tych dofinansowań.

Zadania dotyczące wypłaty świadczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w roku 2022

Do WUP w Katowicach w roku 2022 złożono:

- 10 wykazów zbiorczych (dotyczących świadczeń sprzed daty niewypłacalności pracodawcy) / uzupełniających (dotyczących świadczeń powstałych po dacie niewypłacalności pracodawcy) złożonych przez pracodawców w trybie art. 15 ustawy.
- 299 wniosków indywidualnych pracowników i byłych pracowników niewypłacalnych pracodawców złożonych w trybie art. 16 i 17 ustawy oraz w trybie ustawy z dnia 6 maja 2010 r. „o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych ...”.

Odmówiono wypłaty świadczeń w przypadku 1 wykazu pracodawcy oraz 137 wniosków indywidualnych, a 1 wykaz oraz 44 wnioski indywidualne pozostawiono bez rozpatrzenia.

Wypłacono świadczenia na podstawie 5 wykazów zbiorczych/uzupełniających pracodawców (obejmujących świadczenia 145 pracowników) oraz 154 wniosków indywidualnych na kwotę ogółem: **2 177 766,50 zł.**

Dochodzenie zwrotu należności FGŚP w roku 2022

W 2022 r. WUP w Katowicach na bieżąco realizował sprawy związane z dochodzeniem zwrotu należności FGŚP, wynikających z wypłat świadczeń dokonanych zarówno w roku 2022, jak i w latach poprzednich.

Realizacja poszczególnych zadań z zakresu dochodzenia zwrotu należności w roku 2022 przedstawiała się następująco:

- Do dłużników FGŚP skierowano 73 wezwań do zapłaty.
- Zgłoszono 49 wierzytelności w ramach postępowań upadłościowych.
- Wniesiono 80 nowych pozwów przeciwko dłużnikom FGŚP.
- Wniesiono 184 wnioski o wszczęcie postępowań egzekucyjnych.
- Do Dysponenta FGŚP przesłano 41 wniosków o umorzenie bądź określenie warunków zwrotu należności FGŚP.
- W przypadku 26 dłużników doszło do całkowitej spłaty należności FGŚP.

Tytułem spłaty należności na konto WUP w Katowicach przeznaczone do obsługi FGŚP w 2022 roku wpłynęło **8 129 372,58 zł.**

Dysponent Funduszu umorzył należności FGŚP na kwotę **11 322 031,08 zł.**

Zadania dotyczące rozliczania dofinansowań na ochronę miejsc pracy w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 w roku 2022

W roku 2022 kontynuowano rozliczenia wypłaconych dofinansowań do wynagrodzeń pracowników mających na celu ochronę miejsc pracy, udzielonych w latach 2020-2021. Na koniec 2022 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach:

- 18 182 wnioski rozliczył wstępnie (zakończony został wstępny etap rozliczenia);
- 811 wniosków rozliczył końcowo.

Dochodzenie zwrotu należności wypłaconych na podstawie ustawy COVID-19

W 2022 r. WUP w Katowicach na bieżąco realizował sprawy związane z dochodzeniem zwrotu należności, wynikających z braku rozliczenia się przez beneficjentów z udzielonego wsparcia, bądź wykorzystaniu dofinansowania niezgodnie z jego przeznaczeniem.

Realizacja poszczególnych zadań z zakresu dochodzenia zwrotu należności w roku 2023 przedstawiała się następująco:

- Do dłużników skierowano 383 wezwań o zwrot całości dofinansowania.
- Zgłoszono 5 wierzytelności w ramach postępowań upadłościowych.
- Wniesiono 38 pozwów.
- Wniesiono 8 wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych.
- Wszczęto 18 postępowań administracyjnych.
- Wydano 4 decyzje administracyjne.
- Do Dysponenta FGŚP przesłano 22 wniosków o udzielenie ulgi.

Tytułem zwrotów z rozliczeń dofinansowań udzielonych na podstawie ustawy COVID-19 oraz tytułem spłaty należności, na konto WUP przeznaczone do obsługi środków COVID-19 w 2022 roku wpłynęło **4 958 613,88 zł.**

Bezpłatna pomoc prawna

W 2022 roku udzielono 234 porad prawnych, dotyczących regulacji zawartych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w szczególności:

- Rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Świadczeń dla bezrobotnych.
- Szkoleń dla bezrobotnych.
- Warunków odbywania stażu oraz przygotowania zawodowego.
- Możliwości dofinansowania wyposażenia miejsca pracy.
- Możliwości pozyskania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- Agencji zatrudnienia.
- Rejestru instytucji szkoleniowych.

Na bieżąco informowano strony o możliwościach skorzystania ze świadczeń wypłacanych ze środków FGŚP.

Udzielane były także porady z dziedziny prawa pracy, dotyczące przede wszystkim: nawiązania stosunku pracy, rozwiązania umowy o pracę, wypowiedzenia warunków pracy i płacy, urlopów, czasu pracy, odpowiedzialności porządkowej i materialnej pracowników, uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem, bezpieczeństwa i higieny pracy, pracowników tymczasowych.